

Jaarverslag 2019

Inhoudsopgave

Leeswijzer	2
Inleiding.....	4
Bestuurlijk deel.....	5
Resultaat op hoofdlijnen.....	6
Overzicht kleuren	13
Overzicht programma's.....	14
1 Ondernemend en duurzaam Velsen.....	15
2 Vitaal en sociaal Velsen.....	35
3 Wonen en leven in Velsen	59
4 Burger en bestuur	74
5 Organisatie en financiën	91
Paragrafen.....	98
Lokale heffingen	99
Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	106
Onderhoud kapitaalgoederen	124
Financiering	131
Aangetrokken leningen.....	134
Toerekening rente	136
Bedrijfsvoering.....	137
Verbonden Partijen	143
Grondbeleid	162
Subsidies	168
Investerings	170
Informatiebeleid	176
Afkortingenlijst	180

Leeswijzer

De jaarstukken bestaan uit de volgende twee delen:

Jaarverslag

Het jaarverslag is een verantwoording aan de raad van de realisatie van de programmadoelstellingen.

Het jaarverslag bestaat uit:

- Algemeen;
- Programmaverantwoording;
- Paragrafen.

Jaarrekening

De jaarrekening is de financiële verantwoording van de programma's en bevat daarnaast de balans.

De verklaring van de accountant heeft betrekking op dit onderdeel van de jaarstukken. De

jaarrekening bestaat uit:

- Balans en de toelichting;
- Overzicht van baten en lasten en de toelichting;
- Verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (SISA);
- Overige bijlagen.

Programmaverantwoording

In de programmaverantwoording wordt per hoofddoelstelling toegelicht welke resultaten zijn bereikt en het daarbij behorende gerealiseerde saldo van baten en lasten is in een tabel weergegeven per autorisatieniveau. Het financiële resultaat wordt toegelicht in de programmarekening. In overeenstemming met de financiële verordening worden afwijkingen op autorisatieniveau van € 25.000 of meer bruto toegelicht, dat wil zeggen dat baten en lasten niet gesaldeerd zijn.

Niet alle indicatoren worden jaarlijks gemeten, daarom wordt het jaar van de laatste meting vermeld. De indicatoren zijn wettelijk voorgeschreven of afkomstig uit het Burgeronderzoek en de Veiligheidsmonitor. De realisatiecijfers 2019 van beide onderzoeken zijn (nog) niet bekend. In deze versie. Op het moment is de informatie over de wettelijke indicatoren nog niet volledig beschikbaar op de website waarstaatjegemeente.nl.

Paragrafen

In de paragrafen is aanvullende informatie opgenomen over programma-overstijgende onderwerpen; lokale heffingen, weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen, financiering, bedrijfsvoering, verbonden partijen, grondbeleid, subsidieverstrekingen, investeringen, sociaal beleid en informatiebeleid. Voor de paragraaf Lokale heffingen geldt dat de fiscale kostentoerekening buiten de financiële administratie om wordt gemaakt. Daardoor kunnen er kleine verschillen ontstaan tussen de financiële toelichtingen op de programma's en in de paragraaf lokale lasten.

Jaarrekening

De jaarrekening bestaat uit de balans en de overzicht van baten en lasten met bijbehorende toelichtingen. Per programma wordt een overzicht van de gerealiseerde baten en lasten weergegeven en toegelicht. De mutaties van de reserves zijn apart in de tabel weergegeven.

Aanduiding getallen

In deze jaarstukken geldt, tenzij uitdrukkelijk anders is aangegeven, dat de getallen als volgt worden geduid:

Saldo	
Negatief	een nadelig verschil tussen begroot en realisatie
Positief	een voordelig verschil tussen begroot en realisatie

Getracht is de leesbaarheid van de jaarstukken te verbeteren door de tekens voor de getallen een betekenis te geven zoals die in het spraakgebruik bekend is: 'Een min is nadelig'.

Afronding

Door afronding op € 1.000 kunnen kleine verschillen optreden in de optellingen.

Inleiding

Half maart werd Nederland en de wereld geraakt door de coronacrisis. Deze crisis zal ook financiële gevolgen hebben voor de gemeente.

We kijken in de jaarstukken terug naar vorig jaar, waar nog niets aan de hand was, terwijl wij ons nu in een (onzekere) periode bevinden, met op vele vlakken onvoorspelbare vooruitzichten.

Het financiële resultaat in de jaarstukken over 2019 is € 5,1 mln negatief. Er zijn twee grote incidentele nadelen op de grondexploitatie (€ 2,2 mln) en een afwaardering van het vastgoed (€ 3,1 mln). Daarnaast zijn er structurele tekorten voor jeugdhulp € 1,6 mln en Wmo, Dit zijn onderdelen van het sociaal domein. Deze taken zijn overgedragen door het rijk zonder voldoende bijbehorende middelen.

De financiële positie van Velsen, maar ook van veel andere gemeenten, staat onder druk. Het effect van de coronacrisis zal dit financiële beeld verder verslechteren. De oproep aan het Rijk om in deze onzekere tijd ook oog te hebben voor de financiële positie van de lokale overheid wordt steeds luider. Compensatie van de effecten van de coronacrisis en een reële vergoeding voor de uitvoering van de gemeentelijke taken is al geruime tijd de insteek van de VNG in gesprekken met het Rijk. De recente brief van het college aan de VNG -die in de regio brede steun kreeg- is een voorbeeld van deze oproep, die we samen met anderen zullen blijven uitdragen.

De jaarstukken kunnen slechts gelezen worden als een momentopname per 31 december 2019.

Met twee uitzonderingen.

- In het jaarverslag is in de paragraaf weerstandsvermogen getracht een beschrijving te geven van de risico's van de pandemie.
- In de jaarrekening is (een verplicht) hoofdstuk opgenomen Gebeurtenissen na balansdatum.

Bestuurlijk deel

Begroting 2019

Het saldo van de Begroting 2019 kent het volgende verloop:

Omschrijving	Bedragen x € 1.000	
Saldo primaire begroting 2019	499	v
Kleuren van de begroting	499	n
Saldo 1e Bestuursrapportage	992	v
Saldo 2e Bestuursrapportage	519	n
Per saldo onttrekking aan algemene reserve dekking		
Resultaat bestuursrapportages	483	n
Saldo begroting per 31 december 2019	0	

Het boekjaar sluit af met een negatief resultaat van € 5,1 mln. De grootste nadelen zijn de afwaardering van het vastgoed, deels als gevolg van de economische ontwikkelingen in de detailhandel, en een flink tekort op jeugd.

De waarde van vastgoed is door de crisis en de teruglopende markt voor winkelmaanden aanzienlijk gedaald, met € 3,1 mln. Daarnaast is er een grondexploitatieplan afgesloten met een negatief resultaat (€ 2,2 mln).

De lasten voor de geleverde zorg binnen de jeugdhulp laten een tekort zien ten opzichte van de begroting. Dit wordt met name veroorzaakt door de toename van de kosten voor ambulante jeugdhulp en jeugdzorgplus.

Indicatoren

In de jaarstukken zijn de wettelijk verplichte indicatoren opgenomen met de in 2019 gerealiseerde cijfers. Niet alle indicatoren zijn (nog) geactualiseerd in 2019. Dat wordt in de tabel aangegeven met nnb (niet bekend). Daarnaast zijn een aantal indicatoren vervallen. Dat zijn drie indicatoren in het programma Burger en bestuur, t.w. Harde kern jongeren, Ziekenhuisopname na verkeersongeval met een motorvoertuig en Overige vervoersongevallen met een gewonde fietser.

Resultaat op hoofdlijnen

Het resultaat van de jaarrekening wordt veelal bepaald door incidentele ontwikkelingen. Zo ook het resultaat over het jaar 2019. Maar in tegenstelling tot voorgaande jaren zijn er dit jaar een aantal flinke financiële tegenvallers die ervoor zorgen dat resultaat over 2019 een tekort laat zien van € 5,1 mln.

De afwaardering van grondexploitatie (€ 2,2 mln), vastgoed (€ 3,1 mln) en een flink tekort op jeugdhulp (€ 1,6 mln) bepalen voornamelijk het negatieve resultaat. Daartegenover staat een voordeel die voor een groot deel komt doordat projecten of werkzaamheden later zijn gestart en niet alle middelen in 2019 zijn uitgegeven (€ 1,8 mln).

In dit hoofdstuk wordt het resultaat op hoofdlijnen toegelicht, een nadere toelichting is opgenomen in de Jaarrekening 2019 in het hoofdstuk 'Toelichting op het overzicht van baten en lasten'.

Financieel overzicht programma's

Programma (bedragen x €1.000)	Begroting 2019 incl. wijzigingen			Rekening 2019			Begrotingsafwijking 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1 Ondernemend en duurzaam Velsen	15.484	12.675	-2.808	14.842	12.652	-2.190	642	-23	619
2 Vitaal en sociaal Velsen	92.078	24.792	-67.286	93.575	25.437	-68.137	-1.497	645	-852
3 Wonen en leven in Velsen	29.205	8.227	-20.979	28.857	9.413	-19.445	348	1.186	1.534
4 Burger en bestuur	15.383	2.387	-12.995	15.369	1.970	-13.399	13	-417	-403
5 Organisatie en financiën	36.969	133.100	96.131	39.287	131.349	92.062	-2.318	-1.751	-4.068
Totaal saldo van baten en lasten	189.119	181.181	-7.938	191.930	180.822	-11.108	-2.812	-359	-3.170
Toevoeging aan reserves	2.995	0	2.995	1.698	0	1.698	1.297	0	1.297
Onttrekking aan reserves	0	10.934	10.934	0	7.697	7.697	0	-3.238	-3.238
Gerealiseerde Resultaat	192.114	192.115	2	193.629	188.519	-5.110	-1.515	-3.596	-5.111

Analyse op hoofdlijnen

Hieronder volgt een toelichting op het resultaat van de belangrijkste voor- en nadelen (boven € 100.000) die het saldo van het resultaat bepalen. In de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening is per autorisatieniveau een gedetailleerdere toelichting opgenomen. De bedragen zijn afgerond op € 5.000.

	autorisatie	Bedragen x € 1.000	voordeel	nadeel
1	1.2	Meerkosten afvalinzameling HVC		262
2	2.1	Statushouders	190	
3	2.2	Bijstandsuitkeringen	225	
4	2.2	Wmo abonnementstarief		385
5	2.2	Jeugdhulp	150	1.625
6	2.2	Minimabeleid		160
7	3.1	Openbare ruimte	785	
8	3.3	Omgevingswet en bestemmingsplannen	155	
9	4.1	Raad(sondersteuning)	140	
10	4.2	Inzet personele capaciteit		100
11	4.3	Vergunningverlening en handhaving	276	705
12	4.3	Veiligheid en handhaving		95
13	5.1	Treasuryresultaat	80	
14	5.1	Onvoorzien	200	
15	5.1/5.2	Algemene inkomsten (AU, OZB,...)	545	
16	5.2	Vastgoed afwaardering		3.100
17	5.2	Opbrengst huur, erfpacht en verkoop snippergroen	135	
18	5.2	Sportaccommodaties	415	
19	5.2	Overhead	235	
20	5.3	Grondexploitaties		2.200
21	div.	Nagekomen facturen 2019		300
		Per saldo overig	291	
		Totaal	3.822	8.932
		Saldo Jaarstukken 2019 - nadelig		-5.110

Toelichting op de tabel

1. Meerkosten afvalinzameling HVC

De kosten van HVC voor huishoudelijk afval zijn ruim € 262.000 hoger dan was begroot. Dat wordt vooral veroorzaakt door hogere verwerkingskosten van het afval (hogere tarieven en grotere hoeveelheden) en doordat abusievelijk in de 2e Burap een voordeel is gemeld van ruim € 200.000

2. Statushouders

De uitgaven voor statushouders zijn in 2019 € 190.000 lager dan begroot. Dit is voornamelijk het gevolg van de snellere afbouw van inzet voor het sociaal beheer van de woonlocaties statushouders en een lager aantal statushouders dat in 2019 een traject is gestart dan was ingeschat. Een verwachte bijdrage van het rijk komt niet binnen en moet worden afgeboekt.

3. Bijstandsuitkeringen

Door een hogere vergoeding van het Rijk is bij de bijstandsuitkeringen per saldo een voordeel van € 225.000 zichtbaar.

4. Wmo abonnementstarief

Met de komst van het abonnementstarief is het voor mensen voordeliger om de huishoudelijke hulp door de gemeente te laten organiseren. Aan hulp bij het huishouden is € 242.000 meer uitgegeven dan begroot. Ook bij de woonvoorzieningen zijn de uitgaven toegenomen (€ 185.000). Bij de overige Wmo voorzieningen is per saldo een voordeel van € 35.000 zichtbaar.

5. Jeugdhulp

De lasten voor geleverde zorg binnen de jeugdhulp laten een tekort zien van € 1.868.000 ten opzichte van de begroting. Met name kosten voor ambulante jeugdhulp en jeugdzorgplus zijn toegenomen. Tegenover deze overschrijdingen staat een voordeel van € 245.000 op jeugd en gezinsbegeleiding en € 150.000 op preventieve jeugdhulp.

6. Minimabeleid

De uitgaven voor de bijzondere bijstand zijn in 2019 hoger dan begroot (165.000). De stijgende lijn van voorgaande jaren zet sterker door dan verwacht. De toename is zichtbaar bij de bijdragen aan sociaal culturele voorzieningen, activering en daarnaast bewindvoering.

7. Openbare ruimte

Voor de openbare ruimte hebben we in 2019 extra inkomsten ontvangen van € 544.000. Dit bestaat hoofdzakelijk uit ontvangen bedragen voor de afkoop van onderhoud voor de projecten KPN locatie en Velserbroeksedreef en de vergoeding van de nutsbedrijven voor herstraten.

De invulling van de vergroeningsimpuls wordt in het voorjaar 2020 gestart. De uitgaven voor de vergroeningsimpuls worden gedaan in het plantseizoen dat loopt van eind 2019 tot 1e kwartaal 2020. Het saldo van het budget 2019 zorgt voor een onderschrijding van € 93.000. Ook zijn de kosten voor het maaien lager dan begroot doordat de aanbesteding van maaiwerkzaamheden gunstiger is uitgevallen (€ 100.000) dan voorzien.

8. Omgevingswet en bestemmingsplannen

Dit project Omgevingswet is gestart in 2018, de analyse en plan zijn gerealiseerd in 2019. Het proces van de implementatie van deze wet zal vooral in 2020 zijn beslag krijgen, hiervoor is in 2019 nog € 110.000 niet besteed.

In 2019 zijn veel bestemmings- en wijzigingsplannen opgesteld door of op kosten van de initiatiefnemers van ontwikkellocaties. Hierdoor is er minder beroep op het budget gedaan en is er een voordeel van € 45.000.

9. Raad(sondersteuning)

De griffie is niet het gehele jaar volledig bezet geweest. Het personeelsbudget is daarom niet geheel besteed, dit geeft een voordeel van € 37.000. Door deze beperkte bezetting is een deel van het budget van "goederen en diensten derden" (€ 27.000) niet gebruikt doordat een aantal nieuwe ontwikkelingen zijn vertraagd, ook zijn er minder bijeenkomsten georganiseerd dan vooraf verwacht.

Daarnaast hebben raadsleden het afgelopen jaar nauwelijks trainingen aangemeld bij de griffie. Hiervoor was € 38.000 begroot. Verder heeft de rekenkamercommissie het geplande onderzoek naar de omgevingswet op een andere manier vormgegeven. Het volgende onderzoek naar duurzaamheid wordt uitgevoerd in 2020.

10. Inzet personele capaciteit

Voor burgerzaken is extra personeel ingezet, waardoor het budget met € 100.000 wordt overschreden. Dit is het gevolg van tijdelijke inhuur in verband met uitval en zwangerschaps-/ouderschapsverlof van medewerkers.

11. Vergunningverlening en handhaving

In de ontwikkeling op de bouwleges was in 2019 een lichte stijging van het aantal kleinere vergunningaanvragen zichtbaar. Tegelijkertijd blijft het aantal grotere projecten achter ten opzichte van de voorgaande jaren. Het is onduidelijk welke oorzaken hieraan ten grondslag liggen en in hoeverre dit wordt beïnvloed door de uitspraak van de Raad van State over het Programma Aanpak Stikstof (PAS). De ontvangen bouwleges zijn daardoor € 650.000 lager dan begroot.

Het project Illegale bewoning is in november 2019 is begonnen met de inventarisatie van de illegale situaties en de klachten- en handhavingsverzoeken ten aanzien van het wonen en met het inzichtelijk maken van de huidige situatie bij de recreatieparken. De in 2019 gerealiseerde kosten bedragen € 9.000, waardoor € 221.000 van het budget resteert voor de uitvoering van dit project in 2020.

12. Veiligheid en handhaving

Voor veiligheid is ingehuurd op vacatureruimte, dit geldt zowel voor de beleidsontwikkeling als juridische ondersteuning, hierdoor wordt de begroting met € 50.000 overschreden. Daarnaast is het budget voor het gebruik van het mobilofoonnetwerk C2000 en huur van de ruimte voor handhaving niet toereikend, dit geeft een overschrijding van € 45.000.

13. Treasuryresultaat

In 2019 is minder rente doorberekend aan de taakvelden, dit als gevolg van achterblijvende investeringen. Dit geeft een nadeel van € 170.000. Dit wordt gecompenseerd door € 250.000 aan lagere kapitaallasten door het later opleveren van projecten.

14. Onvoorzien

De post onvoorzien € 200.000 is in 2019 niet gebruikt.

15. Algemene inkomsten

De werkelijke waarde stijging van de woningen is hoger dan ingeschat. Dit geeft € 267.000 aan extra inkomsten OZB. Ook zijn de precario inkomsten voor kabels- en leidingen toegenomen met € 97.000 hoger dan begroot.

In de decembercirculaire hebben wij € 261.000 ontvangen van het Rijk voor de uitwerking van het Klimaatakkoord. De nadruk ligt op de ondersteuning van de decentrale overheden bij het realiseren van de Regionale Energie Strategieën (RES) en op de ondersteuning van gemeenten bij de Transitievisies Warmte. Ook worden in deze circulaire de uitkeringsfactor en de maatstaven aangepast aan de meest recente stand van zaken. Dit geeft per saldo een nadeel voor 2019 van € 80.000.

16. Vastgoed afwaardering

Wij hebben een pand opnieuw laten taxeren. De waarde is door de crisis en de teruglopende markt voor winkelpanden aanzienlijk gedaald, met € 3,1 mln. Deze daling hebben we daarom ook verwerkt in de waardering van de activa (zie balans), waardoor dit direct leidt tot een nadeel voor het jaar 2019.

17. Opbrengst huur, erfpacht en verkoop snippergroen

In 2019 zijn nieuwe gronden in verhuur of erfpacht uitgegeven. Samen met de verkoop van snippergroen geeft dit een voordeel op de inkomsten van € 135.000.

18. Sportaccommodaties

Per saldo laat de exploitatie en het beheer van de sportaccommodaties een voordeel zien. Drie onderwerpen verklaren voor een groot deel dit saldo:

- Groot onderhoud: lagere lasten (€ 147.000), dit komt met name doordat de aanleg van de kunstgrasvelden voor DKV in 2020 wordt afgerond. Pas bij afronding kan de vrijval uit de reserve sportaccommodaties plaatsvinden;
- BTW-compensatie: Bij de inkomsten is een uitkering voor de BTW compensatie sport (SPUK) van € 189.000 en zijn de huurinkomsten hoger (€ 78.000). In voorgaande jaren was het huurbedrag incl btw die moest worden afgedragen, met de komst van de SPUK regeling is dit komen te vervallen.

19. Overhead

Per saldo laten de algemene ondersteunende kosten een voordeel zien van € 235.000. Doordat niet alle functies het hele jaar bezet zijn geweest zijn de personele kosten voor de 'overhead' functies € 300.000 lager uitgevallen. Ook is minder ingezet op activiteiten zoals arbo, preventie, rampenplannen etc. Dit geeft een voordeel van € 179.000. De aanbesteding van de postafhandeling is € 73.000 lager uitgevallen. Daartegenover staat een overschrijding van de ICT kosten met € 320.000. Dit betreft de extra inzet op het verbeteren van de ICT systemen en de kosten van licenties en software.

20. Grondexploitatie

De waardering van de grondcomplexen geeft een negatief resultaat van € 2.153.000. Dit bestaat uit een drietal componenten:

- Afsluiten van een grondcomplex: de raad heeft besloten, overeenkomstig BBV-regelgeving, om een grondexploitatieplan af te sluiten. Dit plan heeft een negatief resultaat van € 1.898.000. Hier tegenover staat het vrijvallen van de verliesvoorziening van € 791.000;
- Vertraging afsluiten grondexploitaties: tegen de prognose is zijn een aantal grondexploitaties nog niet afgerond. Het verwachte positieve resultaat is daarom niet gerealiseerd, dit geeft € 700.000 aan lagere inkomsten;
- Afwaardering boekwaarde: na de sloop van strategisch verworven woningen is de boekwaarde afgewaardeerd met € 356.000.

21. Nagekomen facturen 2019

Er is voor ongeveer € 300.000 aan nog nagekomen facturen verwerkt. Omdat deze facturen betrekking hebben op verschillende programma's zijn deze uit praktische overweging, in overleg met de accountant, bij de overige baten en lasten geboekt.

Weerstandsvermogen

De ratio van het weerstandsvermogen geeft de verhouding aan tussen de gekwantificeerde risico's en de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit omvat naast de algemene reserve de volgende onderdelen: post onvoorzien, onbenutte belastingcapaciteit en stille reserves.

Per balansdatum 31 december 2019 bedraagt het ratio 1,9. Dit wordt geclassificeerd als 'ruim voldoende' en blijft daarmee boven de door de raad gestelde grens van 1,4. Wanneer rekening wordt gehouden met het negatieve resultaat van € 5,1 mln komt de ratio uit op 1,4.

Verklaring begrotingsrechtmatigheid en Covid-19

Begrotingsrechtmatigheid

In de nota Afwijkingenbeleid, vastgesteld op 31 januari 2019, is de begrotingsrechtmatigheid uitgewerkt. In dit besluit is tevens opgenomen dat het vastgestelde Afwijkingenbeleid voor de Jaarstukken 2019 geldt. In de nota zijn duidelijke afspraken opgenomen in welke gevallen, wanneer (voor- of achteraf) en via welk medium aan de raad moet worden gerapporteerd. Door deze spelregels af te spreken tussen college en raad is het mogelijk om bepaalde overschrijdingen bij voorbaat niet als onrechtmatig te bestempelen. Hiermee is het begrotingscriterium geoperationaliseerd in de gemeente Velsen.

In de Begroting 2019 is het autorisatieniveau vastgesteld op hoofddoelstellingen binnen het programma. Een overzicht en analyse op de rechtmatigheid maakt onderdeel uit van de jaarrekening.

Coronauitbraak

De uitbraak van COVID-19 (corona) eind februari 2020 heeft een enorme impact op ons allemaal. De wereldwijde pandemie leidt tot ongekende omstandigheden. Voor de aanpak van COVID-19 kijken wij wat we, aanvullend op de landelijke maatregelen van het Rijk, kunnen doen. Dit raakt veel beleidsterreinen van onze organisatie. We streven naar een zo adequaat mogelijke uitvoering van de landelijke en lokale maatregelen en naar zoveel mogelijk continuïteit van de reguliere werkzaamheden en van noodzakelijke (digitale) besluitvorming en hebben daarvoor de nodige interne maatregelen genomen.

Kleuren van de begroting

Inleiding

De gemeenteraadsverkiezingen waren in maart 2018 en in mei was de Perspectiefnota 2018 klaar. Daar stonden nog weinig beleidskeuzes in – die waren aan de nieuwe raad en het nieuwe college. Zij schreven in het raadsakkoord en het voorlopige collegeprogramma: “De inwoner centraal, dichtbij de samenleving. Verbinden, samenwerken, veilig en in vertrouwen”.

Het collegeprogramma kreeg als motto ‘Velsen komt naar je toe!’. In de Begroting 2019 zien we die kleuring van het nieuwe college terug. Het college heeft in de Begroting 2019 een eerste uitwerking met concrete acties zien van de ambities uit het raadsakkoord en concept collegeprogramma. Deze acties zijn gekoppeld aan de vijf speerpunten van het college.

- A. ‘Dienstverlening: makkelijker contact, sneller geleverd’ (Betere kwaliteit van de publieke dienstverlening)
- B. ‘Niemand doet zijn eigen werk alleen’ (Nieuwe werkwijze: samenspel)
- C. ‘Velsen: energiek en toekomstbestendig’ (Werken aan een duurzaam Velsen)
- D. ‘Fijn wonen en werken’ (Versterken leefomgeving, ondernemersklimaat en leefbaarheid)
- E. ‘Iedereen doet er toe’ (Zorgen dat iedereen meedoet)

In de programma's is een apart onderdeel opgenomen waarin de resultaten worden beschreven. In het volgende hoofdstuk is een financieel overzicht opgenomen met de status van de activiteit.

Overzicht kleuren

Omschrijving Bedragen x € 1		prog.	begroot 2019	I/S	Realisatie 2019	status
A4	Mijn overheid voor ondernemers	1.1	10.000	I	0	Start
D1	Kansrijke winkelcentra / Winkelloods	1.1	35.000	I	35.000	Gereed
C1	Versnelling duurzaamheid	1.2	200.000	I	135.824	Goed op weg
C3	Programma Energietransitie	1.2	125.000	I	119.077	Goed op weg
A6	Digitalisering klantendossier	2.1	50.000	I	50.000	Gereed
B4	Wijkparticipatie	2.1	100.000	I	50.000	Onderweg
E7	Extra aandacht afstand arbeidsmarkt	2.1	50.000	I	33.772	Onderweg
E8	Match opleiden van zorgprofessionals	2.1	50.000	I	29.690	Gereed
C9	Telstar@Work	2.1	60.000	S	60.000	Gereed
C9	Telstar@Work	2.1	-60.000	S	-60.000	Gereed
E1	Coördinatie zorg en veiligheid / fte	2.2	50.000	S	50.000	Gereed
E3	Voortzetten jeugdcoaches / fte	2.2	80.000	I	80.000	Gereed
E4	Extra praktijkondersteuning jeugd GGZ	2.2	72.000	I	42.269	Goed op weg
E5	Bijdrage premie zorgverzekering	2.2	545.000	S	545.000	Gereed
E5	Bijdrage premie zorgverzekering	2.2	-545.000	S	-545.000	Gereed
A1	Meldingen openbare ruimte	3.1	12.000	S	11.980	Goed op weg
C2	Vergroeningsimpuls OR / impuls	3.1	100.000	I	6.704	Goed op weg
D2	Voldoende woningen / quickscan	3.2	45.000	I	0	Start
D3	Inspelen op bouwinitiatieven / fte	3.2	360.000	I	125.000	Onderweg
D3	Inspelen op bouwinitiatieven /dekking	3.2	-360.000	I	-360.000	Onderweg
E2	Woonbemiddeling kwetsbaren / fte	3.2	61.000	S	61.000	gereed
B2	In gesprek om bezwaar te voorkomen	4.1	75.000	S	75.000	Gereed
B3	Vergroten strategische communicatie	4.1	25.000	S	0	Gereed
A2	Klantinteractie op maat	4.2	25.000	I	10.000	Onderweg
A3	Verbeteren dienstverlening Klantreis	4.2	50.000	I	0	Onderweg
A5	Dienstverlening Track-and-trace	4.2	25.000	I	20.000	Onderweg
A7	Vereenvoudigen van aanvragen	4.2	35.000	I	34.000	Goed op weg
A8	Dienstverlening ICT outsourcing	4.2	180.000	I	148.120	Goed op weg
A9	Versterken mediateam	4.2	68.000	S	68.000	Gereed
D6	Onderzoek bestuur en veiligheid	4.3	35.000	I		Goed op weg
D7	Intensivering aanpak ondermijning	4.3	55.000	I	55.000	Goed op weg
B1	Bevorderen integraal werken / samenw	5.2	100.000	I	72.259	Goed op weg
C2	Vergroeningsimpuls OR / onderhoud		0	S		
	Onttrekking incidenteel kleuren B19		-1.062.000	I	-564.445	
	Onttrekking jeugdcoaches / jeugd ggz		-152.000	I	-122.269	

Overzicht programma's

1 Ondernemend en duurzaam Velsen

Uitgangspunten en context voor dit programma

Uitgangspunten

Niet alleen het Velsen van nu is onze verantwoordelijkheid; wij zijn ook verantwoordelijk voor het Velsen dat wij door willen geven aan onze kinderen en kleinkinderen. Soms zijn daarvoor plannen met een 'lange adem' nodig. Juist daarom vindt het college continue aandacht voor duurzaamheid van de samenleving noodzakelijk. Het college vervult hierbij een voorwaardenscheppende, faciliterende, stimulerende en verbindende rol.

Velsen wil een economie die zich dynamisch, kennisrijk en innovatief ontwikkelt. Daarom kiest het college voor investeringen binnen dit programma waarbij de ondernemer duurzaam zorgt voor innovatie, nieuwe investeringen en werkgelegenheid.

Context

In de Strategische Agenda 2020 wordt naar een duurzame gemeente gestreefd. Duurzaamheid wordt een algemene kernwaarde in de lokale samenleving. De gemeente loopt hierin voorop en wil in 2030 een energie-neutrale organisatie zijn. Het verduurzamen van bestaande bouw moet versnellen. We stimuleren bedrijven om schoon te produceren en efficiënt met energie en grondstoffen om te gaan. Het is vanzelfsprekend aan het worden dat bedrijven duurzaam ondernemen. Milieueffecten beperken zich niet tot de gemeentegrenzen. Daarom is het van belang beleid en uitvoering (boven)regionaal af te stemmen. Het onderbrengen van de milieutaken bij de Omgevingsdienst IJmond levert hieraan een bijdrage.

Het algehele beeld van de economie in Nederland wordt geleidelijk beter. Het consumentenvertrouwen neemt toe en mensen geven meer geld uit. Dat merkt ook de detailhandel, Maar toch blijft de detailhandel in Velsen kwetsbaar door structurele verandering van koopgedrag en winkelen via internet.

De Nederlandse maakindustrie zit in de lift. Voldoende instroom van goed gekwalificeerd personeel blijft een belangrijk aandachtspunt voor de toekomstige concurrentiepositie van de sector.

Tata Steel IJmuiden heeft het de afgelopen jaren relatief goed gedaan ondanks dumping van Chinees staal in Europa en minder vraag naar staal. Momenteel zijn de marktomstandigheden voor Tata IJmuiden ook zeer lastig door terugval in de Duitse auto-industrie en Amerikaanse importheffingen.

Tata Steel profileert zich als duurzaam ondernemer door windenergie toe te passen, hergebruik van secundaire grondstoffen en CO₂-armer te produceren.

De situatie in de (gas/olie) offshore is zeer zorgelijk. De snelle terugval van de olieprijs leidde tot grote saneringen en bezuinigingen. Bedrijven die boren naar olie en gas hebben minder opdrachten. Dat heeft effect op de bedrijven in Velsen en specifiek IJmuiden, dat sterk is in service en onderhoud voor deze sector. In de Offshore Wind sector doen zich echter grote kansen voor door de ontwikkeling van enkele grote windparken voor de Nederlandse kust.

In de visserij blijft het goed gaan. De aanvoer op de visveiling in IJmuiden blijft stijgen. Ook het pelagische cluster (vis uit zeeën en oceanen) in IJmuiden weet zijn positie te versterken.

Het toerisme groeit sterk wereldwijd en blijft naar verwachting groeien. Deze groei zet zich ook door in Amsterdam en de regio. Het gebruik van de ferry naar Newcastle groeit, zowel qua passagiers als qua vracht. De verwachting is dat grotere schepen zullen worden ingezet om met name de groeiende vraag van goederentransport op te vangen.

In het Nationaal Energieakkoord (NEA) 2013-2020 staan breed-gedragen afspraken over energiebesparing en schone technologie. In 2020 moet 14% van het energieverbruik duurzaam worden opgewekt en in 2050 moet de bestaande bouw energie-neutraal en aardgasvrij zijn. Uitvoering van de afspraken moet resulteren in een betaalbare en schone energievoorziening, werkgelegenheid en kansen voor Nederland in de schone technologiemarkten.

Het landelijk Klimaatakkoord komt bovenop het NEA. In 2030 moet een besparing van 49% CO₂ worden behaald t.o.v. de uitstoot aan CO₂ in 1990. Alle sectoren in de maatschappij (overheden, bedrijven, woningbouwcorporaties, woningeigenaren, vervoersorganisaties, etc.) moeten een bijdrage leveren aan deze doelstelling. Het landelijk klimaatakkoord betekent een versnelling van de energietransitie.

Verder streeft het Rijk met het programma 'Nederland Circulair in 2050' naar een ombuiging van de economie in een duurzaam gedreven, volledig circulaire economie in 2050. In 2030 moet er verder sprake zijn van 50% minder verbruik van primaire grondstoffen (mineraal, fossiel en metalen). Het Rijk streeft met het programma Van Afval Naar Grondstof naar 75% scheiding van het huishoudelijke afval in 2020 en 100 kg restafval per inwoner per jaar en 30 kg per inwoner in 2025.

Programmadoelstelling

Naar een duurzame economische ontwikkeling.

Hoofddoelstelling 1.1:

Economische ontwikkeling

Economisch Programma

In het economische programma 2015-2019 staat wat de gemeente samen met het bedrijfsleven doet om de economie in Velsen te bevorderen. Het programma bestaat uit drie economische pijlers; Haven & Industrie, Horeca & Detailhandel en Toerisme & Recreatie.

In 2019 voerden we acties uit die in het programma staan. De acties die zijn uitgevoerd staan omschreven in 1.1.1 en 1.1.2. Verder zijn we gestart met het opstellen van een nieuw economisch programma. Het bedrijfsleven en andere stakeholders zijn daarbij betrokken. Zo wordt het weer een gemeenschappelijke agenda van het bedrijfsleven en de gemeente.

Subdoelstelling 1.1.1:

Stimuleren van een aantrekkelijk ondernemersklimaat

Wat hebben we gedaan?

Citymarketing: Stichting Citymarketing Velsen gaat van start

Sinds begin 2019 voeren de Stichting Citymarketing Velsen en de citymarketeer de citymarketingactiviteiten uit. De gemeente verstrekke subsidie voor de uitvoering. De nadruk lag in 2019 op het vergroten van het draagvlak voor citymarketing, het verbeteren van de naamsbekendheid en het vergroten van de trots onder de inwoners. Door o.a. het uitgeven van magazines, het beheer van de website en social media en het verbinden van partijen via de Citymarketing cafés en de mobiele letters "IJMUIDEN" on tour. De 1-meting, om de effecten van Citymarketing te meten, zal in 2020 uitgevoerd worden.

Citymarketing draagt bij aan het realiseren van de volgende doelen:

1. Het vergroten van de naamsbekendheid van IJmuiden en het verbeteren van het imago van IJmuiden. IJmuiden als interessante vestigingslocatie (met o.a. maakindustrie/techport, offshore wind en visserij), unieke, rauwe bezoeklocatie en aantrekkelijke woonstad.
2. Het behouden en aantrekken van bezoekers, bewoners en bedrijven en het vergroten van de economische spin-off.
3. Het vergroten van trots onder de bewoners.

Techport: ambitie voor komende jaren vastgesteld

In 2019 stelde Techport het meerjarenplan 2019-2022 vast. Binnen Techport zetten onderwijs, bedrijfsleven en gemeenten zich in voor de toekomst van de unieke en duurzame maak- en onderhoudsindustrie in de regio IJmond. Het doel is dat in 2030 de regio IJmond dé excellente economische regio van de Nederlandse maak- en onderhoudsindustrie is. Net als voorgaande jaren, werkt Techport verder aan de vier actielijnen: kiezen, werken, leren en innoveren in de techniek. In september 2019 organiseerde Techport de eerste technologieweek om leren en werken in de techniek te stimuleren en promoten. De wens om Techport een zichtbaar "huis" te geven waar de samenwerking ook fysiek tot uiting komt in concrete projecten, blijft groot. De variant waarbij Techport Center wordt gerealiseerd bij de Tata Academy zal in 2020 nader worden uitgewerkt. De gemeente trekt hierbij op samen met Tata Steel, NOVA College en Provincie Noord-Holland

Innovatiefonds MKB Velsen; eerste subsidie verstrekt

Op 1 maart 2018 startte het Innovatiefonds MKB Velsen. Sindsdien kan het Velsens midden- en kleinbedrijf (MKB) zich bij de gemeente melden voor subsidie voor product- en procesinnovaties in de maak- en onderhoudsindustrie. In 2019 zijn twee volledige aanvragen behandeld, waarvan één subsidie van € 200.000 is toegekend. Het betreft een subsidie voor een aanlandingssysteem. Hiermee kunnen werknemers en materialen veilig van boot naar windturbine, of naar een platform op zee, worden gebracht. In 2019 is met meerdere bedrijven contact geweest over een aanvraag. Momenteel lopen er vijf aanvragen. Onder de lopende aanvragen zijn drie bedrijven die zich, als onderdeel van de subsidie, in de gemeente Velsen willen gaan vestigen.

Impulsproject Offshore Wind: golf van duurzame economische kansen

In 2019 gaf AYOP (Amsterdam IJmuiden Offshore Port) uitvoering aan het programma Wind@Work. Velsen ondersteunt dit programma financieel. De regio is nog meer als dé plek voor offshore wind gepresenteerd. Er is een boek gemaakt waarin de kwaliteiten van de regio IJmond als aantrekkelijke vestigingsplaats voor offshore wind bedrijven zijn omschreven. Dit boek is aangeboden aan een offshore bedrijf dat mede daardoor heeft besloten zich te vestigen in de IJmondhaven. Daarnaast sloten Techport en AYOP in 2019 een samenwerkingsovereenkomst op het gebied van onderwijs en innovatie. Met de verdere ontwikkeling van offshore wind wordt de vraag naar technische MBO-ers voor het cluster onderhoud offshore wind groter. Het reguliere technische MBO sluit voor 80% aan bij de vraag. Er is alleen veel te weinig instroom in de techniek om de vraag op te kunnen vangen.

Rond het thema innovatie is bekeken hoe we vanuit Techport en de bedrijven een oplossing kunnen vinden voor specifieke uitdagingen in de offshore wind. Hier gaan we in 2020 mee verder.

Startup In Residence

Velsen deed mee aan het Startup in Residence Programma (SiR) van de Metropoolregio Amsterdam. In dit programma nodigden gemeenten via een openbare aanbesteding jonge bedrijven (startups) uit om maatschappelijke vraagstukken op te lossen. We deden mee aan de maatschappelijke uitdaging over het verminderen van eenzaamheid. Om het innovatieve project een eerste keer te ervaren kozen we voor een kleine rol van semi-opdrachtgever (de andere optie was de rol van hoofdopdrachtgever). Het bedrijf ontwikkelde een sociaal platform om ontmoeting te organiseren. We besloten om hier niet mee door te gaan omdat er geen inzicht was in de effectiviteit van het sociaal platform en de verdere ontwikkeling om een investering vraagt.

Noordzeevis IJmuiden zet de vis uit IJmuiden op het menu

In 2019 is de Stichting Noordzeevis IJmuiden opgericht. De stichting wil de waardering voor het product Noordzeevis uit IJmuiden vergroten. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de Stichting Citymarketing Velsen. De stichting heeft een bestuur met partijen uit de vissector.

Noordzeevis IJmuiden wordt o.a. onder de aandacht gebracht met:

- bijeenkomsten
- specifieke acties met Telstar
- het IJmuidens visreceptenboek
- op evenementen

We hebben diverse acties van Noordzeevis IJmuiden financieel ondersteund. Ook is de gemeente ambassadeur van de stichting.

Van Averijhaven naar Energiehaven

Een initiatiefgroep stelde voor de Averijhaven een alternatief plan op. In dit plan kan de Averijhaven worden getransformeerd tot een haventerrein voor de offshore windenergie. In 2019 is met partners en het Rijk overleg gevoerd over realisatie van de Energiehaven bij de Averijhaven. In 2020 wordt duidelijk of het Rijk ook wil bijdragen aan de realisatie. Dit is cruciaal voor de haalbaarheid van de Energiehaven.

Reguliere activiteiten

Goede dienstverlening voor ondernemers

Van het bedrijfsleven verwacht de gemeente een stimulerende rol bij het vergroten van de werkgelegenheid. De gemeente wil het bedrijfsleven daarom ondersteunen en van dienst zijn bij het realiseren van ondernemersinitiatieven. Het college gaat in overleg met de ondernemers om te bekijken hoe de dienstverlening verbeterd kan worden. Het ondernemersloket speelt daar, ook in 2019, een belangrijke rol in. Daarnaast brengt de gemeente ondernemers bij elkaar door diverse bijeenkomsten te organiseren.

Een sterkere haven & industrie

Het college werkt, samen met zijn partners (zoals Zeehaven IJmuiden) en ondernemers aan:

- een dynamische haven met sterke industriële clusters
- internationale haven voor vis, kusthaven voor ferry- en cruisevaart
- servicehaven voor off-shore activiteiten
- knooppunt van (duurzame) energie.

Bedrijfsinvesteringszone (BIZ) Havengebied IJmuiden

Er is een bedrijfsinvesteringszone (BIZ) in het Havengebied van IJmuiden. Het doel van de BIZ is dat de ondernemers gezamenlijk investeren in een schoon, heel en veilig havengebied. De door Stichting BIZ aangestelde parkmanager is het aanspreekpunt voor de gevestigde bedrijven en de contactpersoon voor stakeholders. In 2019 heeft de BIZ aandacht gevraagd voor illegale bewoning en de problematiek van geparkeerde vrachtwagens.

Beeldkwaliteitsfonds voor vergroten aantrekkelijkheid havengebied IJmuiden

De gemeente heeft een subsidie voor herstructurering en intelligent ruimtegebruik bedrijventerreinen (HIRB) ontvangen van €100.000 van de provincie Noord-Holland voor een beeldkwaliteitsfonds in het havengebied IJmuiden. Het beeldkwaliteitsfonds stimuleert het verbeteren van het vooraanzicht en/of het voorterrein van bedrijfspanden. Maatregelen die de duurzaamheid van bedrijfspanden ten goede komen, worden ook gestimuleerd. Hiermee verbetert de aantrekkelijkheid van havengebied IJmuiden als vestigingsplaats voor bedrijven. Dit is een belangrijke stap om het havengebied van IJmuiden klaar te maken voor de toekomst. Subsidieaanvragen vanuit het Beeldkwaliteitsfonds kunnen vanaf 1 januari 2020 tot en met 30 september 2020 worden ingediend bij de gemeente, tot het subsidieplafond is bereikt.

Cruise- en ferryvaart blijft groeien

De cruise- en ferryvaart groeit en biedt kansen voor Velsen. Amsterdam is van plan om de cruiseterminal uit het centrum van Amsterdam te verplaatsen. In afstemming met het bedrijfsleven bekijken we welke kansen dit biedt en welke ontwikkeling wenselijk is. In elk geval zijn diverse nautische verbeteringen (zoals het verdiepen van de vaargeul) rondom de IJmondhaven nodig.

Behoud en versterking van horeca- en detailhandelaanbod

De gemeente wil dat iedereen zich thuis voelt in Velsen: inwoners, toeristen en bezoekers, ondernemers en werknemers. Daarvoor is een aantrekkelijk en goed functionerend voorzieningenaanbod nodig. In dat aanbod spelen horeca en detailhandel een belangrijke rol. De gemeente wil dat dit aanbod aantrekkelijk is en economisch goed functioneert, en dat het waar nodig nog beter wordt.

Het horecabeleid heeft als doelstelling om de horeca zo te ontwikkelen, dat het daardoor aantrekkelijker wordt om in de gemeente Velsen te gaan wonen, te werken of te verblijven. In 2019 is een start gemaakt met de actualisatie van het horecabeleid.

Versterken van de winkelcentra

Winkelloods en Winkelfonds

Ook in 2019 zetten de winkelloods zich weer in voor het leefbaar en aantrekkelijk houden en maken van winkelstraten in de gemeente Velsen. In 2019 ondersteunde de winkelloods winkeleigenaren, winkelhuurders en winkeliersverenigingen bij het verbeteren van de samenwerking.

Daarnaast is het Winkelfonds Velsen ingezet om de kansrijke centra van Velsen sterker en compacter te maken. Dit fonds bestaat uit een subsidie voor verhuizing naar kansrijke centra en een subsidie voor het opknappen van winkelgevels. In 2019 is er één subsidieaanvraag voor gevelrenovatie ingediend en verleend.

Bedrijveninvesteringszone (BIZ) IJmuiden Centrum ingesteld in 2019

Begin 2019 is duidelijk geworden dat er voldoende draagvlak is voor het invoeren van een BIZ voor het winkelcentrum van IJmuiden. Daarom is de BIZ IJmuiden Centrum per 1 januari 2019 ingesteld voor een periode van vijf jaar. Met een BIZ betalen alle ondernemers en/of eigenaren mee aan de kosten van het verbeteren van een winkelgebied. De Winkelloods heeft het BIZ-traject in opdracht van de gemeente gecoördineerd. De gemeente Velsen ontving subsidie van de Provincie Noord-Holland voor dit traject.

Bedrijveninvesteringszone (BIZ) Santpoort-Noord

De ondernemersvereniging Puursantpoort vroeg de gemeente Velsen in 2019 om samen met hen een BIZ op te richten. Meer samenwerking en investeringen zijn volgens hen nodig om ervoor te zorgen dat Santpoort-Noord ook in de toekomst aantrekkelijk blijft voor zijn huidige en nieuwe bezoekers. De Winkelloods coördineert het BIZ-traject, in opdracht van de gemeente. De gemeente Velsen ontving subsidie van de Provincie Noord-Holland voor dit traject. Begin 2020 vindt de draagvlakmeting plaats. Bij voldoende draagvlak wordt de BIZ Santpoort-Noord ingesteld.

Regionale Samenwerking

Economische Samenwerking IJmond;

De IJmondgemeenten stelden samen met de provincie Noord-Holland en het regionale bedrijfsleven het Economisch Gebiedsprogramma 'Made in IJmond 2017' op. Haven en maakindustrie staan daarin centraal. Ook op het gebied van duurzaamheid, circulaire economie en energietransitie bekijken we welke mogelijkheden er zijn om regionaal samen te werken. Dit loopt via het Portefeuillehouderscontact Economische Zaken IJmond.

Toeristische Samenwerking IJmond;

De IJmondgemeenten organiseerden in 2019 een gezamenlijke, regionale opening van het strandseizoen. Daarbij zijn de stranden in IJmuiden aan Zee, Strand Noordpier en Wijk aan Zee betrokken. Tijdens de tour langs de stranden waren de strandbezoekers aan het grondstofjuten. Bij een gevulde tas met afval ontving men een consumptie bij de deelnemende strandpaviljoens. Tot slot werd er een kunstwerk onthuld dat was opgebouwd van afval. De komende jaren wordt 'Pollution Art' een centraal thema op de stranden in de IJmond. De samenwerking in de IJmond verloopt via het Potfeuillehouderscontact Toerisme & Recreatie IJmond.

Samenwerking Noordzeekanaalgebied (NZKG);

De basis voor de samenwerking tussen gemeenten en provincie staat in de Visie Noordzeekanaalgebied 2040. Belangrijke ontwikkelingen hier zijn de beperkte ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden, energietransitie en circulaire economie. In samenwerking met diverse partners van het Bestuursplatform is de Ontwikkelstrategie Energie NZKG (OSE NZKG) vastgesteld. Hiermee loopt de regio voorop in de uitwerking van de benodigde stappen om de regio voor te bereiden op de energietransitie. Tevens dient de ontwikkelstrategie als bouwsteen voor de regionale energiestrategie van Noord-Holland en de Nationale Omgevingsvisie.

Als vervolg op de ontwikkelstrategie zal het Bestuursplatform een Uitvoeringsprogramma Energietransitie NZKG maken. Voor de begeleiding is het platform energietransitie Noordzeekanaalgebied opgericht

Samenwerking Metropoolregio Amsterdam;

Velsen werkt op economisch en toeristisch gebied intensief samen in de Metropoolregio Amsterdam (MRA). Dat biedt kansen voor de Velsense strategische projecten als Techport, Offshore Wind en Toerisme. De wethouder Economische Zaken vertegenwoordigt de IJmond in het Platform Economie. In 2019 is een nieuwe de MRA-agenda van de IJmond vastgesteld. De MRA-agenda is leidend voor economische de samenwerking in de MRA.

Voor de toeristische samenwerking is de Strategische Agenda Toerisme MRA 2025 de basis. 'Hoe om te gaan met balans en verspreiding van toerisme' is daar een belangrijk onderdeel in. Voor bedrijfsterreinen stelden we een uitvoeringsstrategie op: "Ruimte voor werken in de MRA van morgen: 2017-2030". Centraal hierin staat het in beeld brengen van de deelregio's, vraagstukken op het gebied van transformatie, herverdeling en de kwaliteit van bedrijventerreinen.

Overig kleuren van de begroting

Impulsprojecten

Goed op weg

In april 2019 heeft de gemeenteraad besloten om €1.495.000,- uit de Visie op Velsen te reserveren voor verschillende impulsprojecten, Citymarketing & de Rauwe Loper, Kustplaats IJmuiden aan Zee & BRAK!, Havenkwartier, Techport en OffshoreWind. Voor de projecten Citymarketing, Kustplaats IJmuiden aan Zee en Offshore Wind is voorgesteld een deel (€925.000,-) van dit gereserveerde budget vrij te maken voor uitvoering van deze projecten. Voor De Rauwe loper is in de perspectiefnota van 2017 € 600.000 gereserveerd. In 2019 is dat budget vrijgegeven voor de uitvoering.

In de bovenstaande teksten staat een verdere toelichting over wat er is uitgevoerd aan de impulsprojecten en voor het Havenkwartier staat dat omschreven bij 3.2.1.

Voor BRAK! is in 2019 ingezet op activiteiten in het kader van de 'placemaking', het definiëren van de eerste contouren van de nieuwe ontwikkeling en de aanzet voor de samenwerking PVM – BRAK!

Kansrijke winkelcentra door voortzetten Winkelloods

Gereed

Ook in 2019 zette de winkelloods zich weer in voor het leefbaar en aantrekkelijk houden en maken van winkelstraten in de gemeente Velsen. In 2019 ondersteunde de winkelloods winkeleigenaren, winkelhuurders en winkeliersverenigingen bij het verbeteren van de samenwerking.

Mijn overheid

Start

Mijn Overheid voor ondernemers (MOvO) wordt ontwikkeld door het ministerie van Binnenlandse Zaken. MOvO is echter nog niet gerealiseerd. Velsen zal hierop moeten wachten. Een planning vanuit het ministerie is nog niet beschikbaar.

Impulsprojecten
(zie boven)

Subdoelstelling 1.1.2:

Bevorderen van recreatie en toerisme

Wat hebben we gedaan?

kustvisie

De Visie op Velsen krijgt een impuls door het realiseren van Kustplaats IJmuiden aan Zee. Rondom de bestaande jachthaven ontstaat stap voor stap een aantrekkelijke en levendige kustplaats. Een plek met bijzondere en gevarieerde woningen, aantrekkelijke horeca, detailhandel, culturele en recreatieve ontwikkelingen en een (kwalitatief) goede openbare ruimte. De ambities voor de nieuwe ontwikkeling aan de kust staan omschreven in het ambitiedocument. In 2019 is door de projectontwikkelaar verder ingezet op "placemaking". Dit wil zeggen dat we, voor nieuwe bezoekers en ondernemers, tijdelijke activiteiten en evenementen organiseren. Het gebied is in 2019 extra onder de aandacht gebracht door de plaatsing van spraakmakende kunstwerken en "tiny houses" voor de vakantieverhuur. Het doel is (nieuwe) mensen naar het gebied te trekken. Na overleg en verder onderzoek met de stakeholders is het ontwikkelplan verder uitgewerkt. In de tweede helft van 2020 wordt dit ontwikkelplan vastgesteld. Aansluitend start de bestemmingsplanprocedure.

BRAK! IJmuiden

Brak heeft als thema klimaatverandering/-zeespiegelstijging; hoe passen wij ons aan zodat we aan de kust kunnen blijven wonen, werken en leven. In 2019 werkten we verder aan het groeimodel voor BRAK! De activiteiten in het tijdelijke "Wikkelhouse" trekt bezoekers en maakt de kustplaats levendig. BRAK! biedt natuur- en milieueducatie, samen met het Pieter Vermeulen Museum (PVM). De samenwerking is gericht op de toekomst. In 2020 neemt de raad een besluit over een definitief BRAK! Hij doet dit op basis van de resultaten van de gezamenlijke plannen van BRAK! en PVM. Ook wordt verder gewerkt aan de opbouw van dit informatie- en innovatiecentrum.

Impulsproject de Rauwe Loper: Verbeteren toegankelijkheid naar kust en haven

Doel van het project is het verbeteren van de toegankelijkheid, het gevoel van welkom zijn (de achterdeur openzetten) en het vergroten van de herkenbaarheid van het DNA van IJmuiden (IJmuiden Rauw aan Zee). Het gaat om drie routes naar de stranden en de haven van de gemeente Velsen (de Haven en Pierroute naar IJmuiden aan Zee, de Duinroute naar IJmuiderslag en de Surf- en Staalroute naar Strand Noordpier).

In 2019 plaatsten we de laatste banken en verrekijkers en roestkleurige prullenbakken langs de routes en op de eindbestemmingen. De omgeving van het Cornelis Vreeswijkbeeld bij het strand van IJmuiden aan Zee is opgeknapt. Er zijn toeristische plattegronden geplaatst met roestkleurige dakjes op de Parkweg, de Heerenduinweg en de Dokweg. Aan de Kanaaldijk, tegenover het voormalig Witte Theater, is een roestkleurig kunstwerk geplaatst dat dient als baken langs de route. De Nijntjepalen op het strand van IJmuiden aan Zee en IJmuiderslag zijn vervangen door oude meerpalen in rauwe stijl met thema's die passen bij de haven en het strand. Verder is voor de Haven- en Pierroute uitgewerkt wat er langs de route kan worden toegevoegd om de route aantrekkelijker en duidelijker te maken voor de bezoekers aan het strand. De voorbereidingen zijn gestart om op 4 locaties langs de Haven- en Pierroute Streetart te realiseren.

Dutch Grand Prix na 35 jaar terug naar Zandvoort

In 2019 werd bekend dat de Dutch Grand Prix (DGP) op 1, 2 en 3 mei 2020 terugkomt naar het circuit van Zandvoort. We zien dat als gemeente als kans. In november organiseerden we een bijeenkomst voor ondernemers om hen te stimuleren in te spelen op de Formule 1. Hierbij gaven we aan welke uitgangspunten en kaders de gemeente hanteert. De uitgangspunten voor de nevenactiviteiten (zoals tijdelijke verblijfsaccommodaties en arrangementen) zijn eind 2019 vastgesteld in het college.

Station Santpoort-Noord als “Buitenpoort” naar de natuur

Het project 'Buitenpoorten' is een initiatief van provincie Noord-Holland, NS, Metropoolregio Amsterdam, gemeente Velsen en Nationaal Park Zuid-Kennemerland. Daarnaast wordt samengewerkt met ProRail, Spoorbouwmeester, lokale ondernemers, organisaties en bewoners. Het doel is om de omgeving rond de stations aantrekkelijk en levendig te maken en de gemeenten en de natuurgebieden beter bereikbaar te maken per trein.

In 2019 startte Velsen met het vormgeven van een 'Buitenpoort' bij station Santpoort-Noord. De directe omgeving van het NS-station Santpoort-Noord en de beide spoortunnels zijn tijdens de pilot in 2019 bekleed met materialen zoals fotopanelen en fiets- en wandelkaarten om meer het buitengevoel op te roepen. Verder waren er bewegwijzerde routes vanaf het station. De pilot is goed ontvangen en we werken verder aan een uitwerking van het concept Buitenpoort.

Realisatie Velserspad

De raad nam een motie aan om de roestkleurige (cortenstalen) informatiepanelen in het wandelnetwerk met elkaar te verbinden tot een Velserspad. Het resultaat is een aantrekkelijke wandelroute langs alle cultuurhistorische hoogtenpunten in de gemeente. De route heeft een totale lengte van 30 km, maar is ook in delen te bewandelen. De wandelroute, uitgegeven in een fraai boekje, is in juni 2019 officieel in gebruik genomen.

Reguliere activiteiten

Samenwerking toerisme & recreatie in Metropoolregio Amsterdam (MRA)

Naar verwachting groeit het toerisme in de MRA komende tien jaar flink. Deze groei is economisch gezien belangrijk, maar zet de leefbaarheid voor bewoners en bedrijven in de buurt van belangrijke toeristische locaties, ook onder druk. De toeristische groei biedt kansen voor Velsen.

In 2019 deed gemeente Velsen mee aan het project Amsterdam Bezoeken Holland Zien, dat is gericht op de internationale toerist in Amsterdam. We werkten mee aan de uitvoering van de strategische agenda MRA Toerisme 2025 en het Actieprogramma Metropolitain Landschap. Een van de projecten uit dit actieprogramma is de 'buitenpoort' Santpoort-Noord.

Versterking avontuurlijke kust in volle gang

Het college heeft zich verder ingezet om de kust te verbeteren en te ontwikkelen op een manier die past bij het DNA van IJmuiden Rauw aan Zee.

Op het strand van IJmuiden aan Zee is o.a. een nieuwe houten boardwalk met verlichting en nieuwe douches geplaatst. De strandopgangen (Cornelis Vreeswijkpad en het Waeckerpad) zijn opnieuw verhard en de ruimte om het standbeeld van Cornelis Vreeswijk is vernieuwd met hout, stelconplaten, een rauwe bank en een verrekijker.

De kust van Velsen staat steeds meer bekend als dé wind- en watersportlocatie van Noord-Holland. Tegelijkertijd wil de gemeente ook reguliere badgasten een aantrekkelijke plek op het strand bieden. Om dat nog beter mogelijk en veiliger te maken, startten we in 2019 een proef met kitesurfen. Dit op voorstel van en in samenwerking met de Nederlandse Kitesurfvereniging (NKV) en de IJmuider Reddingsbrigade. Voor de proef is zone 1 (een activiteitenzone) verruimd en mag in zone 2 (een recreatiezone) van 1 oktober tot 1 april gekitesurft worden. De pilot loopt van 1 april 2019 tot 1 oktober 2020 op het strand van IJmuiden aan Zee. Op verzoek van evenementenbureaus zijn meer activiteiten op en aan het strand toegestaan, op plekken waar dat geschikt is. Denk aan boogschieten, branding raften, kajakken en stand-up-paddling.

Toeristische marketing en promotie, campagne IJmuiden Rauw aan Zee

De toeristische marketing en promotie is vooral bedoeld voor de dagbezoeker van Noord-Holland. Onder de noemer IJmuiden Rauw aan Zee informeren we de bezoeker over de toeristische mogelijkheden in Velsen en stimuleren we de toerist om een bezoek te brengen aan de gemeente. Door onder andere de website (ijmuidenaanzee.nl, social media) en het verspreiden van brochures en de evenementenagenda in Velsen en de regio.

Stimuleren van toeristische productontwikkeling

De gemeente wil in samenwerking met ondernemers en organisaties stimuleren dat er meer toeristisch aanbod komt. Aanbod dat past bij de identiteit van IJmuiden (Rauw aan Zee), zoals inzetten op de vis- en havenbeleving voor toeristen. In 2019 is de Stichting Noordzeevis IJmuiden opgericht om daar een goede bijdrage aan te leveren.

Recreatieve verbindingen op peil houden

De recreatieve verbindingen als het wandelnetwerk en het fietsknooppuntennetwerk zijn ook in 2019 goed benut en onderhouden. In 2019 bereidden we een aanpassing van het fietsknooppuntennetwerk voor, om in 2020 uit te voeren. Deze aanpassing is in overleg met het Recreatieschap Spaarnwoude (beheerder van het fietsnetwerk) en het Landelijk Fietsplatform gedaan.

Nationaal Park Zuid Kennemerland (NPZK): regelen bezoekersstromen

Het aantal toeristen, en daarmee ook bezoekers aan het NPZK, neemt komende jaren aanzienlijk toe. Het reguleren van de toestroom van bezoekers krijgt veel aandacht. Het NPZK werkt aan een Koersdocument waarmee het zich sterker kan profileren.

Recreatiegebied Spaarnwoude: werken aan een gezonde toekomst

In 2019 heeft het recreatieschap gewerkt aan een integrale toekomstvisie op het recreatiegebied: Visie Spaarnwoude Park 2040. Voor bewoners, ondernemers, raads- en statenleden zijn participatiebijeenkomsten georganiseerd. Half oktober is de visie vrijgegeven voor inspraak. We verwachten dat de visie in de eerste helft van 2020 wordt vastgesteld. Verder heeft het Recreatieschap Spaarnwoude medio 2019 een begin gemaakt met het wegwerken van achterstallig onderhoud. Daarmee ligt het voorlopig op schema. Om de meerjarenbegroting van de gemeenschappelijke regeling Spaarnwoude structureel in evenwicht te krijgen, is de participantenbijdrage in 2019 meer dan verdubbeld. De verwachting is dat, na het vaststellen van de Visie Spaarnwoude Park 2040, binnen het Algemeen Bestuur een discussie zal worden gevoerd over een mogelijke verhoging van de participantenbijdrage. De discussie hierover zal met alle participanten worden gevoerd, zodat er een gezamenlijk besluit kan worden genomen. Gemeente Velsen is vertegenwoordigd in het Dagelijks en Algemeen Bestuur van het Recreatieschap Spaarnwoude.

Blijven inspelen op de ferry- en cruisepassagiers

De cruise- en ferryvaart groeit en dat biedt kansen voor Velsen. Door deelname aan Amsterdam Cruise Port promoten we IJmuiden als cruisebestemming, gekoppeld aan Amsterdam. De gemeente verleidt passagiers om ook een bezoek te brengen aan IJmuiden. Het impulsproject Havenkwartier maakt de Halkade tot aan de Kop van de Haven aantrekkelijker, waardoor passagiers hier ook langer en prettiger kunnen verblijven (zie 3.2.1 voor meer informatie over het Havenkwartier). Gerichte toeristische informatie (zoals de toeristische plattegrond) bij de terminals droeg daar ook aan bij.

Uitnodigend evenementenbeleid

De gemeente heeft een uitnodigend evenementenbeleid. Dit past goed bij de ambities van de gemeente zoals die o.a. staan in de toekomstvisie "Kennissrijk Werken in Velsen 2025". Velsen wil een gevarieerd en ruim aanbod hebben van evenementen, het liefste het hele jaar door. Dat maakt de gemeente levendig. Het zorgt er voor dat er voor de inwoners het hele jaar wat te doen is en het seizoen wordt daarmee verlengd.

In 2019 is een start gemaakt met het opstellen van het evenementenlocatiebeleid. Zie voor meer informatie 3.1.1.

Hoofddoelstelling 1.2:

Het stimuleren van een gezonde, duurzame leefomgeving

Subdoelstelling 1.2.1:

Waarborgen van een gezonde leefomgeving

Wat hebben we gedaan?

Speerpunten

Luchtkwaliteit

De gemeente heeft het landelijke Schone Lucht Akkoord (SLA) getekend samen met Beverwijk, Heemskerk en Uitgeest. Het SLA heeft als doel in 2030 een gezondheidswinst van 50% te behalen t.o.v. 2016. Het streven van het Rijk is om de adviesnormen van de Wereldgezondheids-organisatie (WHO) te behalen. Het Schone Lucht Akkoord heeft tot doel dat mensen langer en gezonder leven. De gemeenten in de IJmond nemen maatregelen om de luchtkwaliteit verder te verbeteren. Deze maatregelen zijn aanvullend op wat de gemeente al uitvoert vanuit de Visie luchtkwaliteit 2017-2021. In 2020 werken de IJmond-gemeenten aan deze maatregelen om invulling te geven aan de doelstelling van SLA. De maatregelen worden meegenomen in de te actualiseren Visie Luchtkwaliteit. Om de invloed op de luchtkwaliteit in Velsen te vergroten werken we samen met stakeholders in het Noordzeekanaalgebied.

Extra inzet coördinator grafietregenoverlast

Na een inwonersbijeenkomst eind 2018 waar inwoners aangaven dat zij zich zorgen maakten over de luchtkwaliteit in de IJmond en de grafietregens van Tata is er door de gemeenten, Provincie Noord-Holland en Tata Steel een Agenda Schone Lucht opgesteld. Met deze agenda gaven de betrokken partijen aan waar zij zich sterk voor willen maken in het verbeteren van de luchtkwaliteit. Om de actiepunten op deze agenda in gang te zetten en het onderlinge contact te verbeteren stelden we een coördinator aan. De actiepunten zijn inmiddels allemaal in gang gezet, waardoor extra inspanning van de coördinator niet meer nodig is. <https://agendaschonelucht.nl/wat-is-agenda-schone-lucht/>

Reguliere activiteiten

Vergunningverlening

Gemeente Velsen heeft de vergunningverlening voor milieuactiviteiten overgedragen aan Omgevingsdienst IJmond (ODIJ). ODIJ gaf in 2019 twee vergunningen af en handelde 73 meldingen af in het kader van het Activiteitenbesluit.

In de gemeente Velsen is er een aantal bedrijven waarvoor Gedeputeerde Staten het bevoegde gezag is en waarvan de vergunningverlening, toezicht- en handhavingstaken (VTH) worden uitgevoerd door Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied. ODIJ is namens de gemeente Velsen wettelijk adviseur in de milieuvergunningprocedures voor deze bedrijven. In 2019 adviseerde ODIJ op een vergunningaanvraag van Tata Steel.

Ruimtelijke advisering

Stikstof

De Raad van State sprak in 2019 uit dat het landelijke Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) niet langer gebruikt mag worden. De PAS werd toegepast om (verplicht) aan te tonen dat de uitstoot van stikstof door ruimtelijke plannen/activiteiten geen negatief effect op beschermde natuurgebieden had.

Door de uitspraak kwamen ruimtelijke projecten zoals woningbouw stil te liggen. ODIJ adviseerde de gemeente over de manier waarop de gemeente met de stikstof problematiek kan omgaan bij bestemmingsplan- en vergunningprocedures.

ODIJ adviseerde ook over de milieu- en natuuraspecten bij ruimtelijke projecten zoals de Kustplaats IJmuiden, Havenkwartier en de Energiehaven.

Luchtkwaliteit

Naast het ondertekenen van het Schone Lucht Akkoord voerde de gemeente de bestaande maatregelen in de Visie luchtkwaliteit 2017-2021 uit. Denk aan het stimuleren van de fiets, milieuvriendelijke brandstoffen en het voorschrijven van de best beschikbare technieken in de omgevingsvergunning Milieu. Zie ook IJmond Bereikbaar en GreenBiz in paragraaf 2.2.

Omdat luchtkwaliteit niet is gebonden aan gemeentegrenzen, werkt de gemeente samen met partners als Provincie Noord-Holland, Omgevingsdienst Noord-Zeekanaalgebied, GGD en het bedrijfsleven.

Geluid

Geluidhinder Schiphol

Ten aanzien van geluidhinder van vliegverkeer rondom Schiphol stelde de gemeente samen met de gemeenten in de regio Alkmaar-Haarlem de Bestuurlijke Agenda Schiphol 2019-2022 vast. De Bestuurlijke Agenda volgt de Agenda van de Bestuurlijke regiegroep Schiphol om de invloed op het Schipholbeleid te vergoten. In 2019 is ingezet op het beperken van hinder van vliegverkeer in de nacht. Dit leidde ertoe dat het aanvliegen in de nacht in een hoge en smalle vliegbaan op de Zwanenburgbaan is gehonoreerd. Verder is bestuurlijk aandacht gevraagd voor de noodzaak van het vastleggen van het nieuwe stelsel van baangebruik in het luchthavenverkeersbesluit (LVB). Dit leidt tot een betere handhaving.

Geluidsanering

De gemeente voert drie gevelisolatieprojecten uit. Woningen in Driehuis, Santpoort-Noord en Velsbroek zijn bouwkundig opgenomen. Vervolgens zijn voorstellen voor gevelmaatregelen ter beoordeling ingediend bij het Rijk (Bureau Sanering Verkeerslawaaï). De aanbesteding en uitvoering gebeuren in 2020.

Actieplan geluid 2018-2023

De gemeente heeft het actieplan geluid 2018-2023 vastgesteld. Met dit plan wil de gemeente verkeerslawaaï van drukke verkeerswegen beperken door het toepassen van stil asfalt bij groot onderhoud aan wegen. Binnen de planperiode onderzoeken we of stil asfalt kan worden toegepast bij de Hagelingerweg (noordwest van Kweekerslaan), Van den Vondellaan, Stationsweg, Parkweg, De Geul en de Zeeweg (deel ten noorden van Heerenduïnweg).

Bodem

Provincie Noord-Holland onderzocht met medewerking van Omgevingsdienst IJmond of kinderen op kinderspeelplaatsen bloot worden gesteld aan te hoge loodconcentraties in de bodem door contact met verontreinigde bodem. In de gemeente werden twee speelplaatsen onderzocht. De vastgestelde concentraties aan lood gaven geen aanleiding voor verder onderzoek of sanering.

De gemeente heeft de monitoring van de grondwaterverontreinigingen ter plaatse van de Rivierenbuurt en Zeestraat 263 en omgeving af laten kopen door NV Afvalzorg. Hiermee is er voor de gemeente geen financieel risico meer bij een eventuele sanering.

Asbest

In januari 2019 zijn eigenaren van asbesthoudende daken geïnformeerd over het geplande landelijke verbod op asbestdaken. En over de geldende regels voor het verwijderen van asbest. Medio 2019 heeft de Eerste Kamer het verbod op asbesthoudende daken afgewezen. De gemeente heeft de eigenaren van asbestdaken hierover geïnformeerd met de boodschap dat asbest een gevaarlijke stof is en blijft. Vanwege gezondheidsrisico's raadden we aan om het dak te laten onderzoeken en om daken in slechte staat te saneren al dan niet in collectief verband.

Overig kleuren van de begroting

Velsen geen bende (zwerfvuil bestrijden)

Goed op weg

Vanwege het dumpen van afval naast ondergrondse containers startte Velsen met HVC een project onder de titel "Velsen geen Bende". Op basis van de problemen is gestart in een deel van IJmuiden-Noord. Bewoners in deze wijk zijn betrokken via een huis-aan-huis enquête en brieven. Hierin stond een oproep aan bewoners om zich te melden als vrijwilliger om een containertuintje te adopteren. In een containertuintje wordt het plateau rondom de ondergrondse container gevuld met plantjes. Dit kan afvaldumping tegengaan.

Uit gesprekken met bewoners, woningcorporaties en handhavers blijkt dat de problematiek veelzijdig is. Om dat aan te pakken worden bewoners geïnformeerd met flyers, brieven en borden. Handhavers sporen mensen die afval hebben gedumpt op en spreken ze er op aan. Kamerbewoners krijgen een eigen afvalpas. Op sommige plaatsen zijn extra containers geplaatst.

Versnelling impuls duurzaamheid

Start

De maatschappelijke opgave op klimaat en duurzaamheid is groot en de ontwikkelingen gaan snel. De inzet binnen het programma Klimaat en duurzaamheid in 2019 is vooral gegaan naar het in kaart brengen van de opgave. Wat staat ons te doen en welke bijdrage kunnen we daar als gemeente aan leveren? Dat we deze opgave niet alleen aan kunnen staat buiten kijf. Maar hoe we organisaties en samenleving daarin mee nemen is de vraag. Willen we inwoners de weg wijzen? Welke vragen en behoeften hebben zij? Daarover ging het gesprek, o.a. op de Dag van de duurzaamheid, via de klankbordgroep en op bijeenkomsten in de wijk. Het ging over grote zaken als de energietransitie en de Transitievisie warmte, maar ook over kleine maatregelen als bijvoorbeeld een betere isolatie en groene daken.

Wij gaan voor een duurzaam Velsen, staat op de gemeentesite. Daar vinden inwoners en bedrijven informatie over energietransitie, klimaatverandering, circulaire economie, duurzaam vervoer en schone lucht. Naast informatie over de verschillende maatregelen en plannen staat daar ook wat inwoners en bedrijven nu zelf al kunnen doen.

De gemeentelijke organisatie is zelf ook aan de slag gegaan. Wij moeten immers het goede voorbeeld geven. Bijvoorbeeld door ons afval op kantoor te scheiden en te verkennen waar we samen met de Metropoolregio circulair in kunnen kopen. En mooi voorbeeld hiervan zijn de oesterzwamproducten in de kantine die geteeld zijn op ons eigen koffieprut.

Programmaleider en stimuleringsmiddelen energietransitie -

Start

Onderdeel van de opgave op het gebied van klimaat en duurzaamheid is de energietransitie. Om de klimaatverandering tegen te gaan moeten we omschakelen van het gebruik van fossiele brandstoffen naar duurzame vormen van energieopwekking en gebruik. Zoals bijvoorbeeld zonne- en windenergie, maar wellicht ook waterstof. Ook hier gaan de ontwikkelingen snel en is samenwerking cruciaal. Samen met de gemeenten in Zuid-Kennemerland en de IJmond werken we aan een Regionale Energiestrategie (RES) om deze opgave aan te pakken. Deze strategie is in 2019 op hoofdlijnen opgesteld en doorgesproken met het inwoners en bedrijven.

Om dit onderdeel van het integrale programma Klimaat en Duurzaamheid aan te sturen is een programmaleider aangesteld. Daarnaast zijn de middelen aangewend ter dekking van zowel de

gemeentelijk bijdrage voor de Procesmanager RES als de cofinanciering van het regionale energiebesparingsprogramma.

Subdoelstelling 1.2.2:

Bewustmaken en stimuleren duurzame samenleving

Wat hebben we gedaan?

Duurzaam, slim en opnieuw gebruiken

Duurzame energiebronnen gebruiken (energietransitie), aanpassen aan het veranderende klimaat (klimaatadaptatie) en zo veel mogelijk afvalstoffen opnieuw gebruiken (circulaire economie) – dat zijn de drie grote uitdagingen voor Velsen tot 2050. De gemeente sluit daarbij aan op de ideeën en plannen op rijks-, provinciaal en regionaal niveau.

Velsen gaat fossiele brandstoffen vervangen door duurzame energiebronnen en de bestaande bouw duurzaam maken (isoleren). Het aardgas gaat er stap voor stap uit. Hoe Velsen dat gaat doen, staat in het energietransitieplan in wording. In 2020 zal ook het tracé van het warmtenet duidelijk zijn. De gemeente sluit daarbij aan op de ideeën en plannen op rijks-, provinciaal en regionaal niveau. De energietransitie zal ook innovatie en werkgelegenheid bevorderen. In de onderstaande teksten staat hoe we dit thema hebben ingevuld.

Hieronder zijn de speerpunten weergegeven waaraan in 2019 is gewerkt.

Actualiseren milieubeleidsplan

De actualisatie van het milieubeleidsplan is uitgesteld omdat het landelijke klimaatakkoord nog niet was gepubliceerd. Het akkoord omvat belangrijke informatie die meegenomen moet worden bij de actualisatie van het milieubeleidsplan.

Op naar een aardgasvrije gemeente

Transitievisie warmte en Regionale Energiestrategie

In 2019 vond de aanbesteding plaats voor het opstellen van de Transitievisie warmte (Tvw). In deze visie is de aanpak van aardgasvrije wijken in de gemeente opgenomen. Een alternatief voor aardgas is een warmtenet. De IJmond gemeenten en HVC werkten verder aan de realisatie hiervan. Een eerste globale ligging van het warmtenet is al aanwezig.

In regionaal verband (IJmond/Zuid-Kennemerland) is gestart met het opstellen van een Regionale Energiestrategie (RES).

In de RES staat de energieopgave van een regio centraal. Met daarbij de mogelijkheden voor duurzame opwekking en besparingen, én de concrete plannen om vraag en het aanbod van duurzame energiemaatregelen bij elkaar te brengen. Zo wordt de energietransitie efficiënt doorlopen. We bieden medio 2020 zowel de Twv als de RES aan de raad aan voor vaststelling.

Regionaal Energiebesparingsprogramma

Voor een succesvolle energietransitie is het verduurzamen van de bestaande woningbouw van belang. Om particuliere huiseigenaren te stimuleren hun woning te verduurzamen is een regionaal energiebesparingsprogramma (REP) opgezet. Het uitvoeren van het programma gebeurt samen met:

- Duurzaam Bouwloket: energieloket, wijkaanpakken, inkoopacties, trainingen met de infraroodcamera, bewonersbijeenkomsten en spreekuren.
- Stichting Huizenaanpak: VVE aanpakken, zonnepanelen-acties, monumenten en historische gebouwen, buurtonderhoudsplan, individuele aanvragen en grootschalige wijkaanpak jaren '95.
- Duurzame Huizen Route: jaarlijkse open-huizenroute.
- Eneregio: acties collectieve inkoop zonnepanelen.

In Velsen was vooral de aanpak voor Verenigingen van eigenaren (VVE's) een succes. Er vonden gesprekken plaats met 11 VVE's.

De Omgevingsdienst IJmond vroeg voor de IJmondgemeenten (inclusief Uitgeest) bij het Rijk een subsidie aan in het kader van de Regeling Reductie Energiegebruik ter ondersteuning van het REP. Het Rijk zegde een subsidie toe van bijna € 950.000 voor 2020.

Subsidie voor collectieve energieprojecten

De gemeenteraad stelde de subsidieverordening 'Collectieve energieprojecten' vast met een subsidiepot van € 300.000. De subsidie is bedoeld voor projecten voor minimaal twee bestaande woningen. Denk bijvoorbeeld aan projecten van VVE's en energiecoöperaties.

Green Deal energie positieve bedrijfsterreinen

De gemeente gaat de Green Deal energie positieve bedrijfsterreinen aan met ODIJ en de vereniging GreenBiz (bestaande uit ondernemers uit de IJmond). Dit samenspel leidt tot energie positieve bedrijfsterreinen. Dit houdt in dat de bedrijven op de bedrijfsterreinen zelf zonne-energie opwekken. Via een marktplatform worden vraag en aanbod van duurzame stroom uitgewisseld tussen bedrijven. Dit doen we voor de Green Deal:

- De bedrijven informeren over de wet- en regelgeving op het gebied van energie en aanvullende duurzaamheidsrichtlijnen die op hun van toepassing zijn;
- Energiescans uitvoeren aan de bedrijfsgebouwen. Uit de energiescans komen energiebesparende maatregelen voort. Ondernemers voeren de energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd beneden vijf jaar uit;
- Duurzame energie zoals zonne-energie op bedrijfsgebouwen stimuleren en het uitwisselen van de opgewekte energie tussen bedrijven;
- Jaarlijks de resultaten van de genomen maatregelen monitoren.

De gemeente neemt voor het verduurzamen van bedrijfsterreinen deel aan het Europese Interreg programma voor duurzame zeehavens. Interreg ondersteunt het project met subsidie.

De Green Deal vormt een bouwsteen voor het komende lokale klimaatakkoord.

Ondergrondse infrastructuur in 3D

De energietransitie zal de komende jaren een flink beslag leggen op de ondergrond.

Elektriciteitskabels dienen te worden aangelegd dan wel vervangen om de stijgende vraag en het daarvoor benodigde aanbod aan (duurzame) elektriciteit aan te kunnen. Bodemenergie wordt onttrokken voor het verwarmen/koelen van gebouwen. Het warmtenet dient in de bodem te worden aangelegd. De riolering wordt aangepast om warmte aan gebouwen te kunnen leveren (riothermie) etc. Dit alles zonder de overige waarden (archeologie, cultuurhistorie, aardkunde enz.) in de bodem aan te tasten. Overzicht en inzicht in het gebruik van de ondergrond is dan ook een noodzakelijke randvoorwaarde om de energietransitie succesvol te doorlopen. In 2019 werkten we verder aan een 3D-bodemkaart. ODIJ voegde aan haar bodeminformatiesysteem een Z-coördinaat toe waarmee ook de diepte van de geregistreerde grondboringen af te lezen is in de 3D-bodemkaart.

Basisregistratie Ondergrond (BRO)

De Basisregistratie Ondergrond (BRO) is een centrale database met publieke gegevens over de Nederlandse ondergrond en onderdeel van het stelsel van basisregistraties. De overheid beoogt met de BRO de informatievoorziening te verbeteren door publieke gegevens over de ondergrond op een gestandaardiseerde wijze aan zowel overheden als andere partijen ter beschikking te stellen.

In februari zijn drie verplichte grondwatermonitoringsputten aangeleverd, waardoor de gemeente Velsen definitief is aangesloten op de BRO. In december is opdracht verleend om ook de overige 128 actieve putten te registreren. Redenen hiervoor zijn dat de grondwaterstanden later gekoppeld kunnen worden en dat we alle gegevens gestandaardiseerd en op één centrale plaats hebben vastgelegd. Daarnaast kunnen andere partijen deze gegevens ook raadplegen. In mei zijn wij aangehaakt bij een door het landelijk BRO-team georganiseerde praktijkproef, waarbij het aanleveren van de historie, aanvullingen en correcties van grondwatermonitoringsputten zijn getest. Daarnaast is de gemeente

Velsen betrokken geweest bij de totstandkoming van de impactanalyse BRO, opgesteld door VNG Realisatie.

Circulaire economie - kans voor de regio

Tijdens de MRA Duurzaamheid Top 2019 zijn de volgende vijf afspraken gemaakt op het gebied van de circulaire economie:

1. Gezamenlijk duurzaam inkopen en opdrachtverlening via vijf inkooppakketten (bewegwijzering & verkeersborden, asfalt, bestratingsproducten en bestraten (beton), kantoorinrichting en cateringdiensten).
2. Samen komen tot een circulaire aanpak op textiel;
3. Uitwerken van duurzaam bouwen van woningen via het programma Cirkelstad;
4. Onderwijs- en arbeidsmarktkansen koppelen aan de klimaatopgave;
5. Monitoren MRA-positie en -inzet op transitie naar een duurzame economie.

De gemeente heeft deze afspraken bekrachtigd. In 2020 geven we in MRA-verband verdere invulling aan de afspraken.

Liquid Natural Gas (LNG)

LNG is vloeibaar aardgas en is een duurzaam alternatief voor dieselolie. LNG kan worden gebruikt voor het wegtransport en de scheepvaart.

De gemeente paste de havenverordening aan waardoor gemakkelijker kan worden ingespeeld op het gebruik van nieuwe duurzame brandstoffen zoals LNG en waterstof.

Omgevingsdienst IJmond verleende op basis van de nieuwe havenverordening ontheffing voor het tanken van LNG via een tanktruck voor het baggervaartuig Werkendam.

Walstroom

De Omgevingsdienst IJmond startte een onderzoek naar de mogelijkheid van walstroom voor de cruisevaart. De verschillende alternatieven zijn hierbij meegenomen, zoals walstroom met een (bio-) dieselaggregaat of waterstof aggregaat of via aansluiting op het elektriciteitsnet. De resultaten zijn in het voorjaar 2020 bekend.

In 2020 zullen ook de resultaten bekend worden van een onderzoek naar walstroom voor de DFDS ferry naar Newcastle. In het kader van de visie luchtkwaliteit en project havenkwartier wordt onderzoek gedaan. Daar waar mogelijk en opportuun wordt de samenhang gezocht tussen beide onderzoeken.

Meer Waarde Uit Afval

Het jaar 2019 was het eerste volledige jaar dat bij vrijwel alle laagbouwwoningen PBD-afval (plastic, blik, drankpakken) met minicontainers is ingezameld en de inzameling van restafval is afgeremd. Dat had duidelijk effect op de inzamelresultaten. De hoeveelheid fijn restafval daalde van 230 kg naar 200 kg per inwoner, terwijl het PBD is gestegen van 13 kg naar 22 kg per inwoner. Bij hoogbouw kwam gescheiden afval inzameling voorzichtig op gang. Bij een aantal hoogbouwcomplexen plaatsten we PBD-containers en GFE-cocons (groente, fruit en etensresten). De ervaringen bij deze flats gebruiken we om in 2020 de gescheiden afvalinzameling bij hoogbouw verder te ontwikkelen.

Reguliere activiteiten

Mobiliteit

IJmond Bereikbaar: ga toch fietsen

Steeds meer werkgevers in de regio zijn actief en bewust bezig met een duurzaam mobiliteitsbeleid voor woon-/werkverkeer. Bijvoorbeeld door werknemers te stimuleren om de fiets te pakken, samen te rijden en elektrisch rijden. IJmond Bereikbaar is nauw betrokken bij de uitwerking van het Klimaatakkoord naar regionale kansen.

Extra pont IJmuiden – Velsen-Noord

Vanwege de bouw van de nieuwe zeesluis besloot Rijkswaterstaat in maart 2019 de sluizenroute tot en met 31 maart 2021 af te sluiten voor alle verkeer. Om de overlast voor inwoners en bedrijven in de IJmond zoveel mogelijk te beperken vaart een extra pont. Deze vaart nu de hele dag door van 6.30 – 18.30 uur. Daarmee is elke 10 minuten een pont beschikbaar. Per dag steken 5.000 fietsers op deze manier het Noordzeekanaal bij IJmuiden en bij Velsen-Noord over.

KIMO

De gemeente Velsen is lid van KIMO. Dit is een Europese milieu- en veiligheidsorganisatie voor 160 lokale overheden rond de noordelijke zeeën. De Gemeente Velsen is lid van KIMO Nederland én België (35 gemeenten) en draagt op deze manier bij aan de integrale doelstelling voor schone zeeën en kusten. De EU ziet KIMO Nederland/België als voorbeeld-kennisinstituut op het gebied van schone zeeën.

KIMO bezocht in 2019 veel havens, waaronder IJmuiden, en sprak met diverse instanties uit de visserij.

KIMO heeft succesvol gelobbyd bij de EU waardoor het project Fishing for Litter nu in de Europese Havenontvangstrichtlijn is opgenomen. KIMO International en KIMO Nederland/België maken zich o.a. hard voor de aanpak van paraffinevervuiling van onze gemeentelijke stranden en de vervuiling door ballonnen. KIMO Nederland en België heeft in 2019 zowel nationaal als internationaal succesvol invloed uit kunnen oefenen zodat de stranden schoon blijven.

Door het verlies van de 270+ containers van de MSC Zoë boven de Waddeneilanden kwam heel veel afval in zee terecht. KIMO heeft zowel nationaal als internationaal stappen ondernomen om dat aan te pakken. Onder andere door de nationale pers op te zoeken en brieven naar de Tweede Kamer te sturen. KIMO heeft ook drie presentaties bij de Europese Unie in Brussel gegeven. Een van de resultaten daarvan was dat de scheepvaartroute boven de Waddeneilanden verlegd gaat worden.

Mogelijkheden voor walstroom bij verplaatsing ligplaatsen

De nieuwe zeesluis, die nu in aanbouw is, zal aanzienlijk meer zout water het Noordzeekanaal in leiden dan de bestaande sluizen. Om te voorkomen dat het water in het kanaal te zout wordt, wordt door middel van een zogenoemd zoutscherm, zout water van het kanaal naar de zee teruggevoerd. Rijkswaterstaat (RWS) is opdrachtgever voor het project. Het college diende in april 2019 een zienswijze in op het ontwerp-projectplan. Doel daarvan was onder andere om RWS zover te krijgen om walstroom aan te leggen. Dit past in de gemeentelijke en landelijke ambities voor de energietransitie en een schoner milieu. RWS heeft hierover nog geen toezeggingen gedaan, maar de gemeente blijft met RWS in contact over de mogelijkheden.

Activiteiten uitgevoerd door verbonden partij

Kennemerstrand N.V.

Het ontwikkelen, onderhouden en exploiteren van het in erfpacht uitgegeven terrein duin-midden-gebied en centrumgebied, alsmede het ontwikkelen van infrastructurele werken buiten het terrein.

Centraal Nautisch Beheer (CNB)

Het CNB heeft als doelstelling het bevorderen van een vlotte, veilige en milieuverantwoorde afwikkeling van het scheepvaartverkeer in Velsen en het Noordzeekanaalgebied.

Recreatieschap Spaarnwoude

Door het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie, het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu en het onderhouden van het landschap blijft het recreatiegebied behouden voor de toekomst en de inwoners van Velsen en de regio.

Zeehaven IJmuiden N.V.

Het beheren, ontwikkelen en exploiteren van het havengebied en de havenfaciliteiten en de weginfrastructuur ten dienste van de gevestigde ondernemingen, alsmede de visafslag ten dienste van de reders/ aanvoerders en de groothandelaren. Een goed functionerende haven en havenbedrijf bevorderen het economisch functioneren van de gemeente.

Omgevingsdienst IJmond

De Omgevingsdienst IJmond geeft uitvoering aan het Milieubeleidsplan 2015-2020 en andere beleidsnota's op het gebied van milieuhandhaving, lucht, geluid, Schiphol, bodem en externe veiligheid. De provincie heeft haar taken en bevoegdheden op het gebied van bodemverontreinigingen gemandateerd aan de gemeente. De Omgevingsdienst voert deze taak uit voor de gemeente.

HVC en Afvalschap IJmond-Zaanstreek (AIJZ)

De gemeente is aandeelhouder van HVC via Het Afvalschap IJmond-Zaanstreek (AIJZ). Belangrijkste doel van het aandeelhouderschap is dat HVC de huisvuilverbranding verzorgt en verwerking van GFT. AIJZ vertegenwoordigt Velsen tijdens aandeelhoudersvergaderingen van HVC. In 2019 heeft Velsen besloten om uit AIJZ te treden om zo zelfstandig haar 'eigen geluid' te laten horen. Dat besluit moet in 2020 nog door de aandeelhoudersvergadering van HVC bekrachtigd worden. Daarna zal Velsen zelfstandig deelnemen aan HVC-aandeelhoudervergaderingen. Zowel via AIJZ als via zelfstandig aandeelhouderschap staat Velsen garant voor de geldleningen en het rekeningresultaat van HVC.

ReinUnie

HVC verzorgt voor Velsen de afvalinzameling. Tot 2006 verzorgde ReinUnie in Velsen de afvalinzameling. Tegenwoordig is ReinUnie nog eigenaar van het afvalbrengstation en een aantal gebouwen op de gemeentewerf in Velsen-Zuid en verhuurt dat vastgoed aan HVC. Die formele taak is ontstaan bij het onderbrengen van de afvalinzameling bij HVC en leidde ertoe dat ReinUnie in 2006 niet is opgeheven. ReinUnie heeft in 2019 nagedacht over een andere constructie en komt naar verwachting in 2020 met een voorstel om het vastgoed in eigendom over te dragen.

Indicatoren

Indicator	Wet / LBHM	Laatste meting	Meet waarde	Realisatie 2018	Streefwaarde 2019	Realisatie 2019
Vestigingen (per 1.000 inwoners 15 t/m 64 jaar)	Wettelijk		2019	107,6	98,8	116
Funcatiemenging (%)	Wettelijk		2019	52,8	52,3	53,2
Banen (per 1.000 inwoners 15-64 jaar)	Wettelijk		2019	779	767	793
Netto arbeidsparticipatie (%)	Wettelijk		2018	69,1	69,5	
Demografische druk (%)	Wettelijk		2019	71,8		71,3
Omvang fijn en grof Huishoudelijk restafval (kg)	Wettelijk		2018	259	225	nmb
Hernieuwbare elektriciteit (%)	Wettelijk		2018	#	0,6	nmb

#: in dit jaar vindt geen meting plaats of de gegevens zijn (nog) niet beschikbaar.

Definities

Van een aantal indicatoren.

Funcatiemenging

De funcatiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

Banen (per 1.000 inwoners 15-64 jaar)

Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.

Netto arbeidsparticipatie

Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.

Demografische druk

De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.

(Definities zijn afkomstig van de website waarstaatjegemeente.nl)

Toelichting

Wat heeft het gekost?

Financieel overzicht

(bedragen x €1.000)	Rekening 2018	Primitieve begroting 2019	Begroting 2019 incl. wijzigingen	Rekening 2019	Saldo 2019 t.o.v. gew. Begroting
Lasten	12.994	13.945	15.484	14.842	642
Baten	11.309	12.339	12.675	12.652	-23
Totaal saldo van baten en lasten	-1.685	-1.606	-2.808	-2.190	619
Toevoeging aan reserves	0	0	277	0	277
Onttrekking aan reserves	709	470	1.797	686	-1.111
Gerealiseerde Resultaat	-976	-1.136	-1.288	-1.503	-215

2 Vitaal en sociaal Velsen

Uitgangspunten en context voor dit programma

Uitgangspunten

Gezamenlijke ambities in het sociaal domein

Gemeenten zetten zich in voor de kwaliteit van leven, de gezondheid en het welbevinden van de inwoners. In 2019 ging Velsen verder met de transformatie (omvorming) van het sociaal domein, samen met vele partners in de IJmondregio. Speerpunt van deze transformatie is om de verschillende terreinen in het sociaal domein slim met elkaar te verbinden. De beoogde maatschappelijke ambities, verwoord in de Regionale transformatieagenda 'Van controle naar zelforganisatie' (2016) en in de Strategische Agenda 2020, zijn:

1. Actief zijn

'Iedereen doet mee naar vermogen' – dat is een belangrijk uitgangspunt van de gemeente Velsen. Wie (tijdelijk) niet kan werken, wordt geholpen bij het vinden van een baan. Van hen wordt een actieve bijdrage verwacht. Waar mogelijk wordt verbinding gezocht met andere terreinen.

2. Eigen mogelijkheden voorop

De eigen verantwoordelijkheid staat centraal. Mensen zorgen voor zichzelf en anderen. Als dat onvoldoende lukt, biedt de gemeente algemene voorzieningen die voor iedereen toegankelijk zijn, of geïndiceerde voorzieningen. Participatie en zelfredzaamheid zijn belangrijke begrippen, die op alle terreinen van het sociale domein van toepassing zijn. Wie ondersteuning nodig heeft, moet die makkelijk kunnen vinden. De sociaal wijkteams zijn hiervoor een belangrijk instrument.

Optimale ontwikkeling

Velsen vindt het belangrijk dat kinderen en jongeren zich optimaal kunnen ontwikkelen en ontplooien. Preventie, tijdige ondersteuning en versterking van eigen kracht van jeugdigen en hun ouders staan daarin centraal. Onderwijs speelt daar een belangrijke rol in. Het streven is dat kinderen een doorgaande leer- en ontwikkellijn volgen, oftewel dat leerstof en de onderwijsresultaten van elkaar opvolgende schooltypen goed op elkaar aansluiten. De basis daarvoor wordt gelegd in de voor- en vroeg schoolse educatie (VVE) om (taal)-achterstanden bij jonge kinderen te voorkomen. De leerlijn loopt door van primair onderwijs naar vervolgonderwijs, Mbo en Hbo.

Ook door middel van ons armoedebeleid zorgen wij dat alle kinderen mee blijven doen en geen achterstand oplopen in hun ontwikkeling. Velsen spant zich in om alle betrokken partijen hierin met elkaar te verbinden en tot actie aan te zetten. Waar dat wettelijk wordt vereist, treedt de gemeente op als regisseur, zoals richting CJG (Centrum voor Jeugd en Gezin) en in de lokaal educatieve agenda.

Sociale samenhang

Velsen ziet sociale samenhang in de samenleving als speerpunt, vooral als het gaat over het omgaan met en het erkennen van kwetsbare doelgroepen. Daarbij vindt Velsen het belangrijk dat mogelijke problemen vroeg worden gesignaleerd, zodat wordt voorkomen dat deze problemen verergeren of dat de sociale samenhang onder druk komt te staan. Velsen besteedt aandacht aan specifieke doelgroepen zoals bijvoorbeeld statushouders, verwarde personen en dementerenden.

Vitale inwoners en kwalitatief goede sportaccommodaties

Sport heeft een belangrijke maatschappelijke functie in de samenleving. Sportverenigingen spelen daarin een cruciale rol. In de sportagenda 2013-2016 'Velsen volop in beweging!' staan 15

speerpunten om de lokale sport te versterken en meer Velsenaren vitaal in beweging te krijgen. Nagenoeg alle speerpunten zijn uitgevoerd of in uitvoering.

Het sportaccommodatiebeleid is de basis voor het sportbeleid van Velsen. Met toekomstgerichte en goede sportvoorzieningen faciliteert en stimuleert de gemeente haar inwoners om te gaan bewegen. Onze missie voor het sportaccommodatiebeleid is verwoord in drie statements: 'wij geven sport de ruimte', 'wij houden sport bereikbaar' en 'wij bouwen aan (en investeren in) hoogwaardige en duurzame sportaccommodaties'. Sinds 2018 beschikt de gemeente over een nieuwe agenda met op hoofdlijnen onze visie, thema's, ambities en speerpunten.

Context

De transformatie in het sociaal domein is in volle gang. De gemeente Velsen stemt hier haar planning- & controlcyclus op af met een andere indeling van de gemeentebegroting. In 2018 heet het programma Sociaal domein voortaan: 'Vitaal en sociaal Velsen'. Dit betekent onder meer dat het programma Sport komt te vervallen en wordt ondergebracht in dit programma.

Landelijk zien we een aantal trends en ontwikkelingen die ook in onze gemeente tot veranderingen leiden. Als gevolg hiervan wil de gemeente Velsen onderzoeken welke onderdelen van de Wmo lokaal georganiseerd kunnen worden, al dan niet als algemene voorziening. Daarnaast vindt er een verandering van het sociaal welzijnswerk plaats. Het toekomstig welzijnswerk gaat meer verbindingen met andere sectoren leggen, waarbij we ons ook richten op het gebruik van (welzijns)accommodaties.

De gemeente krijgt de komende jaren een uitbreiding van taken in het sociaal domein. Het budget en de taken voor de maatschappelijke opvang en beschermd wonen voor specifieke groepen mensen verschuift van de centrumgemeente Haarlem naar de omliggende gemeenten in 2022. De gemeente bereidt zich hierop voor.

Als gevolg van de vergrijzing en het langer zelfstandig wonen, neemt het aantal mantelzorgers toe in Velsen. De gemeente besteedt hier blijvende aandacht aan met extra inzet en ondersteuning. Maar ook de toegang tot voorzieningen wordt anders en beter georganiseerd. Kortom het Sociaal domein is volop in beweging.

Programmadoelstelling

Velsen is een sociale en vitale samenleving waarin inwoners zelf regie hebben over hun leven, elkaar bijstaan en waar nodig de gemeente ondersteuning biedt.

Hoofddoelstelling 2.1:

Velsenaren ontwikkelen zich naar vermogen, doen actief mee in de samenleving en ontplooien zich optimaal.

Context

Velsen zorgt voor goede algemene en preventieve voorzieningen (basisvoorzieningen), die bewoners stimuleren om zich actief in te zetten voor hun buurt en buurtgenoten. Velsen wil de zelfredzaamheid van bewoners versterken, zodat zij steeds minder een beroep hoeven te doen op dure maatwerkvoorzieningen. Daarnaast stimuleren we dat mensen langer zelfstandig kunnen wonen. Om dat voor elkaar te krijgen, is investeren in toegankelijke basisvoorzieningen een belangrijke voorwaarde. We werken hierbij zoveel mogelijk wijkgericht.

Velsen streeft naar een grotere inzet op preventie, tijdige ondersteuning en het versterken van de eigen mogelijkheden van jeugdigen en hun ouders. Ook onderwijs speelt hierin een belangrijke rol.

Voor Velsen is het uitgangspunt dat elk kind zich kan ontwikkelen, een plek krijgt in het regulier onderwijs (passend onderwijs) en het onderwijs verlaat met een startkwalificatie.

Subdoelstelling 2.1.1:

Velsenaren zijn actief betrokken bij hun woonomgeving en zorgen voor zichzelf en elkaar.

Wat hebben we gedaan?

Speerpunten

Dementievriendelijke gemeente

In 2019 tekenden de IJmondgemeenten een nieuwe intentieverklaring. Een belangrijk speerpunt is het vergroten van kennis over dementie bij inwoners en organisaties. Zo lanceerde het dementienetwerk Midden-Kennemerland in 2019 een website met informatie over dementie en bij welke organisatie(s) inwoners terecht kunnen met hun vragen. Daarnaast gaf Stichting Alzheimer een training omgaan met dementie aan de Wmo consultants van de gemeente. Ook de medewerkers van KCC en Burgerzaken volgden een soortgelijke training.

Mantelzorgondersteuning

De afgelopen jaren groeide het aantal mantelzorgers dat geregistreerd staat bij het Centrum Mantelzorg Velsen-Socius. We startten eind 2019 een onderzoek of het huidige aanbod mantelzorgondersteuning nog aansluit op de ondersteuningsbehoeften van mantelzorgers en de mogelijkheden van de gemeente. In de zomer haalden we bij mantelzorgers hun ervaringen op. In december volgden twee groepsgesprekken met mantelzorgers. Ook spraken we met het Centrum Mantelzorg over het ondersteuningsaanbod. De resultaten van het onderzoek verwachten we aan het eind van het eerste kwartaal 2020.

Velsen toegankelijk

We willen dat iedereen in Velsen volwaardig mee kan doen aan de samenleving. Daarvoor is het belangrijk dat openbare gebouwen zoals het gemeentehuis, buurthuizen, sportaccommodaties en de openbare ruimte goed toegankelijk zijn. Maar het is ook belangrijk dat winkeliers en ondernemers van andere van locaties zich bewust worden van het belang van toegankelijkheid en hoe ze zich hier positief in kunnen onderscheiden. In oktober 2019 is de app “Ongehinderd” in gebruik genomen. Via deze app hebben inwoners inzicht in de toegankelijkheid van locaties in Velsen en kunnen bijdragen aan de verbetering hiervan.

Reguliere activiteiten

Meer ruimte voor inwoners in beleidsvorming: Participatieraad

In 2018 startte de nieuwe participatieraad Velsen. Het doel is dat de raad de gemeente en inwoners helpt om vroeg in het beleidsproces in gesprek te gaan met elkaar. Dit kan over thema's gaan die de gemeente kiest, maar ook signalen uit de samenleving kunnen op de agenda worden gezet. Per onderwerp adviseert de Participatieraad de gemeente over de meest geschikte aanpak, bijvoorbeeld met wie er in gesprek gegaan moet worden en op welke manier dat het beste kan. De rol van de Participatieraad kan per thema verschillen: soms is deze heel intensief en neemt de participatieraad het voortouw. Andere keren beperkt de rol zich tot een kort advies op het proces.

Mantelzorgers: vinden, bereiken en ondersteunen

Samen met Centrum Mantelzorg spande de gemeente zich de afgelopen jaren in om mantelzorgers te vinden en te bereiken. Mantelzorgers kunnen jaarlijks een waardering in de vorm van een cadeaubon aanvragen. En op de Dag van de Mantelzorg organiseert de gemeente samen met Centrum Mantelzorg een leuke activiteit.

Velsen ondersteunt haar vrijwilligers

De gemeente is blij met vrijwilligers; zij stimuleert en ondersteunt hen graag. Daar zijn verschillende mogelijkheden voor, zoals de Vrijwilligerscentrale. De gemeente vindt het belangrijk om vrijwilligers te faciliteren in hun werkzaamheden. Organisaties uit de IJmond kunnen bijvoorbeeld hun scholingsvraag- of aanbod voor vrijwilligers plaatsen op het platform van Vrijwilligersacademie IJmond. Dit is een samenwerkingsverband tussen Stichting Welzijn Velsen en We(I)doen IJmond.

Activiteiten voor een dementievriendelijke gemeente

Velsen doet mee aan het dementienetwerk Midden-Kennemerland. In 2014 ondertekende Velsen samen met de andere IJmondgemeenten een intentieverklaring voor een dementievriendelijke gemeente. Op IJmondiaal niveau schreven we een plan van aanpak met een bijbehorende uitvoeringsagenda. Daarin staat wat de IJmondgemeenten al doen en wat de actiepunten zijn. Wat er nu al gebeurt, zijn onder andere maandelijkse ontmoetingsbijeenkomsten die de Stichting Alzheimer organiseert en gespreksgroepen voor mantelzorgers die zich specifiek richten op dementie.

Gezond in de stad: GIDS – minder verschil in gezondheid

Sinds 2015 ontvangt Velsen extra subsidie van het Rijk om gezondheidsverschillen in bepaalde wijken of buurten kleiner te maken. Hiervoor kunnen inwoners en organisaties voorstellen doen om projecten uit te voeren en meer inwoners in beweging te krijgen en ontmoeting te stimuleren. In 2019 startte dit programma in Velsen-Noord. Diverse organisaties en inwoners voerden met succes activiteiten uit zoals het opknappen van de binnentuin bij De Schulp en het ontmoetingsproject Feestdiner. Het Feestdiner is een project waarbij inwoners met verschillende achtergronden voor elkaar gezond gaan koken. Daarnaast werden bestaande projecten in IJmuiden voltooid, zoals de aanleg van speelveld Snippenbos.

Subdoelstelling 2.1.2:

Velsen biedt toegankelijke ondersteuning bij vragen over gezondheid, opgroeien, wonen en leven.

Wat hebben we gedaan?

Speerpunten

Een laagdrempelige, herkenbare en integrale toegang

De gemeente streeft naar een goed vindbare en bereikbare toegang tot zorg en ondersteuning voor haar inwoners. Dit regelen we onder andere via de sociaal wijkteams. Het sociaal wijkteam is niet de enige toegang tot zorg en ondersteuning. Inwoners kunnen bijvoorbeeld ook terecht bij organisaties voor maatschappelijk werk, ouderenadvies en cliëntondersteuning. Daarnaast komen inwoners met hulpvragen terecht bij bijvoorbeeld de huisarts, het CJG of het KlantContactCentrum (KCC) van de gemeente. In 2019 werkten we verder aan de opdracht van het sociaal wijkteam en de samenwerking met partners. Hierdoor kunnen inwoners met een hulpvraag snel op de juiste plek terecht komen.

Verdere ontwikkeling sociaal wijkteam: volop gaande

Bij de oprichting van de sociaal wijkteams koos Velsen voor integrale teams voor alle inwoners en voor alle hulpvragen. De sociaal wijkteams richten zich op preventie, signalering en bieden kortdurende ondersteuning. In 2019 werkten we aan een nadere richtlijn voor preventief werken. Deze richtlijn vertalen we in 2020 verder naar de praktijk.

Integrale toegang Sociaal domein

In 2019 zetten we de eerste stappen naar één centrale frontoffice voor inwoners met vragen over het sociaal domein. De frontoffice bestaat uit medewerkers met basiskennis van het Sociaal domein. Zij kunnen de vraag verhelderen en eenvoudige vragen direct afhandelen. Dit zorgt voor een efficiëntere dienstverlening met kortere wachttijden. In 2019 startten we met een frontoffice voor de Wmo; in 2020 breiden we dit geleidelijk uit voor bijvoorbeeld vragen over woonurgentie en leerlingenvervoer.

Communicatie richting inwoners

Om de communicatie richting inwoners te verbeteren zetten we de eerste stappen met het toegankelijker maken van de website. Ook startten we met het herschrijven van onze brieven naar B1 niveau. Dit is een groot project omdat het gaat om circa 400 brieven. In 2020 gaan we verder met de website, de brieven en onderzoeken we de mogelijkheid om gebruik te maken van beeldbrieven.

Reguliere activiteiten

Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)

De gemeente is verantwoordelijk voor alle jeugdhulp. Inwoners met vragen over opgroeien en opvoeding kunnen terecht bij het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Het CJG geeft informatie en advies, biedt begeleiding en verwijst indien nodig naar specialistische jeugdhulp. Voorop staat wat ouders en jeugdigen zelf kunnen, samen met hun eigen sociale netwerk.

De jongerencoaches van het CJG ondersteunen kwetsbare jongvolwassenen (18-23 jaar) met meervoudige problematiek en beperkte zelfredzaamheid. De jongerencoaches richten zich bij de aanpak in eerste instantie op het oplossen van de praktische problemen op de primaire leefgebieden (inkomen, zorgverzekering, huisvesting en dagbesteding). Daarnaast vindt begeleiding plaats richting de aanbieders van specialistische zorg.

Het CJG en de gecertificeerde instellingen (aanbieders van jeugdreclassering en jeugdbescherming) werken intensief samen aan de pilot 'Samenwerken aan Veiligheid'. Hierdoor kan voorkomen worden dat een gezin eerst hulp krijgt van het CJG (zonder gewenst resultaat) en daarna bij een gecertificeerde instelling dezelfde hulp krijgt aangeboden. Dit zorgt er voor dat kinderen niet te lang in onveiligheid verkeren.

Steeds meer samenwerken aan preventie

De GGD doet veel taken op het gebied van gezondheid namens de gemeente. De publieke gezondheid richt zich voor een belangrijk deel gericht op preventie en het verminderen van gezondheidsrisico's. Velsen stemt steeds meer af met huisartsen en de reguliere eerste- en tweedelijns gezondheidszorg voor het uitvoeren van activiteiten. Sturing op deze activiteiten vindt plaats via de begrotingscyclus van de Veiligheidsregio Kennemerland, waar de GGD onderdeel van is en de in 2017 vastgestelde regionale gezondheidsnota. Daarnaast heeft de gemeente een lokale paragraaf Gezondheidsbeleid vastgesteld voor 2018 en verder. In 2019 evalueerden de GGD en de gemeenten de regionale gezondheidsnota. Dit nemen we mee als input voor de nieuwe (regionale) nota.

Nieuw: gemeenten gaan Rijksvaccinatieprogramma doen

Vanaf 2019 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering van het Rijks Vaccinatie Programma (RVP). Dit is een inentingsprogramma tegen kinderziektes. De twee belangrijkste veranderingen waren:

- 1) gemeenten krijgen per 1 januari 2019 een vergoeding voor het RVP via het gemeentefonds,
- 2) ouders en 12-jarigen moeten actief toestemming geven voor vaccinatie en voor het doorgeven van hun gegevens aan het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu).

Jeugdgezondheidszorg

Jeugdgezondheidszorg Kennemerland (JGZ) biedt laagdrempelige preventieve zorg aan kinderen van 0 tot 4 jaar en hun ouders. Het doel daarvan is dat de ontwikkeling van kinderen verbetert door aandacht voor medische, pedagogische én sociale aspecten van het kind, gezin en omgeving. Bij elk bezoek aan het consultatiebureau kijkt de JGZ samen met ouders naar deze punten.

Subdoelstelling 2.1.3:

Jonge inwoners kunnen zich maximaal ontwikkelen en halen een startkwalificatie.

Wat hebben we gedaan?

Wet harmonisatie leidt tot nieuwe beleidskeuzes in de voorschoolse voorzieningen

In 2018 harmoniseerden de kinderopvang en de peuterspeelzalen. Dit betekent dat dezelfde wettelijke regels gelden voor deze twee voorzieningen. Ouders die werken en gebruik maken van peuteropvang kunnen na de harmonisatie kinderopvangtoeslag aanvragen bij de belastingdienst. Vanaf 2018 maakten daarom minder ouders gebruik van een gesubsidieerde peuteropvangplaats. In 2019 is de structurele financiële ruimte die hierdoor ontstond (€ 600.000) in mindering gebracht op het budget voor peuteropvang. De resterende middelen (ruim € 200.000) zijn voldoende om een gesubsidieerde plek te bieden aan ouders die niet werken. In 2019 heeft de gemeente samen met de peuteropvangorganisaties, schoolbesturen en jeugdgezondheidszorg gewerkt aan een actualisatie van het convenant Voor- en Voorschoolse Educatie.

In dit convenant staan de samenwerkingsafspraken tussen de verschillende partners. Hierin is vastgelegd welke kinderen in aanmerking komen voor Voorschoolse educatie en hoe de overdracht van de kinderen plaatsvindt tussen peuteropvang en scholen. Dit convenant wordt in 2020 ondertekend

Voortzetting onderwijsachterstandenbeleid

Vanwege een gewijzigde verdeelsystematiek van het Rijk ontvingen we meer geld voor de bestrijding van onderwijsachterstanden. Het doel van de middelen is taalachterstanden te voorkomen en te bestrijden. Met de extra middelen breidde Velsen het aanbod Voorschoolse Educatie uit. Zo breidde Peutercentra Velsen het aanbod vanaf 1 september 2019 uit van 12 naar 16 uur per week. Vanaf 1 augustus 2020 is het aanbod van 16 uur per week wettelijk verplicht. Uit het onderwijsachterstandenbudget leveren wij ook een bijdrage aan de Voorschoolse Educatie in groep 1 en 2 van het basisonderwijs op vijf basisscholen in Velsen.

Internationale Taalklassen

Voor kinderen die voor het eerst in Nederland zijn en de taal nog onvoldoende beheersen zijn er Internationale Taalklassen (ITK). Het spreken en begrijpen van de Nederlandse taal vormt de basis voor hun integratie, sociale contacten en schoolloopbaan. Kinderen volgen gemiddeld 40 weken een ITK en stromen daarna naar het regulier basisonderwijs of voortgezet onderwijs. Velsen betaalt een bijdrage aan de Internationale Taalklassen voor de kinderen die hier vanuit onze gemeente gebruik van maken.

Ambtsinstructie Leerplicht

Gemeente Velsen werkt voor de uitvoering van leerplicht en het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC) samen met de gemeenten in IJmond en Zuid-Kennemerland. De ambtsinstructie beschrijft de werkwijze van de leerplichtambtenaren en RMC-medewerkers. Vanwege veranderde wet- en regelgeving is de ambtsinstructie vernieuwd.

Buurtgezinnen

Stichting Buurtgezinnen zoekt voor gezinnen die overbelast raken (vraaggezinnen) een steungezin in de buurt. Dit steungezin ontlast de ouders en biedt extra aandacht en liefde aan de kinderen. Hierdoor komen de eigen ouders weer even op adem en hebben de kinderen een leuke tijd bij het steungezin. Per jaar verzorgt de coördinator van Buurtgezinnen ongeveer 20 nieuwe koppelingen. Daarnaast begeleidt zij bestaande koppelingen voor de duur van twee jaar.

Kansrijke start

In 2019 kreeg de gemeente middelen (€ 5.838,-) vanuit het actieprogramma Kansrijke Start. Het idee van Kansrijke Start is dat de eerste 1000 dagen van een kind van belang zijn voor een goede start. Samen met Beverwijk, Heemskerk, Jeugdgezondheidszorg en leden van IJmond Geboortezorg (eerste- en tweedelijns verloskunde en kraamzorg) bespraken we hoe we de middelen het beste kunnen inzetten. De gemeente zet het geld in voor het ontwikkelen van beeldmateriaal waarmee zwangere vrouwen relevante informatie krijgen over onderwerpen rondom de zwangerschap waar ze in de regio terecht kunnen voor verdere ondersteuning.

OV-abonnementen leerlingenvervoer

Leerlingen die in aanmerking komen voor leerlingenvervoer en reizen met het openbaar vervoer krijgen sinds augustus 2019 een jaarabonnement voor het openbaar vervoer. Dit betekent dat ouders/verzorgers niet meer maandelijks zelf een abonnement hoeven af te sluiten en de kosten niet meer voor hoeven te schieten. Voor de gemeente betekent dit minder administratief werk. De gemeente sloot hiervoor een contract met Connexxion en schaft de jaarabonnementen aan.

Reguliere activiteiten:

Beleidsnota Jeugd 2018-2021 en uitvoeringsagenda

Het Beleidsplan jeugd 2018 - 2021 "Opgroeien in de IJmond" beschrijft wat Velsen doet voor haar jeugdigen: van vrijetijdsbesteding tot preventieve ondersteuning en specialistische jeugdhulp. De gemeente wil de samenwerking met partners verder versterken en toekomstbestendig maken op het gebied van onderwijs, welzijn en zorg. Er is veel aandacht voor vroegsignalering en preventie. Als er toch specialistische ondersteuning nodig is, wordt dit zo snel mogelijk en passend ingezet. Het beleidsplan kwam tot stand in samenwerking met regionale partners en op basis van een online onderzoek onder jongeren uit deze regio.

Jaarlijks maakt Velsen een uitvoeringsagenda op basis van dit beleidsplan. In uitvoeringsagenda staat welke activiteiten de gemeente organiseert voor jeugdigen en hun ouders op het gebied van onder andere vrijetijdsbesteding, preventieve ondersteuning en specialistische jeugdhulp. Daarin worden vijf onderwerpen benoemd die dat jaar extra aandacht krijgen. Voor het jaar 2019 waren dat: het verbeteren van de aansluiting onderwijs en zorg, jongeren groeien zoveel mogelijk op in een gezinssituatie, een soepele overgang van 18- naar 18+ en passende zorg op de juiste plek.

Opvoed- en gezinsondersteuning bij lichte opvoedvragen

Homestart geeft ondersteuning, vriendschappelijk contact en praktische hulp aan gezinnen met jonge kinderen met lichte opvoedvragen. Dit houdt in dat één van de 20 vrijwilligers van Homestart het gezin een dagdeel per week bezoekt. De vrijwilligers worden getraind en begeleid door een betaalde coördinator. Home-Start ondersteunt jaarlijks 20 tot 25 gezinnen in Velsen.

Preventieve trainingen voor de jeugd

De gemeente Velsen biedt groepstrainingen voor kinderen die moeite hebben met sociale vaardigheden voor kinderen die thuis te maken hebben met een (echt)scheidingssituatie en voor kinderen met een psychische zieke of verslaafde ouder. De kinderen leren onder andere hoe om te gaan met emoties en hoe zij hun weerbaarheid en zelfvertrouwen kunnen vergroten.

Jeugdteam met vaste bezetting op school

Elke school voor primair onderwijs en voortgezet onderwijs heeft een jeugdteam met vaste bezetting. Het team bestaat uit een CJG-coach, een jeugdmaatschappelijk werker van Socius en een jeugdarts/-verpleegkundige van de GGD. Het doel ervan is dat problemen zo vroeg mogelijk worden gesignaleerd en opgepakt om erger te voorkomen. In overleg met het kind en de ouders, én afhankelijk van de hulpvraag bepaalt het jeugdteam welke deskundigheid wordt ingezet.

Jeugdmaatschappelijk werk

Het Jeugdmaatschappelijk werk is gericht op lichte ondersteuning, hulp en zorg bij opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen. De ondersteuning richt zich op allerlei thema's, zoals pesten, assertiviteit, faalangst en omgaan met een ingrijpende gebeurtenis. De aanmeldingen voor ondersteuning van een jeugdmaatschappelijk werker loopt bijvoorbeeld via school, leerplicht, het CJG, de praktijkondersteuner of de jeugdige zelf. Als er meer ondersteuning nodig is, wordt samengewerkt met (en indien nodig doorverwezen naar) partners zoals het CJG, GGD of sociaal wijkteam. Onderdeel van het jeugdmaatschappelijk werk is bieden van ondersteuning aan jongeren tussen de 16 en 25 jaar bij het zoeken naar passend werk. De jongeren werken aan kennis en vaardigheden die hen helpen bij het krijgen en houden van werk

Passend onderwijs in regionaal overleg met de gemeente

Passend onderwijs betekent dat alle scholen een zorgplicht hebben en dat zij ervoor verantwoordelijk zijn om alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben een goede onderwijsplek te bieden. De reguliere en speciale scholen in Velsen werken samen in regionale samenwerkingsverbanden in de IJmond en Zuid-Kennemerland. Met hen voert de gemeente overleg via het zogenaamde Op overeenstemming gericht overleg gemeenten (OOGO). Het OOGO is gericht op de plannen voor onderwijs en jeugdhulp en andere gemeenschappelijke thema's zoals het toezicht op de naleving van de leerplicht, het leerlingenvervoer, de onderwijshuisvesting en het achterstandenbeleid.

Toezicht op naleving van de Leerplichtwet

Verzuim of dreigend verzuim is vaak een signaal voor dieperliggende problematiek. De leerplichtambtenaren zoeken in de eerste plaats naar oplossingen om het verzuim te stoppen, pas in tweede instantie gaat het om handhaven. De leerplichtambtenaren werken nauw samen met de scholen, jeugdhulpverleningsinstanties, politie en het Openbaar Ministerie. Een belangrijk punt van aandacht is het behalen van een startkwalificatie. In de samenwerkingsregio voor de leer- en kwalificatieplicht Midden- en Zuid-Kennemerland wordt vooral gewerkt aan vermindering van het aantal voortijdige schoolverlaters. De gemeente Velsen zet hiervoor een leerplichtambtenaar in die zich specifiek richt op de kwalificatieplicht in het MBO.

Leren in een inspirerende omgeving

Telstar Thuis in de Wijk organiseert Playing for Succes. Dit programma is voor leerlingen uit de bovenbouw van de basisschool en vmbo-leerlingen uit de brugklas. Het zijn leerlingen die een achterstand hebben op school en een steuntje in de rug kunnen gebruiken. In een inspirerende omgeving zoals het Telstarstadion ontmoeten leerlingen de voetballerspelers en werken zij aan het verbeteren van hun leerprestaties en het vergroten van hun zelfvertrouwen. Het doel is de leerlingen te laten ervaren dat leren ook leuk kan zijn. Jaarlijks doen ongeveer 150 tot 200 leerlingen uit IJmond mee aan Playing for Succes. Het programma duurt ongeveer 10 weken.

Ondersteuning bij de overstap van basisschool naar het voortgezet onderwijs

Leerlingen uit groep 8 die moeite hebben met de overstap van het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs kunnen ondersteuning krijgen van een vrijwilliger van School 's cool. Jaarlijks doen ongeveer 30 tot 40 leerlingen uit Velsen mee aan School 's cool. De begeleiding van een thuismentor duurt ongeveer 1,5 jaar. School 's cool wordt georganiseerd vanuit Telstar Thuis in de Wijk.

Subdoelstelling 2.1.4:

Velsenaren in het bijzonder inwoners vanaf 45 jaar en jongeren uit risicogroepen, beleven plezier aan sporten en bewegen.

Wat hebben we gedaan?

Speerpunten

Bundeling sportstimuleringsactiviteiten

In 2019 kwam er een sportgids voor volwassenen. De gemeente biedt nu een gids voor kinderen van 4 tot 12 jaar en een gids voor jongeren en volwassenen. Hiermee bereikte de gemeente meer inwoners die op zoek zijn naar sport- en beweegactiviteiten.

De gemeente bracht deze activiteiten voor inwoners ook onder in één digitaal platform genaamd: www.sportpasvelsen.nl. Dit online platform brengt vraag en aanbod bij elkaar en biedt kennismakingscursussen aan. Sportpasvelsen.nl is hiermee het verzamelpunt van het sport- en beweegaanbod in Velsen.

Reguliere activiteiten

Wat is het effect van de buurtsportcoaches?

In 2019 organiseerde de gemeente bijeenkomsten voor alle buurtsportcoaches om hun kennis en activiteiten met elkaar te delen en nog meer af te stemmen. De gemeente werkt toe naar een 'beweegteam Velsen'. Hoe dit eruit gaat zien hangt af van de uitkomst van het onderzoek *Verzelfstandiging afdeling Sportzaken*. Hierbij nemen we ook de taken voor de sportstimulering mee.

Daarnaast kregen we meer budget van het Rijk voor de regeling buurtsportcoaches. We breidden met dit geld de formatie uit met een buurtsportcoach voor zwembad De Heerenduinen. De coach bedacht in samenwerking met andere organisaties nieuwe activiteiten, ondersteunde zwemverenigingen en liet nieuwe doelgroepen kennis maken met het zwembad.

Uitbreiding schoolsportkalender voor basis- en voortgezet onderwijs

De nieuwe activiteit schaatsen op de schoolsportkalender voorzag in een grote behoefte van het basisonderwijs. Voor het voortgezet onderwijs breidden we de kalender uit om extra aandacht te geven aan de oudere jeugd, omdat veel jeugd afhaakt bij een sportclub. Voor het eerst konden Velsense scholen ook deel nemen aan toernooien in de regio Haarlem. Hiermee werd het aanbod breder. In de schoolsportkalender staan alle sportieve activiteiten per schooljaar. Doel van de activiteiten is om leerlingen (in wedstrijdverband) kennis te laten maken met verschillende sporten.

Kleuren van de begroting 2019

Adequate dienstverlening en communicatie door digitalisering klantdossier Sociaal domein

Gereed

In 2018 stapte de gemeente over van papieren klantdossiers naar digitale klantdossiers. Sinds 2019 is de gemeente Velsen aangesloten op de Mijn Overheid berichtenbox. Daarnaast kunnen inwoners vanaf november 2019 digitaal een uitkering aanvragen via iParticipatie.nl.

Bevorderen wijkparticipatie en Right-to-challenge -

onderweg

De gemeente zette geen middelen in om het instrument Right-to-challenge toe te passen. Deze werkwijze vereist grote aanpassingen in bijvoorbeeld onze subsidieverordening. Op enkele concrete casussen en projecten pasten we wel wijkparticipatie toe. We voerden bijvoorbeeld het programma *Gezond in de stad* uit waarbij inwoners en organisaties zelf ideeën voor hun wijk ontwikkelden en we zetten het platform 'Samenspel Velsen' in om mensen een vroeg stadium te betrekken. In veel gevallen ondersteunde het sociaal wijkteam inwoners bij een aanvraag en uitwerking van hun ideeën.

Extra aandacht voor jongeren met afstand tot arbeidsmarkt

goed op weg

In 2019 maakten we een start met het verbeteren van het aanbod voor kwetsbare jongeren om hun kansen op de arbeidsmarkt te vergroten. We testten de aanpak Your Next Step voor jongeren zonder startkwalificatie. De aanpak bestaat uit een intensief en activerend traject, dat jongeren motiveert terug te gaan naar school of – als dat echt niet meer lukt – begeleidt richting een baan. Naast deze aanpak stelden we vanaf 2019 EVC trajecten voor Velsense jongeren beschikbaar. Dit zijn trajecten waarbij jongeren die zijn uitgevallen van hun opleiding en zijn gaan werken, toch ervaringscertificaten kunnen behalen op basis van behaalde werkervaring. Het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt voor voortijdig schoolverlaters verwees in 2019 niemand naar dit aanbod. Voor jongeren die door een opeenstapeling van problemen niet passen binnen reguliere opleidingen, zijn trajecten bij Perspectief leerwerkbedrijven ingezet.

Helpen bij match tussen vraag naar en opleiden van zorgprofessionals

gereed

Gemeente Velsen werkt samen met Zorgbalans om mensen die langdurig in de bijstand zaten, klaar te stomen voor een baan in de zorg. Netwerk Pro zette hiervoor een trainingstraject op, waarin zij kandidaten voorbereiden op een doorstart op de arbeidsmarkt. Daarna volgde een proefplaatsing bij Zorgbalans van zes weken. Als deze proefplaatsing goed verliep, kreeg de kandidaat een arbeidsovereenkomst aangeboden. Aan het traject namen 29 bijstandsgerechtigden deel, de helft van de deelnemers was na een paar maanden aan het werk bij Zorgbalans. Deze mensen hadden hierdoor minder of helemaal geen uitkering meer nodig.

Hoofddoelstelling 2.2:

Velsenaren krijgen waar nodig ondersteuning gericht op ontwikkeling en zelfredzaamheid.

Context

Om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt mee te laten doen in de samenleving, stelt de gemeente verschillende middelen ter beschikking: sociale activering, inspraak door cliëntenorganisaties, begeleiding en dagbesteding. Speerpunt van de transformatie is om de raakvlakken te definiëren tussen het terrein van participatie en de andere terreinen van het sociale domein en daar slimme verbindingen tussen te maken – zoals sport, cultuur en zorg.

Passende jeugdhulp wordt op grond van de Jeugdwet geboden waar dat nodig is. De gemeente is hierbij verantwoordelijk voor de jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering.

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de ondersteuning van de zelfredzaamheid en participatie van mensen met een beperking, chronische psychische of psychosociale problemen. Zo lang mogelijk thuis wonen is het devies. Als dat niet lukt omdat de problemen te groot zijn of als iemands veiligheid in het geding is (huiselijk geweld), zorgt de gemeente voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

Velsen vindt het belangrijk dat statushouders (vluchtelingen met een verblijfsvergunning) zo snel mogelijk integreren en onderdeel zijn van de maatschappij. Het hebben van een baan is een goede en belangrijke manier om te integreren. Maar ook als dit niet mogelijk is, zijn vrijwilligerswerk en sociale contacten zeer belangrijk om mee te kunnen doen in de samenleving. Ook wordt ingezet op maatschappelijke begeleiding van statushouders.

Subdoelstelling 2.2.1:

Velsenaren kunnen een beroep doen op inkomensondersteuning als zij zelf niet in (hun levensonderhoud) een bestaansminimum kunnen voorzien.

Wat hebben we gedaan?

Speerpunten

Nieuw armoedebeloid

We startten het opstellen van nieuw armoedebeloid met het ontwikkelen van een visie over (het tegengaan van) armoede. We onderzochten armoede en het gebruik van de huidige regelingen in Velsen. Daarnaast gingen we in gesprek met verschillende partners en inwoners. In oktober organiseerden we een seminar over armoede. Ook vonden twee bijeenkomsten met de raad plaats. De visie en het beleid ronden we voor de zomer van 2020 af.

Extra geld voor kinderen in armoede

Met de extra rijksmiddelen voor kinderen in armoede organiseerden we een aantal activiteiten. Voorbeelden zijn: huiswerkbegeleiding Plus, workshops budget koken, een zomeractiviteit bij de paintballvereniging en het vergoeden van indirecte schoolkosten voor het basisonderwijs.

Contract voor schuldhulpverlening

Om het proces schuldhulpverlening verder te ontwikkelen, verlengde Velsen het contract met PLANgroep voor twee jaar. Op deze manier heeft de gemeente de mogelijkheid om haar dienstverlening te onderzoeken en te verbeteren. Daarnaast onderzochten we een nieuwe schuldenaanpak voor jongeren. Bij deze aanpak koopt de gemeente de schulden van jongeren af. Ondertussen krijgen de jongeren intensieve begeleiding bij het werken aan hun toekomst. Velsen start een pilot in het eerste kwartaal van 2020.

Beter rendement op Social return on Investment (SROI)

Velsen stelde samen met de gemeenten van de regio's IJmond en Zuid-Kennemerland een beleid en een protocol op voor Social Return On Investment (SROI). SROI is een instrument voor gemeenten om sociale doelstellingen te realiseren bij aanbestedingen. Opdrachtnemers doen – naast het uitvoeren van de opdracht – ook iets terug voor de maatschappij. Het gaat vaak om het creëren van arbeidsplaatsen voor mensen die moeilijk aan werk komen, het ondersteunen van sociale projecten en het opleiden van mensen om sneller aan het werk te komen. Voor de invulling van SROI werkt de gemeente samen met de partners in het Werkgeversservicepunt Zuid-Kennemerland en IJmond (WSP). Voor de uitvoering van SROI stelden de IJmondgemeenten een coördinator aan bij IJmond Werkt!. Deze ondersteunt opdrachtnemers bij de invulling van de SROI-eis. De nieuwe werkwijze startte in december.

Nieuwe maatregelen om aantal uitkeringen te verlagen

In 2019 namen we extra maatregelen om het aantal mensen te vergroten dat door het vinden van een baan uit de bijstand kan. De gemeente zet bijvoorbeeld extra in op activering van uitkeringsgerechtigden en we focussen meer op het leveren van maatwerk. Een intake team beoordeelt of iemand recht heeft op een uitkering. Als iemand recht heeft op een uitkering dan richt de consulent zich volledig op het activeren van de uitkeringsgerechtigden. We zetten voor de huidige uitkeringsgerechtigden extra handhaving in bij vermoeden van onrechtmatig gebruik van de uitkering. Dit leidt tot beëindigingen en zelfs terugvorderingen. In 2019 zien we een daling van het aantal uitkeringen van 1.388 naar 1.347 (een daling van zo'n 3%).

Reguliere activiteiten

Verstrekken van uitkeringen en bijzondere bijstand

Velsen ondersteunt inwoners die weinig tot geen inkomen hebben met een uitkering of bijzondere bijstand. De afgelopen jaren zien we een toename van het aantal inwoners dat bijzondere bijstand ontvangt voor de kosten van bewindvoering. Om dit terug te dringen gaan we in 2020 verder met het maken van afspraken met bewindvoerders.

Door het promoten van een aantal miniregelingen en een directe benadering van rechthebbenden zien we een toename in gebruik van de regeling voor sociaal culturele voorzieningen en indirecte schoolkosten.

Re-integratie in Velsen

Velsenaren die (tijdelijk) een beroep moeten doen op een bijstandsuitkering helpen we op weg naar werk. IJmond Werkt! voert dit namens de IJmondgemeenten uit. IJmond Werkt! helpt daarnaast werkgevers hun personeelsbestand inclusiever te maken. Dit doet IJmond Werkt! samen met het UWV en Pasmach vanuit het Werkgeversservicepunt (WSP). Het WSP is in ontwikkeling en profileert zich steeds sterker richting werkgevers.

Schuldhulpverlening: brede, gevarieerde aanpak

De gemeente wil extra aandacht besteden aan preventie, vroegsignalering en voorlichting over schuldhulpverlening. Velsen doet veel aan financiële educatie op de scholen door een interactief voorlichtingsprogramma. Daarnaast wordt jaarlijks tijdens 'de Week van het geld' extra aandacht besteed aan preventie van schulden onder jongeren.

Ook besteedde Velsen in 2019 veel aandacht aan vroegsignalering bij schulden. De gemeente en het Sociaal Wijkteam Velsen werken samen om vroegtijdig hulp te bieden aan mensen met betaalachterstanden in vaste lasten. Ook met andere partners werkt Velsen samen aan preventie ter voorkoming van geldproblemen, zoals 155-hulp een bedrijf, Startpunt Geldzaken en Schuldhulpmaatje. Voor inwoners die al kampen met problematische schulden bestaat de reguliere schuldhulpverlening. Dit doet Velsen samen met Socius Maatschappelijk Dienstverleners en PLANgroep.

Subdoelstelling 2.2.2:

Velsen ondersteunt inwoners bij participatie op het gebied van opgroeien, wonen, werken en leven.

Wat hebben we gedaan?

Stichting Welzijn ontwikkelt door

In 2018 werd de peuteropvang activiteit van Stichting Welzijn (SWV) in verband met de harmonisatie Kinderopvang een aparte zelfstandige organisatie (Peutercentra Velsen). Gezien de risico's die dit met zich meebracht stelden we SWV in 2019 onder verscherpt toezicht.

SWV werkte in 2019 aan haar visie- en transformatieplan. De organisatie is zo goed mogelijk toegerust om in te kunnen spelen op de veranderingen in de samenleving en de ondersteuningsvraag van de inwoners van Velsen. Op advies van de toezichthouder verbeterde SWV haar bedrijfsvoering.

Sociaal werk voor een sterkere basis

Het aantal kwetsbare doelgroepen in de buurten neemt toe. Dit komt bijvoorbeeld omdat mensen langer zelfstandig wonen: zowel ouderen als mensen met ggz-problematiek. Welzijnswerkers ondersteunen kwetsbare inwoners. Zij kunnen meedoen aan de samenleving en bijdragen aan de sociale samenhang in de buurt.

Daarnaast is het belangrijk dat welzijnswerk, maatschappelijke dienstverlening en bedrijfsleven elkaar goed weten te vinden. Samenwerkende partijen en inwoners creëren een sterke basis.

Onderdeel van deze sterke basis is de plek waar mensen elkaar ontmoeten en aan activiteiten deelnemen. In 2019 werkten we daarom verder aan een plan voor een optimale en efficiënte inzet van ons maatschappelijk vastgoed en voor verbetering van accommodaties waar verschillende organisaties hun activiteiten kunnen uitvoeren.

Versterken van ggz-expertise in de wijk

Steeds meer mensen met ggz-problemen wonen in de wijk. Dat komt door landelijke veranderingen (als de ambulantisering van de GGZ) en de veranderingen binnen beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Uit gesprekken met maatschappelijke partners blijkt dat er behoefte is aan meer ggz-expertise in de wijk. Hiervoor willen we in 2020 in IJmuiden een pilot starten. We onderzochten in 2019 hoe we de pilot willen inrichten. We willen de dienstverlening van de sociaal wijkteams versterken door de inzet van een ggz-expert. De teams kunnen zo inwoners met psychische problemen beter ondersteunen en begeleiden naar passende hulp.

Abonnementstarief Wmo

Vanaf 1 januari 2019 geldt een vast bedrag als eigen bijdrage voor Wmo-voorzieningen. Dit bedrag is maximaal € 17,50 per vier weken. Dit leidde tot een stijging in het aantal voorzieningen. We zagen de stijging met name voor hulp bij het huishouden, begeleiding en woonvoorzieningen. De stijging was tussen de 13% en 20%. Ook langer zelfstandig wonen heeft invloed op de stijging. Deze ontwikkeling zien we echter al een aantal jaar. De stijging is in 2019 hoog in vergelijking met eerdere jaren.

Langer zelfstandig wonen: de kosten nemen toe

Al enkele jaren zien we dat de kosten van de woonvoorzieningen vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning hoger zijn dan begroot. Ook in 2019 nam het aantal woonvoorzieningen flink toe ten opzichte van 2018. Dit kan komen doordat inwoners worden gestimuleerd om langer zelfstandig te wonen. Ook het abonnementstarief heeft hier invloed op. Inwoners kunnen voor een relatief lage eigen bijdrage een woonvoorziening van de gemeente ontvangen.

Nieuwe toezichthouder voor kwaliteitseisen Wmo

Sinds 2018 is er een nieuwe toezichthouder voor de Wmo, dit is de GGD. We evalueerden met de toezichthouder en de regiogemeenten de uitvoering van het toezicht in 2018 en voerden op basis daarvan verbeteringen voor 2019 door. We verbeterden het primaire proces van toezicht en we legden meer focus op de afhandeling van klachten en incidenten bij aanbieders.

Blijvend extra ondersteuning van mensen met grote afstand tot de arbeidsmarkt

De gemeente wil de groep bijstandsgerechtigden die moeite heeft met het vinden van werk beter ondersteunen. Daarom gebruikten we in 2018 en 2019 een deel van het re-integratie budget voor nieuwe initiatieven. De beleidsagenda Participatiewet beschrijft hoe de gemeente dit oppakt en welke pilots daar onder vallen, zoals de pilot Groen, pilot Bewegen en Velsen aan de Slag. De gemeente zette deze pilots in 2019 voort en voegde nieuwe pilots zoals Zorgpoort en 50plus trajecten toe. De evaluatie van de uitvoering van de projecten verschijnt begin 2020.

Onderzoek naar effectieve inzet budget sociale werkvoorziening

Vanwege de verwachte tekorten op de sociale werkvoorziening (SW) oriënteerden we ons opnieuw op de financiering van de SW. Het onderzoek leverde scenario's op voor effectieve inzet van activiteiten voor de sociale werkvoorziening en de wijze van financiering van IJmond Werkt!. Het scenario

'optimaal benutten van de SW' bleek de meest logische optie. In dit scenario worden de huidige werkplekken ook voor andere doelgroepen ingezet. Dit heeft gevolgen voor de dienstverlening van IJmond Werkt! en daarom onderzoeken we nu de mogelijkheden. In 2020 nemen we hierover een besluit.

Vorbereiding nieuwe Wet inburgering

In 2019 trof de gemeente voorbereidingen voor de nieuwe Wet inburgering die vanaf 1 januari 2021 ingaat. Samen met Vluchtelingenwerk schreven we een plan om geld te vragen aan het Rijk voor de pilot Z-route. Het Rijk kende de aanvraag toe. De Z-route wordt één van de leerroutes in het nieuwe inburgeringsstelsel. Hierin worden de meest kwetsbare statushouders intensief ondersteund en begeleid naar zelfstandigheid in de samenleving.

Eerste resultaten nieuwe werkwijze statushouders

De resultaten van de intensieve integratie trajecten Meedoen en Werk die sinds 2018 startten zijn positief. Meer dan 173 mensen namen deel aan een traject. De eerste afgeronde trajecten leidden tot betaald werk, vrijwilligerswerk, opleidingen en andere vormen van participatie. Ook het taalniveau van deze groep statushouders verbeterde dankzij deze trajecten.

Nieuw proces woonurgentie

In 2019 verbeterden we het proces woonurgentie. Voorheen waren er drie manieren waarop de gemeente inwoners hielp bij hun huisvestingsprobleem, namelijk woonurgentie, woonbemiddeling en kanswoningen. Hierin zat overlap. Dit zorgde er voor dat we sommige acties dubbel uitvoerden. Daarnaast ontbraken duidelijke kaders. Nu werken de woonconsulenten met één nieuw werkproces. Ook is er een urgentiecommissie om bij de beoordeling van een aanvraag op een gelijke wijze te handelen.

Vernieuwing dagbesteding: Verkenning Cultuurwarenhuis

In 2019 keek de gemeente samen met partners en inwoners naar de behoefte en mogelijkheden voor een nieuwe invulling van de dagbesteding. Het doel is de toegang tot dagbesteding makkelijker toegankelijk te maken, de administratieve lasten te verminderen en het aanbod beter te laten aansluiten op de vraag. Hiervoor vonden we een locatie aan de Lange Nieuwstraat waar deze vorm van daginvulling als proef gehuisvest zou kunnen worden. Door de samenwerking met cultuur ontstond het idee voor een Cultuurwarenhuis. Dit is een creatieve ontmoetingsplek voor mensen met en zonder ggz achtergrond. De gemeente stelde een kwartiermaker aan om invulling van het Cultuurwarenhuis verder te onderzoeken samen met inwoners en diverse partijen.

Inzet Jeugdhulp

Vanwege problemen bij verschillende jeugdhulpaanbieders was in 2019 veel inzet nodig om de continuïteit van de jeugdhulp voor onze jeugdigen te borgen. Verschillende aanbieders (Kenter, Lijn5, Parlan) hebben financiële problemen. Allen met verschillende oorzaken, zoals veel niet-declarabele uren, problemen met tariefstelling en wegvallende productie vanwege nieuwe inkoopcontracten. Zowel bestuurlijk als ambtelijk is veel inzet nodig geweest om de achtergronden bij de verschillende aanbieders te achterhalen en om in een (boven)regionale samenwerking tot oplossingen en afspraken te komen.

Veilig Thuis, het regionaal meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling, had in 2019 veel moeite haar taken op een goede manier uit te voeren. Het takenpakket is door de aanscherping van de Wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling fors uitgebreid per 1 januari 2019. Daarnaast kampte Veilig Thuis langere tijd met een personeelstekort. Door een toename van het aantal meldingen en adviesvragen en het tekort aan personeel ontstond een forse wachtlijst. Om dit op te lossen krijgt Veilig Thuis structureel meer geld.

Reguliere activiteiten

Beleidsplan maatschappelijke ondersteuning en uitvoeringsagenda: iedereen doet mee

Velsen startte met het opstellen van de Wmo uitvoeringsagenda 2020-2021. Uitgangspunt hiervoor is het Wmo-beleidsplan 'Naar een inclusieve samenleving'. In de uitvoeringsagenda benoemen we per speerpunt de beoogde resultaten voor 2020 en 2021. Ook kijken we terug op wat we in 2018 en 2019 realiseerden. De participatieraad adviseert de gemeente over de betrokkenheid van inwoners bij de uitvoering van beleid. De gemeente betreft aanbieders bij het stellen van prioriteiten. Besluitvorming over de uitvoeringsagenda vindt in het eerste kwartaal van 2020 plaats.

Buurtvoorzieningen die passen bij de wijk

Steeds meer mensen wonen langer zelfstandig in de wijk. Hierdoor wordt het efficiënt inzetten van maatwerk -buurtvoorzieningen en -accommodaties steeds belangrijker. Dit leidt tot het combineren van activiteiten en voorzieningen in enkele centrale, multifunctionele accommodaties. Het inventariseren van deze behoeftes wil de gemeente zo veel mogelijk in samenspel met partners en inwoners doen. In 2019 organiseerden we in enkele wijken het participatietraject "Ontmoeten in Velsen". De uitkomsten gebruiken we voor toekomstig beleid. Inwoners en gebruikers betrekken we zoveel mogelijk bij het verder ontwerpen en programmeren van buurtvoorzieningen.

Verbeteren ondersteuning door nieuwe contracten Jeugdwet en Wmo-begeleiding

In 2018 gingen de nieuwe contracten in voor jeugdhulp en Wmo. Hierdoor wordt samenhangende kwalitatieve ondersteuning geboden aan de inwoners/gezinnen die dit nodig hebben.

In 2019 onderzocht een onderzoeksbureau of de tarieven die we betalen voor ambulante jeugdhulp reëel zijn. Uit het onderzoek kwam naar voren dat de tarieven niet volledig passend zijn. In 2020 vindt nader onderzoek plaats.

Maatwerk vanuit de Wmo

De gemeente ondersteunt inwoners bij het zelfstandig leven en het meedoen aan de maatschappij. Dit zodat mensen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. We doen dit op basis van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). In gesprek met de inwoner kijken we naar de hulpvraag en de mogelijke oplossingen vanuit de eigen kracht, het sociale netwerk en/of mogelijke voorliggende voorzieningen. Daar waar nodig biedt de gemeente aanvullende ondersteuning in de vorm van een maatwerkvoorziening.

Voorbeelden hiervan zijn:

- begeleiding: ambulante begeleiding, dagbesteding, gezinsbegeleiding, kamertrainingscentrum en kortdurend verblijf;
- hulp bij het huishouden;
- collectief vervoer;
- rolstoelvoorzieningen;
- vervoersvoorzieningen;
- woonvoorzieningen zoals een traplift, drempelvoorziening en aanpassingen aan de woning.

Via het jaarlijkse (verplichte) cliëntenonderzoek onderzoekt de gemeente hoe de inwoners de ondersteuning en kwaliteit van de dienstverlening ervaren. De resultaten worden gedeeld met de raad en gebruikt om de ondersteuning en dienstverlening te verbeteren. Aanvullend deden we in 2019 kwalitatief onderzoek naar de ervaring van inwoners met de voorziening hulp bij het huishouden.

Doelgroepenvervoer

Sinds 2017 verzorgt RegioRijder het doelgroepenvervoer. Onder het doelgroepenvervoer valt het Wmo collectief vervoer, het leerlingenvervoer en het jeugd ggz-vervoer. Om het vervoerssysteem effectiever en beter aan te sturen sloten de samenwerkende gemeenten in 2018 een uitvoeringsconvenant met een mandaatbesluit. Op basis hiervan stelden we in 2019 een Regionaal Contractmanagement Team (RCT) aan. Dit team vervangt de informele netwerkorganisatie. Vanaf augustus sloot de regio Zuid-Kennermerland aan voor het leerlingen- en ggz-vervoer.

Hogere tarieven voor hulp bij het huishouden vanaf 2019

Doordat de loonschaal voor huishoudelijk hulp medewerkers in 2018 veranderde, stegen de tarieven. In de huidige loonschaal stijgen de lonen sneller dan vroeger; daardoor stijgen de tarieven de komende jaren verder.

Subsidieverlening vernieuwd

De raad stelde het nieuwe subsidiebeleidskader vast. Vanuit dit kader sturen we meer op de gewenste maatschappelijke effecten van de subsidie. Ook kunnen we meerjarig subsidiëren en gaan we werken met subsidieplafonds voor nieuwe subsidies en het innovatiebudget. Op verzoek van de raad gaan wij periodiek raadssessies organiseren met de organisaties die grote subsidies ontvangen. De uitwerking van de verschillende onderdelen van het subsidiebeleidskader werken wij in samenspraak met onze subsidierelaties uit.

Beschermd wonen en maatschappelijke opvang

In 2016 heeft de gemeenteraad van Velsen de regionale nota *Opvang, wonen en herstel* vastgesteld. Het doel is dat mensen zo veel mogelijk en zo lang mogelijk zelfstandig (alleen of in groepsverband) kunnen wonen met passende ondersteuning. Om dit mogelijk te maken is er in het uitvoeringsprogramma aandacht voor preventie, acceptatie en inclusie in de wijk, hersteltrajecten op maat en voldoende passende woningen. Op dit moment ontvangt Haarlem als centrum gemeente het geld. Vanaf 2022 komt dit geld (en dus ook taken en verantwoordelijkheden) naar alle gemeenten zelf. Wel blijven we op regionaal niveau samenwerken. In 2019 heeft Velsen in regionaal verband gewerkt aan een procesplan voor de decentralisatie van beschermd wonen en de maatschappelijke opvang. De gemeenteraden in de regio werden met een raadsinformatiebijeenkomst, werkbezoeken en een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de ontwikkelingen op dit thema.

Aanpak huiselijk geweld

In 2019 trad de aangescherpte Wet meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling in werking. Deze meldcode verplicht professionals om vermoedens van geweld achter de voordeur te melden bij Veilig Thuis. De rol en taakstelling van Veilig Thuis breidde hiermee uit. Dit vroeg om een uitbreiding van de capaciteit van Veilig Thuis. De nieuwe wet vraagt ook om voorlichting en deskundigheidsbevordering van professionals in het lokale veld, zoals CJG, Sociaal wijkteams, onderwijs, gemeentelijk consulenten. In 2019 vond daarom een Meldcode Tour plaats waarbij professionals informatie kregen.

In 2019 startte de multidisciplinaire aanpak van kindermishandeling en huiselijk geweld. Als regio zijn we pilotregio om deze aanpak onder één dak te organiseren (MDCK). Ook is gestart met de doorontwikkeling van het Centrum Seksueel Geweld. Deze ontwikkelingen lopen na 2019 door.

Zorg en veiligheid: is er noodzaak tot verplichte zorg?

In 2019 werkte de gemeente aan de implementatie van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) en de Wet zorg en dwang (Wzd), die in gaan per 1 januari 2020. De Wet verplichte ggz schrijft voor dat het college een meldpunt dient in te richten waar mensen (bijvoorbeeld burens, naasten en familie) een melding kunnen doen over een persoon die mogelijk verplichte zorg (buiten de instelling) nodig heeft. In onze regio hebben wij het Meldpunt Zorg en Overlast van de GGD hiervoor aangewezen. De burgemeester kan in acute gevallen een crisismaatregel opleggen. Daarnaast

werken we aan een aantal bovenregionale taken op het gebied van personen met verward gedrag, zoals het vervoer van mensen met verward gedrag.

Samenwerking om jeugdoverlast tegen te gaan

Gemeente, politie, Stichting Welzijn Velsen (jongerenwerk) en Streetcornerwork (SCW) werken samen om jeugdoverlast tegen te gaan. De partijen stelden een samenwerkingsconvenant op. Op basis daarvan delen ze informatie en spreken ze af welke acties ze uitvoeren om jeugdoverlast in Velsen tegen te gaan. Onder regie van een netwerkcoördinator jeugd vindt overleg plaats over de aanpak in Velsersbroek en IJmuiden. Daarnaast vindt incidenteel overleg plaats over locaties waar overlast plotseling opstaat.

SWC is onderdeel van het preventieve aanbod voor jeugd. SCW moet overlast door jongeren op straat terugdringen door contact met hen te leggen. SCW verzorgt de begeleiding van jongeren met problemen op een of meer leefgebieden, die de weg naar hulpverlening niet kunnen, durven of willen vinden. SCW werkt op een proactieve, outreachende en intensieve manier die het beste aansluit bij de doelgroep. Door deze manier van werken bouwt de veldwerker vertrouwen op, waardoor jongeren eerder de stap naar de hulp- en dienstverlening maken.

Net als Streetcornerwork is ook het jongerenwerk (Stichting Welzijn Velsen) onderdeel van het preventieve aanbod voor jeugd. De jongerenwerkers leggen contacten met jongeren tijdens hun vrije tijd: ze moeten vooral die jongeren signaleren die ondersteuning nodig hebben. Jongerenwerk heeft ook een rol in de aanpak van jeugdoverlast; ze sturen jongeren bij in hun gedrag op straat. Jongerenwerkers zijn zelf geen hulpverleners. Zij hebben een coachende rol, fungeren als mede-opvoeders in de omgeving waar jongeren hun vrije tijd besteden. Ze organiseren en begeleiden activiteiten, cursussen en trainingen. Daarnaast helpen ze jongeren die ondersteuning willen, de weg daarnaartoe te vinden. Jongerenwerk heeft ook een rol in het signaleren en melden wanneer er grote zorgen zijn over de ontwikkeling of veiligheid van jongeren.

Jeugdbescherming en jeugdreclassering: regionale samenwerking

De zes jeugdhulpregio's (Alkmaar e.o., Gooi- en Vechtstreek, IJmond, Kop van Noord-Holland, West-Friesland en Zuid-Kennemerland, in totaal 32 gemeenten) werkten in 2019 aan de borging van jeugdbescherming en jeugdreclassering. Deze samenwerking is nodig om de hulp die binnen de jeugdbescherming en –reclassering wordt geboden te kunnen blijven bieden. De Gecertificeerde Instellingen (GI'en) voeren deze taken uit. Doelen bij de samenwerking zijn een verschuiving van gedwongen hulp naar meer vrijwillige hulp, aansluiten op het lokale veld, delen van kennis tussen de Gecertificeerde Instellingen en het lokale veld, gezinsgericht werken en inzetten op een doorlopende lijn van hulp (ook na de 18e verjaardag).

Met de vier regio's waarmee we de jeugdbescherming en jeugdreclassering inkopen (Alkmaar, Kop van Noord-Holland, IJmond en Zuid Kennemerland) startten we in 2019 een pilot om te komen tot een manier van financieren waarbij we aanbieders betalen naar de daadwerkelijk geleverde inzet van de jeugdbescherming en jeugdreclassering. Dit geeft gemeenten meer inzicht en draagt bij aan reële tarieven voor de aanbieders. Dit wordt in 2021 ingevoerd.

Intensivering integratie statushouders

De gemeente vindt het belangrijk dat vluchtelingen met een verblijfsvergunning (statushouders) meedoen in de samenleving. In 2019 begeleidde de gemeente statushouders bij het vinden van passend werk. De gemeente werkt hierin samen met diverse partijen. Wie (nog) geen betaald werk kan doen, krijgt ondersteuning naar andere vormen van participatie zoals vrijwilligerswerk. Omdat werken en het leren van de Nederlandse taal hand in hand gaan, versterkten we de samenwerking met taalaanbieders.

Kleuren van de begroting 2019

Voortzetten project jongerencoaches

gereed

De jongerencoaches van het CJG ondersteunen kwetsbare jongvolwassenen (18-23 jaar) met meervoudige problematiek en geringe zelfredzaamheid. De jongerencoaches richten zich bij de aanpak in eerste instantie op het oplossen van de praktische problemen op de primaire leefgebieden (inkomen, zorgverzekering, huisvesting en dagbesteding). Daarnaast vindt begeleiding plaats naar de aanbieders van specialistische zorg. De begeleiding van jongeren door de jongerencoaches verloopt volgens verwachting en afspraak, de samenwerking met andere partijen in de keten verloopt goed. Aandacht gaat nog uit naar het verder ontwikkelen van de inzet van het informele netwerk. Ook verdient de verbinding met het veiligheidsdomein nog verdere aandacht.

Meer uren praktijkondersteuning jeugd GGZ -

goed op weg

Verscheidende praktijkondersteuners jeugd-GGZ (POH) binnen de huisartsenpraktijken bieden ondersteuning aan kinderen en hun ouders. De leeftijd van de jeugdigen die gebruikmaken van de ondersteuning varieert van 3 tot 23 jaar. De meeste kinderen zijn tussen de 12 en 18 jaar oud. Het gaat om verschillende problemen, zoals opvoed- en opgroei-problematiek, stemmingswisselingen, piekeren, spanningsklachten, gezinsproblematiek en rouwverwerking. Het betreft kortdurende begeleiding en indien nodig doorverwijzing naar het CJG of GGZ. In 2020 werken we verder aan de wens om bij elke huisarts een praktijkondersteuner Jeugd-GGZ te hebben.

Bijdrage aan premie zorgverzekering (bijzondere bijstand)

gereed

De gemeente vindt het belangrijk dat haar inwoners goed verzekerd zijn. Daarom biedt de gemeente samen met Univé een collectieve zorgverzekering aan voor minima. De collectieve zorgverzekering bestaat uit een basisverzekering en verschillende aanvullende verzekeringen waar de gemeente aan meebetaalt. Zo kunnen inwoners met een laag inkomen en veel zorgkosten zich voordelig aanvullend verzekeren. Mede dankzij de aandacht die wij eind 2018 aan de zorgverzekering hebben gegeven is het aantal deelnemers gestegen van 706 in 2018 naar 1237 in 2019.

Extra inzet op coördinatie zorg en veiligheid

gereed

Velsen realiseerde de structurele inzet voor de coördinator Zorg en Veiligheid. Het resultaat is dat casuïstiek integraal wordt opgepakt.

Versterken van woonbemiddeling voor kwetsbare groepen

gereed

Extra capaciteit is structureel ingevuld. Hiermee is de functie woonbemiddeling beter toegerust om de kwetsbare doelgroep die in aanmerking komt voor woonbemiddeling te kunnen bedienen.

Voortzetten en uitbreiden Telstar@Work

gereed

De gemeente breidde het succesvolle project Telstar@work (in samenwerking met gemeenten Beverwijk en Heemskerk) uit naar een grotere groep inwoners. Vanaf 2019 begeleidt Telstar@work ook statushouders en inwoners die moeilijker aan het werk komen. Deelnemers volgen een werkstage van 6 maanden onder begeleiding van een jobcoach. Dit leidt tot doorstroom naar werk, vrijwilligerswerk of een opleiding. Het traject geeft goed inzicht in het participatieniveau van de deelnemers, dit leidt soms tot een andere vorm van daginvulling.

Hoofddoelstelling 2.3:

Velsenaren hebben toegang tot veilige en duurzame sport- en onderwijsaccommodaties

Subdoelstelling 2.3.1:

Velsenaren hebben toegang tot veilige en duurzame sport- en onderwijsaccommodaties

Wat hebben we gedaan?

Speerpunten

Velsen investeert in goede sportvoorzieningen

In de beleidsagenda sportaccommodaties 2018-2022 staan twaalf actiepunten om te investeren in Velsense sport- en onderwijsaccommodaties. De gemeente investeerde zowel in de binnen- als buitensport. In dit kader werkten we aan de sportparken Zeewijk, Schoonenberg & Waterloo. Daarnaast startten we met het verduurzamen van sportaccommodaties. Hieronder volgt een opsomming van de uitgevoerde werkzaamheden.

Plan voor opknappen sportpark Zeewijk

In 2019 gaf de gemeente opdracht om sportpark Zeewijk een betere uitstraling te geven. Korfbalvereniging DKV verhuisde van sportpark Schoonenberg naar sportpark Zeewijk. Zij beschikken nu over twee kunstgrasvelden. Daarnaast is er ook ruimte gereserveerd voor een nieuwe sportieve voorziening. Dit volgt in 2020.

Vernieuwing sportpark De Elta in onderzoek

In de Perspectiefnota stelde de gemeente geen geld beschikbaar voor het opknappen van sportpark De Elta. In december kreeg de gemeente bericht van het bestuur van SV Terrasvogels dat de softbaltak per 1 januari 2020 ophoudt te bestaan. Zij waren samen met de voetbal- en honkbalafdeling van SV Terrasvogels actief op het park. Hiermee ontstond er een andere situatie voor het opknappen van de velden en de andere voorzieningen. De gemeente onderzoekt in 2020 welke functies de club wil behouden of wil toevoegen nu het softbalveld niet meer nodig is.

Plan van aanpak sportparken Schoonenberg & Waterloo

In 2019 begon de gemeente met de eerste fase voor het herinrichtingsplan van de sportparken Schoonenberg & Waterloo. We voerden gesprekken met de gebruikers van het park en er ligt een visie. De volgende stap is het opstellen van een plan van aanpak. Om ruimte te creëren op Schoonenberg verhuisde korfbalvereniging DKV naar sportpark Zeewijk. Het geld voor deze verandering komt uit de Visie op Velsen.

Bijgewerkt Masterplan Onderwijshuisvesting

In oktober 2019 startte de gemeente met een nieuw Integraal Onderwijs Huisvestingsplan 2021-2037. In het bijgewerkte plan staat op hoofdlijnen welke huisvestingsplannen in het primair onderwijs, speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs inclusief de gymzalen nodig zijn. Uitgangspunten zijn onder andere de aangescherpte duurzaamheidsambities, de ontwikkeling van het aantal leerlingen en de ruimte voor de kinderopvang. In 2020 vindt de besluitvorming plaats over het nieuwe plan.

Nieuwe Dolfijn-gymzaal in 2020

De gemeente heeft voorbereidingen getroffen om de nieuwbouw van gymzaal De Dolfijn te starten. Dit gebeurt, in combinatie met uitbreiding van basisschool de Zefier. De nieuwe gymzaal wordt een energie neutraal gebouw. Tijdens de vergunningaanvraag werd de gemeente geconfronteerd met stikstofproblematiek. We zijn in afwachting van een oplossing voor dit probleem.

Duurzamer zwembad De Heerenduinen

In 2019 stelde de gemeente een investeringsbudget van € 1,1 miljoen beschikbaar voor het verduurzamen van zwembad De Heerenduinen. De investeringen verdienen we terug door lagere energiekosten. Het afgelopen jaar liet de gemeente de 66 meter lange glijbaan isoleren en de verlichting vervangen door Led. Overige maatregelen zoals de installatie van warmtepompen en aanpassingen aan de luchtbehandeling laten we in 2020 uitvoeren. Daarnaast komen er 550 zonnepanelen op het dak. Hiermee vermindert het jaarlijks gasverbruik ongeveer 75%. Het levert ook een verlaging op van 350.000kg CO2 per jaar. Dit staat gelijk aan 110 rijdende auto's.

Rookvrije omgeving voor gemeentehuis, zwembad en sporthallen

De directe omgeving van het gemeentehuis, de sporthallen en het zwembad zijn vanaf 2019 een rookvrije zone. De ligweide van het (buiten)zwembad is ook rookvrij. Daarnaast omarmen steeds meer scholen en buitensportverenigingen de rookvrije zone.

Lagere compensatie-uitkering door andere BTW-regeling exploitatie sportaccommodaties

De btw-sportvrijstelling veranderde per 1 januari 2019. Het recht op vooraf trek van btw op uitgaven voor sport verviel. Gemeenten krijgen vanuit de regeling Specifieke uitkering stimulering sport (SPUK) een tegemoetkoming. Vanwege de hogere aanvraag dan het beschikbare budget voor de vergoeding voor gemeenten is er aan ons 81,7% van onze aanvraag door het Rijk uitgekeerd.

Reguliere activiteiten

Exploitatie, beheer en onderhoud gemeentelijke sportaccommodaties

De gemeente is eigenaar van 9 sportparken met 35 velden en 1 atletiekcomplex, 5 tennisparken met 42 banen, 11 gymzalen, 3 sporthallen waarvan 1 multifunctionele accommodatie met squashbanen, een dojo (voor Japanse vecht- en zelfverdedigingssporten) en vergaderzalen, 3 verenigingsgebouwen en 1 combi-zwembad met 7 binnen- en buitenbassins met bijbehorende faciliteiten.

De exploitatie inclusief beheer, administratie en onderhoud voert de afdeling Sportzaken van de gemeente uit. Verhuren van locaties gebeurt zowel op incidentele en op periodieke basis (bijvoorbeeld per seizoen). De activiteiten en werkzaamheden vinden over het algemeen 14 uur per dag, 7 dagen per week en 52 weken per jaar plaats. Verschillende klant- en doelgroepen maken individueel of in groepsverband gebruik van onze sportvoorzieningen. Dit zijn niet alleen sportverenigingen en scholen maar ook particulieren, bedrijven, zorgaanbieders en andere organisaties. Daarnaast vinden er diverse evenementen en toernooien plaats en vormen de accommodaties een belangrijke ontmoetingsplaats voor sporters, toeschouwers, vrijwilligers en andere belangstellenden.

Het totaal aantal bezoekers en gebruikers die we ontvangen en bedienen is op jaarbasis meer dan 1,5 miljoen. Velsen gaat voor een optimale dienstverlening, service en kwaliteit in de dagelijkse bedrijfsvoering. Het inzetten van marketing en gerichte communicatie zijn daarbij belangrijk. Bij de instandhouding en exploitatie van gemeentelijke sportaccommodaties blijft onze missie het behalen van een maatschappelijk én financieel verantwoord resultaat.

Via de meerjaren onderhoudsplannen (MjOP) wordt het grote en reguliere onderhoud aan de sportaccommodaties uitgevoerd. De buitensportverenigingen zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van kleine onderhoudswerkzaamheden en beheerszaken.

Permanente locatie bewonersinitiatief SportContrainer

Het afgelopen anderhalf jaar stond de SportContrainer op vijf verschillende locaties. De SportContrainer is een groot verplaatsbaar sporttoestel waarop inwoners allerlei beweeg oefeningen kunnen doen. Het sporttoestel verhuisde iedere vier maanden naar een andere wijk. De SportContrainer staat nu Santpoort-Noord. In 2020 bekijkt de gemeente welke plek de SportContrainer definitief krijgt.

Activiteiten uitgevoerd door verbonden partij

Veiligheidsregio Kennemerland – GGD

De GGD maakt onderdeel uit van de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) en geeft uitvoering aan een groot deel van de gemeentelijke taken op grond van de wet publieke gezondheid. Alle activiteiten van de GGD zijn erop gericht te voorkomen dat mensen ziek worden. De belangrijkste taken van de GGD Kennemerland zijn:

- uitvoeren van epidemiologisch onderzoek (met name de gezondheidsmonitors voor verschillende leeftijdscategorieën;
- infectieziektebestrijding;
- medische milieukunde;
- jeugdgezondheidszorg voor 4 tot 19 jarigen;
- technische hygiënezorg
- ambulancezorg
- preventieve activiteiten waaronder voorlichting en advisering bij bestuurlijke beslissingen.

De GGD is steeds vaker onderdeel van zorg- en ondersteuningsnetwerken in de regio zoals bijvoorbeeld bij bemoeizorg en het meldpunt zorg en overlast.

Gemeenschappelijke regeling Schoolverzuim en Voortijdig schoolverlaten regio West Kennemerland

Gemeente Velsen werkt voor de uitvoering van RMC en leerplicht samen met gemeenten Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem (tevens contactgemeente RMC- en VSV-functie), Heemskerk, Heemstede, Velsen en Zandvoort. Deze samenwerking is vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling schoolverzuim en VSV West-Kennemerland (GR). De gemeente Beverwijk, Heemskerk en Velsen voeren lokaal de vaststelling van leerplichtbeleid en de uitvoering van de leerplicht uit.

Gemeenschappelijke regeling IJmond Werkt!

De IJmond-gemeenten werken samen in IJmond Werkt! om bijstandsgerechtigden zo snel mogelijk aan betaald werk te krijgen. Sinds de doorontwikkeling van het Werkgeversservicepunt in 2018, is er meer aandacht voor regionale samenwerking en bekendheid richting de werkgevers.

IJmond Werkt! zet onder andere de volgende instrumenten in om de klanten te begeleiden naar de arbeidsmarkt:

- De groepsintake
- Training 'sterk naar werk'
- Trainingen in het Arbeidsdiagnose- en trainingscentrum
- Bemiddeling via het werkgeversservicepunt
- Werkstages
- Leerwerktrajecten

Indicatoren

Indicator	Wet / LBHM	Laatste meting	Meet waarde	Realisatie 2018	Streefwaarde 2019	Realisatie 2019
Bijstandsuitkeringen (per 10.000 inwoners vanaf 18 jaar)	Wettelijk		2019 1e halfjaar	31,4	290	308,9
Lopende re-integratievoorzieningen (per 10.000 inwoners 15-65 jr)	Wettelijk		2018 1e halfjaar	13,4	12	nmb
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement (per 10.000 inwoners)	Wettelijk		1e halfjaar 2019	65	675	660
Voortijdige schoolverlaters totaal VO + MBO (%)	Wettelijk		2018	2,2	2,3	nmb
Absoluut verzuim (per 1.000 leerlingen)	Wettelijk		2018	1,0	1,5	nmb
Relatief verzuim (per 1.000 leerlingen)	Wettelijk		2018	21	24	nmb
% kinderen in uitkeringsgezin	Wettelijk		2018	6	5,3	nmb
% werkloze jongeren	Wettelijk		2018	2	1	nmb
Jongeren met jeugdhulp (% jongeren tot 18 jaar)	Wettelijk		2019 1e halfjaar	10,8	9,3	10,8
Jongeren met jeugdbescherming (%)	Wettelijk		2019 1e halfjaar	1,4	1,3	1,4
Jongeren met jeugdreclassering (%)	Wettelijk		2019 1e halfjaar	0,2	0,3	0,2
Niet-sporters (%)	Wettelijk		2016	47,5	48	nmb
% Tevredenheid met sportvoorzieningen	Burgeronderzoek		2017		70	
% Inwoners actief in een sportvereniging	Burgeronderzoek		2017		42	

#: in dit jaar vindt geen meting plaats of de gegevens zijn (nog) niet beschikbaar.

De realisatiecijfers 2019 van het Burgeronderzoek zijn (nog) niet bekend

Definities

Absoluut verzuim

Er wordt gesproken van absoluut verzuim als een leerplichtige en/of kwalificatieplichtige jongere niet op een school of instelling staat ingeschreven. De periodeaanduiding bijv '2018' staat voor schooljaar '2017/2018'.

Relatief verzuim

Er is sprake van relatief verzuim als een jongere wel op een school staat ingeschreven, maar gedurende een bepaalde tijd de lessen/praktijk verzuimt. Ook veelvuldig te laat komen kan hiertoe worden gerekend. De periodeaanduiding bijv '2018' staat voor schooljaar '2017/2018'.

Voortijdige schoolverlaters totaal

Het percentage van het totaal aantal leerlingen van het VO en MBO (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. De periodeaanduiding bijv '2018' staat voor schooljaar 2017/2018'..

% werkloze jongeren

Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie.

Bijstandsuitkeringen per 10.000 inwoners

Het aantal personen met een uitkering op grond van de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.

Jongeren met jeugdhulp

Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar. Jeugdhulp is de hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en/of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders.

Jongeren met jeugdbescherming

Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen. Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan onder toezicht gesteld of onder voogdij geplaatst.

In uitzonderlijke gevallen wordt de hulp of zorg voortgezet tot de leeftijd van 23 jaar."

Jongeren met jeugdreclassering %

Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar). Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 23 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door de kinderrechter of de officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart. De begeleiding kan doorlopen tot de jongere 23 jaar wordt.

Clënten met een maatwerkarrangement Wmo

Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeen

(Definities zijn afkomstig van de website waarstaatjegemeente.nl)

Wat heeft het gekost?

Financieel overzicht

(bedragen x €1.000)	Rekening 2018	Primitieve begroting 2019	Begroting 2019 incl. wijzigingen	Rekening 2019	Saldo 2019 t.o.v. gew. Begroting
Lasten	86.117	88.605	92.078	93.575	-1.497
Baten	25.816	23.958	24.792	25.437	645
Totaal saldo van baten en lasten	-60.301	-64.647	-67.286	-68.137	-852
Toevoeging aan reserves	2.813	0	898	898	0
Onttrekking aan reserves	3.843	2.906	3.113	2.551	-562
Gerealiseerde Resultaat	-59.271	-61.741	-65.071	-66.484	-1.413

3 Wonen en leven in Velsen

Uitgangspunten en context voor dit programma

Uitgangspunten

De Visie op Velsen 2025 duidt het belang van de kernenstructuur en de identiteit van de kernen. Behoud van het dorpse karakter van de kernen in de noord-zuidstructuur is het uitgangspunt. Essentieel hierbij zijn de groene bufferzones tussen de kernen en de kwaliteit hiervan als uitloop- en recreatiegebied van de inwoners van Velsen. In Velsen is een veelheid aan woon-, werk-, recreatieve en natuurfuncties te vinden. De gemeente heeft een verleden (deels zichtbaar, deels onzichtbaar) waar cultuurhistorische waarde aan toe te kennen is. Deze veelheid aan functies zorgt voor spanning tussen wonen, werken en recreëren. Tegelijkertijd staat het voor een hoogwaardig woon- en leefkwaliteit van het gebied, omdat alle voorzieningen in de buurt zijn.

Het programma Wonen en Leven in Velsen draagt op meerdere manieren bij aan de realisatie van de Visie op Velsen 2025. Met de uitvoering van de Woonvisie zetten we onder meer in op Interessant IJmuiden. Ze schept hierbij de randvoorwaarden voor een stedelijk woonmilieu in IJmuiden met een brede bevolkingssamenstelling. De Structuurvisie beschrijft, in nauwe afstemming met onze IJmondbuurgemeenten, het ruimtelijk toekomstbeeld van Velsen. Het Landschapsbeleidsplan en het groenbeleidsplan, die in 2018 zijn samengevoegd tot één plan, geven met de Visie Groengebied Amsterdam-Haarlem uitvoering aan de versterking van het omringende landschap dat in sterke mate bepalend is voor de leefkwaliteit.

De gemeente wil zich opstellen als partner voor ontwikkelingen. Ze stuurt waar dat nodig is en geeft tevens ruimte waar dat mogelijk is. Daarbij faciliteert de gemeente ontwikkelingen die de ambities van de Visie op Velsen 2025 en de Structuurvisie ondersteunen. Impulsprojecten zijn daar een goed voorbeeld van.

Voor een boeiende en aantrekkelijke leefomgeving is het belangrijk dat er goede faciliteiten zijn op het gebied van cultuur en ontspanning. Het college investeert in cultuureducatie op de scholen en ondersteunt slimme verbindingen tussen cultuur en andere sectoren in de maatschappij. Kunst en cultuur leveren een bijdrage aan het realiseren van de doelen van het sociaal domein. Velsen moet ook aantrekkelijk zijn om je in te bewegen. De gemeente heeft de wettelijke taak om de ruimte in te richten en te beheren. De manier waarop de gemeente dat doet en tot welk kwaliteitsniveau is eigen beleid. Inwoners en partners zoals woningcorporaties dragen mede verantwoordelijkheid voor een schone, hele, en veilige openbare ruimte. De gemeente treedt daarbij coördinerend en ondersteunend op. Waar het om feitelijk fysieke inrichting gaat, voert de gemeente ook uit.

Een goede kwaliteit van de openbare ruimte draagt bij aan een aantrekkelijke fysieke leefomgeving. In de prioriteit Interessant IJmuiden uit de Strategische agenda wordt daar invulling aan gegeven. Een goede bereikbaarheid is een randvoorwaarde voor de aantrekkelijkheid en economische ontwikkeling van Velsen. Met gerichte doorstromingsmaatregelen voor de bus en fiets geven we de bereikbaarheid een belangrijke impuls.

Context

Het verruimen van de ene functie betekent vaak het beperken van een andere functie. Doel is de schaarse ruimte zo in te delen dat een evenwicht ontstaat tussen de verschillende functies: wonen, werken, natuur en recreëren en dat Velsen zich kan ontwikkelen tot een stad in de geest van de Visie op Velsen 2025 en de Structuurvisie Velsen. Met het samenvoegen van het complexe omgevingsrecht

in één Omgevingswet, wil het Rijk het wettelijke kader voor burgers, ondernemers en overheden eenvoudiger maken.

De openbare ruimte is belangrijk voor mensen: men gebruikt deze bijna dagelijks en het biedt voorzieningen voor activiteiten. Voor de beleving van de woonomgeving speelt de openbare ruimte een grote rol. Hierbij is het de kunst om de openbare ruimte zo veelzijdig mogelijk in te zetten, waaronder voor het 'sportinclusief' (her-) inrichten van de openbare ruimte. Hiermee bedoelen we dat wij waar mogelijk rekening houden met bewegen, sporten en spelen in die openbare ruimte. Maar ook rekening houden met klimaatadaptatie door bijvoorbeeld bij herinrichting van de openbare ruimte voor meer groen te kiezen.

Zowel op rijks-, provinciaal als gemeentelijk niveau wordt de cultuursector gestimuleerd om meer op eigen benen te staan. In verband met teruglopende middelen is dit noodzaak geworden. Cultuur is noodzakelijk voor de vorming van onze identiteit, voor de ontplooiing van mensen en voor de ontwikkeling van creativiteit. Cultuur verbindt, biedt plezier en draagt bij aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken.

Programmadoelstelling

Een aantrekkelijke gemeente voor alle Velsenaren, instellingen en ondernemers om te wonen en te leven, nu en in de toekomst.

Hoofddoelstelling 3.1:

Zorgen voor voldoende groen, optimale bereikbaarheid, een aanvaardbare parkeerdruk, schone openbare ruimte en kwalitatief technisch voldoende wegen.

.Subdoelstelling 3.1.1:

Zorgen voor voldoende groen, optimale bereikbaarheid, een aanvaardbare parkeerdruk, schone openbare ruimte en kwalitatief technisch voldoende wegen

Wat hebben we gedaan?

Toezicht en handhaving op het strand

Zie de tekst onder programma 1, [subdoelstelling 1.2](#)

Parkenpraat en onderzoek naar losloop plaatsen

Parkenpraat startte in oktober 2018. Zo'n 1900 mensen lieten via een enquête, bijeenkomsten en wandelingen door de parken, weten hoe ze de parken in Velsen beleven en wat beter kan. Op basis daarvan deed de gemeente veel om de parken nog mooier en beter te maken:

- Toevoegen of vervangen van groen;
- Toegankelijker maken voor mensen met een beperking;
- Toevoegen van afvalbakken en dispensers met hondenpoep zakjes

In 2020 besluit het college of en waar de losloop plaatsen worden aangepast.

Aanpassen aan het veranderende klimaat - klimaatadaptatie

Het klimaat verandert en dat heeft ook gevolgen voor Velsen. Naast zeespiegelstijging verwachten deskundigen hogere temperaturen, nattere winters, hevigere regenbuien en kans op drogere zomers. Hierdoor krijgt Velsen vaker te maken met wateroverlast. We moeten ons dus aanpassen aan het veranderende klimaat, om de omgeving leefbaar te houden. De gemeente heeft een digitale klimaatatlas waarin de verwachte effecten van de klimaatverandering staan. De atlas helpt de gemeente, inwoners, bedrijven, instellingen en belangengroeperingen als zij de maatregelen

bespreken die nodig zijn om de gevolgen van de klimaatverandering te ondervangen en wie daarmee aan de slag kan. In die maatregelen worden ook kansen opgepakt die het energieverbruik duurzamer maken en de omgeving groener. De gemeente probeert op allerlei manieren inwoners bewuster te maken van de gevolgen van klimaatverandering. Zij krijgen ook informatie over maatregelen die zij zelf kunnen nemen. Onder andere via Operatie Steenbreek (motto: steen eruit, groen erin) en de samenwerking met het Pieter Vermeulen Museum en BRAK!.

Groenstructuurplan - Een groene toekomstbestendige omgeving

De gemeente maakte in samenspraak met bewoners, bedrijven en organisaties op het gebied van groen, ecologie en landschap een GroenstructuurPlan. Het groenstructuurplan is een actualisatie en bundeling van het landschapsbeleidsplan en het groenbeleidsplan. Het biedt onder andere kansen om de gemeente groener te maken, zodat de omgeving beter bestand is tegen klimaatverandering. Ook insecten en kleine zoogdieren profiteren van een groenere omgeving.

Vanaf 2020 worden de maatregelen uit het groenstructuurplan uitgevoerd. Onder andere het onderhoud aan de buitenplaatsen.

Bij-vriendelijk Velsen

Velsen is landelijk erkend als 'Bij-vriendelijke Gemeente'. Sindsdien heeft de gemeente niet stilgezeten om steeds bij-vriendelijker te worden. Op verschillende plekken wordt slechts een deel van het gras gemaaid, waarna later in het jaar een ander deel wordt gemaaid. Verschillende grashoogtes zijn ideaal voor rupsen om uit te groeien tot vlinders. Op andere plekken wordt minder vaak (ecologisch) gemaaid waardoor zaadjes meer verspreiden. Hierdoor ontstaat een grote diversiteit aan kruiden en planten. In steeds meer plantsoenen komt een grotere variatie aan planten met verschillende bloeiperiodes. Dit trekt over langere tijd een grote diversiteit aan insecten aan. Ook in bosplantsoenen is meer diversiteit; vlierbessen, meidoorns, de zwarte bes en de lijsterbes zijn gunstig voor bijen, andere insecten en vogels.

Nieuw beleidsplan voor spelen en bewegen

Door andere prioriteiten is nog geen start gemaakt met het beleidsplan voor spelen en bewegen.

Mobiliteitsagenda

Velsen heeft een nieuwe mobiliteitsagenda vastgesteld. De mobiliteitsagenda bevat 20 beleidsdoelen en 70 maatregelen, ingedeeld in 6 thema's: duurzame mobiliteit, verkeersveiligheid, fiets en voetganger, openbaar vervoer, autobereikbaarheid en parkeren. Een greep uit de beleidsdoelen:

- Stimuleren om de auto te laten staan en de fiets of het openbaar vervoer te pakken
- Emissieloos rijden stimuleren
- Parkeervoorzieningen afstemmen op de vraag en de ruimtelijke situatie.

De mobiliteitsagenda stelt fietsers en voetgangers centraal, in plaats van auto's. Want hoe beter voorzieningen te voet of fietsend bereikbaar zijn, hoe aantrekkelijker het wordt om te lopen of te fietsen. In het verleden werd bij de inrichting van de openbare ruimte vaak geredeneerd vanuit de automobilist. Nu juist vanuit de langzame verkeersdeelnemer.

Diverse maatregelen uit de mobiliteitsagenda worden in 2020 uitgevoerd.

Bestrijding Japanse duizendknoop

In Velsen groeien de Japanse duizendknoop en de reuzenberenklauw. Zij kunnen de biodiversiteit aantasten en schade toebrengen aan gebouwen en wegen. Bij gebouwen en wegen bestrijdt de gemeente met chemievrije of chemische middelen (zonder het giftige middel glyfosaat). Waar de duizendknoop geen directe bedreiging is voor gebouwen en wegen, wordt nog geen bestrijding toegepast. De gemeente wil zoveel mogelijk chemievrij bestrijden. In elk geval rond scholen en speelplekken en op plekken nabij water. Denk aan de methode waarbij de grond met heet water zodanig wordt verhit, dat de wortels afsterven. Verbranding van de wortels door elektrocutie of afdekken met sterk zeil zijn ook goede opties.

Extra bescherming voor natuurgebied rond Kennemermeer

De gemeente is in april 2018 een proef gestart in het Natura2000-gebied rond het Kennemermeer, waarbij bezoekers met honden werden verzocht niet ten oosten van het meer te lopen. De proef eindigde op 1 april 2019. Het doel was om te onderzoeken of minder honden in dit gebied een positief effect heeft op de natuur. De gemeente heeft tijdens de proef regelmatig gesproken met negen lokale hondenuitlaatservices, strandhuisjesverenigingen, natuurorganisaties en de erfpachter van het gebied; Kennemerstrand NV. De meningen van die partijen over het succes van de proef lopen zeer uiteen. Ook onder andere bezoekers van het gebied zijn grote meningsverschillen. Het college heeft het meest kwetsbare gebied aan de oostzijde van het Kennemermeer verboden voor honden verklaard. In de rest van het gebied mogen honden wel komen.

Verkeersveiligheid op de agenda

De verkeersveiligheid in Nederland is de laatste jaren slechter geworden. Ook in Velsen. Dat komt onder andere door de opkomst van nieuwe voertuigen zoals e-bikes en bakfietsen, maar ook het gebruik van smartphones en de grotere deelname van ouderen in het verkeer. Daarom krijgt verkeersveiligheid meer aandacht. Landelijk startte in 2019 het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030. Het doel van dit plan is dat elke provincie per deelregio een uitvoeringsagenda verkeersveiligheid maakt. De wethouder verkeer is bestuurlijk ambassadeur voor deze regio (Haarlem-IJmond), samen met de gedeputeerde. Velsen werd in 2019 ook pilotgemeente voor het opstellen van een verkeersongevallenprotocol. Doel is om een standaard handelingswijze bij dodelijke of ernstige verkeersongevallen te maken. Die handelingswijze moet helpen om de verkeersveiligheid op de plek van het ongeval te verbeteren. Het is de bedoeling dat alle gemeenten in Nederland dit gaan gebruiken.

Doorfietsen tussen IJmuiden en Santpoort-Zuid

Een door-fietsroute is een regionale hoofdfietsroute om op langere afstanden vlot en veilig te kunnen doorfietsen. De centrale fietsroute door Driehuis en Santpoort-Noord is onderdeel van de doorfietsroute. Naast deze route door de woonkernen komt er ook een door-fietsroute via de westzijde van Driehuis en Santpoort (Spoorpad, 't Princenboschpad, Wijnoldy Daniëlslaan, Wüstelaan, Schoterkerkpad). Deze route biedt vanuit IJmuiden een meer directe route naar de middelbare scholen in Driehuis en naar Santpoort-Zuid. Daarnaast is het een aantrekkelijke 'groene' route richting Haarlem. De routes vullen elkaar goed aan.

De ideale buitendienst

Na een samenspel met inwoners en buitendienstmedewerkers, koos de raad in het voorjaar van 2019 voor een buitendienst die 'dichtbij de samenleving' werkt. De focus van deze nieuwe buitendienst ligt enerzijds op intensiever contact en samenwerking met bewoners en anderzijds op gestructureerd onderhoud. Voor zware en vakspecifieke klussen schakelt de gemeente een aannemer in. Buitendienstmedewerkers krijgen meer ruimte om hun talenten te ontwikkelen. Zij blijven duurzaam inzetbaar: werkzaamheden worden afgestemd op de (fysieke) mogelijkheden. Het uitgangspunt 'dichtbij de samenleving' leidde tot een nieuw organisatie-model. Voor dat model is een start gemaakt met het maken van onder andere nieuwe functieprofielen en werkprocessen.

Reguliere activiteiten

Onderhoud en beheer speelplekken

In 2019 kregen 4 speelplekken in Velsersbroek en 2 speelplekken in Velsen-Noord een opknapbeurt. Waar mogelijk zijn speelplekken en speeltoestellen toegankelijk gemaakt voor kinderen met een beperking.

Beheer en onderhoud van groen en wegen

Langs de Andreaweg in Velsen-Noord zijn vanwege de veiligheid populieren gekapt. Daarvoor in de plaats zijn veel nieuwe bomen en struiken geplant. Het aantal bomen neemt daardoor de komende tien jaar, in samenspel met bewoners, flink toe ten opzichte van de oude situatie. Ook de biodiversiteit neemt door het nieuwe groen toe.

Bedrijf Tennet heeft in Velsen-Noord een oude elektriciteitskabel verwijderd. Daardoor moesten ook bomen gekapt worden. Die zijn allemaal vervangen door nieuwe bomen. Ook hier is meer diversiteit dan in de oude situatie. Belangrijk is het toevoegen van 'streekeigen soorten', die de eigenheid en kwaliteit van het Velsense landschap versterkt.

Ook in de rest van Velsen zijn veel nieuwe bomen geplant; ruim 300.

Groenwerkzaamheden aan de Bastions in Velsersbroek zijn nog niet gestart omdat riolerings- en verhardingswerkzaamheden ook direct worden meegenomen. Dat kost extra voorbereidingstijd.

Een riool dat berekend is op de toekomst

Bij vervanging van riool wordt rekening gehouden met het veranderende klimaat. Het riool krijgt door meer regen meer water te verwerken. Regenwater wordt bij voorkeur buiten het riool om, via een apart stelsel in de bodem opgenomen. Bij nieuwbouw neemt een apart stelsel buiten het riool om het regenwater op. De gemeente onderhoudt het riool met efficiënte maatregelen. Dit past bij de afspraken in het Bestuursakkoord Water. Daarin hebben de betrokken partners afgesproken om de verwachte kostenstijging zoveel mogelijk te beperken. Die partners zijn de drinkwaterbedrijven, de gemeenten voor de riolering en de waterschappen voor de zuivering.

Grondwater op peil

De grondwaterstand geeft aan op welk niveau het grondwater staat. Grondwater is belangrijk, omdat bomen, planten en andere gewassen zich ermee voeden. Teveel of te weinig grondwater kan ook overlast geven. Daarom heeft Velsen een uitgebreid netwerk van peilbuizen om de grondwaterstanden te meten.

Waar het grondwater te hoog staat, is drainage aangebracht: een systeem dat water afvoert uit de grond. Bij vervanging van het riool wordt vaak nieuwe drainage aangelegd om te hoge grondwaterstanden te voorkomen. De klimaatverandering zorgt in de winter steeds vaker voor hoge grondwaterstanden. Door het nemen van maatregelen bestrijden we deze effecten.

Kleuren van de begroting 2019

Meer klimaat bestendig en prettige openbare ruimte door vergroeningsimpuls Goed op weg

Er is een kaart gemaakt met locaties waar meer groen kan komen. Deze kaart kwam tot stand in samenspraak met bewoners. In februari 2020 pakten we 3 plekken in Velsen-Noord aan en 2 in IJmuiden. Bijna 700 m² grijs op deze locaties is groen geworden.

Snel en slim meldingen openbare ruimte afhandelen Goed op weg

Sinds 2018 kunnen inwoners op de website of via de app Slim melden op een prettige, snelle manier een 'melding openbare ruimte' doen. Om de meldingen snel, digitaal en op locatie af te handelen breiden we het systeem verder uit. Dit betreft onder andere de 'achterkant' van het systeem, de zogenoemde behandelapp. Met deze app kunnen medewerkers van de gemeente met telefoon of tablet de melding afhandelen op locatie. Dit scheelt tijd en bureauwerk.

We verwachten dat de behandelapp in de eerste helft van 2020 klaar is. Helaas is dat later dan gepland, omdat de ontwikkeling van de behandel app een grotere uitdaging bleek dan de leverancier had voorzien.

Ook de 'voorkant' wordt verbeterd. Zo kunnen gebruikers van de app straks bijvoorbeeld zien of de melding al in behandeling is genomen.

Hoofddoelstelling 3.2:

Het ontwikkelen en behouden van een woningvoorraad die kwalitatief en kwantitatief voorziet in de behoefte en wensen van de bevolking, rekening houdend met instroom van buitenaf

Subdoelstelling 3.2.1:

Het ontwikkelen en behouden van een woningvoorraad die kwalitatief en kwantitatief voorziet in de behoefte en wensen van de bevolking, rekening houdend met instroom van buitenaf

Wat hebben we gedaan?

Dankzij het economische herstel en het herstel van de woningmarkt ontstaan er nieuwe kansen om invulling te geven aan de Visie op Velsen 2025, de woningbouwopgave en om de 'gaten' in de stad weer te vullen. Het benutten van die kansen vraagt om focus, samenwerking en flexibiliteit. Focus, omdat niet alles tegelijk kan en met dezelfde capaciteit. Voor de realisatie van nieuwe projecten werkt de gemeente samen met woningcorporaties, ontwikkelaars, bouwers, maatschappelijke organisaties, eindgebruikers en vooral de bewoners van Velsen zelf. De gemeente wil bovenal stimuleren en verbinden in dit proces. Dit is in lijn met het voorgestelde kabinetsbeleid dat inzet op een strikte scheiding van rollen, deskundigheid, risico's en verantwoordelijkheden van verschillende partijen. Bijvoorbeeld via de Woningwet waarin spelregels zijn vastgelegd voor sociale huisvesting. Van woningcorporaties wordt hierbij verwacht dat zij zich concentreren op het huisvesten van mensen met een laag inkomen; de bouw en verhuur van sociale huurwoningen en het daaraan ondergeschikte direct verbonden maatschappelijke vastgoed.

Velsen zet in op IJmuiden als interessante stad. De uitwerking van deze ambitie vindt onder meer plaats via de uitvoering van de Woonvisie 2025 'Samen werken aan een aantrekkelijke stad' en de Strategische agenda. Er moeten afspraken worden gemaakt met de gemeentelijke partners. Vraag is in hoeverre zij in het licht van het bovenstaande kunnen en willen bijdragen aan onze korte- en lange termijndoelstellingen.

Het begrip wonen gaat al lang niet meer alleen om de woning, maar ook om de woonomgeving, leefbaarheid, herstructurering, stedelijke vernieuwing, energie, huisvesten van lagere inkomensgroepen en diverse doelgroepen, welzijn en zorg en maatschappelijke voorzieningen spelen een net zo belangrijke rol.

Door de snelle en verdergaande veranderingen in het beleidsthema Wonen en de snel veranderende woningmarkt is periodiek onderzoek gewenst naar de woonwensen en -behoeften.

Speerpunten

Skaeve Huse geven inwoners tweede kans

De gemeente sloot met de lokale woningcorporaties een samenwerkingsovereenkomst. Het doel is om mensen, die door hun onaangepast woongedrag structureel overlast veroorzaken, een tweede kans te geven. Dit doen we in de vorm van een bijzondere woonvoorziening op het terrein van IJmond Groen aan Broekeroog in Velsbroek. We noemen de woonvoorziening "Skaeve Huse", naar Deens voorbeeld. In 2019 is voor deze plek een bestemmingsplan vastgesteld. In overleg met betrokken

professionele organisaties en omwonenden stelden we een buurtbeheerplan op. Ook is er gestart met de buurtbeheergroep. De voorbereidingen voor de realisatie gaan in 2020 verder.

Verder bouwen aan de vernieuwing van IJmuiden

Een aantal ontwikkelingen die bijdragen aan Interessant IJmuiden zijn in gang gezet. In 3.3.1 wordt nader ingegaan op de projecten die bijdragen aan een Interessant IJmuiden.

Impuls voor ruimtelijke plannen

De Visie op Velsen 2025 zet in op een groeiende en bloeiende gemeente. Dit vraagt om een actieve rol van de gemeente bij de ontwikkeling van de woningmarkt. De gemeente wil flexibel inspelen op het toenemend aantal bouwinitiatieven vanuit de markt. Tegelijkertijd willen wij de gemeentelijke woningbouwopgave versnellen.

Om dit te bereiken zijn gesprekken met Woningbedrijf Velsen over de samenwerking bij de uitvoering van het strategisch voorraadbeleid voortgezet. De opgave betreft voor een groot deel de vernieuwing van de sociale huurwoningvoorraad in beeldbepalende wijken van IJmuiden in de komende tien jaar. Er is een eerste verkennende ronde gedaan door een extern procesleider. Hiermee wordt de gezamenlijke opgave verder aangescherpt.

In 2019 is gestart met een onderzoek naar de mogelijkheden van woningbouw in de gemeente voor de (middel)lange termijn.

Uitbreiden project langer zelfstandig wonen

In 2018 is de pilot voor gebiedsarrangementen wonen en zorg, zodat mensen langer zelfstandig in hun woning kunnen blijven wonen, in IJmuiden uitgewerkt. Ook in de regio is hier ervaring mee opgedaan. Dit heeft nog niet geleid tot een vervolg in andere wijken. In IJmuiden heeft de pilot niet geleid tot een uitkomst die toepasbaar is in andere wijken en direct tot het doel van langer zelfstandig wonen leidt. De aanpak van dit vraagstuk wordt heroverwogen.

Bouw je droomhuis

In 2016 startte de gemeente met 'Pionieren in IJmuiden', ook wel Klein Opdrachtgeverschap genoemd. We verkopen kavels waar particulieren hun droomhuis op kunnen bouwen. Er zijn locaties ontwikkeld in:

- IJmuiden: Snippenbos (25 woningen), Jan Ligthartgebouw (10 kluswoningen) en
- Driehuis: Van de Vondellaan in Driehuis (3 woningen),

Vanwege dit succes zijn ook op de locaties Lagersstraat in IJmuiden en Van Diepenstraat in Velsen-Noord aangewezen voor het pionieren. We deden een haalbaarheidsonderzoek en stelden een bestemmingsplan op om de ontwikkeling mogelijk te maken. Een evaluatie hiervan vindt in 2020 plaats. We zijn in 2019 gestart met de verkoop van de kavels.

Stadspark nadert zijn afronding

In 2019 is gebouwd aan de laatste twee locaties in het Stadspark: 54 sociale huurwoningen en 63 vrijesectorhuurwoningen. De woningen worden in 2020 opgeleverd. Daarna legt de gemeente de laatste delen van het park aan. Ook worden de laatste delen van de Radarstraat opnieuw ingericht.

Impulsproject Havenkwartier en ontwikkelingen in Oud-IJmuiden

In 2017 is de gebiedsvisie van het Havenkwartier en het bijbehorende Uitvoeringsprogramma vastgesteld door de betrokkenen in het gebied. Ook de gemeente maakt hier deel van uit. De markt trekt aan. Dat maakt het afmaken van het woningbouwproject Oud-IJmuiden weer actueel. De komende jaren vraagt dit om extra aandacht en inspanning op het gebied van kwaliteit en infrastructuur, parkeren en de kwaliteit van de openbare ruimte. Alle betrokkenen werken hier de komende jaren aan. De nadruk ligt op de projecten Viskade en de kop van het Havenkwartier/Oud-IJmuiden. Tijdens het overleg 'omgevingstafel' maken we afspraken over de samenwerking, de (her-)ontwikkeling en de uitvoering.

Reguliere activiteiten

Uitbreiden project langer zelfstandig wonen

In 2018 is de pilot voor gebiedsarrangementen wonen en zorg, zodat mensen langer zelfstandig in hun woning kunnen blijven wonen, in IJmuiden uitgewerkt. Ook in de regio is hier ervaring mee opgedaan. Dit heeft nog niet geleid tot een vervolg in andere wijken. In IJmuiden heeft de pilot niet geleid tot een uitkomst die toepasbaar is in andere wijken en direct tot het doel van langer zelfstandig wonen leidt. De aanpak van dit vraagstuk wordt heroverwogen.

Woonagenda en Prestatieafspraken

Jaarlijks maken we prestatieafspraken met de woningcorporaties en huurders om bestaande en toekomstige bewoners fijn te laten wonen in een prettige gemeente voor een betaalbare prijs. Vooruitlopend op het maken van prestatieafspraken heeft de gemeente de Woonagenda geactualiseerd in de eerste helft van het jaar. Op basis hiervan zijn er met de corporaties en huurdersorganisaties prestatieafspraken gemaakt voor 2020.

Woningmarkt en netwerk externe partijen

In 2019 is er vanuit het platform Bouwen en Wonen één netwerkbijeenkomsten georganiseerd met een diversiteit aan externe partijen die actief zijn op de woningmarkt en raadsleden. Thema was het opzoeken van de grenzen van het wonen: hoe creëren we ruimte voor woningbouw zonder afbreuk te doen aan de kwaliteiten van de gemeente. Doel van het Platform is het uitwisselen van kennis tussen de marktpartijen en de gemeente.

Regionale samenwerking

Velsen werkt met de gemeenten uit de IJmond en Zuid-Kennemerland samen in een regionale woningmarkt. In het Regionaal Actieprogramma 2016 t/m 2020 staan hun gezamenlijke doelen voor wonen op het gebied van duurzaamheid, wonen en zorg, betaalbaarheid en woningmarkt en onderzoek. In 2019 is er gewerkt aan:

- Energiecoaches
- Wonen en zorg op de kaart
- Publiekscampagne langer zelfstandig thuis wonen
- Onderzoek transformatie zorgvastgoed
- Huisvesting uitstroom bijzondere doelgroepen
- Kennisbijeenkomst wonen en zorg
- Kennisbijeenkomst regionale samenwerking wonen

Woonvisie 2040

In 2018 is gestart met de actualisering van de Woonvisie. Er zijn bijeenkomsten georganiseerd met extern betrokken partijen om informatie op te halen. Thema's waren bouwen en woonkwaliteit, wonen en zorg, betaalbaarheid en duurzaamheid. In 2019 is de Woonvisie opgesteld en aan de raad aangeboden voor vaststelling.

Overig kleuren uit de begroting

Voldoende woningen door het in kaart brengen van locaties, bouwtempo en woningbehoefte **Goed op weg**

Het proces is gestart in 2019 en loopt door in 2020. In 2019 is de opdracht zorgvuldig met de betrokken bestuurders geformuleerd en besproken in het college. Op basis hiervan is de uitvraag gedaan aan drie bureaus. In december 2019 is opdracht verleend om het onderzoek uit te voeren. De uitvoering van het onderzoek is gepland in het 1e en het 2e kwartaal 2020.

Inspelen op bouwinitiatieven, op peil houden realisatie woningopgave

Onderweg

Om te kunnen inspelen op het toenemend aantal bouwinitiatieven vanuit de markt en tegelijkertijd de gemeentelijke woningbouwopgave te versnellen, is budget beschikbaar gesteld voor de uitbreiding van de personele capaciteit. Een belangrijk deel van deze middelen wordt benut om de al lopende projecten te kunnen faciliteren. Door de krappe arbeidsmarkt is er het afgelopen half jaar vacatureruimte ontstaan die niet is in te vullen. Deze vacatureruimte wordt door inhuur ingevuld. De gewenste ambities om sneller en meer projecten te starten en de doorlooptijd van projecten te verkorten wordt hierdoor niet behaald. Wel wordt invulling gegeven aan de wens voor vernieuwing door integraliteit en participatie. Daarnaast is de gebiedsanalyse bij de start van een bouwproject ingevoerd. Deze gebiedsanalyse geeft de projectleiders inzicht in wat er van de projectlocatie reeds bekend is (eigendomssituatie, bodemsituatie, hoogte verschillen, publiekrechtelijke beperkingen). De gebiedsontwikkelingen worden ondersteund met 3D-visualisaties, deze worden ook gebruikt voor ruimtelijke analyses. Er is een start gemaakt met de dossiers Zuiderkruisstraat, Fidelishof, Sportpark Schoonenberg en de herstructurering en renovatie van een groot deel van het bezit van het Woningbedrijf Velsen. Verder perkt de uitspraak van de Raad van State over het Programma Aanpak Stikstof (PAS) de ontwikkeling van de grotere bouwprojecten verder in.

Impulsprojecten Havenkwartier & Oud IJmuiden

Goed onderweg

- In 2019 is de openbare ruimte bij de Kop van de Haven heringericht. Ook is gestart met de plannen voor het project Viskade, waarbij de oude steiger wordt vervangen voor een nieuwe kade.
- Daarbij wordt de Halkade opnieuw ingericht en de riolering vervangen.

Hoofddoelstelling 3.3:

Het (her)ontwikkelen en behouden van de ruimtelijke kwaliteit van de fysieke omgeving

Subdoelstelling 3.3.1:

Het (her)ontwikkelen en behouden van de ruimtelijke kwaliteit van de fysieke omgeving

Wat hebben we gedaan?

Speerpunten

Omgevingswet komt er aan

In 2019 zijn we verder gegaan met het voorbereiden op de komst van de Omgevingswet. De Omgevingswet gaat in op 1 januari 2021. De wet bundelt en harmoniseert alle bestaande wetgeving op het gebied van de fysieke leefomgeving (wonen, ruimte, luchtkwaliteit, cultuurhistorie, bodem, geluid, etc.). De nadruk heeft daarbij in eerste instantie gelegen op bewustwording en kennisdeling binnen de gemeentelijke organisatie. Hiervoor zijn verschillende cursussen georganiseerd. Daarnaast zijn we ook gestart met het opstellen van een implementatieplan Omgevingswet voor de periode 2020-2029. Het implementatieplan wordt begin 2020 aan college en raad voorgelegd. Tot slot is in samenwerking met Bureau Overmorgen een start gemaakt om de gemeentelijke ambities bij de implementatie van de Omgevingswet duidelijker te krijgen. Tijdens een aantal sessies met de raad en het college zijn de keuzes ten aanzien van kaderstelling voor de fysieke leefomgeving, de sturing daarop en de rolverdeling daarbij tussen raad en college in beeld gebracht.

Uitvoering geven aan de structuurvisie

Er zijn in 2019 verschillende acties ondernomen om de structuurvisie verder uit te werken. Zo is de Mobiliteitsagenda vastgesteld, de opvolger van het Lokaal Verkeer en Vervoerplan (LVVP), is verder

gewerkt aan de ontwikkeling van IJmuiden aan Zee, is gewerkt aan de entree van IJmuiden (zie hierna) en de ontwikkeling van verschillende bouwlocaties.

Entree IJmuiden mooier maken

Het Pontplein wordt anders ingericht om de verkeersveiligheid te verbeteren, het Pontplein te verfraaien en omdat op termijn doorstromingsproblemen voor het verkeer ontstaan. Het jaar is gestart met de afrondende eerste gesprekken met alle belanghebbenden over de 8 varianten voor het Pontplein. Op basis van deze gesprekken zijn er nog 3 varianten over. Na verdere studie, een raadsessie en een tweede ronde gesprekken met de belanghebbenden is uiteindelijk de gemeentelijke voorkeur uitgesproken voor de variant waarbij het autoverkeer en fietsers en voetgangers van elkaar worden gescheiden met een autoviaduct. Dit model scoort goed op verkeersveiligheid, sociale veiligheid en ruimtelijke kwaliteit. De variant is echter ook duur. Er wordt nu gekeken of er externe gelden beschikbaar kunnen worden gesteld.

De technische voorbereiding voor het aanlichten van het gemeentehuis is afgerond. De uitvoering is aanbesteed en in februari 2020 wordt de verlichting aangebracht.

Verder bouwen aan interessant IJmuiden

Doelstelling van Interessant IJmuiden is het versterken van de aantrekkingskracht van Velsen en stedelijke allure van IJmuiden. Daarvoor zijn in 2019 verschillende projecten uitgevoerd.

Van Pont tot Park

Het Woningbedrijf staat voor een enorme opgave in het verbeteren en verduurzamen van zijn woningbezit. De gemeente heeft de ambitie IJmuiden meer kwaliteit te geven. In 2019 voerden we gesprekken met het Woningbedrijf Velsen over de samenwerking bij de uitvoering van het strategisch voorraadbeleid. De opgave betreft de vernieuwing van een groot deel van de sociale huurwoningvoorraad in beeldbepalende wijken van IJmuiden in de komende tien jaar. Er wordt een ruimtelijk ontwikkelingsperspectief opgesteld voor het gebied tussen het Pontplein en het Stadspark, het kanaal en de Heerenduinweg. Dit ontwikkelingsperspectief heeft de naam 'Van Pont tot Park' en wordt in 2020 gemaakt.

Lange Nieuwstraat Noordwest/Het IJkpunt/Unic

Woningbedrijf Velsen heeft de bouw van de sociale huurwoningen en koopwoningen aan de Lange Nieuwstraat afgerond. Ook de inrichting van de buitenruimte is opgeleverd. Hiermee is de herinrichting van de Lange Nieuwstraat afgerond.

Lange Nieuwstraat KPN-locatie

De bouw van een supermarkt en 57 woningen op de locatie van het voormalige KPN gebouw is gaande: de ruwbouw is afgerond en de contouren zijn zichtbaar.

Voor de herinrichting van de Spaarnestraat en de Merwedestraat zijn plannen gemaakt. De uitvoering is gestart.

Velserduinplein

Het pleingedeelte achter de Hema is heringericht. Op dit plein heeft de markt hier (weer) zijn plek gekregen. Vervolgens is gestart met de herinrichting van het noordelijk deel van het Velserduinplein. Dit deel, dat de functie heeft als (overloop)parkeerterrein, is veelal met groen ingericht. Naast veel bomen en hagen zijn de meeste parkeerplaatsen van gras "stenen" voorzien. Geheel volgens de principes van klimaatadaptatie. Water wordt niet afgevoerd maar ter plekke vastgehouden en hittestress wordt zo voorkomen.

Stadspark

Zie onder 3.2.1.

Binnenhaven

Op de locatie Binnenhaven zijn 50 woningen opgeleverd. Tevens is op de hoek Zeeweg/Velserduinweg een parkje ingericht met zit- en speelfuncties.

Werken aan een aantrekkelijk landschap

Donkertebeloid

Voor mensen en dieren is donkerte een belangrijke kwaliteit voor hun gezondheid, die door de grote hoeveelheid verlichting langzaam dreigt te verdwijnen. De gemeente wil daarom de lichthinder verminderen. In 2019 is met verschillende belangenorganisaties geparticipeerd over het concept Donkertebeloid. In het kader van de discussie over prioritering van projecten is het Donkertebeloid vervolgens stil komen te liggen. Dit zal in 2020 weer worden opgepakt.

Actieprogramma Metropolitane landschap

In 2019 heeft Velsen samengewerkt met buurgemeenten en de provincie in het kader van de Metropoolregio Amsterdam. Voor het programma Landschap van de MRA zit Velsen namens de deelregio IJmond in het portefeuillehoudersoverleg.

De samenwerking en afstemming met Beverwijk en Heemskerk is op dit punt verbeterd en duidelijk gestructureerd. Er is in 2019 meegewerkt aan diverse sporen van het programma:

- het confronteren van de kwaliteiten van de diverse landschappen met de nieuwe opgaven in de vorm van gebiedsateliers;
- het in beeld brengen van de investerings- en onderhoudskosten van het landschap van de MRA;
- en de tekorten daarin en het opstellen van een 'narratief' dat de ontstaansgeschiedenis van het landschap van de MRA vertelt.

De resultaten uit deze studies zijn input bij het opstellen van de Verstedelijkingsstrategie van de MRA en de MRA Agenda 2.0.

Ontwikkelperspectief Binnenduinrand

In 2019 is de gemeenteraad geïnformeerd over de inspraak die heeft plaatsgevonden op het Ontwikkelperspectief Binnenduinrand en de wijze van verwerking van de reacties in het stuk. Vervolgens is de vaststellingsprocedure in gang gezet. In Bloemendaal en Haarlem is het Ontwikkelperspectief eind 2019 vastgesteld. In Velsen gebeurt dit naar verwachting begin 2020.

Evenementenlocatiebeleid

De gemeente heeft een uitnodigend evenementenbeleid. Dit past goed bij de ambities van de gemeente zoals die staan in de toekomstvisie "Kennisrijk Werken in Velsen 2025". Velsen wil een gevarieerd en ruim aanbod van evenementen hebben, het liefste het hele jaar door. Dat maakt de gemeente levendig en zorgt er voor dat voor de inwoners het hele jaar wat te doen is. Er moet echter ook draagvlak zijn voor de evenementen.

In 2019 startten we met het opstellen van een evenementenlocatiebeleid. Na het vaststellen van het beleid is het voor inwoners en organisatoren duidelijk welke mogelijkheden er zijn voor evenementen in Velsen. Het beleid wordt vervolgens opgenomen in een bestemmingsplan of omgevingsplan.

Realiseren van ontwikkellocaties

In 2019 was er geld beschikbaar om in te spelen op bouwinitiatieven vanuit de markt en om gemeentelijke woningbouw te versnellen. Vanwege krapte op de arbeidsmarkt huurden we personeel in. Het resultaat van wat er in 2019 is gedaan terug te vinden onder de kop: 'inspelen op de bouwinitiatieven, op peil houden realisatie woningbouwopgaven'.

Nieuwe inrichting Kennemerlaan

De herinrichting van de Kennemerlaan is nog niet gestart in 2019. De gemeente heeft samen met een klankbordgroep bestaande uit bewoners, ondernemers, het wijkplatform en de fietsersbond een voorlopig ontwerp gemaakt. Op dit ontwerp konden (andere) bewoners en belanghebbenden reageren. Het college heeft daarna een gewijzigd ontwerp vastgesteld. In 2020 starten de werkzaamheden.

Van den Vondellaan

Ook de herinrichting van de Van den Vondellaan is nog niet gestart in 2019. Dit komt voornamelijk omdat de gemeente veel tijd heeft gestoken in verschillende ontwerpvarianten voor de rotonde bij de Nicolaas Beetslaan. Deze varianten zijn bedoeld om de veiligheid te verbeteren. Een klankbordgroep van bewoners is vanaf het begin betrokken bij de voorbereiding van het project. De werkzaamheden worden in de zomer van 2020 uitgevoerd.

Reguliere activiteiten

Aanpassen bestemmingsplannen voor ruimtelijke ontwikkeling

De gemeente stelde verschillende bestemmingsplannen vast om woningbouw mogelijk te maken. Zo zijn de plannen voor Brederoodseweg, Lagersstraat en van Diepenstraat vastgesteld. Inwoners, ondernemers en externe partijen werden op inspraak- en informatieavonden betrokken bij het opstellen van deze plannen. Daarnaast zijn diverse bestemmingsplanprocedures gestart of verder uitgevoerd, zoals voor het Bedrijventerrein Velsen-Noord, Velserbroekse Dreef en Volkstuinen De Biezen.

Stikstofcrisis vertraagt vergunningverlening

De goed draaiende economie zorgt voor een toename van het aantal aanvragen om omgevingsvergunning. Als gevolg van de stikstofcrisis kunnen echter niet alle vergunningen worden verleend. De gemeente heeft een richtlijn opgesteld om kleine bouwprojecten wel doorgang te laten vinden.

Eenvoudige bouwplannen, zoals woningaanbouw op achtererven en dakkapellen aan de achterkant van een woning kunnen - mits deze voldoen aan de wettelijke eisen - vergunningsvrij worden gebouwd. De meer complexe bouwplannen blijven vergunningsplichtig. Velsen kenmerkt zich door het samengaan van wonen, (zware) bedrijvigheid, cultuurhistorie, recreëren en (beschermde) natuur. Dit maakt dat diverse regels van toepassing zijn. De vergunningverlening is daardoor ingewikkeld. Ook voor aanvragers is dit complex. Daarom blijven we inzetten op de informatievoorziening aan en afstemming met de initiatiefnemer.

Hoofddoelstelling 3.4:

Het bevorderen van deelname aan kunst en cultuur en het verbinden van kunst en cultuur met het sociaal domein

Subdoelstelling 3.4.1:

Het bevorderen van deelname aan kunst en cultuur en het verbinden van kunst en cultuur met het sociaal domein

Wat hebben we gedaan?

Ontwikkeling lokale cultuurvisie

De *Cultuurvisie Velsen 2020-2024; Cultuur beleef je in Velsen!* baseert zich op een bewonersonderzoek onder de inwoners van Velsen. Voor het maken van de visie werkten we met lokale instellingen en partijen die actief zijn rond kunst en cultuur. De cultuurvisie geeft de komende jaren richting aan de kunst en cultuur in Velsen. We streven naar een stevige samenwerking tussen kunst en andere velden binnen het Sociaal domein.

Ontwikkeling Cultuurvisie IJmond

De regionale *Cultuurvisie IJmond 1.0* is vastgesteld en biedt kansen voor inwoners, partners en gemeenten om samen te werken in de IJmondregio. Wanneer we deze kansen pakken, versterkt culturele identiteit en de positie van de gehele IJmond. Ook wordt het voor inwoners gemakkelijker om mee te doen aan activiteiten rond kunst en cultuur en wordt onze regio aantrekkelijker voor mensen van buiten de regio. Hierdoor sluiten de regionale cultuurvisie en onze lokale cultuurvisie op elkaar aan.

Cultuureducatie op scholen

Kunst en cultuur zijn heel erg belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen in de meest brede zin van het woord. Daarom is in Velsen veel aandacht voor cultuureducatie op scholen. Via KunstForm stimuleren we activiteiten rondom cultuureducatie voor het primair en voortgezet onderwijs. De cultuurcoaches spelen hierin een grote rol, doordat zij de jeugd op scholen laten kennismaken met allerlei kunst- en cultuurvormen. Onderdeel van de lokale cultuurvisie was een onderzoek naar cultuureducatie. Daarnaast zorgt de subsidieregeling "Cultuureducatie met Kwaliteit" van het fonds Cultuurparticipatie nog steeds voor een extra impuls om kwalitatief goede cultuureducatie onderdeel te laten zijn van het lesprogramma op scholen.

Verkenning Cultuurwarenhuis

In 2019 ontstond het idee voor een Cultuurwarenhuis. Een creatieve ontmoetingsplek voor mensen met en zonder ggz achtergrond. Hiervoor vonden we de locatie aan de Lange Nieuwstraat. Samen met partners en inwoners keek de gemeente naar de behoefte en mogelijkheden voor dagbesteding. Verder keek de gemeente naar de mogelijkheid om kunstenaars een plek te bieden om hun vak uit te oefenen, cursussen te geven en te exposeren. De gemeente stelde een kwartiermaker aan om samen met inwoners en diverse partijen het Cultuurwarenhuis verder uit te werken.

Reguliere activiteiten

Aandacht voor cultuurhistorisch erfgoed

Velsenaren vinden het belangrijk om te leven in een herkenbare leefomgeving met cultuurhistorisch erfgoed (zoals musea, monumenten en kustlijn). Vandaar dat wat we belangrijk vinden aandacht krijgt in onze monumenten en musea. Velsen subsidieert drie musea: het Pieter Vermeulen Museum, het Zee- en Havenmuseum en het Bunkermuseum. Betere informatie geven en het promoten van activiteiten vergroot de betrokkenheid van Velsenaren bij het historisch erfgoed. De kracht van de musea is de grote betrokkenheid van de vrijwilligers.

Stadsschouwburg Velsen

De Stadsschouwburg Velsen bood in 2019 een divers aanbod aan podiumkunsten voor onze inwoners. De schouwburg verbreedt het aanbod, waardoor hij meer doelgroepen bereikt. Ook de interne organisatie van de Stadsschouwburg Velsen had aandacht in 2019. Zij bouwden aan een toekomstbestendige organisatie, bijvoorbeeld door het doorvoeren van een nieuwe organisatiestructuur.

Bibliotheek Velsen: Lezen is leuk!

De bibliotheek Velsen ontwikkelde zich van een klassieke uitleenbibliotheek naar een maatschappelijke bibliotheek en plek waar je kunt leren. Daaronder vallen onder meer de projecten 'Bibliotheek op school' en BoekStart. Die maken lezen op jonge leeftijd leuker. De projecten werden voortgezet in 2019 en uitgebreid naar meer locaties. Daarnaast doet de bibliotheek ook het nodige voor inwoners die moeite hebben met lezen, schrijven en communiceren in het Nederlands. Het Taalhuis richt zich op het koppelen van cursisten aan vrijwilligers, zodat zij de Nederlandse taal sneller leren spreken, schrijven en lezen.

Maatschappelijk vastgoed: Samen sta je sterker

De maatschappelijke en culturele organisaties (zoals Bibliotheek Velsen en Stichting Welzijn Velsen) onderzoeken waar zij elkaar op inhoud verder kunnen versterken. Ze bundelen hun activiteiten en maken meer gebruik van elkaars accommodaties. De bibliotheeklocaties ontwikkelen zich tot aantrekkelijke en laagdrempelig, multifunctionele informatiecentra waar alle Velsenaren terecht kunnen voor lezen, leren, informatie en advies, ook op het gebied van welzijn en zorg.

Culturele evenementen

Jaarlijks subsidieert Velsen tussen de 20 en 25 grote en kleine evenementen die worden betaald vanuit het budget voor culturele activiteiten. Voorbeelden hiervan zijn het Havenfestival en het Zomerfestival IJmuiden. Deze evenementen dragen bij aan de levendigheid van de gemeente. De grotere evenementen versterken ook het profiel en de identiteit van de gemeente.

Amateurkunst

Velsen heeft een rijk verenigingsleven op het gebied van amateurkunst. En een actieve Velsers Gemeenschap (VG), die de belangen van ongeveer 50 amateurkunstverenigingen behartigt. De VG heeft ook een rol in de activiteiten van het Comité 4 en 5 mei Velsen en het Decorateliër.

Overig uit Kleuren van de begroting

Cultuur inzetten als middel voor participatie van Inwoners - Gereed

De cultuuragenda is onderdeel van de cultuurvisie Velsen 2020-2024; Beleef cultuur in Velsen! Deze cultuurvisie geeft richting aan en biedt een beleidskader voor de invulling van kunst en cultuur in Velsen voor de komende jaren. Hierdoor sluiten we aan bij de veranderde wensen en behoeften van onze inwoners en kan laagdrempelig en toegankelijk nog meer geboden worden op het gebied van kunst en cultuur voor iedereen. De gemeenteraad heeft de 'Cultuurvisie Velsen' eind september 2019 vastgesteld..

Activiteiten uitgevoerd door verbonden partij

Het Noord-Hollands Archief

Veelgevraagd kwetsbaar materiaal wordt beschikbaar gesteld voor iedereen door het digitaliseren van de archieven en beeldcollectie. Daarnaast werken we aan proefprojecten met aangesloten overheden om de aansluiting op het e-Depot (een digitale ruimte voor digitaal archiefmateriaal) te onderzoeken en dichterbij te brengen.

Indicatoren

Indicator	Wet / LBHM	Laatste meting	Meet waarde	Realisatie 2018	Streefwaarde 2019	Realisatie 2019
Nieuwbouw woningen (aantal per 1.000 woningen)	Wettelijk		2019	nmb	4,3	9,2
% Inwoners die vaak overlast ervaren door rommel op straat	Veiligheidsmonitor		2017	#	8	
% Inwoners die vaak overlast ervaren door parkeerproblemen	Veiligheidsmonitor		2017	#	20	
% Inwoners die vaak overlast ervaren vanwege te hard rijden	Veiligheidsmonitor		2017	#	22	
% Inwoners actief in culturele vereniging (toneel, muziek etc.)	Burgeronderzoek		2017	11	11	
% Inwoners die vinden dat het groen goed is onderhouden	Burgeronderzoek		2017	#	68	
% Inwoners die vinden dat wegen, straten etc. goed begaanbaar zijn	Burgeronderzoek		2017	#	78	

#: in dit jaar vindt geen meting plaats of de gegevens zijn (nog) niet beschikbaar.

De realisatiecijfers 2019 van het Burgeronderzoek en Veiligheidsmonitor zijn (nog) niet bekend

Definities

Nieuwbouwwoningen (aantal per 1.000 woningen)

Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties.

(Definities zijn afkomstig van de website waarstaatjegemeente.nl)

Wat heeft het gekost?

Financieel overzicht

	Rekening 2018	Primitieve begroting 2019	Begroting 2019 incl. wijzigingen	Rekening 2019	Saldo 2019 t.o.v. gew. Begroting
(bedragen x €1.000)					
Lasten	29.229	27.334	29.205	28.857	348
Baten	9.280	7.062	8.227	9.413	1.186
Totaal saldo van baten en lasten	-19.948	-20.273	-20.979	-19.445	1.534
Toevoeging aan reserves	1.124	0	200	0	200
Onttrekking aan reserves	2.968	1.099	1.609	925	-684
Gerealiseerde Resultaat	-18.105	-19.174	-19.570	-18.519	1.051

4 Burger en bestuur

Uitgangspunten en context voor dit programma

Uitgangspunten

Goed openbaar bestuur is essentieel voor het functioneren van onze democratische rechtsstaat en daarmee voor de acceptatie van dat bestuur door de bestuurdde gemeenschap. Een goed openbaar bestuur is een samenspel van gemeente, inwoners en ondernemers. Het bestuur weet wat er leeft in Velsen en samen worden ontwikkelingen opgepakt. Het bestuur neemt heldere besluiten die in overeenstemming zijn met wet- en regelgeving en is daar open en transparant over.

Velsen heeft een efficiënte en klantvriendelijke dienstverlening. Vragen of aanvragen worden zo snel en slim mogelijk afgehandeld. Deze diensten worden zowel aan de publieksbalie als via het digitale loket aangeboden.

Veiligheid is een kerntaak van de overheid. De burgemeester, het college en de raad zetten nadrukkelijk in op de regierol en zoeken de samenwerking met inwoners en partners om te zorgen dat inwoners en bezoekers zich veilig en prettig voelen in hun eigen woon- en leefomgeving.

Context

De gemeente is er voor inwoners, organisaties en bedrijven. De dienstverlening door de gemeente Velsen wordt al jaren positief beoordeeld. Dit blijkt onder meer uit de leefbaarheidsmonitor 2015. Dat is geen reden om stil te zitten. Dienstverlening maakt een constante ontwikkeling door en kan altijd sneller, simpeler en sympathieker.

Samenwerking

Het programma Bestuur en burger gaat over het samenspel tussen inwoners, ondernemers en de gemeente Velsen. De gemeente zorgt voor goede basisvoorzieningen, zoals dienstverlening en het waarborgen van de leefbaarheid en veiligheid in de gemeente. Dit doen we zo snel en efficiënt mogelijk. Dat kan betrekking hebben op elk onderwerp dat voor de buurt van belang is.

Het gemeentebestuur van Velsen heeft een open en positieve houding, ook ten opzichte van initiatieven van buiten. Niet nee tenzij, maar ja mits is het uitgangspunt. Dat vereist een open en transparante houding van het bestuur en een bestuur dat zich nadrukkelijk naar buiten begeeft en actief bewoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en regionale partners blijft opzoeken. Met onze partners in de IJmond hebben we een strategische IJmondagenda opgesteld, die richtinggevend is voor onze samenwerking in 2016 en verder. We zijn samen met partners van start gegaan met vijf impulsprojecten om de realisatie van de Visie op Velsen 2025 een extra duw te geven. De uitvoering hiervan is in volle gang. Om de maatschappelijke vraagstukken zo effectief en efficiënt mogelijk te beantwoorden werken we intensief samen met inwoners, bedrijfsleven, maatschappelijk organisaties en partners in Velsen en daarbuiten.

Het kabinet is er veel aan gelegen om onveiligheidsgevoelens te laten dalen. De gemeente is samen met de lokale veiligheidspartners zoals de Nationale Politie, het Openbaar Ministerie, de Veiligheidsregio, bedrijven en inwoners gezamenlijk verantwoordelijk voor veiligheid. Als burgers en bedrijven zich inzetten, wordt de kans groter dat de overlast- of onveiligheidssituaties die zij als probleem ervaren, worden aangepakt. Met als beoogd effect dat hun gevoel van onveiligheid daalt. Feitelijk wordt Nederland steeds veiliger. De geregistreerde criminaliteit daalt de laatste tien jaar. In 2015 was er in Nederland 5% minder geregistreerde criminaliteit dan in 2014 (bron: CBS). Burgers voelen zich ook wat veiliger volgens de landelijke Veiligheidsmonitor.

Een andere belangrijke ontwikkeling is dat het takenpakket van de gemeente op gebied van veiligheid steeds groter wordt. Voorbeelden zijn de bestuurlijke aanpak van (georganiseerde) criminaliteit en de regierol van de gemeente bij de aanpak van discriminatie, polarisatie en radicalisering. Deze ontwikkelingen gaan gepaard met een uitbreiding van de bevoegdheden van de burgemeester, zoals het opleggen van huis- en gebiedsverboden en recentelijk ook de mogelijkheid om een gedragsaanwijzing bij woonoverlast op te leggen. Daarmee hangt samen dat verschillende overheden zich steeds meer verenigen en bestuurlijke, strafrechtelijke interventies en preventieve maatregelen met elkaar afstemmen. Binnen de gemeente is de ontwikkeling zichtbaar dat het sociaal domein en het veiligheidsdomein steeds meer samenwerken, bijvoorbeeld in de aanpak van jeugdoverlast en van mensen met verward gedrag.

Programmadoelstelling

Een goed functionerend bestuur, dat efficiënt en klantgericht omgaat met vragen of problemen van inwoners, bedrijven of bezoekers van de gemeente.

Hoofddoelstelling 4.1:

Een goed functionerend bestuur

Subdoelstelling 4.1.1:

Een goed functionerend bestuur

Wat hebben we gedaan?

Speerpunten

Luisteren naar en in gesprek gaan met inwoners

Er is veel aandacht gegeven aan het zoeken naar verbinding met de samenleving van Velsen. De programmaleider democratische kwaliteit ondersteunde in 2019 dit proces. Duidelijk werd dat er al heel veel gebeurt in Velsen, maar ook vaak versnipperd. Dit komt terug in het programma Samenspel, dat in 2020 verder ontwikkeld wordt.

Het vroegtijdig betrekken van inwoners en maatschappelijke organisaties gebeurde in 2019 op verschillende manieren. Zo organiseerden we onder meer groepsgesprekken met mensen met een beperking of mensen die in armoede leven. Met bewoners die betrokken zijn bij de inrichting van de openbare ruimte (bijvoorbeeld rond de Andreaweg, Van Poptaplantsoen, Pontplein en bij speeltuinen). Of we werkten met verschillende organisaties aan nieuw beleid zoals de nieuwe Cultuurnota of de Armoedevisie.

Maatschappelijke beladen onderwerpen zijn aangepast nadat er gesprekken gevoerd waren met direct betrokkenen. Een goed voorbeeld hiervan is het volkstuintencomplex in Santpoort-Noord waarbij na maatschappelijke weerstand een andere oplossing werd gevonden om dit gebied minder rommelig te laten zijn. Of de oversteekmogelijkheid bij de Velsertaverse in Velsen-Noord die toch blijft bestaan.

Communicatie is van iedereen

Deze term gebruiken we om duidelijk voor ogen te hebben dat goede communicatie de verantwoordelijkheid is van iedereen binnen de gemeentelijke organisatie.

Medewerkers delen belangrijke informatie en leven zich in. Ze gaan het gesprek aan, horen wat er speelt, geven hier duiding aan en spelen hierop in vanuit hun specialisme.

Om dit te kunnen doen heeft iedereen in de organisatie, naast expertise, een aantal communicatievaardigheden nodig. In 2019 werkten we aan het versterken van deze vaardigheden.

Duidelijke taal is een van deze vaardigheden. We zijn in 2019 gestart met het verbeteren van brieven vanuit het Sociaal domein. Dit gaat in 2020 volop door. Ook andere delen van de organisatie komen aan bod. De kwaliteit van (standaard) brieven zijn vaak onnodig ingewikkeld. In sommige gevallen kunnen beeldbrieven met illustraties de boodschap verduidelijken.

Daarnaast is Mentimeter 16 keer gebruikt. Mentimeter is een digitale enquête die direct bij presentaties gebruikt wordt om de meningen te peilen van aanwezigen. Ook is in 2019 vaker gebruik gemaakt van vlogs en video's. Bijvoorbeeld rond 'De week van de Veiligheid' en in een serie over 'Duurzaam Velsen'.

En we gaan vaker naar mensen toe. Zoals bij het project 'Ontmoeten in Velsen' waarbij 250 straatinterviews werden gehouden. Ook wordt vooraf onderzocht wat de belangen zijn van verschillende partijen. Een recent voorbeeld hiervan is de ontwikkeling van sportpark Schoonenberg. Hier is met veel betrokken organisaties gesproken die nu van het gebied gebruik maken. Dit om duidelijk inzicht te krijgen in wat er speelt en belangen te wegen.

Mediateam Velsen

Het mediateam is doorggegaan met het werk wat het al deed, namelijk het scannen en reageren op social media. Een van deze vormen is Whatsapp. Eind 2019 werd duidelijk dat het voor gemeenten voorlopig niet meer mogelijk was om binnen het bestaande systeem Whatsapp te gebruiken. Veel gemeenten stopten er daarom mee. Het is echter een belangrijke en laagdrempelige vorm van communicatie. Daarom is ervoor gekozen om hier in aangepaste vorm mee door te gaan.

Heroriëntatie op de regionale samenwerking

De gemeenteraden van Beverwijk en Velsen bespraken elk het onafhankelijke onderzoek naar de betekenis van een eventuele fusie/herindeling van de IJmondgemeenten. Naar aanleiding hiervan heeft Velsen besloten om – voordat we overhaaste conclusies trekken en besluiten nemen – de tijd te nemen en zich goed te oriënteren op haar inzet in regionale samenwerkingsverbanden. We begonnen eind 2018 aan een traject van drie bijeenkomsten over de positie van Velsen in regionale samenwerkingsverbanden.

Kleuren van de begroting 2019

In gesprek om bezwaar te voorkomen ('dejuridiseren' afhandeling bezwaren) Gereed (dejuridiseren'- klantinteractie op maat)

Op 1 februari 2020 is een extra medewerker afhandeling bezwaren sociaal domein begonnen. Mede door deze uitbreiding kan de 'informele aanpak' als vaste werkwijze worden gehanteerd. Dat betekent dat iedereen die een bezwaarschrift indient eerst telefonisch wordt gebeld om te horen wat de achtergrond is. Er wordt dan gekeken of er mogelijkheden zijn om tot een snelle informele oplossing te komen.

Vergroten strategische communicatie Gereed

In de huidige complexe wereld zijn reputaties van organisaties en bestuurders kwetsbaar. Ook is informatie in overvloed aanwezig en zoekt de overheid op een positieve manier de dialoog met inwoners en belanghebbenden. Op al deze terreinen kan strategische communicatie een belangrijke bijdrage leveren. We hebben daarom de capaciteit van communicatieadvies voor bestuur versterkt. Een functie is hoger ingeschaald en er is een strategische communicatieadviseur geworven.

Bestuurders in Velsen zijn zich zeer bewust van hun positie in de samenleving en de rol van inwoners en organisaties in die samenleving. In 2019 is er een start gemaakt met het versterken van hun rol. Het gaat daarbij om thema's zoals veiligheid, openbare ruimte, innovatie, schone lucht, wonen, gezond rondkomen en energietransitie. Zo is er, naast de dagelijkse zaken, meer focus op thema's die bestuurlijk zijn afgesproken.

Programma democratische verrijking/samenspel (inclusief E-democracy) Goed op weg

Het programma Samenspel startte op 1 juni 2019 met het oprichten van het programmabureau (een programmamanager met ondersteuning). De organisatie van het programma Samenspel is opgezet en op dit moment worden de programmateams ingevuld. Deze teams stellen samen het programmaplan op en voeren het al dan niet met ondersteuning uit.

We onderzochten in 2019 hoe je wijkvertegenwoordiging en wijkdemocratie vorm kunt geven. Velsen keek daarbij, in nauwe samenwerking met de gemeenteraad, naar goede voorbeelden bij andere gemeenten, waaronder Groningen en Schiedam. Deze informatie gebruiken we om te komen tot een nieuwe participatie- en inspraakverordening, participatie- en inspraakbeleid en inspraak- en participatie-instrumenten.

Vanuit het programma Samenspel droegen we in 2019 bij aan het programma Omgevingswet/Omgevingsvisie, de update van de Visie op Velsen en een onderzoek naar versterking en verbetering van de rol van wijkplatforms in het proces van samenspel.

Om het inwoners en bedrijven makkelijker te maken om mee te kunnen denken, mee te praten en invloed uit te oefenen, is er voor een proefperiode van 3 jaar overgegaan tot gebruik van het E-participatieplatform van het bedrijf METT (E-democracy). We zetten daarmee in op digitale mogelijkheden, waarbij via je tablet, smartphone en/of laptop ideeën kunnen worden ingebracht.

In 2019 is, samen met een aantal inwoners, een externe partij gekozen die het digitaal participatieplatform levert. Met dit platform, 'Samenspel Velsen', willen we mensen in een zeer vroeg stadium betrekken bij kleine en grotere projecten. Zo kunnen meer mensen zich laten horen. Op dit digitale platform staat niet alleen informatie maar mensen kunnen ook onderling chatten, keuzes maken en vragen stellen rond het project. Ook kunnen inwoners hier zelf ideeën lanceren. Het online participatieplatform is geen vervanging, maar een aanvulling op echt contact met inwoners. Eind 2019 is dit platform ontwikkeld en zijn er mensen getraind. Begin 2020 gaan de eerste projecten van start.

Reguliere activiteiten

Uitvoeren van de door de gemeenteraad vastgestelde beleidskaders en daarover verantwoording afleggen aan diezelfde gemeenteraad op een zo transparant mogelijk wijze en in nauwe samenwerking met inwoners, bedrijven, maatschappelijke instellingen en medeoverheden.

Hoofddoelstelling 4.2:

Velsen biedt een efficiënte en klantvriendelijke dienstverlening

Subdoelstelling 4.2.1:

Velsen biedt een efficiënte en klantvriendelijke dienstverlening

Wat hebben we gedaan?

Speerpunten

Digitaliseren van de dienstverlening

Velsen werkte dit jaar verder aan de digitalisering van de dienstverlening. Sinds december 2019 kan er digitaal aangifte worden gedaan van geboorten in Velsen. Door een wetswijziging hoeven inwoners niet meer naar het gemeentehuis te komen voor het tekenen van documenten. Daardoor kan het hele proces nu digitaal plaatsvinden. Het blijft ook mogelijk om aangifte te doen in het gemeentehuis.

Bezorgen reisdocumenten

Vanaf 2019 bieden we de mogelijkheid om reisdocumenten thuis te laten bezorgen. Dit betekent dat inwoners ervoor kunnen kiezen om slechts één keer naar het gemeentehuis te komen voor de aanvraag van een document. Het document wordt daarna tegen een vergoeding bezorgd op alle adressen in Nederland (behalve de Waddeneilanden) op maandag tot en met vrijdag van 08.00 uur tot 22.00 uur en op zaterdag van 08.00 uur tot 18.00 uur.

Project Landelijke Aanpak Adreskwaliteit

Velsen sloot zich in december 2018 aan bij het project Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA). Deze aanpak heeft betrekking op het opsporen van adresfraude en het bevorderen van de kwaliteit van de gegevens in de Basisregistratie Personen. In 2019 is gestart met het afleggen van huisbezoeken. Er zijn 48 huisbezoeken afgelegd in het kader van de LAA. En er zijn 33 huisbezoeken afgelegd op basis van eigen onderzoeken. Rijksdiensten leverden in het kader van de LAA adressen aan. In 50% van de gevallen bleek daadwerkelijk sprake te zijn van adresfraude.

Bezoekersregistratie in het gemeentehuis

In 2019 vond er een pilot plaats waarbij bezoekers voor het college, voorafgaand aan een geplande afspraak, een unieke QR-code toegestuurd kregen. Het doel was wachttijd voor bezoekers te verkorten. Met de code konden bezoekers zich bij binnenkomst in het gemeentehuis via een informatiezuil aanmelden. De aanmelding kwam daarop zonder tussenkomst van het KCC direct bij het bestuurssecretariaat terecht. Dit gebeurde door een pushbericht op de telefoon en een pop-up op het beeldscherm op de werkplek. De pilot was succesvol en zetten we voort. We willen dit systeem uiteindelijk in de hele organisatie inzetten.

Groene verhuizingen

Het pilotproject "Groene verhuizingen" startte in 2019. De pilot betreft het voorkomen van fraude. Adreswijzigingen van burgers worden automatisch verwerkt. Dit gebeurt op basis van door de gemeente zelf ingestelde risicoprofielen in het registratiesysteem. Aangiftes waarbij geen melding verschijnt, zijn groene verhuisaangiftes. Deze groene verhuisaangiftes zijn betrouwbare aangiftes. Deze wijzigingen worden direct doorgevoerd in de Basisregistratie Personen. De afhandeling van de aangifte gebeurt zonder tussenkomst van een ambtenaar. Bij de aangiftes waar een melding – een oranje of rode arcering – verschijnt, bekijkt een ambtenaar waarom deze verschijnt. Zo'n melding kan fraude betekenen. Het is belangrijk om daar snel duidelijkheid over te krijgen. Waar nodig wordt er alsnog een adresonderzoek ingesteld. Door deze gerichte aanpak is dit waarschijnlijk wel minder vaak nodig.

Regulier beleid

Producten Burgerzaken

Inwoners vragen persoons- en andere documenten aan. Burgerzaken handelt deze aanvragen efficiënt af via de balie, post en het digitale loket.

Kwaliteit Basisregistratie Personen (BRP)

Toetsing van de kwaliteit van de lokale BRP vindt jaarlijks plaats in de vorm van een rapportage aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Het gaat dan zowel over persoonsgegevens als over reisdocumenten. Ook vinden zowel dagelijks als maandelijks interne kwaliteitscontroles plaats.

Verantwoording

Velsen legt elk jaar verantwoording af aan de beveiligingsfunctionaris over hoe zij de afgifte van reisdocumenten en rijbewijzen heeft geregeld; hij rapporteert op zijn beurt aan de burgemeester.

Jaarlijkse risicoanalyse Burgerzaken en de uitwijkoefening naar de brandweer

Velsen controleert jaarlijks of alle risico's in beeld zijn en of de genomen maatregelen afdoende zijn.

Nederlander worden

Elke zes weken organiseert de gemeente een naturalisatieceremonie, waarbij burgers de Nederlandse nationaliteit krijgen.

Bijwerken informatiebeveiligingsplan Burgerzaken

Velsen leeft het Informatiebeveiligingsplan Burgerzaken na, voert het uit en maakt een risicoanalyse. Hierdoor kan de gemeente maatregelen nemen die de risico's beperken op het ontstaan van aanzienlijke schade of het niet voldoen aan wettelijke voorschriften voor informatiebeveiliging. Het informatiebeveiligingsplan wordt jaarlijkse bijgewerkt en de risicoanalyse wordt uitgevoerd.

Gemeentelijke belastingen

De gemeente heft en int de gemeentelijke belastingen. Dit varieert van hondenbelasting tot onroerende zaakbelasting en riool- en afvalstoffenheffing. Ook wordt precariobelasting geheven. (vergoeding voor het gebruiken van openbare grond). Het heffen van precariobelasting op nuts netwerken mag nog tot uiterlijk 1 januari 2022.

Ontwikkeling leges inkomsten vergunningen

De inkomsten uit bouwleges lieten in 2019 een lichte stijging van het aantal kleinere vergunningaanvragen zien. Tegelijkertijd blijft het aantal grotere projecten achter ten opzichte van de voorgaande jaren. Het is onduidelijk welke oorzaken hieraan ten grondslag liggen en in hoeverre dit wordt beïnvloed door de uitspraak van de Raad van State over het Programma Aanpak Stikstof (PAS).

Bezwaar en beroep Belastingen en Invordering

Elk jaar maken inwoners bezwaar tegen opgelegde belastingaanslagen en WOZ-beschikkingen, of zij gaan in beroep. De gemeente zet zich jaarlijks in die zo efficiënt mogelijk af te handelen.

Afhandeling kwijtscheldingsverzoeken

De gemeente handelt de aanvragen af van inwoners die een verzoek om kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen hebben ingediend. Dit betreft de afvalstoffenheffing, rioolheffing en de hondenbelasting (alleen voor de eerste hond.)

Bijwerken informatiebeveiligingsplan Belastingen en Invordering

Velsen leeft het Informatiebeveiligingsplan Belastingen en Invordering na, voert het uit en maakt een risicoanalyse. Het informatiebeveiligingsplan wordt jaarlijkse bijgewerkt en de risicoanalyse wordt uitgevoerd.

Verloren en gevonden voorwerpen

De gemeente wil meldingen van verloren en gevonden voorwerpen zo efficiënt mogelijk afhandelen en graag zo veel mogelijk mensen hun eigendom terugbezorgen. De gemeente publiceert de meldingen van gevonden voorwerpen op www.verlorenofgevonden.nl. Burgers kunnen daar zelf kijken of hun voorwerp gevonden is. Ook kunnen zij daar zelf de door hen gevonden of verloren voorwerpen melden.

Overig kleuren van de begroting

Versterken mediateam -

Gereed

Begin dit jaar is het mediateam versterkt. Het mediateam is nu 5 dagen per week bezet en verbreed van twee naar drie medewerkers. Resultaat voor de buitenwereld is een toename in benaderbaarheid, vriendelijkheid, zichtbaarheid en kwaliteit in de dienstverlening. Resultaat voor de organisatie en bestuur is het dichterbij brengen van de belevingswereld van de bewoner van Velsen, waardoor we onze plannen en beleid daar nog beter op kunnen laten aansluiten. De samenleving blijft online in ontwikkeling, zo ook het mediateam. Er wordt gewerkt aan een verdere samenwerking tussen het webteam en het mediateam. De online dienstverlening ontwikkelt zich hierdoor steeds verder.

Klantinteractie op maat (kanaalsturing)?

Onderweg

Velsen is in Dimpact-verband betrokken bij het ontwikkelen van een klantinteractiesysteem. Afgelopen jaar zijn de wensen en eisen voor dit systeem in beeld gebracht. Een aanbesteding voor realisatie vindt plaats in 2020. Het systeem is er op gericht dat de inwoner, ongeacht de kanaalkeuze, hetzelfde antwoord op de vraag krijgt.

Verbeterslag gemeentelijke dienstverlening (de klant centraal: klantreis)

Onderweg

De klant moet centraal staan bij het verbeteren van onze dienstverlening. De klantreismethodiek waar we in 2019 mee startten, maakte ons daar nog eens extra van bewust. In 2020 gaan we hier een volgende stap in maken. De focus ligt onder meer op een aantal processen binnen het Sociaal Domein, zoals vereenvoudiging van het indienen van aanvragen door inwoner en ondernemers

Naar een moderne en vriendelijke dienstverlening met een solide ICT-infrastructuur

Goed op weg

De voorbereidingen voor de uitbesteding zijn in volle gang. Met het budget is expertise ingehuurd om de voorbereidingen voor de uitbesteding te begeleiden en in te richten. Het daadwerkelijke uitbestedingstraject start in 2020.

Bijdetijdse dienstverlening door openstellen van voortgang aanvragen etc. voor inwoners en bedrijven ('track-and-trace')

Goed op weg

Vanaf het laatste kwartaal 2019 is het mogelijk om algemene bijstand aan te vragen via een vernieuwd digitaal portaal. In dit nieuwe portaal is de voortgang digitaal te volgen voor de aanvrager. Ook een aantal andere processen krijgt begin 2020 de track-and-tracemogelijkheid. Blijkt alles naar tevredenheid te werken, dan volgen nog meer processen..

Vereenvoudiging van indienen aanvragen door inwoners en ondernemer

Goed op weg

Hier lopen twee projecten voor. Vanaf het laatste kwartaal 2019 is het mogelijk om algemene bijstand aan te vragen via een vernieuwd digitaal portaal. Voor de overige producten van het Sociaal Domein zijn nu steeds meer digitale formulieren gemaakt. Deze digitale formulieren zijn via de gemeentelijke

website in te vullen. Daarnaast staat er voor 20 andere gemeentelijke producten een digitaal formulier gereed. Deze komen begin 2020 online.

Hoofddoelstelling 4.3:

Het versterken van de leefbaarheid en veiligheid voor inwoners, bedrijven en bezoekers

Subdoelstelling 4.3.1:

Het versterken van de leefbaarheid en veiligheid voor inwoners, bedrijven en bezoekers

Wat hebben we gedaan?

Aanpak ondermijnende criminaliteit

De gemeente houdt zich op een aantal manieren bezig om ondermijnende criminaliteit te voorkomen. Ondermijning betekent dat de onderwereld zich in het geheim in de 'bovenwereld' heeft genesteld. Onder ondermijning valt een breed scala aan verschijnselen. Dat vraagt om een brede aanpak. In 2019 voerden we de volgende activiteiten uit:

- We werkten samen met partners zoals de politie, de belastingdienst en het Openbaar Ministerie aan drie ondermijningszaken. Deze leidden in sommige gevallen al tot strafrechtelijke vervolging en in andere casussen wordt nog onderzoek gedaan;
- Velsen heeft als pilot voor de andere IJmondgemeenten een weerbaarheidsscan laten uitvoeren om inzicht te krijgen in de mate waarin de ambtelijke organisatie kwetsbaar en beïnvloedbaar is voor criminaliteit. De resultaten hiervan verwachten we begin 2020;
- Burgemeester Dales werd bestuurlijk ambassadeur van het Project Maritieme Smokkel, dat zich uitstrekt over de hele eenheid Noord-Holland. Dit project heeft als voornaamste doel om diepgaander inzicht te krijgen in de aard en de omvang van de vitale schakels rondom met name cocaïnesmokkel in de havens die zijn gelegen in Noord-Holland. Vervolgens zal worden onderzocht welke barrières hiertegen kunnen worden opgeworpen. Er zijn integrale teams actief die zich richten op de visserijsector, de jachthavens in Enkhuizen en vastgoed in Den Helder;
- Velsen heeft een provinciale bijeenkomst voor notarissen mede georganiseerd met als doel om notarissen meer bewust te maken van hun, vaak onbewuste, rol in witwasconstructies. Ook is hun handelingsperspectief gegeven om hier barrières tegen op te werpen;
- Er is een bijeenkomst georganiseerd voor en door de ondernemersvereniging OV IJmond over ondermijning. Ook deze bijeenkomst was gericht op bewustwording en het bieden van handelingsperspectief, waaronder het melden van mogelijke misdaad via Meld Misdaad Anoniem;
- In het havengebied van IJmuiden is een 'veegactie' uitgevoerd. Dit is een multidisciplinaire controle waarbij meer dan 100 bedrijven, loodsen en garages zijn bezocht en gecontroleerd op mogelijke strafbare feiten. Naast een aantal kleinere overtredingen is een tweetal hennepkwekerijen aangetroffen en een opslagplek voor hennep;
- Samen met de BIZ zijn er in het havengebied en op de Parkweg ANPR-palen (voor automatische kentekenplaatherkenning) geplaatst;
- Het haventeam, dat al een aantal jaren actief is om signalen uit het havengebied op te pakken, is geëvalueerd. De verbeterpunten leiden mogelijk tot een andere opzet van het team in 2020;
- Burgemeester Dales heeft in 2019 opgetreden tegen vijftien drugspannen. Tien drugspannen zijn gesloten en in vijf gevallen is een waarschuwing gegeven;
- Er is een start gemaakt met de evaluatie van het beleid als het gaat om het sluiten van drugspannen. Hiervoor sluiten wij aan bij de gemeenten Purmerend, Landsmeer, Zaanstad,

Edam-Volendam en de OVER-gemeenten. In 2020 wordt een nieuw Damoclesbeleid vastgesteld;

- We zijn IJmondiaal gestart met de bestuursrechtelijke aanpak van overlast gevende drugshandel en het vervoer van inbrekerswerktuigen. In Velsen is op deze wijze in één geval opgetreden tegen drugshandel en in één geval tegen het vervoeren van inbrekerswerktuigen. Deze aanpak wordt in 2020 voortgezet;
- Als IJmondgemeenten zijn we aangesloten bij twee projecten die lopen binnen het regionaal programma ondermijning, namelijk “dealende jeugd” en “productielocaties drugs”;
- De IJmondgemeenten hebben gezamenlijk besloten om aan te sluiten bij Meld Misdaad Anoniem. Dit betekent dat wij, net als de politie, zogenoemde MMA-meldingen gaan ontvangen;
- Er is een start gemaakt met het op IJmondiaal niveau harmoniseren van de Bibob-beleidsregels. In 2020 wordt een nieuw Bibob-beleid vastgesteld en wordt de uitvoering hiervan verscherpt.

In 2019 maakten we ambtenaren meer bewust van ondermijning door uit te leggen wat het is en hoe je het kunt herkennen. Resultaat daarvan is dat er meer signalen binnenkomen, bijvoorbeeld rondom illegale bewoning of verdachte vastgoedtransacties. Om onze informatiepositie en onze handhavende maatregelen effectiever te organiseren, gaan we in 2020 deze onderdelen meer samenhangend organiseren.

Bommenkaart Velsen

Regelmatig worden er in Velsen nog Niet Gesprongen Explosieven (NGE) uit de Tweede Wereldoorlog aangetroffen. Voordat er bij een bouwproject in de grond wordt gegraven, vindt eerst onderzoek plaats naar NGE. Dat gebeurt bij ieder project opnieuw: resultaten van eerder onderzoek worden niet bewaard en in kaart gebracht. Dat kan efficiënter, zodat er straks bij bouwwerkzaamheden in Velsen direct duidelijkheid is over eventueel aanwezige explosieven. De gemeenteraad stelde daarom al in 2017 geld beschikbaar om de risico's voor Velsen in kaart te brengen met een bodembelastingskaart NGE (bommenkaart). Een onderzoeksbureau deed afgelopen jaar historisch onderzoek. Hierbij werden veel binnenlandse en buitenlandse oorlogsarchieven geraadpleegd. Ook zijn honderden luchtfoto's uit de periode 1940–1945 opgevraagd en geanalyseerd. Omdat er meer informatie is dan vooraf werd ingeschat is eerste deel van de bodembelastingskaart pas in maart 2020 klaar. Daarna volgt aanvullend onderzoek in de bodem naar het effect van naoorlogse veranderingen.

Project illegale bewoning en veilig recreëren

In 2019 startte de voorbereiding van de projecten “illegale bewoning” en “veilig, duurzaam en vitaal recreëren”. De overlast door illegale bewoning en de zichtbare toename van illegale woonsituaties leidden tot een stijging van het aantal klachten en handhavingsverzoeken. Dat vroeg om een projectmatige aanpak:

- In 2019 inventariseerden we de illegale bewoningssituaties en de handhavingsverzoeken en klachten over wonen;
- Voor het project “Veilig, duurzaam en vitaal recreëren ” maakt een projectleider de huidige situatie bij de recreatieparken inzichtelijk.

In het eerste kwartaal van 2020 maken we een collegevoorstel voor de verdere aanpak van overlast. Het ontwikkelen en uitvoeren van de aanpak doen we samen met externe partners.

Drugsvrije zone

In Velsen heeft in de eerste helft van 2019 de pilot “drugsvrije zone” plaatsgevonden, waarbij in het gebied rond drie middelbare scholen preventieve bebording is geplaatst en extra is gehandhaafd op het gebruik en dealen van drugs. Omwonenden zijn per brief en via de media op de hoogte gesteld.

De pilot is inmiddels geëvalueerd en daar is het advies uitgekomen om de pilot niet verder uit te breiden.

Tijdens controles door politie en gemeentelijke handhavers is tijdens het proefproject niemand aangetroffen die drugs gebruikt of hierin handelt. Het aantal overlastmeldingen is verminderd en de hoeveelheid (drugs)afval is afgenomen. Wel duikt de (drugs)overlast nu op allerlei andere locaties in de gemeente op. De drugszone blijft wel bestaan, de bebording wordt niet weggehaald en de wijkagenten en de gemeentelijke handhavers zullen op de locatie blijven surveilleren.

Vanwege capaciteitsproblemen bij zowel de politie als de gemeentelijke handhavers kan niet intensief worden gecontroleerd bij eventuele uitbreiding van drugsvrije zones. Hierdoor verliest het middel zijn kracht en leidt het alleen maar tot gezichtsverlies. Daar komt bij dat de gemeentelijke handhavers minder bevoegdheden hebben om eventuele drugshandelaren aan te pakken.

Zorg en veiligheid

Zie tekst bij: [programma 2 Vitaal en Sociaal Velsen](#) onderdeel 2.3.

Reguliere activiteiten

Motie Project Safe Streets

In 2018 nam de gemeenteraad een motie aan over het project Safe Streets. Dit project neemt maatregelen tegen veiligheidsproblemen van vrouwen en meisjes in de openbare ruimte. In 2019 zette een werkgroep van betrokken vrouwen zich in voor Safe Streets. Een enquête moest inzicht geven in de problemen, maar daarop kwamen weinig reacties. De aard en omvang van de problemen in Velsen bleef daardoor onduidelijk. Mannen zijn via straatteksten bewust gemaakt van hun gedrag tegenover vrouwen. Om het thema onder de aandacht te brengen werd de Engelmunduskerk in Velsen-Zuid oranje aangelicht tijdens de internationale week van geweld tegen vrouwen. Het college liet de raad weten niet door te gaan met Safe Streets vanwege de magere resultaten. Velsen blijft op andere manieren werken aan de veiligheid van meisjes/vrouwen. Bijvoorbeeld via beleid voor openbare verlichting, de groenvoorziening en hangplekken voor jongeren.

Polarisatie: preventie en hulp om tweedeling in de maatschappij tegen te gaan

De verwachting is dat de verschillen tussen mensen de komende jaren toenemen. Daardoor kan een tweedeling ontstaan in de maatschappij. De gemeente probeert die tegen te gaan.

In samenwerking met de Stichting Welzijn Velsen is in 2019 in De Stek in Velsen-Noord een goed bezochte lezing over de wijk georganiseerd. Ook vond daar in het najaar een feestdiner plaats met 70 inwoners uit de wijk waarbij mensen uit acht culturen samen gerechten hebben gekookt. De Spil in IJmuiden organiseerde afgelopen jaar fietstrainingen, waarbij mensen uit verschillende culturen leerden fietsen.

Radicalisering in verschillende vormen

Radicalisering is een extreme vorm van polarisatie. Om dat te voorkomen werkt Velsen aan een samenleving waarin iedereen meedoet. Stap voor stap wordt de weerbaarheid van de gemeenschap vergroot. Bij meldingen van radicalisering overlegt Velsen met partijen zoals de politie en openbaar ministerie over hoe ze het beste kan handelen.

Diversiteit is belangrijk

De gemeente vindt het belangrijk dat de mensen in Velsen goed met elkaar omgaan. Dat gebeurt niet altijd. Door verschillen tussen mensen is er soms sprake van bijvoorbeeld discriminatie over leeftijd, inkomen, opleiding, afkomst, handicap of seksuele voorkeur. Velsen wil daarom respect voor de verschillen tussen mensen vergroten en waar nodig inwoners weerbaar maken tegen discriminatie. Met het Bureau Discriminatiezaken Kennemerland zijn voorlichtingsbijeenkomsten gehouden op scholen voor primair en voortgezet onderwijs.

Op 21 maart 2019 is aandacht besteed aan de jaarlijkse internationale dag tegen racisme en discriminatie. In juni is het plan 'Regenbooggemeente Velsen 2019-2022' vastgesteld en is begonnen met de uitvoering. Dat plan helpt om discriminatie van LHBTI's tegen te gaan en wederzijds respect te versterken. Dat doen we samen met inwoners en organisaties in Velsen en de regio. In 2019 besteedden we aandacht aan de Coming Out Day en de Paarse Vrijdag.

We werken ook aan de uitvoering van het VN-verdrag Handicap dat de mensenrechten van mensen met een beperking bevordert, beschermt en waarborgt. Er is een werkgroep toegankelijkheid actief om de gemeente te attenderen op locaties die aandacht nodig hebben. Verder is in oktober de app 'Toegankelijk' gelanceerd.

Discriminatie: iedereen moet makkelijk kunnen melden

Elke burger moet volgens de wet toegang hebben tot een antidiscriminatiebureau om discriminatie te voorkomen en te bestrijden. Voor Velsen is dat het Bureau Discriminatiezaken Kennemerland. Daarnaast is er in 2019 een loket geopend in het gemeentehuis. Wie bij de gemeente aangifte of melding doet van discriminatie, kan hulp krijgen van het loket.

Nieuw Integraal Meerjarenbeleidsplan Veiligheid

De 34 gemeenten in Noord-Holland, het Openbaar Ministerie en de nationale politie in de politie-eenheid Noord-Holland stellen elke vier jaar een Integraal Meerjarenbeleidsplan Veiligheid (IMV) op. Daarin staan gezamenlijke doelstellingen voor de aanpak van veiligheidsknelpunten in Noord-Holland. In 2019 is het nieuwe IMV 2019-2022 van start gegaan en is er een regionale programmaorganisatie ingericht. Er zijn projecten opgezet op basis van vier prioriteiten:

- Ondermijning, waarvoor ook de versterkingsgelden van het ministerie worden gebruikt
- Afstemming Zorg & Veiligheid
- Cybercrime
- CTER: Contra-Terrorisme, Extremisme en Radicalisering

Deze projecten ondersteunen Velsen bij de uitvoering van beleid. Het jaar 2019 stond voor de meeste projecten in het teken van verkennen, oriënteren en opstellen van projectplannen voor de komende jaren.

Driehoeksoverleg

Samen met de officier van justitie heeft de burgemeester het gezag over de politie. Daarom heeft de burgemeester geregeld overleg met de officier en de politie over de inzet en het optreden van de politie. Dat is wettelijk bepaald. Dit overleg heet de Gezagsdriehoek.

In 2019 zijn onder meer de volgende onderwerpen in de driehoek besproken:

- IJmondiale afstemming van drugsaanpak, BIBOB-beleid en aanpak OMG's (Outlaw Motor Gangs, criminele motorbendes);
- evaluatie van het haventeam;
- kwaliteitsverbetering van de veiligheidsorganisatie van Telstar.

Vuurwerkshows

De burgemeester deed in samenspel met inwoners onderzoek naar het organiseren van vuurwerkshows. De resultaten van het onderzoek zijn teruggekoppeld aan de gemeenteraad. Een interactieve sessie met de raad leidde tot de afspraak dat de raad in 2020 een voorstel krijgt met enkele keuzemogelijkheden.

Melden van verdachte situaties: doen!

Politie, woningcorporaties en gemeente Velsen werken sinds 2014 samen in het project "Horen, zien en melden". Doel hiervan is dat meer mensen verdachte situaties willen melden en aangifte willen doen. We delen informatie over woninginbraken in Velsen op Facebook (ca. 6.380 volgers) met de vraag om melding te doen als iemand iets verdachts gezien heeft.

Velsen financiert Burgernet met een jaarlijkse bijdrage. Deelnemers ontvangen een SMS-bericht met informatie als er net een strafbaar feit is gepleegd of als een persoon vermist is. Dat stimuleert inwoners om uit te kijken naar een persoon of een voertuig in de buurt.

We wijzen inwoners ook via verschillende kanalen op de mogelijkheid om eventueel anoniem melding te doen van verdachte situaties via Meld Misdaad Anoniem.

HIC's (high impact crimes)

HIC's zijn delicten met grote impact op het slachtoffer. Een voorbeeld van zo'n delict is een woninginbraak, overval of straatroof. Vanwege de grote impact heeft Velsen de aanpak van HIC's opgenomen in de kadernota Veilig in Velsen, die de raad in 2019 heeft vastgesteld. De benadering van HIC's is steeds meer integraal en doelgericht. Zo richt de politie zich niet zozeer op de afzonderlijke delicten maar op:

- de beveiliging en bescherming van woningen en de woonomgeving;
- gedragsverandering van partners en burgers;
- bepaalde gebieden door gebiedsgericht te werken;
- het herkennen en beïnvloeden van de daders.

Een ander voorbeeld is dat in het Zorg- en Veiligheidshuis een integraal overleg plaatsvindt over concrete HIC-casus'istiek. In dat overleg bepalen politie, OM, gemeente en reclassering welke interventies zij inzetten in een casus en stemmen zij hun werkwijze op elkaar af.

Voorkomen van cybercrime in de gemeentelijke organisatie

De gemeente Velsen is, net als elke andere internetgebruiker, particulier of zakelijk, kwetsbaar voor aanvallen van cybercriminelen en dient zich daartegen te wapenen. Een combinatie van maatregelen moet er voor zorgen dat de risico's op incidenten zo klein mogelijk blijven. De coördinatie hiervoor ligt in handen van een speciale functionaris, de Chief Information Security Officer (CISO).

- Velsen heeft stappen gezet om de inzet van Security Information and Event Management (SIEM) tot stand te brengen. Met een SIEM worden logbestanden van software en apparatuur geanalyseerd om ongewenst netwerkverkeer inzichtelijk te maken..
- Er zijn verschillende kritieke updates uitgevoerd. De meest opvallende was die naar aanleiding van de waarschuwing die we rond de kerstdagen kregen over de kwetsbaarheid van onderdelen van Citrix. Dit heeft ook landelijk voor problemen gezorgd.
- Om backup-media veiliger te houden worden deze, sinds 2020, naar een speciale opslaglocatie gebracht die fysiek zeer goed beveiligd is. Daarnaast biedt deze locatie ook optimale klimatologische omstandigheden voor het behoud van de media.
- Er is gewerkt aan betere documentatie van beveiligingsprocedures. Doel is om hierin consistent en consequent te handelen en dat in stand te houden.
- Een nieuwe communicatiecampagne is in de steigers gezet. Deze zal in de eerste helft van 2020 van start gaan.
- Er is een systeem beschikbaar om vanuit Outlook beveiligd vertrouwelijke informatie te kunnen versturen over het internet. Nieuwe wetgeving dwingt echter de overstap op een ander systeem af. Vanaf maart zal dit gefaseerd beschikbaar worden gesteld aan alle medewerkers.

Tegengaan van de effecten van cybercriminaliteit is slechts een onderdeel van informatiebeveiliging. Jaarlijks legt het college verantwoording af aan de gemeenteraad via de paragraaf Bedrijfsvoering in het jaarverslag en een separate uitgebreidere rapportage. In 2020 zal dit een gecombineerde rapportage zijn over zowel informatiebeveiliging als privacybeheer.

De multidisciplinaire crisisorganisatie

De regionale taken op het gebied van de brandweer en geneeskundige hulpverlening bij rampen en ongevallen zijn bij de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) ondergebracht. Op grond van de Wet veiligheidsregio's worden er verschillende documenten opgesteld over de omgang met crises. De gemeenteraden kunnen daarover hun zienswijze geven. De VRK is ook verantwoordelijk voor de multidisciplinaire crisisorganisatie. Daarin werken gemeenten, brandweer, de geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) en de politie samen.

De intergemeentelijke crisisorganisatie

De gemeenten in de Veiligheidsregio Kennemerland vormen samen een intergemeentelijke crisisorganisatie (Bevolkingszorg). Deze organisatie ligt vast in het deelplan Bevolkingszorg.

De lokale crisisorganisatie

Naast de multidisciplinaire crisisorganisatie en Bevolkingszorg houdt de gemeente nog een lokale crisisorganisatie in stand die zich richt op de openbare orde en veiligheid. Deze organisatie is vastgelegd in het Lokaal incidentenprotocol Velsen dat door het college is vastgesteld in maart 2018.

Betaald voetbal: veiligheid rondom het Telstar stadion

Telstar neemt in eerste instantie zelf maatregelen om de openbare orde en veiligheid in en rond het stadion te waarborgen. Telstar zet bijvoorbeeld stewards in en maakt met de bezoekende club afspraken over het inzetten van buscombi's als daartoe aanleiding is. Daarbij wordt Telstar ondersteund door de politie. Het streven daarbij is om de politie-inzet zo laag mogelijk te houden. Als gemeente ondersteunen we Telstar hierbij, onder andere door mee te denken over de verdere ontwikkeling van hun veiligheidsorganisatie. Daar hebben we zelf ook belang bij, want de burgemeester is immers eindverantwoordelijk voor de openbare orde in de gemeente.

Veilig Noordzeekanaal: veel ogen kijken mee

Velsen neemt deel aan overleggen over de veiligheid op en om het Noordzeekanaal. Dat doet Velsen samen met de andere Noordzeekanaalgemeenten, de politie, Havenbedrijf Amsterdam, Rijkswaterstaat, Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied en de veiligheidsregio's Kennemerland, Zaanstreek-Waterland en Amsterdam-Amstelland. Dit is een netwerkorganisatie die meedenkt over de openbare orde en veiligheid en nautische, fysieke en milieuveiligheid. Deze organisatie draagt bij aan een goede coördinatie van de werkzaamheden.

Havenveiligheid geregeld in verordening

De burgemeester van een havengemeente heeft een aantal wettelijke taken op gebied van veiligheid in de haven. Denk aan het toezicht op de naleving van wetgeving of certificering van bedrijven die internationale scheepvaart ontvangen en afhandelen. In plannen staat hoe de gemeente hiermee omgaat. Zo heeft de gemeenteraad van Velsen afgelopen jaar de Regionale Havenverordening Noordzeekanaalgebied 2019 vastgesteld. Hierin zijn de bevoegdheden en procedures voor een veilig havengebied uitgewerkt. Door het opnemen van een algemene ontheffings- en vrijstellingsregeling, biedt de verordening nu meer flexibiliteit voor betere en schonere technieken.

Leefbaarheid en veiligheid

Fysieke overlast, zoals hondenpoep en rommel op straat, zijn problemen waar veel inwoners van Velsen last van hebben. De overlast heeft direct invloed op de leefbaarheid en de kwaliteit van de buurt. De aanpak ervan heeft daarom prioriteit.

De gemeentelijke handhavers zijn belangrijke spelers in de aanpak. Zij werken informatiegestuurd. Op basis van meldingen van inwoners en ketenpartners en op basis van eigen waarnemingen is hun inzet erop gericht om overlast en hinder zoveel mogelijk te voorkomen. De eerste stap is vaak dat de handhavers in gesprek gaan met overtreders. Treft dat geen doel dan gaan ze over tot verbaliseren. De handhavers werken hierin samen met wijkagenten, woningbouw-, winkeliers- en andere

verenigingen. Als het om jongeren gaat dan werken ze samen met jongerenwerkers, streetcornerworkers en HALT (bij bijvoorbeeld vuurwerkoverlast).

Evaluatie nieuwe APV

In de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) staan gemeentelijke regels om de gemeente veilig, netjes en schoon te houden. Afgelopen jaar werd de nieuwe APV ingevoerd. Eind 2019 startten we met de evaluatie daarvan en in 2020 gaan we daar mee verder.

Bijtincidenten

In 2019 hebben zich in totaal elf bijtincidenten voorgedaan waarbij tien verschillende honden waren betrokken. Met betrekking tot vijf honden is een waarschuwing opgelegd en voor vijf honden is een aanlijn- en/of muilkorfgebod opgelegd.

Aanpak woonoverlast

De nieuwe APV regelt dat de burgemeester onder bepaalde voorwaarden kan optreden bij woonoverlast. In 2019 is hierover in samenspraak met de betrokken partners beleid gemaakt dat door de burgemeester is vastgesteld.

IJmondiale aanpak drugsoverlast

Ook in 2019 werkten de IJmondgemeenten samen om drugs aan te pakken. Er is een plan van aanpak drugsoverlast vastgesteld waarin verschillende maatregelen staan uitgewerkt. De uitvoering hiervan zetten we voort in 2020.

Huisverboden

In 2019 is driemaal een huisverbod opgelegd voor een bewoner naar aanleiding van huiselijk geweld.

IBS

In 2019 zijn 23 IBS-maatregelen opgelegd. IBS staat voor inbewaringstelling en is een spoedmaatregel binnen de geestelijke gezondheidszorg waarmee een persoon die een acuut gevaar vormt gedwongen kan worden opgenomen in een (psychiatrische) zorginstelling.

Zorg en veiligheid

Iedere twee weken vindt een casusoverleg plaats waarin personen met verward gedrag of andere complexe problematiek worden besproken met de burgemeester. In dit overleg vindt afstemming plaats over acties die ondernomen worden.

Overig kleuren van de begroting 2019

Onderzoek bestuur en veiligheid gemeente sluit aan bij de praktijk van de wijk Goed op weg

In het najaar 2019 heeft een wijk-poll plaatsgevonden over de veiligheid in de wijken. Deze informatie is gedeeld met de raad en op 21 november 2019 heeft een informatieavond voor de gemeenteraad plaatsgevonden. Met de resultaten uit de wijken wordt op dit moment gewerkt. In het voorjaar van 2020 worden wijkbijeenkomsten georganiseerd waarbij het gesprek over veiligheid wordt aangegaan met de bewoners in de wijken.

Intensivering aanpak ondermijning –

Zie tekst bij: Aanpak ondermijnende criminaliteit

Activiteiten uitgevoerd door verbonden partij

Crisisbeheersing en Bevolkingszorg

De Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) is een gemeenschappelijke regeling die op basis van de wet verplicht is gesteld. Bij de VRK zijn de regionale taken op het gebied van de brandweer en geneeskundige hulpverlening bij rampen en ongevallen ondergebracht. Op grond van de wet Veiligheidsregio's worden er verschillende documenten opgesteld waarbij de raden van de gemeenten hun zienswijze kunnen aanleveren.

De gemeenten in de veiligheidsregio Kennemerland vormen gezamenlijk een intergemeentelijke crisisorganisatie (Bevolkingszorg) waarmee ze participeren in de VRK. Deze organisatie is vastgelegd in het deelplan Bevolkingszorg. Naast de multidisciplinaire crisisorganisatie en Bevolkingszorg houdt de gemeente nog een lokale crisisorganisatie in stand die zich richt op de openbare orde en veiligheid. Deze organisatie is vastgelegd in het Lokaal incidentenprotocol Velsen.

Stichting Halt

Halt is een organisatie die vandalisme en andere vormen van voorkomende jeugdcriminaliteit probeert te voorkomen, te bestrijden en de oorzaken ervan weg te nemen die tot dit gedrag onder de jeugd leidt. Enerzijds doet Stichting Halt dat door middel van een Haltstraf (= alternatieve afdoening voor straffen van jeugdigen). Anderzijds werkt Halt aan het voorkomen van grensoverschrijdend gedrag, onder andere door het verzorgen van voorlichtingslessen op het basisonderwijs voortgezet onderwijs. Die voorlichtingen gaan over jeugdcriminaliteit, groepsdruk, online veiligheid en vuurwerk. Gemeente Velsen neemt 400 uur af voor deze preventieve activiteiten.

Indicatoren

Indicator	Wet / LBHM	Laatste meting	Meet waarde	Realisatie 2018	Streefwaarde 2019	Realisatie 2019
Winkeldiefstal (per 1.000 inwoners)	Wettelijk		2018	1,2	1	nmb
Geweldsmisdrijven (per 1.000 inwoners)	Wettelijk		2018	4,3	4	nmb
Diefstal uit woning (per 1.000 inwoners)	Wettelijk		2018	2,1	2	nmb
Vernieling en beschadiging (per 1.000 inwoners)	Wettelijk		2018	5,8	5	nmb
Verwijzingen Halt (per 10.000 inwoners)	Wettelijk		2019	107	211	156
% Jongeren met een delict voor de rechter	Wettelijk		2018	nmb		
Beoordeling dienstverlening gemeenten digitaal (schaal 0-10)	Burgeronderzoek		2017	\$	7,2	
Beoordeling dienstverlening gemeenten algemeen (schaal 0-10)	Burgeronderzoek		2017	#	6,9	
Beoordeling dienstverlening gemeente: communicatie en voorlichting (schaal 0-10)	Burgeronderzoek		2017	#	9,9	
% inwoners dat vaak overlast ervaren door rondhangende jongeren	Veiligheidsmonitor		2017	#	6,3	
Rapportcijfers veiligheid buurt (schaal 0-10)	Veiligheidsmonitor		2017	#	7,3	
% Slachtofferschap traditioneel en cybercrime	Veiligheidsmonitor		2017	#	8,4	

#: in dit jaar vindt geen meting plaats of de gegevens zijn (nog) niet beschikbaar.

De realisatiecijfers 2019 van het Burgeronderzoek en Veiligheidsmonitor zijn (nog) niet bekend

Definities

% jongeren met een delict voor de rechter

Het percentage jongeren (12 t/m 21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.

Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.

Het aantal geweldsmisdrijven. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).

Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.

Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitcode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel worden deze twee delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven."

(Definities zijn afkomstig van de website [waarstaatjegemeente.nl](http://www.waarstaatjegemeente.nl))

Wat heeft het gekost?

Financieel overzicht

	Rekening 2018	Primitieve begroting 2019	Begroting 2019 incl. wijzigingen	Rekening 2019	Saldo 2019 t.o.v. gew. Begroting
(bedragen x €1.000)					
Lasten	14.906	14.445	15.383	15.369	13
Baten	3.060	2.287	2.387	1.970	-417
Totaal saldo van baten en lasten	-11.846	-12.158	-12.995	-13.399	-403
Toevoeging aan reserves	179	175	345	345	0
Onttrekking aan reserves	260	401	691	377	-314
Gerealiseerde Resultaat	-11.765	-11.932	-12.649	-13.367	-717

5 Organisatie en financiën

Uitgangspunten voor dit programma

Uitgangspunten

Om de doelstellingen van de beleidsprogramma's te realiseren is adequate ondersteuning een randvoorwaarde. Zowel de algemene ondersteunende taken als de algemene inkomsten vallen onder dit programma.

De algemene inkomsten betreft de Algemene Uitkering en de inkomsten van de lokale heffingen die, overeenkomstig de BBV-regelgeving, geen kostendekkende tarieven zijn. Deze inkomsten worden gebruikt om de doelstellingen te realiseren. De hoogte van de OZB wordt vastgesteld door de raad, de hoogte en wijze waarop dit bepaald wordt is aan de gemeente. Er gelden geen regels voor een maximumtarief. Wel monitort de landelijke overheid de ontwikkeling van de tarieven.

De grondexploitaties en het beheer van vastgoed zijn taken die ondersteunend zijn aan het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen. De raad stelt voor beide het beleidskader voor de uitvoering vast. Voor de grondexploitaties wordt de beleidsvrijheid door specifieke BBV-regelgeving ingeperkt.

De overige ondersteunende werkzaamheden die op dit programma worden verantwoord zijn de taken die overeenkomstig de BBV-regelgeving worden aangemerkt als 'Overhead'. Uitgangspunt van deze regelgeving is dat deze werkzaamheden zoveel mogelijk worden verantwoord op de taakvelden. Indien de werkzaamheden ondersteunend zijn aan de gehele organisatie of meer dan drie taakvelden zijn deze aangemerkt als 'Overhead'.

Context

Op dit programma zijn een aantal grote ontwikkelingen van invloed. Dit zijn nog niet goed in te schatten ontwikkelingen in de toekomst op de arbeidsmarkt (cao) en vernieuwingen met betrekking tot het gemeentefonds, de financiële verhoudingen met het Rijk en de verruiming van het lokaal belastinggebied.

Programmadoelstelling

De gemeente Velsen is een financieel gezonde organisatie, die voldoende is toegerust om de uitvoering van het beleid te ondersteunen.

Hoofddoelstelling 5.1:

Goede financiële positie en beheersing van de risico's

Subdoelstelling 5.1.1:

Goede financiële positie en beheersing van de risico's

Wat hebben we gedaan?

De gemeente streeft naar een gezonde financiële positie, waarbij een evenwicht gehandhaafd wordt tussen de wensen op de beleidsvelden en de financiële mogelijkheden. Daarbij geldt het voorzichtigheidsprincipe, een sluitend meerjarenperspectief en de beheersing van risico's. In de 2e Bestuursrapportage is een stresstest opgenomen waaruit een beeld naar voren komt van de financiële positie van de gemeente. In de begroting en jaarrekening zijn in de paragraaf weerstandsvermogen de verplichte wettelijke financiële indicatoren opgenomen. Deze geven, in samenhang met elkaar, een beeld van de financiële positie.

De (algemene, vrij besteedbare) inkomsten van de gemeente bestaan uit de algemene uitkering uit het gemeentefonds (inclusief decentralisatie uitkeringen en specifieke uitkeringen) en de belastingen zoals onroerende zaakbelasting, toeristenbelasting, precariobelasting.

De gemeente heeft als uitgangspunt dat de belastingen stijgen met het prijsindexcijfer. In het raadsakkoord Samenspel is opgenomen dat financiële tekorten niet zullen worden gedekt door een stijging van de onroerende zaakbelasting.

De voornemens om het belastinggebied uit te breiden, waarbij gemeenten meer bevoegdheden krijgen om belastingen te heffen, is sinds het nieuwe kabinet Rutte III is aangetreden, niet uitgewerkt. Onduidelijk is of en wanneer deze verruiming wel wordt ingevoerd.

In 2019 is de grootste verandering het opnemen van de decentralisatie uitkering sociaal domein in de algemene uitkering. De gemeente heeft vanaf 2015 voor het sociaal domein het principe gehanteerd van budgettair neutraal opnemen in de begroting: lasten en baten zijn in evenwicht. Dit principe werd in 2019 losgelaten omdat:

- de uitkering opgenomen wordt in de algemene uitkering;
- de bewaking van het budgettair neutraal zijn van het compartiment sociaal domein daardoor steeds lastiger wordt;
- er per saldo een tekort is en de reserve, die ter dekking hiervan was ingesteld, uitgeput raakt.

Reguliere activiteiten

Binnen de financiële processen zijn de financiële administratie, de planning en control (P & C) en treasury de belangrijkste processen. Deze zijn gericht op het in control zijn van de financiën van de gemeente. Het P&C proces dient tevens om het politieke bestuur te informeren over voortgang en stand van zaken, om verantwoording af te leggen en kaders te kunnen stellen.

Treasury zorgt ervoor dat op een doelmatige en efficiënte manier financiering gevonden wordt voor de activiteiten van de gemeente.

Hoofddoelstelling 5.2:

Efficiënt ondersteunen van de gemeentelijke taken

Subdoelstelling 5.2.1:

Efficiënt ondersteunen van de gemeentelijke taken

Wat hebben we gedaan?

Aanbesteding taxatie gemeentelijke gebouwen t.b.v. brandverzekering

De gemeente is wettelijk verplicht haar gebouwen elke 6 jaar (eventuele inventarissen elke 3 jaar) te laten taxeren voor de brandverzekering.

Deze taxatie stelt de herbouwwaarde van een gebouw vast. De laatste taxaties dateerden uit 2011 en 2013. De gemeente gaf, na de aanbestedingsprocedure, een taxatiebureau de opdracht om nieuwe herbouwwaardes vast te stellen voor het gemeentelijk vastgoed en de schoolgebouwen. In 2019 zijn de taxaties uitgevoerd en de taxatierapporten verstuurd naar de verzekeringsmaatschappij.

Duurzaam meerjarenonderhoudsplan (DMJOP)

De gemeente Velsen vroeg een extern bureau een onderhoudsprogramma te maken voor het verduurzamen van haar eigen vastgoed (gebouwen). Zoals sportaccommodaties, buurthuizen, de stadsschouwburg en het gemeentehuis zelf. Het programma gaat uit van de wettelijk verplichte maatregelen en maatregelen die het energielabel verbeteren. Verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed is niet alleen wettelijk verplicht, maar geeft ook invulling aan de ambities van het college en de raad en de voorbeeldfunctie van de gemeente.

De duurzaamheidsmaatregelen die betrekking hebben op de verbetering van het energielabel zijn meegenomen in de perspectiefnota 2019 en zijn via de begroting 2020 door de gemeenteraad vastgesteld.

De duurzaamheidsmaatregelen die wettelijk verplicht zijn (erkende maatregelen), zijn opgenomen in het reguliere onderhoudsprogramma, het meerjarenonderhoudsprogramma (MJOP) dat het college eind 2019 vaststelde.

In 2019 startten we met de uitvoering van de erkende maatregelen. In 2020 voeren we die verder uit. Daarbij maken we gebruik van de natuurlijke onderhoudsmomenten. Enkele in 2019 uitgevoerde erkende maatregelen zijn:

- het isoleren van cv-installaties (o.a. in het Polderhuis);
- het vervangen van verlichting door LED (o.a. in het gemeentehuis).

Daarnaast is er in één van de gebouwen bij het vervangen van de dakbedekking extra isolatie aangebracht waardoor het pand een beter energielabel heeft.

Huisvesting van maatschappelijke instellingen

De doelstelling is om tot een versterking van maatschappelijke functies te komen door een efficiëntere inzet van het maatschappelijk vastgoed. Dit kan bijvoorbeeld door te investeren in een gebouw, de functie van een gebouw (gedeeltelijk) te wijzigen, maar ook door een gebouw af te stoten of juist te bouwen.

Het project is een samenspel tussen de gemeente en maatschappelijke partners. Alle belangen zorgvuldig afwegen kost tijd; de volgende acties zijn in 2019 in gang gezet:

- Planvorming voor Bibliotheek Velsen (locatie Velsbroek en IJmuiden): het doel is om te komen tot twee multifunctionele accommodaties in Velsbroek en IJmuiden waarin instellingen samen participeren;

- Gestart met verkenning 'maatschappelijke behoefte buurtaccommodaties'. Stichting Welzijn Velsen, huurder van deze accommodaties, kijkt samen met de gemeente hoe ze deze accommodaties het beste kunnen benutten;
- Voorbeeld hiervan is buurtaccommodatie 'Het Terras' in Santpoort-Noord dat een bredere functie krijgt door de indeling van het pand aan te passen;
- Planvorming om Stadsschouwburg Velsen toekomstbestendig te maken door bestaande functies te versterken en eventueel nieuwe functies toe te voegen.

Er zijn drie scenario's uitgewerkt waarbij gekeken wordt naar het verduurzamen, eventueel optimaliseren of uitbreiden van het gebouw.

Kadernota huurprijzen en portefeuilleplan (Kadernota Vastgoed)

Voor goede sturing op het gemeentelijk vastgoed is een duidelijk beleidskader nodig. De bestaande nota's 'huurprijzen gemeentelijke vastgoedaccommodaties' en 'vastgoedbeheer' moeten worden geactualiseerd. Een overkoepelend, samenhangend kader ontbreekt nog. In 2019 startten wij daarom met een nieuwe 'kadernota Vastgoed'. Hierin staan de strategische uitgangspunten die de basis vormen voor het vastgoedbeleid. We stellen ook een uitvoeringsagenda op. Dit leidt tot een vastgoedportefeuille die aansluit bij onze maatschappelijke doelen en efficiënt is te beheren.

Binnenklimaat De Brede School Velsen-Noord

In het gemeentelijk gebouw De Brede School in Velsen-Noord (basisschool, buurtaccommodatie, peutercentrum en gymzaal) zijn sinds de ingebruikname in 2015 klachten over een slecht binnenklimaat en een hoog energieverbruik. De afgelopen jaren investeerde de gemeente in het verhelpen van de klachten, maar dit leidde niet tot het gewenste resultaat. De gemeente gaf in overleg met de gebruikers opdracht tot een onafhankelijk klimaat- en energieonderzoek. Dat onderzoek is in 2019 uitgevoerd. Het rapport wijst uit dat aanvullende maatregelen nodig zijn voor een goed binnenklimaat en een normaal energieverbruik. Met deze investering zijn aanzienlijke kosten gemoeid waarvoor geen dekking is. Eind 2019 is hiervoor een raadsvoorstel opgesteld dat naar verwachting in het eerste kwartaal 2020 wordt voorgelegd.

Transacties gemeentelijk vastgoed:

- Voor het pand aan de Kanaalstraat 257 IJmuiden (voormalig Witte Theater) is in 2019 een koopovereenkomst gesloten. De koper heeft zich echter teruggetrokken, waarna de koopovereenkomst is ontbonden. Begin 2020 komt duidelijkheid over het vervolg.
- Het pand Abelenstraat 1 IJmuiden is in 2019 aan de zittende huurder verkocht.
- Voor het pand Doelmanstraat 34 te Velsen-Noord startte in 2019 de procedure voor openbare verkoop.
- De woningen aan de Spaarnestraat 10,12 en 14 IJmuiden zijn gesloopt voor een toekomstige herontwikkeling.
- Gymzaal aan de P.J. Troelstraweg 1A IJmuiden is verhuurd aan het Decoratelier dat in het Witte Theater zat. Omdat de gymzaal deel uitmaakt van een ontwikkellocatie, gaat het om tijdelijke huisvesting.
- In 2019 is besloten om de panden waarin de brandweer is gevestigd in 2020 over te dragen aan de VeiligheidsRegio Kennemerland (VRK). De overdracht is op basis van recht van opstal.
- Het project 'snippergroen' is in 2019 afgerond waarbij in totaal 162 percelen grond zijn verkocht.

Uitbreiding team Vastgoed

De groeiende economie in combinatie met de woningbouwopgave doet een extra beroep op de werkeenheden vastgoed maar biedt tegelijkertijd kansen projecten versneld te realiseren. De formatie van team Vastgoed is daarom met 1,9 fte uitgebreid.

In 2018 is een extra accountmanager aangenomen (0,9 fte) en in 2019 is het team uitgebreid met een extra portefeuillemanager (1 fte). De portefeuillemanager heeft inmiddels de gemeente verlaten. Deze functie is in 2019 niet opnieuw ingevuld.

Reguliere activiteiten

In dit programmaonderdeel (5.2) zijn diverse processen opgenomen die de organisatie ondersteunen bij het uitvoeren van de wettelijke en overige taken. Hieronder vallen de activiteiten die als overhead worden gezien, zoals bijvoorbeeld Financiën, Human Resources, Facilitair (o.a. bodes), directie.

Overig kleuren van de begroting

Bevorderen integraal werken, versterken kwaliteit interne samenwerking Goed op weg

Onder de naam 'Graag gedaan' is sinds 2017 een organisatieontwikkeling in gang gezet voor alle medewerkers van de gemeente Velsen. Deze is gericht op nog betere samenwerking. Zowel intern als extern met inwoners, bedrijven, organisaties en gemeenten om ons heen.

Onderdeel hiervan is ook de bevordering van de samenwerking binnen de interngerichte organisatieonderdelen (de bedrijfsvoering). Deze onderdelen zijn cruciaal bij het laten functioneren van de onderdelen die direct in contact staan met de samenleving en het bestuur. Het budget is ingezet voor externe expertise die management en medewerkers in de bedrijfsvoering helpt bij het vinden van een optimale organisatievorm, verbetering van processen en op samenwerking gericht gedrag.

Daarnaast is afgelopen jaar een nieuwe organisatiestructuur ontwikkeld. De aanpassingen van de structuur zijn ingegeven vanuit het idee om nog beter met elkaar samen te werken. De nieuwe structuur is gericht op een meer logische samenhang van werkzaamheden. De totstandkoming heeft in samenspraak met de medewerkers plaatsgevonden. De nieuwe structuur zal begin 2020 in werking treden. De verwachting is dat deze nieuwe structuur vanaf 2020 een jaarlijkse besparing oplevert van €300.000,-.

Hoofddoelstelling 5.3:

Ontwikkelen van woon- en bedrijventerreinen

Subdoelstelling 5.3.1:

Ontwikkelen van woon- en bedrijventerreinen

Wat hebben we gedaan?

Gebiedsontwikkeling

Gebiedsontwikkeling concentreerde zich in 2019 voornamelijk op het realiseren van woningbouwplannen. Wij werkten aan een groot aantal zeer verschillende locaties. Van grotere plannen als de Hofgeest en Kustplaats IJmuiden aan Zee, tot Kleinschalig Opdrachtgeverschap (particulieren bouwen hun droomhuis) in Velsen-Noord en IJmuiden.

Grondexploitaties

Grond is een essentiële factor om stedelijke ontwikkelingen in de gemeente mogelijk te maken. Grond is bovendien schaars. Het is daarom van belang dat bij de verdeling van gemeentegrond alle maatschappelijke sectoren aan bod komen, ook de minder draagkrachtige. Hierdoor kunnen we voorzieningen realiseren die niet door de markt worden opgepakt. Ook is het van belang dat

noodzakelijke maar onrendabele onderdelen binnen wijken of complexen (bijvoorbeeld door milieuproblemen) gerealiseerd kunnen worden.

In 2019 zijn een aantal projecten van de grondexploitaties afgesloten. Dit zijn de projecten Van den Vondellaan en Kalverstraat (project Seinpostweg al in 2017). De overige projecten zijn nog niet afgesloten. Er is ook een grondexploitatie geopend, namelijk de Van Diepenstraat te Velsen-Noord. De grondexploitaties worden nader toegelicht in de paragraaf Grondbeleid.

De volgende projecten zijn per 1-1-2020 bouwgrond in exploitatie (BIE):

1. De Grote Hout
2. Wijkmeerweg
3. Oud IJmuiden
4. Snippenbos
5. Stadspark IJmuiden
6. Van Diepenstraat (toegevoegd in 2019)

Activiteiten uitgevoerd door verbonden partij

Winkelstichting Plein 1945

Door het beschikbaar stellen van zowel woningen als bedrijfsruimten zonder winstoogmerk draagt de Winkelstichting bij aan de aantrekkelijkheid van wonen en werken in de gemeente Velsen.

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

De bank ondersteunt overheidsbeleid en draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.

Indicatoren

Indicator	Wet / LBHM	Laatste meting	Meet waarde	Realisatie 2018	Streefwaarde 2019	Realisatie 2019
Formatie (fte per 1.000 inwoners)	Wettelijk		2018	6,9		7,1
Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	Wettelijk		2018	6,1		6,4
Apparaatskosten (kosten per inwoner)	Wettelijk			#	296	697
Overhead (%)	Wettelijk		2018	10,4	11,2	10,8
Woonlasten éénpersoonshuishoudens	Wettelijk		2020	727	763	770
Woonlasten meerpersoonshuishoudens	Wettelijk		2020	759	796	803
Gemiddelde WOZ-waarde (€ 1.000) woningen			2019	243		266

#: in dit jaar vindt geen meting plaats of de gegevens zijn (nog) niet beschikbaar.

Definities

Formatie (fte per 1.000 inwoners)

Het gaat hier om de toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat van de organisatie voor het begrotingsjaar op peildatum 1 januari. Uitgangspunt is het vastgestelde formatieplan, dus niet de werkelijke bezetting. Het gaat om formatieplaatsen ongeacht of die worden ingevuld door iemand met een vaste aanstelling, een tijdelijke aanstelling of nog openstaan in de vorm van een vacature. Fte is het equivalent van een 36-urige werkweek.

Bezetting (fte per 1.000 inwoners)

Het gaat hier om het werkelijk aantal fte dat werkzaam is, dus niet om de toegestane formatieve omvang uit het formatieplan. Terugkijkend naar een begrotingsjaar in de jaarrekening wordt de werkelijke bezetting berekend.

Apparaatskosten (kosten per inwoner)

Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Apparaatskosten zijn dus alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.

Apparaatskosten bestaan onder meer uit de loonkosten voor het gehele ambtelijke apparaat en, ICT-kosten, huisvestings- en facilitaire kosten, inclusief externe inhuur.

Overhead (%)

Overheadkosten: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. De definitie omvat naast alle loonkosten van de met name genoemde zogenaamde PIOFACH- functies in de definitie van 'Vensters voor Bedrijfsvoering', ook de ICT kosten van alle PIOFACH-systemen, alle huisvestingskosten, de uitbestedingskosten bedrijfsvoering en naar rato de rentekosten die niet zijn toe te delen aan de taakvelden in het primaire proces.

(Definities zijn afkomstig van VNG realisatie)

Wat heeft het gekost?

Financieel overzicht

	Rekening 2018	Primitieve begroting 2019	Begroting 2019 incl. wijzigingen	Rekening 2019	Saldo 2019 t.o.v. gew. Begroting
(bedragen x €1.000)					
Lasten	31.737	35.371	36.969	39.287	-2.318
Baten	123.313	128.107	133.100	131.349	-1.751
Totaal saldo van baten en lasten	91.577	92.736	96.131	92.062	-4.068
Toevoeging aan reserves	3.165	423	1.275	456	820
Onttrekking aan reserves	5.559	1.671	3.724	3.157	-567
Gerealiseerde Resultaat	93.971	93.983	98.580	94.764	-3.816

Paragrafen

Lokale heffingen

Inleiding

Wetswijzigingen

Er zijn in 2019 geen wetswijzigingen doorgevoerd die gevolgen hebben voor de gemeentelijke belastingen en heffingen.

Tabellen kostenopbouw

Vanaf begrotingsjaar 2017 moet er in het overzicht van lokale heffingen ook inzichtelijk worden gemaakt dat de geraamde baten de geraamde lasten niet overschrijden. Voor heffingen waarbij kosten worden verhaald, geldt namelijk dat de gemeente alleen de daadwerkelijke kosten in rekening mag brengen. In een tabel wordt aangegeven wat de omvang van de lasten is, gespecificeerd per taakveld waar de kosten zijn opgenomen, en daartegenover de baten uit de heffing. In deze paragraaf Lokale heffingen is per heffing een tabel opgenomen.

De fiscale kostentoerekening wordt met ingang van 2017 buiten de financiële administratie om gemaakt. In deze paragraaf wordt een vergelijking gemaakt tussen de oorspronkelijke begroting waar de tarieven op gebaseerd zijn en de realisatie 2019. Hierdoor ontstaan er (kleinere) verschillen tussen de financiële toelichtingen op de programma's, waarin een vergelijking gemaakt wordt met de gewijzigde begroting na de 2e Bestuursrapportage, en in de paragraaf lokale lasten.

Inkomsten

Omschrijving (bedragen x €1.000)	Rekening 2018	Begroting 2019	Rekening 2019	Saldo
Belastingen				
OZB gebruikers	3.144	3.227	3.258	31
OZB eigenaren	12.300	12.616	12.805	189
OZB roerend	30	28	28	-
Hondenbelasting	386	409	413	4
Precariobelasting	2.402	2.398	2.495	97
Toeristenbelasting	383	389	377	-12
Retributies				
Bouwvergunningen	1.045	1.459	754	-705
Kinderopvang	4	6	8	2
Overige Leges	134	120	121	1
Akten en documenten	1.181	587	789	202
Burgerlijke stand	172	169	150	-19
Naturalisaties	64	56	92	36
Rioolheffing	5.702	5.594	5.749	155
Marktgelden	72	95	70	-25
Begraafplaatsen	191	198	230	32
Afvalstoffenheffing (netto)	9.257	10.217	10.238	21
Overige belastingen				
Parkeergelden	292	241	274	33
Naheffing parkeren	61	121	36	-85

Landelijke analyse gemeentelijke lasten 2019

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (Coelo) houdt jaarlijks de lokale lasten bij van alle (deel)gemeenten in Nederland. Velsen staat in 2019 op plaats 261 in de rangorde van goedkoopste gemeente voor de woonlasten voor een eigenaar/bewoner van een meerpersoonshuishouden, dit was in 2018 plaats 230. Velsen staat in 2019 op plaats 240 in de rangorde van de goedkoopste gemeente voor de netto woonlasten voor een huurder in een meerpersoonshuishouden, dit was in 2018 210. In de monitor staan de tarieven van in totaal 387(deel)gemeenten.

Met ingang van 1 januari 2017 is tariefdifferentiatie afvalstoffenheffing voor één- en meerpersoonshuishoudens ingevoerd. De tariefsverlaging is voor het grootste gedeelte ten gunste gekomen aan de éénpersoonshuishoudens waardoor de positie van Velsen op de ranglijst "woonlasten meerpersoonshuishoudens" minder gedaald is dan zonder de invoering van de differentiatie.

Ten opzichte van vergelijkbare en omliggende gemeenten zie je dat alle gemeenten in dit overzicht te maken hebben met een stijging van de woonlasten bij een meerpersoonshuishouden. De stijging is het hoogst bij de gemeente Haarlem.

Gemeente	2019		2018	
	Woonlasten meer persoons hh	Rangnummer Coelo	Woonlasten meer persoons hh	Rangnummer Coelo
Velsen	€803	261	€762	230
Almelo®	€808	268	€781	263
Alphen aan de Rijn®	€754	181	€740	187
Hoorn®	€750	171	€709	130
Purmerend®	€732	136	€721	153
Venlo®	€758	193	€736	176
Beverwijk	€716	110	€711	134
Heemskerk	€756	185	€743	192
Haarlem	€829	291	€756	220

Onroerende-zaakbelastingen (OZB)

Waardeontwikkeling 2019

Overzicht WOZ waarden (bedragen * € 1.000)	Begroting 2019	Rekening 2019	Verschil
Woningen	7.882.598	8.123.414	240.817
Waardestijging	0	10,27%	3,27%
Niet-woningen	1.553.897	1.529.231	-24.666
Waardestijging	1%	-0,60%	-1,40%

Bij de begroting 2019 is voor de waardeontwikkeling 2019 de landelijke waardeontwikkeling van de Waarderingskamer ten opzichte van de werkelijke waardeontwikkeling 2019 gehanteerd:

- Het werkelijke stijgingspercentage in 2019 valt bij de woningen 3,27 % hoger uit. In welke mate dit wordt veroorzaakt door hogere verkoopprijzen als gevolg van krapte op de woningmarkt is niet te zeggen. Er zijn diverse factoren zoals nieuwbouw, woningverbetering(bijv. nieuwbouw Lange Nieuwstraat), aan- en verbouw en sloop van invloed op de waardeontwikkeling.
- Het werkelijke stijgingspercentage in 2019 valt bij de niet-woningen 1,40 % lager uit. . Er is zelfs sprake van een waardedaling. Een van de oorzaken hiervoor is dalende huurprijzen van winkels als gevolg van leegstand.

Omschrijving (bedragen x €1.000)	Rekening 2018	Begroting 2019	Rekening 2019	Saldo
Belastingen				
OZB gebruikers	3.144	3.227	3.258	31
OZB eigenaren	12.300	12.616	12.805	189
OZB roerend	30	28	28	-
Hondenbelasting	386	409	413	4
Precariobelasting	2.402	2.398	2.495	97
Toeristenbelasting	383	389	377	-12
Retributies				
Bouwvergunningen	1.045	1.459	754	-705
Kinderopvang	4	6	8	2
Overige Leges	134	120	121	1
Akten en documenten	1.181	587	789	202
Burgerlijke stand	172	169	150	-19
Naturalisaties	64	56	92	36
Rioolheffing	5.702	5.594	5.749	155
Marktgelden	72	95	70	-25
Begraafplaatsen	191	198	230	32
Afvalstoffenheffing (netto)	9.257	10.217	10.238	21
Overige belastingen				
Parkeergelden	292	241	274	33
Naheffing parkeren	61	121	36	-85

Op basis van bovenstaand overzicht houdt de gemeente in 2019 netto € 0,046 mln. meer over aan de belastingopbrengsten OZB dan begroot.

De afwijking bij de OZB-woningen tussen het stijgingspercentage van 3,27 % van de WOZ-waarde en ozb opbrengst van 3,32 % wordt veroorzaakt door verschillen in vrijstellingen en transitorische posten voor oude belastingjaren.

De afwijking bij de niet-woningen tussen het stijgingspercentage van – 1,40 % van de waarde en percentages -1,88 % en +0,96 % van de ozb opbrengsten niet-woningen wordt veroorzaakt door verschillen in vrijstellingen, leegstand, transitorische posten voor oude belastingjaren en de opbrengstcorrectie voor de 8% korting op de tarieven in het verleden.

Rioolheffing

Bij de berekening van de tarieven rioolheffing wordt uitgegaan van een kostendekking van 100% op begrotingsbasis. In het tarief is rekening gehouden met 21 % BTW. Hieronder volgt de tabel tarief kostendekking Rioolheffing

Opbouw kostendekking Rioolheffing (bedragen * € 1.000)	Begroting 2019	Rekening 2019	Saldo
Taakveld 0.2 burgerzaken	34	34	0
Taakveld 0.4 Overhead	363	378	-15
Taakveld 0.64 belastingen overig	70	85	-15
BTW	533	589	-56
Taakveld 2.1 Verkeer en Vervoer	534	551	-17
Taakveld 6.3 inkomensregelingen - kwijtschelding	122	151	-29
Taakveld 7.2 Riolering Kapitaallasten	2.970	3040	-70
Taakveld 7.2 Riolering Beheerskosten	1.285	1515	-230
Taakveld 7.2 Riolering Vrijstelling, leegstand en oninbaar	274	283	-9
Totale kosten	6.185	6.626	-441
Taakveld 0.10 Bijdrage uit egaliseriereserve rioleringen	110	334	-224
Taakveld 7.2 Riolering bijdrage uit Voorziening rioolinvesteringen	207	277	-70
Taakveld 7.2 Bruto opbrengst rioolheffing	5.868	6015	-147
Totale inkomsten	6.185	6.626	-441

**netto inkomsten = bruto inkomsten minus leegstand en vrijstelling maar exclusief oninbaar.*

Financiële toelichting

De kosten van € 6.625.649 die op rekeningbasis worden toegerekend aan de rioolheffing in 2019 vallen

€ 428.134 hoger uit dan geraamd. De inkomsten in 2019 zijn € 147.301 hoger dan geraamd, met name als gevolg van meer rioolaansluitingen en verschillen in leegstand dan begroot in het tarief 2019.

Als gevolg van hogere investeringen vallen de kapitaallasten € 70.000 hoger uit. Hierdoor neemt ook de bijdrage uit de voorziening rioolinvesteringen met € 70.000 toe.

De bijdrage uit de egaliseriereserve rioleringen valt € 224.000 hoger uit. Met name als gevolg van € 230.000 hogere beheerskosten rioleringen door extra kosten achterstallig onderhoud bergbezinkbassins en rioolgemaal en kosten extra woonaansluitingen. En de BTW valt daardoor ook € 56.000 hoger uit.

Afvalstoffenheffing

Bij de berekening van de tarieven afvalstoffenheffing wordt uitgegaan van een kostendekking van 100% op begrotingsbasis. In het tarief is rekening gehouden met 21% omzetbelasting. Hieronder volgt de tabel opbouw kostendekking Afvalstoffenheffing,

Opbouw kostendekking Afvalstoffenheffing (bedragen * € 1.000)	Begroting 2019	Rekening 2019	Saldo
Taakveld 0.2 burgerzaken	30	31	-1
Taakveld 0.4 Overhead	138	138	0
Taakveld 0.64 belastingen overig	20	24	-4
BTW	1.731	1822	-91
Taakveld 2.1 Verkeer en Vervoer	266	274	-8
Taakveld 6.3 inkomensregelingen kwijtschelding	540	644	-104
Taakveld 7.3 Afval Investeringslasten	70	25	45
Taakveld 7.3 Afval Beheerskosten	8.099	8533	-434
Taakveld 7.3 Afval Vrijstelling, leegstand en oninbaar	243	251	-8
Totale kosten	11.137	11.742	-605
Taakveld 7.3 Afval Inkomsten derden	677	916	-239
Taakveld 7.3 Afval Bruto opbrengst afvalstoffenheffing	10.460	10467	-7
Totale bruto inkomsten	11.137	11.383	-246

**netto inkomsten = bruto inkomsten minus leegstand en vrijstelling maar exclusief oninbaar.*

Financiële toelichting

De kosten van € 11.741.973 die op rekeningbasis worden toegerekend aan de afvalstoffenheffing in 2019 vallen € 605.176 hoger uit dan geraamd. Met name doordat de kosten van afval inzameling € 434.000 en de bijbehorende BTW € 91.000 hoger uitvallen door toename van de hoeveelheid grof afval en hogere verwerkingskosten.

Daarnaast is er € 104.000 meer kwijtschelding verleend dan begroot.

De inkomsten van € 11.383.203 vallen € 246.407 hoger uit dan geraamd. Dit ontstaat door meer aanlevering van grondstoffen en daardoor een extra vergoeding van Plastic, Blik en Drankkartons (PBD uit het afvalfonds). Daarnaast is het werkelijke aantal aansluitingen iets hoger dan begroot in het tarief 2019 (€ 7.000)

Hierdoor is er een negatief resultaat op de afvalstoffenheffing van € 358.769. Het resultaat komt ten laste van de algemene middelen.

Hondenbelasting

Sinds de invoering van de hondenbelasting in de gemeente Velsen is deze aangemerkt als een doelbelasting. Hieronder volgt de tabel Opbouw kostendekking Hondenbelasting.

Opbouw kostendekking Hondenbelasting (bedragen * € 1.000)	Begroting 2019	Rekening 2019	Saldo
Taakveld 0.2 burgerzaken	4	4	0
Taakveld 0.4 Overhead	135	136	-1
Taakveld 0.64 belastingen overig	3	3	0
Taakveld 0.64 Hondenbelasting Vrijstelling en oninbaar	1	1	0
Taakveld 5.2 Openbaar groen Bestrijding Hondenoverlast Beheerskosten	272	256	16
Taakveld 6.3 inkomensregelingen - kwijtschelding	21	22	-1
Totale kosten	436	422	14
Taakveld 0.10 Bijdrage egalisatiereserve hondenoverlast	26	8	18
Taakveld 0.64 Bruto opbrengst hondenbelasting	410	414	-4
Totale inkomsten	436	422	14

Financiële toelichting

De kosten van € 421.742 die op rekeningbasis worden toegerekend aan de hondenbelasting in 2019 zijn € 13.821 lager, vooral door lagere beheerskosten. Het aantal geregistreerde honden is groter dan begroot waardoor de opbrengst 2019 € 4.000 hoger is. Hierdoor valt de bijdrage uit de egalisatiereserve bestrijding hondenoverlast € 18.000 lager uit.

Bouwleges

Opbouw kostendekking leges Omgevingsvergunning (bedragen * € 1.000)	Begroting 2019	Rekening 2019	Saldo
Taakveld 0.4 Overhead	631	634	-3
Taakveld 0.64 belastingen overig beheerskosten	1	1	0
BTW	8	8	0
Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	110	110	0
Taakveld 7.4 Milieubeheer	110	110	0
Taakveld 8.3 Wonen en bouwen Beheerskosten	956	1.078	-122
Taakveld 8.3 Wonen en Bouwen Oninbaar	4	4	0
Totale kosten	1.820	1.945	-125
Inkomsten leges op product	1.459	699	650
Totale inkomsten	1.459	699	650
Dekkingspercentage	80,18%	35,94%	-44,22%

**Betreft de kosten van de RUD IJmond en de VRK. Kosten worden niet apart aan het product omgevingsvergunning toegerekend. Voor de vergelijking van het dekkingspercentage zijn de cijfers begroting en rekening gelijk gehouden.*

Financiële toelichting:

De kosten van € 1.945.098 die op rekeningbasis worden toegerekend aan de leges omgevingsvergunning in 2019 vallen € 125.186 hoger uit dan geraamd door extra kosten voor inhuur van personeel.

De inkomsten van € 753.813 zijn € 705.482 lager dan geraamd. als gevolg van minder aanvragen en een lagere bouwsom van de aanvragen waarover leges kunnen worden opgelegd. Hierdoor daalt het dekkingspercentage op rekening basis met 32,36% tot 53,50%.

Overige

Kwijtscheldingsbeleid

Het kwijtscheldingsbeleid van de gemeente Velsen is met B&W-besluit d.d. 30 september 2003 vastgesteld. Dit kwijtscheldingsbeleid is gebaseerd op artikel 26 van de Invorderingswet 1990 en de 'Leidraad invordering gemeentelijke belastingen Velsen 2013'. Hierin wordt een kwijtscheldingsnorm van 100% gevoerd, dit is een zo ruim mogelijk beleid. Kwijtschelding wordt verleend voor de volgende gemeentelijke belastingen en heffingen: rioolrecht, afvalstoffenheffing en hondenbelasting (1e hond).

Kwijtschelding kan worden aangevraagd door natuurlijke personen met een minimuminkomen en door ondernemers voor het privégedeelte van hun aanslag; de toekenning is afhankelijk van inkomen, vaste lasten en persoonlijk vermogen.

Naast de 965 belastingplichtigen die eind februari 2019 geautomatiseerde kwijtschelding hebben ontvangen zijn er 1.270 verzoeken tot kwijtschelding geregistreerd. Inclusief de automatische kwijtschelding zijn dat er 50 meer dan over 2018 (2.185 aanvragen). Van de individuele verzoeken zijn er nog 48 in behandeling, van de afgehandelde aanvragen zijn er:

- 897 volledig gehonoreerd (836 in 2018);
- 60 gedeeltelijk toegewezen (54 in 2018);
- 312 afgewezen (308 in 2018).

De in 2011 ingezette stijgende lijn van het aantal kwijtscheldingsaanvragen zet zich ook in 2019 door. Ondanks de aantrekkende economie is evenals in 2018 hierdoor het bedrag van de kwijtschelding hoger dan begroot.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

De paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing gaat in op de vraag hoe Velsen haar financiële risico's opvangt zonder dat het beleid aangepast moet worden. Hiervoor is inzicht nodig in de omvang van de aanwezige risico's, de mogelijkheden om de risico's af te dekken (weerstandscapaciteit) en de relatie tussen deze twee: het weerstandsvermogen.

'Met ingang van de begroting 2019 worden de aanwezige risico's per programma in deze paragraaf gepresenteerd. Het risico kan kwantificeerbaar of niet kwantificeerbaar zijn (in een getal worden uitgedrukt) en daarnaast incidenteel of structureel van aard zijn.

- I. Bepalen van het weerstandsvermogen
- II. Beoordeling weerstandsvermogen
- III. Aanwezige risico's
- IV. Aanwezige weerstandscapaciteit
- IV. Financiële kengetallen

Corona pandemie

In het voorjaar van 2020 zijn we in ons land geconfronteerd met het coronavirus. Dat heeft onder andere gevolgen voor de ontwikkeling van de financiële positie van onze gemeente in 2020. Op het moment van het samenstellen van de jaarrekening 2019 was nog onvoldoende in beeld welke effecten dit precies kunnen zijn.

We kunnen al wel aangeven dat de risico's een negatief effect zullen hebben, echter deze zijn nog niet te kwantificeren. Wel kan worden aangegeven dat het bedrag waarover risico wordt gelopen groter wordt, het weerstandsvermogen afneemt en dat er een negatief effect is op de financiële kengetallen. In deze paragraaf is per programma een eerste inventarisatie opgenomen.

I. Bepalen van het weerstandsvermogen

Om het benodigde weerstandsvermogen te bepalen wordt onderscheid gemaakt tussen risico's op de balans (categorie A), risico's buiten de balans om (categorie B) en niet te kwantificeren risico's (categorie C). Tevens wordt op de onderdelen balans en risico's buiten de balans om gekeken naar de reële gekwantificeerde risico's. Voor risico's buiten de balans om (zoals borgstellingen) wordt een normatieve berekeningswijze gehanteerd.

Daarnaast wordt een ratio voor het weerstandsvermogen berekend. Deze ratio wordt bepaald door de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door het benodigd weerstandsvermogen. Ten slotte wordt de ratio beoordeeld door gebruik te maken van een waarderingstabel die tot stand is gekomen in samenwerking tussen het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) en de Universiteit Twente.

II. Beoordeling weerstandsvermogen

Doordat de risico's die gemeenten lopen verschillen, is het niet mogelijk een algemene norm te stellen voor een goede relatie tussen de weerstandscapaciteit en de risico's (het benodigd weerstandsvermogen). Het is aan de gemeenten zelf een beleidslijn te formuleren over de weerstandscapaciteit die de organisatie noodzakelijk acht in relatie tot de risico's (Circulaire BBV).

Het benodigde weerstandsvermogen dat uit de risico-inventarisatie voortvloeit wordt afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit en uitgedrukt in een ratio.

Ratio weerstandsvermogen = beschikbare weerstandscapaciteit / gekwantificeerde risico's.

(bedragen x € 1 mln)

Weerstandsvermogen	Jaarstukken 2017	Jaarstukken 2018	Begroot 2019	Jaarstukken 2019	Begroot 2020	Perspectief nota
Bedragen x € 1.000						
Totaal weerstandscapaciteit	16,6	17,7	15,6	17,5	14,8	12,4
Totaal risico's	8,7	8,3	7,6	9,0	8,9	9,0
Weerstandsvermogen	1,9	2,1	2,1	1,9	1,7	1,4

Oordeel

De ratio van het weerstandsvermogen is ten opzichte van de actualisatie bij de (kleuren van de) Begroting 2019 gedaald naar 1,9. Dit wordt veroorzaakt door een negatieve ontwikkeling van zowel de risico's (stijging) als de weerstandscapaciteit (daling). Rekening houdend met het saldo van het negatieve resultaat 2019, een tekort van € 3,1 mln, wordt de weerstandsratio 1,5.

Ten opzichte van de Begroting 2019 zijn de risico's toegenomen, door het toegenomen risico van de openeinde regelingen van het Sociaal domein en door toegenomen onzekerheid rond de algemene uitkering. Deze stijging is ook opgenomen in de Begroting 2020 en in deze jaarstukken gelijk gebleven.

Op basis van onderstaande tabel is de waardering van het weerstandsvermogen van de gemeente Velsen 'ruim voldoende' en blijft daarmee boven de door de raad gestelde grens van 1,4.

Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2	Uitstekend
B	1,4 - 2	Ruim voldoende
C	1 - 1,4	Voldoende
D	0,8 - 1	Matig
E	0,6 - 0,8	Onvoldoende
F	<0,6	Ruim onvoldoende

III. Aanwezige risico's

De risico's zijn geïnventariseerd ten opzichte van de laatste actualisatie in de Begroting 2020. Het totaal aan risico's is met 0,1 toegenomen. Het risico van de continuïteit van de zorg is in deze jaarrekening financieel vertaald en ingeschat op € 0,3 mln. Daartegenover staat een daling van het risico voor garanties en borgstellingen.

Ten opzichte van de Begroting 2019 zijn de risico's toegenomen, door het toegenomen risico van de openeinde regelingen van het Sociaal domein. Deze stijging is ook opgenomen in de Begroting 2020 en in deze jaarstukken gelijk gebleven.

Risico's per programma	Risico	I / S	Jaarstukken 2017	Jaarstukken 2018	Begroot 2019	Jaarstukken 2019	Begroot 2020
1. Ondernemend en duurzaam Velsen	Brexit	I	n.k.	n.k.	n.k.	n.k.	n.k.
	Garanties en borgstellingen	I	2,3	2,5	2,3	2,5	2,3
2. Vitaal en sociaal Velsen	Open einde regelingen	S	2,2	1,2	1,2	1,8	1,8
	Tarieven jeugd	I		0,3	n.k.	0,0	0,0
	Continuïteit zorg	I				0,3	0,3
	IJmond Werkt	i				-	-
	Nieuwe normbedragen onderwijshuisvesting	I		n.k.	n.k.	n.k.	n.k.
	BTW sport	S		n.k.		n.k.	n.k.
	Imagoschade	I	n.k.	n.k.	n.k.	n.k.	n.k.
	Garanties en borgstellingen	I	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3. Wonen en leven in Velsen	Dienstbetoon pontveren Noordzeekanaal	S	n.k.	n.k.	n.k.	n.k.	n.k.
	Wintergladheidsbestrijding	S	n.k.	n.k.	n.k.	0,1	n.k.
	Projectrisico	I	n.k.	n.k.	n.k.	n.k.	n.k.
	Decentralisatie bodemtaken	S		n.k.		n.k.	n.k.
	Garanties en borgstellingen	I	1,1	1,2	1,1	1,2	1,1
	PFAS	I				n.k.	n.k.
	Uitbreiding areaal wegen	I				n.k.	n.k.
4. Burger en bestuur	Omgevingsvergunningen	I	n.k.	n.k.	n.k.	n.k.	n.k.
5. Organisatie en financiën	Algemene Uitkering	S	0,8	1,4	1,0	1,4	1,8
	Stijgende marktrente	S	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1
	Privacy wetgeving	I	n.k.	n.k.	n.k.	n.k.	n.k.
	Invoering Vennootschapsbelasting	S	n.k.	n.k.	n.k.	n.k.	n.k.
	Grondexploitaties	S	1,2	1,0	1,2	1,0	1,0
	Asbest	I	n.k.	n.k.	n.k.	n.k.	n.k.
	BTW sporthallen	I	-	-	-	-	n.k.
	Garanties en borgstellingen	I	0,7	0,5	0,5	0,5	0,5
Totaal gekwantificeerde risico's			8,7	8,3	7,6	9,0	8,9

* n.k.: niet kwantificeerbaar

1. Ondernemend en duurzaam Velsen

Gevolgen coronavirus

Als gevolg van het coronavirus zijn naar de huidige inzichten de volgende risico's te benoemen

Toeristenbelasting

Door de maatregelen die genomen zijn om het coronavirus in te dammen verwachten we een flinke afname van het aantal verblijfstoeristen in Velsen. De regionale cijfers gaan uit van een kamerbezetting van 12% ipv de 85% normaal. De totaal gemiste opbrengsten zijn afhankelijk van de looptijd van de maatregelen en kunnen daarom nog niet worden ingeschat. Op de langere termijn zal er naar verwachting ook een tekort ontstaan omdat de toeristische markt zich de komende jaren waarschijnlijk moet herstellen.

Afvalinzameling

Doordat veel bewoners verplicht thuis zitten en daardoor opruimen en klussen, wordt er meer huishoudelijk afval aangeleverd. Dat betreft zowel fijn huishoudelijk afval (restafval, plastic verpakkingafval, glas, oud papier) als diverse soorten grof afval voor het afvalbrengstation. Een deel van dat afval zou anders op een later moment door bewoners worden aangeboden. Dat zijn dus kosten, die naar voren worden gehaald. De verwerkingskosten van afval inclusief transport wordt door Velsen per gewicht afgerekend met HVC. Meer afval geeft hogere kosten. Afvalbedrijf HVC zorgt dat afval vaker wordt opgehaald en naar de afvalverwerkers wordt gebracht. Verder zijn er veiligheidsmaatregelen genomen op het afvalbrengstation. Bij een economische recessie zal dat op termijn leiden tot minder huishoudelijk afval. De hoeveelheid huishoudelijk afval groeit als het economisch voorspoedig gaat in huishoudens.

Economie

De gevolgen voor de lokale en regionale economie zijn nog ongewis en volop in discussie. Omdat de economische gevolgen volledig afhankelijk zijn van de verspreiding van de virus, is het een bijzondere terugval. Immers stopt het virus snel en kan er weer "gewoon" worden doorgegaan met ons leven, dan vallen de gevolgen naar verwachting relatief mee. Duurt het langer en/of zullen er langdurig restricties gelden, dan zijn de gevolgen enorm.

In de MRA wordt nu geprobeerd enig gevoel te krijgen bij de gevolgen.

Mogelijk zijn er enkele meevallers omdat subsidies aan evenementen niet uitbetaald worden.

Er is nog geen keuze gemaakt in mogelijke lokale steunmaatregelen. Dit zal wel worden bekeken.

Brexit

Velsen is een gemeente die met haar belangrijkste sectoren (staal, vis, cruise/ferry) een sterk economisch internationaal karakter heeft. In welke mate de Brexit in algemene zin gevolgen heeft, is moeilijk in te schatten. Het is onduidelijk onder welke voorwaarden en met welke principes van (vrij)handelsverkeer de definitieve uittreding zal plaatsvinden. Dit zal in belangrijke mate de effecten voor Velsen bepalen.

Garanties / Borgstellingen / Achtervang borgstellingen

Zeehaven NV

De gemeente staat borg voor een bedrag van € 9 mln (ultimo 2019) voor Zeehaven NV

HVC

Velsen staat via het Afvalschap IJmond-Zaanstreek samen met 48 gemeenten en 5 waterschappen garant voor de leningen en verliezen van HVC. Deze garantie vloeit voort uit het aandeelhouderschap van de betreffende gemeenten in HVC. In eerste instantie staan de aandeelhouders gezamenlijk garant. Daarnaast zijn de aandeelhouders ook hoofdelijk aansprakelijk, d.w.z. ieder afzonderlijk.

Aangezien gemeenten niet failliet kunnen gaan en altijd aan hun verplichtingen zullen voldoen, zal hoofdelijke aansprakelijkheid niet aan de orde zijn.

Omdat voor de garantstelling een provisie geldt van 1%, is besloten in dit specifieke geval bij het risicobedrag voor het weerstandsvermogen eveneens uit te gaan van 1% van de waarde van de volledige garantstelling, dit wijkt af van de standaard van 10 %. Het restantbedrag van de geldlening bedraagt € 157,1 mln (ultimo 2019).

2. Vitaal en sociaal Velsen

Gevolgen coronavirus

Als gevolg van het coronavirus zijn naar de huidige inzichten de volgende risico's te benoemen.

Versoepelde TOZO regeling

De crisissituatie leidt er toe dat mensen hun baan verliezen en in sommige gevallen een bijstandsuitkering moeten aanvragen. Dit leidt tot een toename van het aantal uitkeringsgerechtigden en de kosten voor de gemeenten. Deze werkzoekenden moeten opnieuw richting werk begeleid worden door middel van een re-integratietraject. We verwachten ook her-instroom van mensen die recent door de gemeente aan het werk zijn geholpen. Dit zijn vaak mensen die een afstand hebben tot de arbeidsmarkt, zoals statushouders, personen in een isolement of mensen met een beperking. Voor zelfstandig ondernemers is een aparte bijstandsregeling, Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO). Er wordt veel aanspraak op gedaan. De uitkering wordt onder versoepelde voorwaarden verstrekt aan zelfstandig ondernemers die geraakt zijn door de crisis voor de periode van 1 maart tot 1 juni 2020.

Gemeenten krijgen de kosten voor de TOZO uitkeringen voor levensonderhoud volledig vergoed van het Rijk, inclusief een vergoeding voor de verwerking van de aanvragen.

(Bijzondere) bijstand

Samenhangend met bovenstaande, verwachten we dat mensen die vanwege de coronacrisis hun baan zijn verloren, vaker aanspraak moeten maken op de (bijzondere) bijstand. Dit kunnen mensen zijn met een bijstandsuitkering, maar ook mensen die een andere uitkering ontvangen (bijvoorbeeld WW) of tijdelijk minder inkomsten uit arbeid hebben. Speciale aandacht hierbij voor zelfstandig ondernemers die in verschillende branches zwaar geraakt worden door de crisis.

Doelgroepenvervoer

Vanwege de maatregelen van de overheid neemt het doelgroepenvervoer af. Het leerlingenvervoer rijdt sinds 16 maart niet meer. Er zijn slechts enkele leerlingen die naar de noodopvang worden gebracht. Ook in het Wmo-vervoer is sprake van een afname. Momenteel worden alleen de noodzakelijke ritten gereden, bijvoorbeeld vervoer naar doktersafspraken.

Door de afname in het vervoer hebben de vervoerders nauwelijks inkomsten, zij hebben echter wel te maken met vaste lasten. De vervoerders kunnen, onder voorwaarden, een beroep doen op de werktijdverkortingsregeling van het Rijk. De personeelskosten bedragen 60% van de totale kosten. Overige vaste kosten die doorlopen zijn de verzekeringen, de leasecontracten, huisvesting en parkeerplaatsen en bedrijfsinfrastructuur. Het grootste knelpunt zit in de doorlooptijd van de regeling. Het risico is dat de vervoerders hierdoor failliet gaan en wij geen vervoer meer hebben als alles weer opstart.

De gemeente komt de vervoerders tegemoet door betalingen te doen ter hoogte van 70% van de gemiddelde omzet over de laatste 6 maanden. Dit doen we in de vorm van bevoorschotting die na verrekening achteraf (deels) als coulancebetalingen beschouwd zullen worden. De wijze van bepalen van de coulance wordt nog vastgesteld. Daarnaast worden de vervoerders doorbetaald voor de gereden ritten. Deze voorschotbetaling past binnen de begroting van het Wmo-vervoer en het leerlingenvervoer.

Openeinde regelingen Algemeen

De gemeente is op basis van diverse wet- en regelgeving verplicht om hulp of assistentie te verlenen. Dit worden ook wel de open einderegelingen genoemd. De middelen die voor deze regelingen beschikbaar zijn in de begroting kunnen niet toereikend zijn om de werkelijke aanvragen te dekken, indien de vraag onverwacht sterk stijgt. Dit is bijvoorbeeld het geval bij het minimabeleid (waaronder de bijzondere bijstand), de gemeentelijke schuldhelpverlening, Wmo-maatwerkvoorzieningen (zoals hulp bij het huishouden en Begeleiding), bijstandsuitkeringen, de taken die zijn belegd bij IJmond Werkt! in het kader van de Participatiewet en de uitvoering van de Jeugdwet.

Verwacht wordt dat de kosten voor het Sociaal Domein, met name door de uitvoering van de Jeugdwet, zullen toenemen. Onder andere door de ontwikkelingen op het gebied van de zorgvraag.

Open einde regeling: Abonnementstarief

Een specifiek risico van de open einde regelingen is de eigen bijdrage voor Wmo; het abonnementstarief. Vanaf 1 januari 2019 geldt een vast bedrag als eigen bijdrage voor Wmo-voorzieningen. Dit bedrag is maximaal € 17,50 per vier weken. Dit leidde tot een stijging in het aantal voorzieningen. We zagen de stijging met name voor hulp bij het huishouden, begeleiding en woonvoorzieningen. De stijging is gemiddeld tussen 13% en 20%. Ook andere ontwikkelingen zoals langer zelfstandig wonen hebben invloed op de stijging. Deze ontwikkelingen zien we echter al een aantal jaar. De stijging in 2019 is hoog in vergelijking met eerdere jaren.

Wij gaan er vanuit dat het Rijk deze ontwikkeling onderkent en met maatregelen komt. Dit kan zijn een aanvullende vergoeding voor de gemeenten of het aanpassen van het beleid.

Bijsturingsmaatregel: in deze jaarstukken zien we een overschrijding van het budget voor jeugdhulp en het abonnementstarief. Bij de Perspectiefnota en 1e Bestuursrapportage 2020 worden bijsturingsmaatregelen voorgelegd aan de raad. Het risico blijft daardoor gelijk aan het berekende risico uit de Begroting 2020.

Continuïteit van zorg

Er zijn momenteel zorgen over de financiële weerbaarheid van een aantal jeugdhulp organisaties in de regio. Hierdoor kan de continuïteit van zorg aan kinderen en jongeren in de regio mogelijk in gevaar komen. Vanuit deze verantwoordelijkheid die de gemeente hierin heeft, monitoren de gemeenten in de jeugdhulpregio gezamenlijk, in nauw overleg met desbetreffende aanbieders, de financiële positie van de organisaties. Daar waar nodig worden de sturing- en toezichtmogelijkheden aangescherpt. Indien nodig ook in afstemming met de Jeugdautoriteit en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Tarieven jeugdhulp

Een aantal zorgaanbieders hebben bezwaar gemaakt tegen de door de gemeente gehanteerde normtarieven van zes productgroepen jeugdhulp. Na onderzoek door Berenschot bleken deze normtarieven inderdaad te laag. Er vinden nu gesprekken plaats over een redelijke vergoeding voor deze zes productgroepen. Het resultaat van de gesprekken is onzeker maar kan leiden tot een verhoging van de tarieven en een nabetaling. Dit is aanvullend op de eerder ingeschatte hogere kosten, waarmee het budget is verhoogd.

Bijsturingsmaatregel: Bij de Perspectiefnota en 1e Bestuursrapportage 2020 worden bijsturingsmaatregelen voorgelegd aan de raad. Het risico blijft daardoor gelijk aan het berekende risico uit de Begroting 2020.

IJmond Werkt

In de aangepaste GR is de berekening van de bijdrage per gemeente in de re-integratiekosten van IJmond Werkt! veranderd. Waar voorheen de kosten werden verdeeld op basis van de bijdrage vanuit het Rijk gebeurt dat in de nieuwe GR op basis van het aantal inwoners per gemeente. De bijdrage van Velsen aan IJmond Werkt! kan hierdoor afwijken van het oorspronkelijke bedrag. Daarnaast is de uiteindelijk verdeling van de kosten ook afhankelijk van het resultaat van IJmond Werkt! en de uitkering voor de sociale werkvoorziening vanuit het Rijk. De werkelijke bijdrage van Velsen aan de gemeenschappelijke regeling IJmond Werkt! is hierdoor onzeker.

Nieuwe normbedragen onderwijshuisvesting

De gemeenteraad heeft in zijn vergadering van september 2019 de nieuwe Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs, incl. de verhoogde normbedragen, vastgesteld. De normbedragen zijn verhoogd om de prijsontwikkeling van de afgelopen jaren te compenseren, ook zijn de effecten van de nieuwe eisen in het bouwbesluit verwerkt. De hogere normbedragen hebben vooral effect op het nieuwe Masterplan Onderwijshuisvesting 2021-2037 / Integraal Huisvestingsplan 2021-2037. Het financiële effect is nog niet in te schatten.

BTW sport

Tot en met 2018 valt het gelegenheid tot geven van sport voor de gemeente onder het btw regime. Dit houdt in dat de gemeente btw afdraagt en de btw kan terug vragen. Vooral bij investeringen is dit gunstig. Deze voordelige regeling vervalt vanaf 2019.

De gemeenten worden gecompenseerd voor het nadeel. Voor 2019 is er € 185 mln subsidie beschikbaar. Het totaalbedrag van de ingediende aanvragen heeft het vastgestelde uitkeringsplafond overschreden. De aanvragen worden naar rato (81,7%) verdeeld en de gemeente Velsen heeft een bedrag ontvangen van € 0,7 mln. Uiterlijk 31 januari 2021 vindt per gemeente een herziening en vaststelling plaats. Dit kan betekenen dat een gemeente een extra uitkering krijgt, of dat er een bedrag wordt teruggevorderd.

Imagoschade

Als gevolg van incidenten in de eigen sportaccommodaties of elders in de regio kan er imagoschade optreden. Hierbij kan men denken aan legionella, agressiviteit, ernstige overlast, veiligheidsproblemen, etc. Het gevolg van deze schade is o.a. terugloop bezoek en inkomstenderving. De organisatie heeft maatregelen getroffen door werkafspraken en het werken met protocollen. Zo is het cruciaal hoe bij incidenten de communicatie naar alle betrokkenen verloopt.

Garanties / Borgstellingen / Achtervang borgstellingen

Dit is het risico dat een partij waarvoor Velsen borg staat niet meer aan zijn/haar verplichtingen kan voldoen. De gemeente Velsen staat borg voor leningen van diverse sportverenigingen tot een bedrag van € 406.000 (per 31-12-2019). Deze tellen voor 10% mee in het risico.

3. Wonen en leven in Velsen

Gevolgen coronavirus

Als gevolg van het coronavirus zijn naar de huidige inzichten de volgende risico's te benoemen.

Gebiedsontwikkeling

Als gevolg van de pandemie vindt samenspraak deels op een andere manier plaats; het gaat hier met name om de interactie tijdens bewonersavonden. Deze wijzigingen kunnen gevolgen hebben voor de doelstellingen van het college ten aanzien van samenspraak.

- De eerste signalen wijzen erop dat de impact op de ruimtelijke projecten die reeds zijn gestart beperkt is.
- Het is aannemelijk dat de coronamaatregelen op termijn zullen leiden tot een afname van het aantal initiatieven voor ruimtelijke projecten, vanwege:
 - Bouwproductie neemt mogelijk met 15% af (voorspelling Economisch Instituut voor de Bouw).
 - Ontwikkelaars investeren in deze onzekere periode minder snel in nieuwe gebouwen/woningen? Investeringsplannen vallen weg.
 - Consumenten stellen als gevolg van de onzekere tijden de aankoop van een nieuwe woning wellicht uit?
 - Als de crisis langer duurt kan het zijn dat de bouw vertraging oploopt door bv leveranciers die niet kunnen leveren.

De financiële risico's voor de gemeente zijn beperkt, omdat de gemeente slechts op een enkele locatie financieel risicodragend ontwikkelt.

Dienstbetoon Pontveren Noordzeekanaal

In de overeenkomst Dienstbetoon pontveren Noordzeekanaal staan afspraken met de gemeenten Velsen, Haarlemmerliede (nu Haarlemmermeer) en Zaanstad over het voorzieningenniveau van het veervervoer zoals dat door Amsterdam wordt aangeboden. Eind 2007 zijn de drie Noordzeekanaalveren overgedragen van Rijkswaterstaat (RWS) aan de gemeente Amsterdam. Als onverhoopt blijkt dat de afkoopsom die Amsterdam voor de dienstbetoon pontveren heeft gekregen niet voldoende is, bestaat het risico dat de hoofdstad aan Velsen verzoekt om bij te dragen in de exploitatie. Velsen kan daarbij een voorbehoud maken dat terugvalt op de overeenkomst uit 1856, waarin het Rijk zich verplicht de veerverbinding in stand te houden

NB Deze afspraken betreffen de reguliere pont. De spitspont valt buiten deze afspraken. Zolang de sluizen voor fietsers nog niet toegankelijk zijn neemt RWS de kosten van de tweede pont voor haar rekening. Na deze periode is nog geen duidelijkheid over de financiering van de extra pont. Er wordt gezocht naar mogelijkheden van (externe) financiering.

Wintergladheidsbestrijding

In de huidige Dienstverleningsovereenkomst met HVC wordt de dienstverlening afgerekend op basis van werkelijk gemaakte kosten door HVC. Dat betekent dat de gladheidsbestrijding een onderdeel vaste kosten kent (apparaatskosten) en variabele kosten (per uitruk). In de begroting zijn de kosten opgenomen van een gemiddelde winter, gebaseerd op het gemiddeld aantal uitrukken (20 stuks) van de afgelopen 8 jaren. In de praktijk zal een winter 'nooit' gemiddeld zijn en kunnen de variabele kosten afwijken.

Hoogste aantal uitrukken in afgelopen 5 jaar was 32 strooibeurten. Dat betekende een overschrijding van € 60.000.

Projectrisico

Bij complexe, grotere projecten is de kans aanwezig op overschrijding van het beschikbare budget, veroorzaakt door onvoorziene elementen zoals aanbestedingen, niet halen van een planning, etc. Het kan bijvoorbeeld gebeuren dat door marktwerking aannemers met een hoger bedrag inschrijven op een aanbesteding. De organisatie probeert dit zo goed mogelijk op te vangen door onder meer het instellen van een projectorganisatie, betrouwbare haalbaarheidsonderzoeken, een kwalitatieve input van adviseurs en een strakke directievoering tijdens de realisatie.

Decentralisatie bodemtaken

Met inwerkingtreding van de Omgevingswet komt een aantal provinciale bevoegdheden m.b.t. het bodemdomein bij gemeenten te liggen. Op dit moment worden de taken die bij deze bevoegdheden horen door de Omgevingsdienst IJmond, namens de provincie, uitgevoerd. Middels het project Warme Overdracht is de provincie gestart met de decentralisatie van de taken en bevoegdheden. Voor gemeenten is het aandachtspunt hoe deze taken intern te beleggen zijn.

De verwachting is dat in de septembercirculaire 2020 duidelijk is op welke wijze de te decentraliseren taken worden gefinancierd. Hieraan zit een financieel risico voor gemeenten indien er een herverdeeffect optreedt en de financiering van rijkswege onvoldoende is. Zorgen zijn er over de sanering van locaties, waar toekomstige woningbouw is gepland, nu ISV-gelden zijn opgedroogd.

Garanties / Borgstellingen / Achtervang borgstellingen

Woningcorporaties

Indien een woningcorporatie niet zelfstandig aan haar rente- en aflossingsverplichtingen van leningen kan voldoen, worden de tekorten in eerste instantie gedragen door de buffers van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) en de overige corporaties. Mochten deze reserves niet toereikend zijn dan staan alle gemeenten en het Rijk garant voor deze tekorten door renteloze leningen te verstrekken aan het Waarborgfonds. Het Rijk staat garant voor 50% en de gemeenten ook. De gemeenten waar de corporaties zijn gevestigd die schade lijden, worden voor 25% van dit deel aangesproken, de overige gemeenten voor het restant (25%).

De gemeente staat voor niet meer garant dan het WSW aan leningen toestaat aan de woningcorporaties. Jaarlijks stelt het WSW per woningcorporatie het borgingsplafond vast. Voor 2020 is het voor de corporaties in Velsen bepaald op € 288 mln. Omdat het onduidelijk is in welke mate de woningbouwcorporaties in Velsen en in de rest van Nederland gebruik zullen maken van het borgingsplafond wordt voor de berekening van het risico uitgegaan van 50% van de boekwaarde van de lopende leningen van de woningbouwcorporaties in Velsen, groot € 115 mln ultimo 31 december 2019. Het risico van het niet voldoen van de verplichtingen wordt geschat op 1%.

Wonen

In het kader van langer zelfstandig wonen staat de gemeente garant voor een lening van € 471.000 van een serviceflat. Deze telt voor 10% mee in het risico.

Waarborgfonds Eigen Woningen

De gemeente fungeert als achtervanger voor de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW). Als achtervanger is de gemeente verplicht om renteloze leningen te verstrekken aan het waarborgfonds als deze in liquiditeitsproblemen komt door een te laag fondsvermogen. Het WEW biedt via de Nationale Hypotheek Garantie (NHG) aan de geldgevers zekerheid voor het geval de hypotheekgever niet aan zijn financiële verplichtingen voldoet. Geldgevers kunnen het WEW aanspreken voor de restschuld bij gedwongen verkoop.

De achtervang functie van de gemeente geldt alleen voor hypotheekleningen die tot 1 januari 2011 zijn afgesloten. Hierdoor neemt risico jaarlijks verder af. De gemeente staat garant voor € 3,1 mln (ultimo 31 december 2019). De Stichting WEW heeft aangegeven te verwachten dat er tot en met 2024 geen

aanspraken op de achtervang functie zullen worden gedaan. Om die reden wordt het risico op € 0 gezet.

PFAS

Het RIVM bezig met onderzoek om tot definitieve normstelling voor PFAS te komen. Tot die tijd is er een tijdelijk handelingskader opgesteld waarin strenge toepassingsnormen zijn opgenomen. Decentraal gezag mag afwijken van deze toepassingsnormen. Als een partij grond de toepassingsnormen overschrijdt dan moet de grond “veilig” worden opgeslagen tot de definitieve toepassingsnormen bekend zijn. Of het grondwerk moet worden uitgesteld tot de definitieve toepassingsnormen zijn vastgesteld. De verwachting is dat de definitieve toepassingsnormen minder streng worden dan het tijdelijke handelingskader.

De strengere toepassingsnormen zijn van invloed op de gestarte en voorgenomen ontwikkeling van bouwlocaties. Het is nog onzeker welke invloed dit heeft op het realiseren van de woningbouwopgave, grondexploitaties en de inkomsten voor omgevingsvergunningen. Bij het risico van de grondexploitaties is een inschatting gemaakt van de kosten die dit met zich meebrengt.

Uitbreiding areaal wegen

Er is geen beheerder / onderhoudsplichtige van wegen langs Zijkanaal B (Linie, Liniepad en een gedeelte van de Stelling). De gronden bij Zijkanaal B zijn bij verschillende partijen in eigendom, ook deels via verpachting. Ook liggen sommige weggedeelten op particuliere grond. Nu de wegen slechter worden, moet er onderhoud gepleegd worden. Daarom hebben Rijkswaterstaat, Provincie Noord-Holland, recreatieschap Spaarnwoude en gemeente Velsen afgesproken om te zorgen dat er een aangewezen beheer- en onderhoudsplichtige komt. Voorafgaand daaraan voert een externe partij een onderzoek uit naar de huidige situatie en verantwoordelijkheden van de verschillende partijen. Verwachting is dat in 2020 duidelijk wordt wie beheer- en onderhoudsplichtige wordt. Het zou kunnen dat Velsen dat wordt.

4. Burger en bestuur

Gevolgen coronavirus

Als gevolg van het coronavirus zijn naar de huidige inzichten de volgende risico's te benoemen.

Omgevingswet

De coronacrisis is mede aanleiding voor uitstel van de ingangsdatum van de Omgevingswet. Omdat de nieuwe ingangsdatum nog niet bekend is, kunnen we de gevolgen daarvan nog nauwelijks in beeld brengen. Er ligt alleen een besluit dat de vertraging zo beperkt mogelijk zal zijn en een dringend verzoek aan gemeenten de voorbereidingen niet te vertragen. Naar verwachting neemt de Minister in mei (met de koepels) een besluit over de nieuwe ingangsdatum.

Het uitstel biedt voor de gemeente Velsen overigens vooral kansen. We liepen op het kritieke pad. Uitstel maakt het mogelijk een aantal processen in gang te zetten voor de ingangsdatum, zonder dat het programma hierop hoeft te worden aangepast.

Omgevingsvergunningen

De verwachting is dat het aantal omgevingsvergunningaanvragen nog steeds zal toenemen. Dit betreft met name kleinschalige particuliere bouwprojecten. Daar staat tegenover dat de opbrengsten van kleinschalige projecten lager zijn. Dit geeft een onzekerheid voor de opbrengsten van het verstrekken van vergunningen.

5. Organisatie en financiën

Gevolgen coronavirus

Als gevolg van het coronavirus zijn naar de huidige inzichten de volgende risico's te benoemen.

Treasury

Het effect van de maatregelen van de overheid kan betekenen dat de gemeente in 2020 meer kosten en minder inkomsten krijgt als gevolg van het virus. Als hier geen tijdige compensatie van het Rijk tegenover staat dan zal de gemeente zelf voor extra financieringsmiddelen moeten zorgen. Dit kan leiden tot extra rentelasten die niet voorzien zijn in de begroting van 2020 en volgende jaarschijven. Daarnaast zijn er signalen dat het niveau van de rentepercentages zou kunnen gaan oplopen als gevolg van een recessie die wordt veroorzaakt door het virus.

Vastgoed

Een aantal gebruikers van het gemeentelijk vastgoed (gebouwen en gronden) kan hun gebruikersvergoeding aan de gemeente niet voldoen. Aan hen kan op verzoek uitstel van betaling worden verleend tot 1 oktober 2020. Dit geeft het risico van afboekingen doordat de gebruikersvergoeding uiteindelijk niet kan worden voldaan.

Enkele kopers/erfpachters, waarmee een koopovereenkomst dan wel een erfpachtovereenkomst is gesloten, wensen de overdracht c.q. de vestiging van het recht van erfpacht uit te stellen. Dit uitstel van de datum van overdracht c.q. de vestiging van het recht van erfpacht wordt verleend voor een periode van maximaal 6 maanden. De opbrengsten komen uitgesteld binnen en worden onzekerder.

Belastingen

- De gemeentelijke belastingaanslagen 2020 zijn overeenkomstig de planning 2020 opgelegd. De betalingen van het verzamelbiljet (woz-beschikking, ozb, afvalstoffenheffing, rioolheffing en hondenbelasting) lopen grotendeels via automatische incasso. Inmiddels is daar de eerste termijn van geïncasseerd.
- Het proces van outsourcing komt onder druk te staan door het op afstand overleggen. Dit onderwerp vraagt veel afstemmingsoverleg. Eveneens op het terrein van de uitvoeringswerkzaamheden.
- We verwachten meer bezwaren omdat veel burgers thuis zijn en "tijd over" om een bezwaar in te dienen tegen de WOZ waarde.
- Voorts heeft het besluit om ondernemers uitstel van betaling te verlenen tot 1 juli tot gevolg dat de werkzaamheden als herinneren, aanmanen, dwangbevelen etc. later in het jaar komt. Door de coronacrisis zullen ook burgers om uitstel van betaling en kwijtschelding verzoeken.

Sport

Alle sportaccommodaties zijn tot nader order gesloten, verenigingen en gebruikers zijn hiervan op de hoogte gebracht. Momenteel zijn alle facturen/betalingen opgeschort. Hierdoor zijn er geen verhuuropbrengsten. Diverse onderhoudsprojecten worden nu (vervroegd) uitgevoerd. Inleenpersoneel is voor zover mogelijk uit geroosterd. Ook helpen een aantal collega's bij andere afdelingen om de druk(te) t.g.v. de coronamaatregelen op te vangen. Het bedrag aan gemiste inkomsten is sterk afhankelijk van de duur van de maatregelen.

Bedrijfsvoering/Automatisering

Nagenoeg alle medewerkers werken thuis en zijn uitgerust met laptops, mobiele telefoons en grote schermen voor zover nodig en video conferencing tooling is beschikbaar gesteld. De totale Kosten zijn nog niet goed in te schatten. Alle bovenstaande kosten zijn gemaakt t.b.v. corona. Ze zijn echter niet volledig voor niets. Alle acties en aanschaffingen zijn goed bruikbaar na corona.

Outsourcing ICT

Het project loopt uit door de coronacrisis. Dit omdat het tweede deel van de aanbesteding uit 2 onderhandelrondes bestaat die we bij voorkeur persoonlijk doen. Ook de betreffende leveranciers hebben deze voorkeur. De voorbereiding van de aanbestedingsdocumenten gebeurt digitaal. Ook deze voorbereiding loopt enkele weken uit omdat Automatisering personeel moest inzetten voor de opvang van de crisis.

Algemene uitkering

Bij de algemene uitkering uit het gemeentefonds zijn een aantal onzekerheden te benoemen die hieronder kort worden toegelicht.

Algemeen

De ontwikkelingen rond de algemene uitkering zijn moeilijk te voorspellen. Bij elke nieuw verschenen circulaire blijken inzichten gewijzigd. Dit houdt in dat de hoogte van de algemene uitkering van circulaire op circulaire sterk kan afwijken. Dit geeft veel onzekerheid in het meerjarenperspectief.

Nieuwe verdeelmodellen

De wijze van verdeling van het gemeentefonds over de gemeenten wordt met ingang van 2021 herzien. De wijziging betreft:

- invoering van een (nieuw) verdeelmodel sociaal domein;
- herziening van de overige onderdelen van de algemene uitkering.

De wijziging geeft een structurele verandering van de verdeling van de inkomsten en heeft daarmee direct een effect op het meerjarenperspectief van Velsen. Het is nog onduidelijk welk financiële effect dit zal hebben en op welke wijze dit gefaseerd wordt ingevoerd.

Daarnaast is op dit moment discussie over de validiteit van de voorgestelde verdeelmodellen. Dit betreft met name de uitlegbaarheid van de verschillen. Het is mogelijk dat (een deel van) de herijking op een later moment in zal gaan.

BTW compensatiefonds

Een deel van het gemeentefonds is afgescheiden om gemeenten te compenseren voor de betaalde BTW. Uit dit BTW Compensatiefonds worden op basis van declaraties de werkelijke uitgaven BTW vergoed. Aan het fonds is een plafond gekoppeld.

Op de lange termijn bestaat het risico dat het totaalbedrag aan btw declaraties het plafond overschrijdt. Dit houdt in dat via een korting op de algemene uitkering de btw kosten niet meer volledig aan de gemeenten worden vergoed.

Stijgende marktrente

Als de rente op de geld- en kapitaalmarkt zich ongunstig ontwikkelt ten opzichte van de percentages die in de begroting zijn opgenomen, moeten we rekening houden met extra rentelasten (zie ook de Paragraaf financiering). De ontwikkeling van de rente is moeilijk in te schatten. De rente is momenteel historisch laag. De kans dat dit risico zich voordoet is geschat op 25%.

Voor het jaar 2020 is rekening gehouden met een rentepercentage van 1,052% voor langlopende leningen. Op dit moment ligt de marktrente voor leningen met een looptijd van 15 jaar rond de 0,4%. De verwachting is dat jaarlijks gemiddeld € 15 mln aan nieuw aan te trekken leningen nodig is. Als de rente met 1% zou stijgen en uitgaande van gemiddeld een half jaar rente is het risico circa 0,35% van € 15 mln.

Privacywetgeving

De Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) bevat de verplichting tot het melden van zogenaamde datalekken. Een datalek is een beveiligingsincident waarbij sprake is van toegang tot, vernietiging, wijziging of het vrijkomen van persoonsgegevens zonder dat dit ook de bedoeling is van de organisatie.

Een datalek moet worden gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Tevens kan het noodzakelijk zijn dat het datalek wordt gemeld aan de betrokken personen. De Autoriteit Persoonsgegevens kan (hoge) boetes opleggen in het geval er ten onrechte geen melding hiervan heeft plaatsgevonden. Een dergelijke boete kan ook opgelegd worden als de Autoriteit Persoonsgegevens vaststelt dat de organisatie nalatig is geweest in het beveiligen van de persoonsgegevens en dat daardoor 'het lek' is ontstaan. De melding zelf levert geen straf op, maar is juist bedoeld om de betrokken organisatie te stimuleren de (kwali)jke gevolgen van het datalek zo snel mogelijk te beperken.

Invoering vennootschapsbelasting (Vpb)-plicht voor gemeenten

Met ingang van 1 januari 2016 is de vennootschapsbelasting (Vpb) ook voor overheidsbedrijven van toepassing. Voor de overheids(bedrijven) is de fiscale terminologie van toepassing en wordt gesproken over het ondernemingsbegrip en fiscale winst. Deze fiscale terminologie en definities wijken af van de BBV-regelgeving op basis waarvan de gemeente de begroting en jaarrekening opstelt. De vraag die centraal staat is welke (clustering van) activiteiten fiscaal gezien als "onderneming" worden aangemerkt. Daar waar activiteiten Vpb-plichtig zijn en sprake is van fiscale winst leidt dit tot een financieel effect.

De inventarisatie van de Vpb-plichtige activiteiten is door een fiscalist getoetst. Voor het jaar 2016 heeft de Belastingdienst onze aangifte vastgesteld en is Velsen niet aangemerkt als ondernemer. In het voortraject hebben zij het dossier kleinschalig ondernemerschap' beoordeeld. De activiteiten die mogelijk een 'fiscaal risico' vormen, indien er de komende jaren sprake is van winst, betreffen de exploitatie van de zeekade en de grondexploitaties.

Grondexploitaties

Het risico voor de grondexploitaties wordt jaarlijks berekend in de Meerjarenprognose Grondexploitaties (MPG) ten tijde van het opstellen van de jaarstukken. Het risico is opgebouwd uit diverse projectrisico's. De risico's inzake de grondexploitatie zijn in totaal te kwantificeren op € 1,2 mln, zoals toegelicht in de paragraaf Grondbeleid. Dit bedrag kan worden afgedekt, na aanvulling uit de algemene reserve, door de Algemene reserve grondbedrijf. Zie paragraaf grondbeleid.

Asbest algemeen

Voor de bekende asbestsaneringen is budget beschikbaar. Ondanks meerdere onderzoeken en inventarisaties blijft er een reële kans dat asbest wordt aangetroffen in gebouwen of in de openbare ruimte. De hoogte van dit risico is niet te kwantificeren.

Sporthallen

Met de Belastingdienst vinden onderhandelingen plaats over al dan niet ten onrechte ontvangen vooraf trek van btw over de jaren 2015-2018. Hieruit kan een claim van de belastingdienst voortkomen, die op dit moment niet te kwantificeren is.

Garanties / Borgstellingen / Achtervang borgstellingen

Hypotheken

Dit is het risico dat een partij waarvoor Velsen borg staat niet meer aan zijn/haar verplichtingen kan voldoen. De gemeente Velsen staat borg voor leningen van Telstar tot een bedrag van € 121.000 (per 31-12-2019). Deze tellen voor 10% mee in het risico.

Hypotheeken

De gemeente staat op basis van een oude regeling borg bij diverse banken voor hypothecaire leningen voor een bedrag van € 3,8 mln (per 31-12-2019). Op basis van ervaringscijfers, de lage hypotheekrente en de overspannen huizenmarkt wordt het risico bijgesteld van 10% naar 1%.

IV. Aanwezige weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit van Velsen is opgebouwd uit de volgende elementen met bij genoemde bedragen:

(bedragen x € 1 mln)

Weerstandscapaciteit	Jaarstukke n 2017	Jaarstukke n 2018	Begroot 2019	Jaarstukke n 2019	Begroot 2020
Algemene reserve	8,3	6,9	8,3	8,5	6,9
Algemene reserve grondbedrijf	1,2	1,5	1,2	0,0	1,5
* Resultaatbestemming jaarstukken t.g.v./t.l.v. Algemene Reserve	-	-	1,9		
* budget overhevelingen + kleuren begroting				-	
* mutaties reserves tlv Algemene reserve bij JS19					2,1
* Onttrekking Begrotingsresultaat B2020		-	-1,1	-	-3,1
* Onttrekking 1e Bestuursrapportage		-	-2,4	-	-1,6
Oormerken A8/A9	-2,1	-2,1	-2,1	-2,1	-2,1
Onttrekking Algemene Reserve t.b.v. Stadsschouwburg	-1,5	-	-1,5	-	-
Onbenutte belastingcapaciteit	5,8	6,4	6,4	6,6	6,6
Post onvoorzien	0,8	0,9	0,8	0,4	0,4
Stille reserve	4,2	4,1	4,1	4,1	4,1
Beschikbare weerstandscapaciteit	16,6	17,7	15,6	17,5	14,8
Ratio weerstandsvermogen	1,9	2,1	2,1	1,9	1,7

V. Financiële kengetallen

Het opnemen van kengetallen in de begroting past in het streven naar meer transparantie en vergelijkbaarheid. Hiermee wordt beoogd de raad in staat te stellen meer inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente. De kengetallen vormen een verbinding tussen de verschillende aspecten die de raad bij de beoordeling van de financiële positie kan betrekken. De kengetallen leveren daarmee ook een bijdrage aan hun kaderstellende en controlerende rol. Het is voorgeschreven dat de begroting de volgende kengetallen bevat:

- Netto schuldquote;
- Solvabiliteitsratio;
- Grondexploitatie;
- Structurele exploitatieruimte;
- Belastingcapaciteit; woonlasten meerpersoonshuishoudens.

Deze kengetallen maken inzichtelijk(er) over hoeveel (financiële) ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven zodoende inzicht in de financiële weerbaar- en wendbaarheid.

De kengetallen geven samen met de beoordeling van het weerstandsvermogen aan in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen.

		Samenvatting kengetallen		
		Rekening 2018	Begroting 2019	Rekening 2019
1A	Netto schuldquote	91,95	106,62	89,99
1B	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	89,59	104,65	88,11
2.	Solvabiliteitsratio	22,96	16,54	19,49
3.	Kengetal grondexploitatie	3,74	3,06	2,69
4.	Structurele exploitatieruimte	1,12	1,05	-1,22
5.	Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden	103,27	107,86	110,43

Waardering van de kengetallen

Het gebruik van kengetallen heeft geen functie als normeringsinstrument in het kader van het financieel toezicht door de provincies of het Rijk. Wel heeft de Provincie Noord-Holland de kengetallen in drie categorieën ingedeeld, waarbij categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest risicovol. Onderstaand is aangegeven in welke categorie van de Provincie Noord-Holland de kengetallen van Velsen zich bevinden. Overigens zegt één afzonderlijk kengetal niet alles. De kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden gezien en ook over meerdere jaren.

Kengetal		Categorie A	Categorie B	Categorie C
1. Netto schuldquote	A. zonder correctie doorgeleende gelden	< 90%	90-130%	> 130%
	B. met correctie doorgeleende gelden	< 90%	90-130%	> 130%
2. Solvabiliteitsratio		> 50%	20-50%	< 20%
3. Grondexploitatie		< 20%	20-35%	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte		> 0%	0	< 0%
5. Belastingcapaciteit		< 95%	95-105%	> 105%

* De scores voor de Jaarrekening 2019 van Velsen zijn weergegeven in de grijze vakjes.

Uit de combinatie van kengetallen komt naar voren, dat de financiële positie van Velsen onder druk staat.

1A Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuld geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Netto schuldquote (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2018	Begroting 2019	Rekening 2019
A Vaste schulden	162.532	177.281	148.756
B Netto vlottende schuld	14.250	23.549	25.559
C Overlopende passiva	7.192	17.209	7.560
E Uitzettingen < 1 jaar	20.288	23.549	13.852
F Liquide middelen	31	889	481
G Overlopende activa	4.782	8.737	4.812
H Totale baten, exclusief mutaties reserves	172.779	173.394	180.822
Netto schuldquote (A+B+C-E-F-G)/H x 100%	91,95	106,62	89,99

De netto schuldquote van Velsen bevindt zich binnen de marges van categorie A. In de rekening 2019 zijn met name de vaste schulden en de overlopende posten (activa en passiva) lager en de totale baten hoger dan begroot. Deze ontwikkelingen resulteren in een lagere uitkomst van de netto schuldquote in de rekening 2019.

1B Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om inzicht te krijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt ook de netto schuldquote ook weergegeven, gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen weergegeven. Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2018	Begroting 2019	Rekening 2019
A Vaste schulden	162.532	177.281	148.756
B Netto vlottende schuld	14.250	23.549	25.559
C Overlopende passiva	7.192	17.209	7.560
D Financiële activa, cf art 36 BBV lid b, c, d, e en f	4.079	3.409	3.404
E Uitzettingen < 1 jaar	20.288	23.549	13.852
F Liquide middelen	31	889	481
G Overlopende activa	4.782	8.737	4.812
H Totale baten, exclusief mutaties reserves	172.779	173.394	180.822
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	89,59	104,65	88,11

2. Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen bestaat uit reserves en het resultaat van baten en lasten. Indien er sprake is van een forse schuld én veel eigen vermogen (het totaal van de algemene en de bestemmingsreserves), hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, des te groter de weerbaarheid van de gemeente.

Solvabiliteit (Bedragen x € 1.000)		Rekening 2018	Begroting 2019	Rekening 2019
A	Eigen vermogen	56.580	42.949	45.473
B	Balanstotaal	246.419	259.686	233.303
	Solvabiliteit (A/B) x 100%	22,96	16,54	19,49

Met het toenemen van het eigen vermogen en het afnemen van het balanstotaal in de rekening 2019 ten opzichte van de begroting komt het solvabiliteitsratio uit op 19,49. De ratio neemt af en zit nu in categorie C.

3. Kengetallen grondexploitatie

Grondexploitaties kunnen een forse impact hebben op de financiële positie van een gemeente. De boekwaarde van grond is van belang, omdat deze terugverdiend moet worden bij de verkoop.

Grondexploitatie (Bedragen x € 1.000)		Rekening 2018	Begroting 2019	Rekening 2019
A	Bouwgronden in exploitatie	6.462	5.302	4.868
B	Totale baten, exclusief mutaties reserves	172.779	173.394	180.822
	Grondexploitatie A/B * 100%	3,74	3,06	2,69

Doordat de bouwgronden in de exploitatie zijn gedaald en de totale baten hoger zijn ten opzichte van de begroting is er een afwijking in het kengetal grondexploitatie. Het ratio is gedaald en blijft zich bevinden binnen de marges van categorie A.

4. Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het van belang te kijken naar het structurele evenwicht en de robuustheid van de begroting. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is beter in staat om in de toekomst tegenvallers op te vangen.

Structurele baten zijn bijvoorbeeld de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de eigen belastinginkomsten. Structurele lasten zijn bijvoorbeeld personeelslasten, kapitaallasten en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen. Reserve mutaties zijn vrijwel allemaal incidenteel, met uitzondering van de onttrekking aan de reserve Kapitaallasten.

Structurele exploitatieruimte (Bedragen x € 1.000)		Rekening 2018	Begroting 2019	Rekening 2019
A	Totale structurele lasten	177.007	171.288	179.141
B	Totale structurele baten	178.531	172.710	176.922
C	Totale structurele toevoegingen aan reserves	439	423	568
D	Totale structurele onttrekkingen aan reserves	842	827	588
E	Totale baten, exclusief mutaties reserves	172.779	173.394	180.822
	Structurele exploitatieruimte ((B-A)+(D-C))/(E) x 100%	1,12	1,05	1,22-

Op basis van bovenstaande tabel kan geconcludeerd worden dat Velsen per stand jaarrekening een structureel tekort heeft, vooral door twee grote incidenteel tegenvallers in het resultaat.

5. Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishoudens

De belastingcapaciteit geeft inzicht in welke mate het voordoen van een financiële tegenvaller kan worden opgevangen door de belastingen te verhogen. Dit betreft de mate waarin de tarieven niet kostendekkend zijn en/of de maximale ruimte waarmee de OZB kan worden verhoogd. Om deze ruimte weer te kunnen geven is een ijkpunt nodig, door de belastingcapaciteit te relateren aan landelijk gemiddelde tarieven. Het Coelo publiceert deze lasten jaarlijks.

De lokale woonlasten van een gezin bestaan uit: de OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing.

Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden (Bedragen in euro's)		Rekening 2018	Begroting 2019	Rekening 2019
A	OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	261	269	288
B	Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	175	173	173
C	Afvalstoffenheffing voor een gezin	323	354	354
D	Eventuele heffingskorting	0	0	0
E	Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde (A+B+C-D)	759	796	815
F	Woonlasten landelijke gemiddelde voor gezin	735	738	738
	Woonlasten t.o.v. landelijke gemiddelde jaar er voor (E/F) x 100%	103	108	110

De woonlasten van de Gemeente Velsen zijn in 2019 gestegen ten opzichte van 2018.

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Kapitaalgoederen zijn de onderdelen van de openbare ruimte en accommodaties waarvoor langlopende investeringen zijn vereist. Concreet omvatten deze wegen, bruggen, viaducten, oevervoorzieningen, openbare verlichting, verkeersregelininstallaties, verkeersvoorzieningen, de groenvoorzieningen (plantsoenen, bomen, speelvoorzieningen), oppervlaktewater en accommodaties (sportaccommodaties, gebouwen en begraafplaatsen).

Beheer van kapitaalgoederen is gericht op de duurzame instandhouding van deze voorzieningen. Beheren is een cyclisch proces: inspecteren, rapporteren, begroten, plannen, uitvoeren onderhoud (klein/groot/ vervanging), rapporteren en weer inspecteren. Door de systematische aanpak kunnen de noodzakelijke maatregelen optimaal worden afgestemd op de beschikbare middelen. Tenslotte draagt professioneel beheer ertoe bij dat de burger de openbare ruimte positief beleeft

Beheer

De basis voor de systematische aanpak van het beheer is gelegen in de beheerpakketten. In deze software zijn alle relevante gegevens opgeslagen. Door middel van inspecties met een bepaalde frequentie wordt de actuele onderhoudstoestand vastgesteld, getoetst aan erkende normen en in de beheerpakketten verwerkt. Op basis daarvan worden (efficiënte) planningen gemaakt voor onderhoud, vervanging en financiën. Het beheer gaat uit van bestuurlijk vastgestelde kwaliteitsniveaus voor bijvoorbeeld groen, wegen, verlichting, etc.

Het onderhoud omvat:

- dagelijks onderhoud of calamiteitenonderhoud;
- regulier groot onderhoud (zoals herstraten van elementenverhardingen);
- het uitvoeren van grootschalige reparaties aan asfaltverhardingen;
- het vernieuwen van bijvoorbeeld verhardingsconstructie of plantsoenen na het verstrijken van de technische levensduur.

Kerncijfers

Discipline	Beleidskader	Objecten	Cijfers 2018	Cijfers 2019
Wegen	Notitie Wegbeheer 2013-2018	Wegen, straten en (voet)paden	345,0 ha	331,7 ha
Riolering	VGRP	Riolen	320 km	321 km
		Persleiding	37 km	37 km
		Bergbezinkbassins	4 st	4 st
		(Mini) Gemalen/Drukpomppunits	110 st	110 st
		Drainage	63,9 km	64,3 km
		IBA's	25 st	25 st
Groen	Groenbeleidsplan	Bomen	20.768 st	20.658 st
		Bosplantsoenen	24,7 ha	24,6 ha
		Gazon	132,0 ha	134,1
		Hagen	2,4 ha	2,4
		Ruw gras	76,9 ha	79,7
		Speeltoestellen	489 st	503 st
Water	Baggerplan '03	Watergangen, vijvers	9,1 ha	9,1 ha
Openbare verlichting	Beleidsvisie OV '09	Lichtmasten	12.751 st	12.833 st
Sportaccommodaties	Nota Accommodatiebeleid voor sportief Velsen 2010-2015	Gymzalen	12 st	10 st
		Sporthallen	3 st	3 st
		Verenigingsgebouwen	4 st	3 st
		Zwembad	1 st	1 st
		Sportparken/velden	9/34 st	9/34 st
		Tenniscomplexen	5 st	5 st
Gebouwen	Meerjaren onderhoudsplan gemeentelijke accommodaties 2013-2022	Gemeentelijke gebouwen, opstallen e.d.	125	125

*De jaarrekeningcijfers zijn van peildatum januari 2019

Achterstallig onderhoud

In diverse parken in Velsen is achterstallig onderhoud. In navolging van het groenstructuurplan wordt in 2020 gestart met het inhalen van dit achterstallig onderhoud.

Openbare ruimte

Bestemmingsreserve Openbare ruimte

Grote onderhoudsprojecten kunnen grote schommelingen teweeg brengen in het benodigde budget voor het onderhoud aan kapitaalgoederen. Om deze schommelingen op te vangen werkt de gemeente met een bestemmingsreserve. Een voorbeeld van een groot project bij het onderhoud aan wegen is het vervangen van de asfaltdeklagen van de Parkweg/Stationsweg en de Zeeweg. Een groot project bij bijvoorbeeld kunstwerken is het groot onderhoud aan de Julianabrug in 2025. Dit zijn dusdanig grote uitgaven dat de gemeente hiervoor jaarlijks een bedrag reserveert, zodat op termijn het "gespaarde" bedrag gebruikt kan worden voor dekking van de uitgaven. Daarnaast zit in de reserve een bedrag aan doorgeschoven onderhoudswerken die in het volgende jaar nog uitgevoerd worden, inclusief actualisering onderhoudsplannen wegen. Hiermee voorkomt de gemeente dat het

exploitatiebudget voor onderhoud aan wegen per jaar grote schommelingen heeft ten opzichte van het reguliere onderhoudsbudget. Deze situatie geldt ook voor de overige reguliere onderhoudswerkzaamheden in de openbare ruimte, zoals groenonderhoud, openbare verlichting. Het college heeft in 2019 de meerjarenonderhoudsplannen vastgesteld. In 2020 wordt de bestemmingsreserve openbare ruimte (mogelijk deels) omgevormd tot een voorziening.

Wegbeheer

Kader

- Notitie Wegbeheer 2013-2018

Uitgangspunt

In 2011 heeft de raad het onderhoudsniveau van de wegen bepaald op R-. Als gevolg hiervan zijn de budgetten voor het onderhoud met ingang van 2011 verlaagd. Daarnaast is het areaal diverse keren uitgebreid, waarbij het onderhoudsbudget niet structureel is meegestegen. In de begroting 2020 zijn de budgetten opnieuw verlaagd. De gevolgen daarvan worden, vanwege de onderhoudscyclus, op zijn vroegst pas na tien jaren merkbaar.

De technische kwaliteit van de wegen in Velsen is op basis van de laatste inspectie (voorjaar 2018) nog steeds ruim voldoende. Het percentage onvoldoende kwam iets hoger uit dan bij de inspectie van 2016. Daar is nog geen conclusie aan te verbinden. In het voorjaar van 2020 vindt de volgende inspectie plaats.

De resultaten van de inspectie geven het volgende meerjarige beeld

Totale wegennet	2007	2008	2010	2012	2014	2016	2018	adviesnorm
Voldoende	84%	90%	86%	87%	90%	91%	90%	77-88%
Matig	6%	3%	3%	1%	3%	2%	2%	9-14%
Onvoldoende	10%	7%	11%	12%	7%	7%	8%	4-9%

Asfalt	2007	2008	2010	2012	2014	2016	2018	adviesnorm
Voldoende	93%	90%	86%	87%	79%	87%	85%	77-78%
Matig	3%	3%	5%	3%	8%	4%	2%	9-14%
Onvoldoende	4%	7%	11%	10%	13%	9%	13%	4-9%

Elementen	2007	2008	2010	2012	2014	2016	2018	adviesnorm
Voldoende	81%	86%	82%	87%	94%	92%	91%	77-87%
Matig	7%	4%	3%	1%	1%	2%	2%	9-14%
Onvoldoende	12%	10%	15%	12%	5%	6%	7%	4-9%

Groenbeheer

Kader

- Groenstructuurplan Velsen 2019;
- Gedragscode flora en fauna, bestendig beheer en onderhoud.

In het Groenstructuurplan staat onder andere hoe de gemeente het openbaar groen beheert en welke keuzen daarbij worden gemaakt.

Uitgangspunt

Het onderhoud van het openbaar groen kan op verschillende niveaus worden uitgevoerd. Doel van het onderhoud is dat de waarden van het groen voor lange tijd in stand worden gehouden. Differentiatie van het onderhoud is mogelijk op basis van een aantal criteria, waarbij de aspecten heelheid, schoonheid (netheid) en functionaliteit een belangrijke plaats innemen. Velsen onderscheidt drie verschillende kwaliteitszones voor groen. Voor deze kwaliteitszones hanteren we drie verschillende beheervarianten in de zogenoemde RAW-systematiek. Die maakt een onderscheid in kwaliteitsniveaus A, B en C. Ieder niveau omvat een zekere beeldkwaliteit. De beeldkwaliteit wordt voortdurend gemeten. De monitorresultaten worden vastgelegd.

Kwaliteitszone	Kwaliteitsniveau
Representatief groen (druk bezochte plaatsen)	A (hoog)
Stedelijk groen (woonwijken)	B (basis)
Natuurlijk groen (aan de randen van de woonkernen en daar waar kan in de woonkernen)	C (laag)

Groenbeheer data gestuurd

Velsen heeft een digitaal groenbeheersysteem waarin gegevens over beheer buitenruimte zijn opgenomen. Het wordt steeds meer geoptimaliseerd door meer gegevens op te slaan. Op die manier worden de financiële gevolgen van aanpassingen in beheer en/of areaaluitbreiding steeds beter en sneller inzichtelijk.

Rioolbeheer

Kader

- Verbreed gemeentelijk rioleringsplan 2012-2016
- Baggerplan 2003

Uitgangspunt

De gemeente inspecteert regelmatig de onderhoudsstaat van de riolering. Op basis hiervan maakt de gemeente een maatregelenplan, waarbij is vastgesteld of de riolering nog kan blijven liggen, plaatselijke reparatie nodig is, de riolering gerenoveerd of volledig vervangen moet worden. Deze cyclus van inspecteren, interpreteren, uitvoeren en controleren is een doorlopende activiteit.

Door rioolinspecties ontstaat een scherp beeld van de staat van de riolering. Tegelijkertijd kan de riolering steeds efficiënter onderhouden worden door de steeds groter wordende variëteit aan technische herstelmaatregelen. Hierbij gaat de gemeente over naar risico-gestuurd rioolbeheer. Dit sluit aan bij het BAW (Bestuursakkoord Water). Hierin hebben de waterketenpartners (drinkwaterbedrijven, gemeenten vanuit de rioleringstaak en waterschappen vanuit de zuiveringstaak) afgesproken de verwachte kostenstijging in 2020 naar beneden af te buigen. De gemeenten en waterschappen hebben een gezamenlijke taakstelling van € 380 miljoen minder-meerkosten (ongeveer € 1,5 miljoen per jaar voor Velsen). Voor de drinkwatermaatschappijen is dat nog eens € 70 miljoen.

Drainage

Drainage helpt bij het afvoeren van grondwater en zorgt voor minder overlast. De gemeente legt bij rioolvervanging ook gelijk drainage aan. De hoeveelheid te onderhouden drainage neemt daarom toe

Overig

Openbare verlichting

Kader

OV beleidsvisie 2009.

Uitgangspunt

Vanuit efficiëntieoogpunt zijnde vernieuwing van het riool en wegreconstructies meestal leidend voor de vernieuwing van de openbare verlichting. Oude verlichting wordt altijd vervangen door LED, zowel bij renovaties als bij incidentele defecten. Voor het niveau van onderhoud geldt als basis heel en veilig.

Speelvoorzieningen

Kader

Nota Spelen en ontmoeten in de buitenruimte 2010.

Uitgangspunt

Elk jaar wordt het Renovatieplan voor speelplekken vastgesteld. Het Renovatieplan speelplekken toont een overzicht van de speelplekken die in aanmerking komen voor opheffing, vervanging of herinrichting wegens veiligheid, toegankelijkheid of ouderdom.

Op basis van logboeken, waarin de technische staat per speelplek en speeltoestel is vastgelegd, wordt bepaald waar tot renovatie wordt overgegaan.

Accommodaties

Gebouwen, objecten en kunstwerken

Kader

- Meerjarenonderhoudsplan gemeentelijk vastgoed (2019).

Het onderhoudsplan wordt iedere vijf jaar geactualiseerd. Het nieuwe onderhoudsplan is in 2019 door het college vastgesteld.

Uitgangspunt

Onderhoud op vastgoed wordt gekwalificeerd op basis van een NEN-Normering. In het geval van onderhoud op basis van de NEN-2767. Hoger lager de score, hoe hoger het onderhoudsnivo. Score 1 heeft een uitstekend onderhoudsnivo en score 6 een zeer slechte. In de NEN 2767 worden zes conditieniveaus onderscheiden:

- 1 Uitstekend Geen gebreken
- 2 Goed Incidenteel beginnende veroudering
- 3 Redelijk Plaatselijk zichtbare veroudering, functie niet in gevaar
- 4 Matig Kans dat functie in gevaar is
- 5 Slecht Veroudering onomkeerbaar
- 6 Zeer slecht Technisch rijp voor sloop

Alle panden worden onderhouden op het onderhoudsniveau 3. De budgetten zijn hier op gebaseerd.

Sportaccommodaties

We onderscheiden drie groepen sportaccommodaties: de binnensportaccommodaties (sporthallen, gymzalen en verenigingsgebouwen), de buitensportaccommodaties en het zwembad. Het planmatig onderhoud wordt uitgevoerd op basis van een tien jaren planningssysteem met een uitwerking in jaarschijven (MJOP).

De instandhouding en het groot onderhoud van de gebouwen wordt bouwkundig en installatietechnisch (m.u.v. zwembad) uitgevoerd via een beheersplan. Voor de complexe zwembadtechniek bestaat een apart beheerssysteem. Door het permanent in bedrijf zijn van de apparatuur (regeltechniek, waterbehandeling, luchtbehandeling, enz.) is het planmatig onderhoud van het zwembad grotendeels geïntegreerd in het dagelijkse beheer/onderhoud. Naast de meer technische beheerplannen is er een meerjarenplan voor onderhoud en vervanging van de gebruikersvoorzieningen zoals sport- en overige inventaris, elektronische apparatuur, verlichting, sportvloeren, schoonmaakapparatuur, enz.

Kader

Voor de sportaccommodaties geldt het volgende beleidskader:

- De agenda sportaccommodaties 2018-2022 'Ruimte voor de sport!';
- Het Meerjarenonderhoudsplan 2014-2023 (gebruiksonderhoud) voor de gemeentelijke sportaccommodaties;
- Het Meerjarenonderhoudsplan gemeentelijke accommodaties 2013-2022 (eigenaarsonderhoud);
- Vigerende wet- en regelgeving, zoals WHVBZ/BHVBZ (veiligheid zwembaden), Bouwbesluiten, NOC-NSF, Attractiebesluit speeltoestellen, NEN, Waterleidingwet (legionella, e.d), Activiteitenbesluit/ AMvB (milieu, licht, geluid), wetgeving horeca, Sportbesluit (fiscaal), enz.

Uitgangspunt

Buitensportaccommodaties

Het reguliere onderhoud van de sportvelden en bijbehorende voorzieningen wordt uitgevoerd door eigen medewerkers. Specialistische werkzaamheden en grootschalige vervangingen van bijvoorbeeld hekwerken en bestratingen worden over het algemeen uitbesteed. Daarnaast wordt er veel dagelijks onderhoud, zoals speelschade wegwerken, zwerfvuil opruimen en belijnen verricht door vrijwilligers van betrokken sportclubs en sportstichtingen (zogenoemde pakket zelfwerkzaamheid). De clubaccommodaties met kantine, kleedkamers en dergelijke worden volledig beheerd en onderhouden door de sportverenigingen zelf.

Om de buitensportvelden te verduurzamen passen we sinds een aantal jaar alternatieve meststoffen toe, steenmeel. Dit natuurlijke (rest)product bevat veel voedingsstoffen die het bodemleven verbeteren en wordt aangevuld met verdere organische meststoffen. Het draagt bij aan een hogere kwaliteit en verlaging van het gebruik van overige kunstmatige meststoffen. We zetten in samenwerking met de leverancier de nieuwste machinale innovaties op het gebied van deze vorm van bemesting in de komende jaren in op alle sportvelden.

De bosmaaiers op fossiele brandstoffen worden uitgefaseerd en vervangen door elektrische. Op de Sportparken Elta, Schoonenberg en Driehuis is i.s.m. met de aannemer een systeem ontwikkeld dat bij overvloedige regenval in droge perioden het water niet loost op het riool, maar laat irrigeren in de sportvelden. Deze ontwikkeling zorgt voor het langer vasthouden van hemelwater, waardoor de sportvelden eerder en /of beter bespeelbaar zijn. Het daarnaast binnen dit systeem toeleiden van overtollig hemelwater uit de nabije omgeving (wegen, bermen en paden) past goed in de duurzaamheidsambitie van de gemeente Velsen.

Binnensportaccommodaties en zwembad

In zwembad de Heerenduinen is permanent aandacht voor technische innovatie, monitoring, automatisering, onderhoud en vervanging met als doel vergroening en verbeteren van de energieprestaties. Door de planmatige aanpak van het onderhoud van de binnensportaccommodaties verkeren de accommodaties in goede staat. Bij enkele oudere accommodaties wordt het technisch onderhoud sober en/of getemporeerd uitgevoerd, in het geval hier plannen voor renovatie of nieuwbouw zijn. Echter in alle gevallen is de veiligheid en functionaliteit geborgd.

Verduurzamen gemeentelijke sportaccommodaties

Wij willen het gemeentelijk sportvastgoed verduurzamen en zorgen voor een schone lucht en lagere energiekosten. Onze ambitie is dat onze gymzalen, sporthallen en zwembad binnen tien jaar energie neutraal zijn en op langere termijn klimaatneutraal, door middel van CO2-reductie en compensatie. Wij sluiten bij het verduurzamen van de gemeentelijke sportaccommodaties tevens aan op de richtlijnen van de nieuwe Omgevingswet. Deze wet stelt dat we een gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit moeten bereiken en in stand houden.

Duurzaamheid van de gemeentelijke sportaccommodaties staat hoog op onze agenda, zowel bij de bestaande accommodaties als bij nieuwbouw. De daken van een zestal gymzalen zijn voorzien van zonnepanelen. In de Perspectiefnota 2019 is een ambitie opgenomen om in de komende periode werk te maken van het verduurzamen van de eigen vastgoedportefeuille. Deze verduurzaming is gestart bij zwembad De Heerenduinen.

Onderwijsgebouwen

Gemeenten hebben een 'zorgplicht' ten aanzien van de instandhouding van voldoende en adequate huisvesting voor onderwijs- en gymnastiekaccommodaties. Sinds 1 januari 2015 ligt de verantwoordelijkheid voor het onderhoud aan de onderwijsgebouwen geheel bij de schoolbesturen.

Kader

- 'Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Velsen' (huisvestingsverordening onderwijs).

Uitgangspunt

Op grond van de verordening kunnen besturen van scholen aanvragen indienen voor het realiseren van voorzieningen voor het daaropvolgende jaar. De aanvragen worden getoetst aan de voorwaarden van de verordening en worden voorgedragen voor het huisvestingsprogramma of voor het huisvestings-overzicht.

Onderhoudsbudget

(bedragen *€ 1.000)	Rekening 2018	Begroting 2019	Rekening 2019
Wegbeheer	2.822	2.129	2.421
Groenbeheer	1.379	1.257	1.545
Watergangen	158	228	223
Openbare verlichting	285	401	329
Rioolbeheer	653	493	756
Binnensportaccommodaties	249	486	327
Buitensportaccommodaties	588	522	382

Financiering

Inleiding

In deze paragraaf wordt ingegaan op het beleid van de gemeente Velsen op het beleidsveld financiering. Onder financiering wordt verstaan de wijze waarop de gemeente in haar kapitaalbehoefte voorziet om haar activiteiten uit te voeren. Een deel van deze activiteiten wordt met vreemd (geleend) geld gefinancierd. In de paragraaf wordt ook ingegaan op ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt in 2019. Tot slot wordt het risicobeheer van de financieringsportefeuille beschreven.

Het financieringsbeleid van de gemeente Velsen is gericht op:

- het voorzien in de optimale financieringsbehoefte van de gemeente op korte en lange termijn (Treasuryfunctie);
- het beperken van risico's die met deze transacties verbonden zijn;
- het optimaal beheersen van de interne financieringsstromen;
- het gebruikmaken van de ruimte in de renterisiconorm.

Treasuryfunctie

De Treasuryfunctie wordt in de gemeente Velsen in belangrijke mate bepaald door het door de Raad vastgestelde Treasurystatuut. De bepalingen in de wet Financiering Decentrale Overheden(Fido) en de wet Houdbare Overheidsfinanciën(HOF) zijn daarbij leidend. De Treasuryfunctie dient uitsluitend uitgevoerd te worden voor de publieke taak en dient een prudent beleid te kennen.

Veranderingen door de invoering van het Schatkistbankieren zijn de aanleiding geweest voor aanpassing van het Treasurystatuut. Het gewijzigde statuut is op 31 januari 2019 door de Raad vastgesteld (R19.004).De Treasuryfunctie kent de volgende algemene doelstellingen:

- Het continue voldoen aan de wettelijke eisen;
- Het beschermen van de gemeentelijke vermogens- en renteresultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals rente-, valuta- en liquiditeitsrisico's;
- Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen;
- Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de wet Fido en richtlijnen van het Treasury-statuuut.

Mandaat aan te trekken financiële middelen

Bij een structureel liquiditeitstekort moet de gemeente geld lenen en sluit daarvoor een langlopende geldlening af. De raad heeft het college (via het Treasurystatuut) gemachtigd jaarlijks voor maximaal 35 miljoen aan te trekken op de kapitaalmarkt. Indien dit mandaat niet toereikend is om de benodigde financiering aan te trekken, wordt de gemeenteraad om een aanvullend besluit gevraagd. Voor 2019 is geen aanvullend besluit nodig geweest.

Rentevisie

De gemeente heeft een rentecomité dat vier keer per jaar, of zoveel vaker als de marktsituatie daartoe aanleiding geeft, overleg pleegt over het te voeren rentebeleid. Hiertoe stelt het comité een rentevisie vast voor de middellange termijn. In 2019 is het rentecomité 4 keer bij elkaar geweest. Dit heeft niet geleid tot het aantrekken van nieuwe leningen.

Schatkistbankieren

Vanaf december 2013, als gevolg van de invoering van de wet HOF, is de gemeente Velsen verplicht om overtollige liquiditeiten uit te zetten bij het Rijk (Schatkistbankieren). Indien de gemeente Velsen in totaal meer liquide middelen bezit dan de norm van € 1,34 mln (dit is 0,75 % van het begrotingstotaal

2019 van € 178 mln) dient de gemeente dit bij de schatkist aan te houden. Hiervoor wordt een rente vergoed die gelijk is aan de rente die de Nederlandse staat betaalt op leningen die ze op de markt aangaat. Op dit moment is deze rente 0%. Het drempelbedrag is gedefinieerd als een gemiddeld bedrag per kwartaal, waarbij alleen de positieve saldi meetellen. De gemeente heeft in 2019 aan deze verplichting voldaan.

Risicobeheer

Rente speelt, gezien de omvang van de bedragen, een belangrijke rol in de begroting. Om de risico's van de financieringsportefeuille te beperken is in de wet Fido een tweetal instrumenten opgenomen, te weten de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het bedrag dat de gemeente Velsen maximaal 'rood' mag staan. Van belang is de netto schuld op korte termijn. De hoogte van de kasgeldlimiet wordt bepaald door een vastgesteld percentage (8,5%) van het begrotingstotaal. Dit percentage is vastgesteld in de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido, art 2, punt 1b).

Het begrotingstotaal per 1 januari 2019 is € 178 mln. Dit betekent dat de kasgeldlimiet in 2019 een hoogte heeft van € 15,1 mln. De gemiddelde netto vlottende schuld minus de gemiddelde netto vlottende middelen in een kwartaal mag de kasgeldlimiet, in principe, niet overschrijden. Indien de kasgeldlimiet in drie opeenvolgende kwartalen wordt overschreden dient de toezichthouder (Provincie) geïnformeerd te worden. De gemeente heeft zich in 2019 aan de kasgeldlimiet gehouden.

Renterisiconorm

De renterisiconorm is bedoeld om renterisico's die kunnen ontstaan door grote pieken van de aflossingen binnen de leningenportefeuille van een gemeente in te perken. In de wet Fido staat aangegeven dat de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen binnen de leningenportefeuille niet meer dan 20% van het begrotingstotaal mogen zijn. Bij herfinanciering van een groot deel van de portefeuille binnen één jaar wordt immers renterisico gelopen. Daarom is een evenwichtig opgebouwde leningenportefeuille van groot belang. Binnen de leningenportefeuille zijn er geen leningen die voor renteherziening in aanmerking komen.

De opbouw van de leningenportefeuille is in Velsen zodanig evenwichtig dat er in 2019 geen overschrijding van de renterisiconorm heeft plaatsgevonden.

Renterisiconorm (* € 1.000)	2019 Begroting	2019 Rekening
Aflossing langlopende leningen	13.648	13.648
Door verstrekte leningen, geen renterisico	655	675
Renterisico	12.993	12.973
Begrotingstotaal	178.226	178.226
Renterisiconorm, 20% begrotingstotaal	35.645	35.645
Ruimte onder Renterisiconorm	22.652	22.672
Overschrijding Renterisiconorm	0	0

Bij het aantrekken van noodzakelijke financiering wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de noodzakelijke spreiding van de leningenportefeuille. Om het renterisico zoveel mogelijk te beperken worden, vanwege de historisch lage rente, leningen aangetrokken met een looptijd van 15 jaar of langer.

Aangetrokken leningen

In artikel 21 van de Financiële verordening is opgenomen dat het college de schulden met een looptijd korter dan een jaar en het verschuldigde rentepercentage en de schulden met een looptijd langer dan een jaar en het verschuldigde rentepercentage opneemt in de Paragraaf Financiering.

Langlopende leningen

Op 31 december 2019 bedraagt het saldo voor langlopende leningen € 146 mln (afgerond). In het onderstaande overzicht staan de leningen met het bijbehorend rentepercentage weergegeven.

Jaar afsluiting	Percentage	Bedrag in €	Jaar afsluiting	Percentage	Bedrag in €	Jaar afsluiting	Percentage	Bedrag in €
1993 VII	5,31%	3.017.053	2013 II	2,20%	3.000.000	2015 III	1,62%	10.000.000
1993 VIII	2,63%	225.250	2013 III	2,40%	3.000.000	2016 I	1,15%	5.000.000
2005 I	3,72%	5.000.000	2013 IV	2,47%	12.000.000	2016 II	1,21%	5.000.000
2005 II	3,75%	5.000.000	2014 I	1,58%	10.000.000	2016 III	1,38%	5.000.000
2011 I	3,09%	5.000.000	2014 II	1,34%	12.000.000	2016 IV	1,43%	5.000.000
2011 II	2,97%	5.000.000	2014 III	1,43%	10.000.000	2017 I	1,38%	10.000.000
2012 II	2,56%	10.000.000	2015 I	1,53%	5.000.000	2018 I	1,43%	5.000.000
2013 I	2,50%	3.000.000	2015 II	1,47%	5.000.000	2018 II	1,59%	5.000.000
		36.242.303			60.000.000			50.000.000
								146.242.303

In 2019 zijn geen langlopende leningen aangetrokken.

Kortlopende leningen

Op 31 december 2019 is er één kortlopende lening van € 5 mln tegen een rentepercentage van - 0,25 % en één kortlopende lening van € 10 mln tegen een rentepercentage van - 0,25 %.

Complexe financiële producten

De gemeente Velsen maakt geen gebruik van complexe financiële producten zoals derivaten.

Verstrekte leningen

De gemeente heeft een aantal leningen verstrekt in het kader van het publiek belang. Het grootste deel van het saldo van deze leningen zijn leningen die verstrekt zijn in het kader van de Woningbouw. De gemeente Velsen heeft ook één achtergestelde lening. Voor deze lening is een volledige voorziening getroffen.

De openstaande leningen zijn afgenomen met een bedrag van ongeveer € 655.160.

Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW)

De gemeente staat via de WSW garant voor de geldleningen van een aantal woningbouwverenigingen. De laatste jaren is de WSW de nadruk gaan leggen op het controleren van het risico. In de jaarrekening van de WSW is dit als volgt aangegeven. 'wat we doen, doen we goed'. Tevens werkt de WSW aan de verdere optimalisering van het primaire proces van het vaststellen van de risicoscore en het borgingsplafond. Als achtervanger is de gemeente verplicht om renteloze leningen te verstrekken aan het waarborgfonds als die in liquiditeitsproblemen komt door een te laag fondsvermogen.

Waarborgfonds Eigen Woningbouw (WEW)

De gemeente fungeert als achtervang bij Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW). Het WEW biedt via de Nationale Hypotheek Garantie (NHG) aan de geldgevers zekerheid voor het geval de hypotheekgever niet aan zijn financiële verplichtingen voldoet. Geldgevers kunnen het WEW aanspreken voor de restschuld bij gedwongen verkoop. De achtervangfunctie van de gemeente geldt alleen voor hypotheekleningen die tot 1 januari 2011 zijn afgesloten, daarna is sprake van 100% achtervang van het Rijk. Hierdoor neemt de achtervangpositie jaarlijks verder af.

Hypotheekleningen

De hypotheekleningen zijn ontstaan ten tijde van de gemeentegaranties. Jaarlijks krijgt de gemeente Velsen van de hypotheekverstrekker een overzicht van de nog openstaande hypotheekleningen. Deze hebben een aflopend karakter.

Gewaarborgde leningen

De gemeente Velsen is in het verleden, in het kader van borging, overeenkomsten aangegaan. Deze borgstellingen houden natuurlijk een risico in. De grootste borgstelling is de borgstelling van Zeehaven IJmuiden. Deze borg loopt van 31 maart 2018 tot 31 maart 2023. De stand per 31 december 2019 van deze borgsom is € 9.000.000.

Toerekening rente

Het Besluit begroting en verantwoording (BBV) schrijft voor dat rente via de taakvelden wordt toegerekend aan de programma's. Door gebruik te maken van een renteomslag wordt de manier van verantwoorden van de rente in de begroting geharmoniseerd.

Op advies van de commissie BBV wordt voor het berekenen van de renteomslag onderstaand model gebruikt. Hiermee geven we inzicht in de rentelasten voor externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening.

Rente resultaat taakveld Treasury Bedragen x € 1.000	Begroting 2019	Begroting 2019 gewijzigd	Jaarrekening 2019
Rentelasten voor korte en lange financiering	3.758	3.384	3.438
-/- Rentebaten voor korte en lange financiering	-200	-200	-198
Totaal door te belasten externe rente	3.558	3.184	3.240
-/- Door berekende rente grondexploitatie	233	254	234
Saldo door te rekenen externe rente	3.325	2.930	3.005
Rente over eigen vermogen	1.011	1.199	1.200
Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	182	171	171
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	4.518	4.300	4.376
-/- De werkelijk aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toegerekende rente (renteomslag)	5.839	5.302	5.556
Rente resultaat taakveld treasury	1.321	1.001	1.180

Conform de Perspectiefnota 2018 wordt in de Rekening 2019 voor de toerekening van de rente aan de taakvelden een renteomslag percentage van 2,50 % gehanteerd. Het BBV schrijft voor dat de gehanteerde omslagrente niet meer dan 0,5% (positief of negatief) mag afwijken van de berekende omslagrente. Conform onderstaande berekening komen we voor de rekening 2019 uit op een renteomslag percentage van 2,12%.

Renteomslag percentage	Begroting 2019	Begroting 2019 gewijzigd	Jaarrekening 2019
Berekende renteomslag percentage	2,00%	2,03%	2,12%
Renteomslag percentage begroting	2,50%	2,50%	2,50%
Verschil	0,50%	0,47%	0,38%
Marge	0,50%	0,50%	0,50%
Ruimte binnen de marge	0,00%	0,03%	0,12%

Hiermee blijven we binnen de door de BBV gestelde bandbreedtegrens van plus of min 0,5%. Hierdoor ontstaat er een positief renteresultaat op het taakveld Treasury omdat er meer rente wordt toegerekend aan de taakvelden dan de werkelijk geraamde rentelasten.

Bedrijfsvoering

Inleiding

Bedrijfsvoering betreft de bedrijfsprocessen die binnen de gemeente worden uitgevoerd voor het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Bedrijfsvoering bestaat uit beleidsmatige en ondersteunende processen en uit de sturing en beheersing (planning en control) van deze processen. In het vervolg van deze paragraaf wordt een aantal ontwikkelingen in bedrijfsprocessen weergegeven. Het betreft met name bedrijfsprocessen die ondersteunend zijn aan de uitvoering van beleid.

Personeel en organisatie

Organisatieontwikkeling 'Graag Gedaan'

Graag Gedaan is het programma van alle medewerkers van de gemeente Velsen om zich verder te ontwikkelen tot een organisatie waarin optimaal samengewerkt wordt. Samenwerken met elkaar, met inwoners, met ondernemers en organisaties uit Velsen en gemeenten om ons heen. De noodzaak om te ontwikkelen komt voort omdat de verwachtingen vanuit de samenleving over de gemeente anders zijn geworden. De leidende principes daarin zijn 'dichter bij de inwoners en bedrijven' en 'transparant in werkwijze en communicatie'.

Het afgelopen jaar is de focus van het interne programma Graag Gedaan doorontwikkeld naar zes speerpunten:

1. Digitaal werken – de organisatie aanpassen aan de digitaliserende samenleving, door digitaal bereikbaar te zijn en tijd- en plaatsafhankelijk te werken
2. Verliefd op je werkplek – Toewerken naar een passende werkomgeving, gericht op samenwerking
3. Leiderschap – Inzetten op persoonlijk leiderschap en leiding op basis van coaching en begeleiding
4. Slimmer organiseren – Het vernieuwen van werkwijzen door aanpassing in de organisatiestructuur en werkvormen
5. Talent aan zet – Het ontwikkelen, verwerven, behouden en zo goed mogelijk inzetten van het benodigde talent
6. Communicatie is van iedereen – Duidelijk, begrijpelijk en tijdig communiceren met inwoners, bedrijven en samenwerkingspartners, maar ook in onze eigen organisatie

In het afgelopen jaar is onder meer gerealiseerd:

- Grip op alle lopende ICT- en digitaliseringstrajecten
- Gedigitaliseerde aanvraagformulieren en digitale klantendossiers binnen het Sociaal Domein
- Een nieuw huisvestingsconcept
- Verschillende pilots met betrekking tot andersoortige werkplekken zoals stilte plekken, brainstormen en ontmoeten.
- Leiderschapsontwikkeling voor managers
- Voorstel voor een nieuwe organisatiestructuur
- Een voorstel voor een nieuwe communicatievisie en -strategie
- Grote hoeveelheid aan trainingen, workshops en sessie op o.a. het gebied van communicatie, werkdruk en talentontwikkeling

Invoering Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (WNRA)

Per 1 januari 2020 is de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren in werking getreden. Hierdoor is de rechtspositie van gemeenteambtenaren gewijzigd omdat het reguliere arbeidsrecht (Burgerlijk Wetboek) voor hen is gaan gelden in plaats van het ambtenarenrecht. Ook is met ingang van 1 januari een nieuwe Cao Gemeenten van toepassing die is aangepast aan het BW.

In 2019 zijn veel werkzaamheden verricht om de invoering van de wet soepel te laten verlopen.

De personeelsdossiers van alle zittende medewerkers zijn gecontroleerd op arbeidsvoorwaarden en vervolgens gedigitaliseerd in het personeelssysteem Motion. Dit is op verschillende momenten met de werknemers gecommuniceerd en zichtbaar geworden in de dossiers.

In december hebben alle medewerkers een digitale arbeidsovereenkomst ter ondertekening ontvangen. 95% van de arbeidsovereenkomsten zijn op moment van schrijven ondertekend teruggestuurd. De lokale arbeidsvoorwaarden zijn aangepast aan de ruimte die de Cao, het BW en andere wet- en regelgeving biedt. De inhoud van een groot aantal regelingen is nu vastgelegd in een geactualiseerd personeelshandboek.

Salarissen en inhuurkosten

De uitgaven aan personeel zijn een wezenlijk onderdeel van de totale begroting. De personele kosten van eigen personeel en de externe inhuur wordt inzichtelijk gemaakt. Bij de P&C cyclus zijn er aanpassingen van de personele budgetten ten aanzien van de reguliere begroting 2019 gedaan. Dit heeft geleid tot een overschrijding van ruim € 510.00. De inhuur bedraagt 20,5% van de personeelsbezetting en is licht gestegen (1%) ten opzichte van 2018. Landelijk is dit percentage ook gestegen. Het hoge percentage is te verklaren door diverse ontwikkelingen. Eén daarvan is dat de gehele gemeentelijke organisatie aangepast gaat worden en in verband daarmee zijn functies ingevuld door tijdelijk personeel. Daarnaast is het in de aantrekkende arbeidsmarkt lastig om specialistische functies in te vullen en zijn er twee onderzoeken gestart naar mogelijke uitbesteding van werkzaamheden.

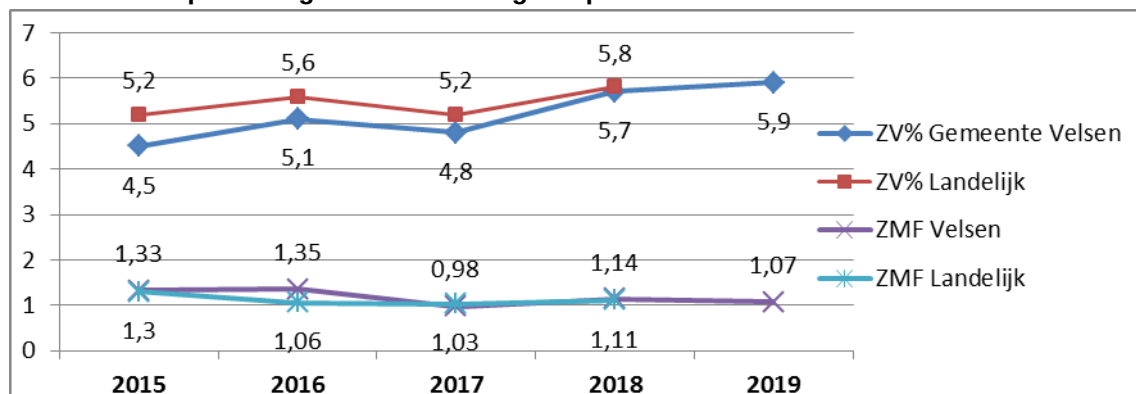
Overzicht salaris- en inhuurkosten 2019:

bedragen x € 1.000	primair begroot	begroot	gerealiseerd
salarissen	€ 33.808	€ 34.360	€ 30.591
inhuur derden	€ 2.378	€ 3.503	€ 7.858
Totaal	€ 36.186	€ 37.863	€ 38.450

Ziekteverzuim 2019

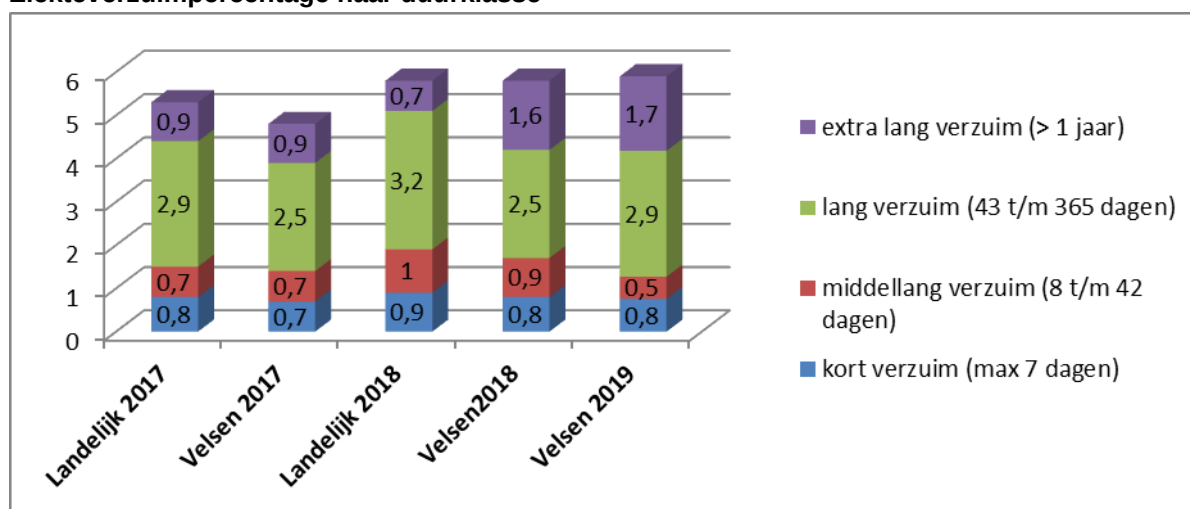
- Het ziekteverzuimpercentage is in 2019 met 0,2% gestegen naar 5,9%.
- De ziekmeldingsfrequentie is gedaald van gemiddeld 1,14 ziekmeldingen per medewerker per jaar naar 1,07.
- Het middellang verzuim is afgenomen, maar het langdurig en extra lang verzuim is toegenomen.

Ziekteverzuimpercentage en ziekmeldingsfrequentie



Figuur 1. Ontwikkeling ziekteverzuim¹

Ziekteverzuimpercentage naar duurklasse



Figuur 2. Opbouw ziekteverzuim naar duurklasse

Gegevensbescherming - ontwikkelingen privacyregelgeving/AVG

Sinds inwerkingtreding van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) op 25 mei 2018 is de impact hiervan steeds duidelijker geworden. Daar waar in de beginperiode sprake was van zogenaamde 'AVG-kramp' valt het op dat de samenleving inmiddels meer gewend is geraakt aan deze regelgeving. Voor de gemeentelijke organisatie stond het jaar 2019 in het teken van het bereiken van een hoger 'privacyvolwassenheidsniveau' en de nadere borging van het privacymanagement, zoals heldere afspraken over (proces)eigenaarschap en een jaarlijks vast te stellen 'werkprogramma privacybeleidsvoering'.

Naast privacyworkshops om de bewustwording in de organisatie te vergroten, zijn in 2019 structurele audits (de zgn. DPIA's) op de meest risicovolle processen in het Sociaal Domein uitgevoerd. In de loop van 2019 is de VNG gekomen tot een uniforme standaard voor verwerkingsregisters en verwerkingsovereenkomsten. Het Velsense verwerkingsregister en het gehanteerde modelverwerkingsovereenkomst zijn geactualiseerd naar deze landelijke standaard. De introductie van de mogelijkheid tot digitaal (via DigID) indienen van AVG-verzoeken heeft dit proces veel toegankelijker en klantvriendelijker gemaakt voor inwoners Velsen. Tot slot heeft ook dit jaar de AVG/Privacy-samenwerking met Beverwijk en Heemskerk en de Omgevingsdienst IJmond weer de nodige (synergie-)voordelen opgeleverd.

¹ Landelijk is het gemiddelde cijfer van gemeenten met inwonersklasse 50.000-100.000 en is afkomstig uit de Personeelsmonitor gemeenten. De landelijk cijfers van 2019 zijn nog niet beschikbaar.

Informatiebeveiliging

Met de uitkomsten van de verantwoording over informatiebeveiliging in 2018 is er een actieplan gemaakt om tekortkomingen weg te nemen. Dit was een ambitieus programma en het is helaas niet gelukt om alles in zijn geheel uit te voeren. Sommige acties zijn deels uitgevoerd en er zijn er ook een aantal blijven liggen.

Door middel van de ENSIA-systematiek is er in 2019 weer een groot aantal vragen beantwoord om te kunnen verantwoorden. Uit de beantwoording blijkt dat Velsen nu voor ca. 78% aan de normen voldoet. Ten opzichte van vorig jaar is dat een behoorlijke verbetering. Dit zijn de normen waaraan volledig wordt voldaan. Aan ca. 29% van de normen wordt deels voldaan. De resultaten zijn verwerkt in een rapportage die aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.

De ministeries van BZK en SZW vereisen een diepgaander en onafhankelijk onderzoek naar de beveiligingsmaatregelen rondom het gebruik van Suwinet en DigiD. Suwinet is een systeem dat wordt gebruikt voor het domein werk en inkomen en bevat gevoelige persoonsgegevens. Het onderzoek wordt uitgevoerd door een IT-auditor. Hoewel de definitieve rapportage nog niet is afgegeven is wel al door de auditor vastgesteld dat de gemeente Velsen in 2019 aan de gestelde normen voor Suwinet heeft voldaan. Omdat de DigiD-aansluitingen van Velsen door externe partijen worden beheerd vindt het grootste deel van het onderzoek bij hen plaats. Op grond van de opgeleverde rapportages van de leveranciers, tezamen met de controle bij de gemeente Velsen, komt de auditor tot het oordeel dat er eveneens voor DigiD aan alle normen wordt voldaan. Het college legt, uiterlijk 1 mei 2020, een verklaring af aan de ministeries over DigiD en Suwinet.

Juridische Kwaliteitszorg

Het doel van juridische kwaliteitszorg is het verbeteren van de juridische kwaliteit van gemeentelijke producten en diensten. Eén van de reguliere activiteiten is het borgen van de juridische kwaliteit bij de implementatie van nieuwe (Europese) wet- en regelgeving. In 2019 is er specifieke aandacht geweest voor de implementatie van de WNRA, de wet normalisering rechtspositie ambtenaren, welke in werking is getreden op 1 januari 2020. Ook zijn de ontwikkelingen met betrekking tot de invoering van de Omgevingswet nauwlettend gevolgd. Daarnaast wordt intern blijvend gewerkt aan het tot stand brengen van een leercurve. Met de vakafdelingen worden regelmatig de ontwikkelingen uit bezwaar- en beroepsprocedures gedeeld zodat tot verbeteringen in het primaire proces kan worden gekomen ter voorkoming van nieuwe bezwaren en beroepen. Met de komst van een extra medewerker bezwaarafhandeling sociaal domein, is gevolg gegeven aan de wens van het college om de informele afhandeling van bezwaarschriften te intensiveren.

Sturing en Controle

Digitaal Dashboard

In 2019 is binnen de gemeente Velsen een digitaal dashboard voor de managers in gebruik genomen. Het voornaamste voordeel van dit dashboard is dat zij niet meer verschillende systemen hoeven te raadplegen om stuurinformatie te krijgen. Het Dashboard ontsluit informatie uit drie verschillende systemen.

Het gaat daarbij om MENS-informatie (o.a. ziekteverzuim en formatie en bezetting), WERK-informatie (o.a. doorlooptijden van zaken) en GELD-informatie (budgetuitputting).

Het Dashboard is gebaseerd op het zogenaamde datakluisprincipe waarbij de bronsystemen niet rechtstreeks worden belast maar waarbij periodiek (meestal 's nachts) data wordt overgeheveld naar een datakluis. De informatie wordt elke 24 uur ververs. Hierdoor is het dashboard elke dag up-to-date en gaat het raadplegen een stuk sneller.

Frauderisico

Van gemeenten wordt verwacht dat zij bedrijfsmatig 'in control' zijn, ofwel de belangrijkste bedrijfsvoeringsrisico's moeten in beeld zijn en de interne beheersmaatregelen moeten adequaat en effectief in de organisatie zijn ingebed.

Om te bepalen of we in Velsen feitelijk in control zijn, wordt jaarlijks door middel van een verbijzonderde interne controle van een aantal financiële processen gecontroleerd of in opzet maar ook in uitvoering adequate beheersmaatregelen aanwezig zijn die financiële risico's wegnemen. Daarnaast gaat ieder jaar bijzondere aandacht uit naar de risico's van fraude, corruptie en niet-integer gedrag. Daarom is in 2019 wederom een frauderisicoanalyse uitgevoerd. Deze analyse is uitgevoerd aan de hand van de frauderisico-inventarisatielijst die onze huisaccountant Deloitte heeft ontwikkeld.

Uit de analyse blijkt dat bij de meeste activiteiten de kans (waarschijnlijkheid) dat een frauderisico zich zonder beheersmaatregel bij die activiteiten voordoet, klein is. Desondanks kan de impact, als een frauderisico zich voordoet, groot zijn. Vandaar dat Velsen adequate beheersmaatregelen heeft getroffen die de frauderisico's verkleinen.

Naast het DT worden ook het college en de Rekenkamercommissie periodiek geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot frauderisico's.

Contractmanagement

In 2019 heeft het college een doelmatigheidsonderzoek naar Inkoopbeleid, contractmanagement, Europees aanbesteden en maatschappelijk verantwoord inkopen laten uitvoeren. Ten aanzien van het onderdeel contractmanagement bleek tijdens het onderzoek dat het beheer van contracten door de organisatie op veel verschillende manieren plaatsvindt. Soms wordt gebruik gemaakt van Pactum, soms van Dimpact, soms van een combinatie van beiden. Soms blijkt dat contracten niet op eenvoudige wijze te achterhalen zijn. Dat maakt het lastig om informatie over inkoopprocessen snel boven water te krijgen. Tevens verschilt het aantal documenten dat per dossier wordt opgeslagen. De conclusie van het onderzoek is dat het contractmanagement/beheer in Velsen onvoldoende vorm is gegeven. Soms gaat het goed en soms minder goed. Er is geen stevige beheersmatige basis om de contracten goed te beheren. Het is nodig om te komen tot een uniforme werkwijze die wordt ondersteund door duidelijk vastgelegde afspraken.

In de rapportage zijn de volgende aanbevelingen gedaan. Het college heeft deze overgenomen:

1. Maak een procesbeschrijving over de wijze waarop contracten beheerd dienen te worden. Neem in deze procesbeschrijving beheersmaatregelen op.
2. Overweeg om het beheer decentraal maar wel uniform te organiseren via de vier domeinen. Overweeg de mogelijkheid om de domeinsecretariaten verantwoordelijk te maken voor de uitvoering van het beheer. Dit bevordert uniform beheer en kan efficiëntievoordelen opleveren. Zowel bij het vastleggen van de contracten als bij het uitvoeren van controles bijvoorbeeld de controle op Europees aanbesteden bij de jaarrekening.

Dienstverlening

Digitale dienstverlening

Vanaf heden is het mogelijk om digitaal aangifte te doen van geboorte. Het aangeven van een geboorte kan dan op afstand worden gedaan. Mede door een wetswijziging waardoor bij digitale aangifte niet meer hoeft getekend te worden kan het hele proces digitaal. Het is nog steeds mogelijk om aangifte te doen aan de balie op het gemeentehuis.

Online afspraken

Zowel Burgerzaken als KCC hebben veel balie klantcontacten afgehandeld in 2019. KCC komt op 27500 balieklantcontacten en Burgerzaken op 37.442 baliecontacten/producten. 30% van alle Burgerzaken afspraken zijn online gemaakt namelijk 11.411. Het aantal binnen gekomen telefoongesprekken bij het KCC bedraagt 54.777.

Deelnemen aan project Landelijke Aanpak Adreskwaliteit

In december 2018 is aangesloten bij het project Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA). Naast het opsporen van adresfraude wordt hierdoor ook de kwaliteit van de gegevens in de Basisregistratie personen bevorderd. In 2019 is gestart met het afleggen van huisbezoeken. In 2019 zijn 48 huisbezoeken afgelegd in het kader van de LAA. En zijn er 33 huisbezoeken afgelegd op basis van eigen onderzoeken. Van de aangeleverde “verdachte” adressen van het Ministerie had 50% een hit. In 2020 zal deelname worden gecontinueerd en geïntensiveerd en zal er aan de gemeenteraad een rapportage over 2019 worden aangeboden.

Thuisbezorgen reisdocumenten

In 2019 is door de invoering van de decentrale modules Burgerzaken mogelijk om reisdocumenten thuis te laten bezorgen. Het project hiervoor is in het 2e kwartaal gestart en met succes afgerond. Het maakt het voor de burger mogelijk om geen tweede keer naar het gemeentehuis te gaan om in het bezit van het (nieuwe) reisdocument te komen. Reisdocumenten worden bezorgd op alle adressen in het land (behalve de Waddeneilanden) op maandag tot en met vrijdag van 08.00 uur tot 22.00 uur en op zaterdag van 08.00 uur tot 18.00 uur. In 2020 wordt gestart om de aanvraag vanaf thuis te starten. De inwoners hoeven voor de aanvraag alleen nog voor de vingerafdruk naar het gemeentehuis. In 2020 wordt bekeken of tevens de rijbewijzen kunnen worden bezorgd.

Bezoekersregistratie

2019 heeft er een pilot plaats gevonden waarbij bezoekers voor het college via een QR code zich via de zuil konden aanmelden en zonder tussenkomst van het KCC worden opgehaald door het bestuurssecretariaat. Na aanmelden bij de zuil zal de betreffende medewerker van het bestuurssecretariaat een pushbericht op de telefoon ontvangen en een pop-up op de monitor. Na deze succesvolle pilot is dit ingebed in de reguliere werkzaamheden. In afwachting van de nieuwe release zal verdere uitbreiding binnen de organisatie plaats vinden.

Groene verhuizingen

In 2019 is er gestart met de pilot “groene” verhuizingen. Adresmutaties van burgers worden automatisch aan de hand van door de gemeente zelf in te stellen risicoprofielen verwerkt. Deze groene verhuisaangiften geven geen enkele reden om aan de betrouwbaarheid hiervan te twifelen. Deze mutaties worden dan ook direct doorgevoerd naar de Basisregistratie Personen. De aangifte wordt zonder tussenkomst van een ambtenaar afgehandeld. Bij de aangiften waar een melding – een oranje of rode arcering – in het proces wordt getoond, kijkt een ambtenaar waarom deze verschijnt. Een dergelijke waarschuwing hoeft niet direct fraude te betekenen maar het geeft wel kans op fraude en de bedoeling is dit vroegtijdig in de gaten krijgen. Wanneer nodig wordt dan alsnog een adresonderzoek ingesteld. Op die manier kan het echter gerichter en zal een dergelijk onderzoek dus minder vaak plaatsvinden.

Verbonden Partijen

Inleiding

In de door de raad vastgestelde nota “Visie op regionale samenwerking” is het beleidskader opgenomen voor samenwerkingsverbanden.

De visie bevat richtinggevende uitgangspunten m.b.t.:

- De beleidsprioriteiten en de regionale focus die de gemeente daarbij hanteert (op welke onderwerpen en op welke regio's richt de gemeente zich primair?);
- De basisprincipes die de gemeente hanteert voor regionale samenwerking (onder welke condities werkt de gemeente samen?);
- De organisatie van samenwerking (op welke wijze werkt de gemeente samen en wordt samenwerking verankerd in de eigen organisatie?).

De gemeente kent verschillende samenwerkingsverbanden. Een aantal daarvan is te scharen onder het begrip “verbonden partijen”. Dit zijn partijen waarmee de gemeente een bestuurlijke relatie en een financieel belang heeft. Onder een financieel belang wordt verstaan dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld, waarover de gemeente risico draagt in geval van faillissement van de verbonden partij en/ of financiële problemen bij de verbonden partij kunnen verhaald worden bij de gemeente. Onder een bestuurlijke relatie wordt in dit verband verstaan dat namens de gemeente een zetel in het bestuur van de betreffende partij wordt ingenomen of het hebben van stemrecht.

Het eventueel aanwezige risico van een verbonden partij is opgenomen in de paragraaf Weerstandsvormogen en risicobeheersing. Partijen waarmee slechts een bestuurlijk belang gediend is en waarbij geen juridisch afdwingbare financiële verplichtingen aanwezig zijn, maken onderdeel uit van de beleidsuitvoering van een programma. Wat betreft de activiteiten van deze partijen verwijzen wij kortheidshalve naar de jaarplannen die deze partijen de gemeente voorleggen.

De paragraaf Verbonden partijen is om twee redenen van belang voor de raad:

1. De verbonden partijen voeren beleid uit, dat de gemeente in principe ook zelf kan (blijven) doen, maar dat in deze gevallen als het ware is uitbesteed aan de verbonden partij. De gemeente blijft de uiteindelijke verantwoordelijkheid houden voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's. De raad blijft nog steeds een kaderstellende en controlerende taak bij de programma's houden. De verbonden partijen spelen een rol bij het realiseren van de beleidsdoelstellingen zoals ze in de programma's zijn opgenomen. In deze paragraaf wordt de koppeling tussen de verbonden partijen en deze beleidsdoelstellingen gelegd. Hierbij moet in ogenschouw worden genomen dat de algemene doestelling van de gemeente in relatie met de verbonden partijen moet zijn “het openbare belang behartigen” ofwel “de publieke taak uitoefenen”. Wat de publieke taak is, bepaalt de raad en daarbij kunnen de volgende vragen aan de orde komen:
 - Wat is de bijdrage van de verbonden partij aan de uitvoering van de gemeentelijke programma's?
 - Waarom dient de gemeente dit belang te behartigen?
 - Gaat het om een belang dat zonder bemoeienis van de gemeente niet naar behoren wordt gediend?

2. Ook is het van belang mogelijke externe en interne ontwikkelingen t.a.v. de verbonden partijen in ogenschouw te nemen. Belangrijke ontwikkelingen kunnen zijn:
- (Voornemens tot) het aangaan van relaties met nieuwe partijen;
 - (Voornemens tot) het beëindigen van relaties met bestaande partijen;
 - Een wijziging van de doelstelling van een verbonden partij;
 - Een (komende) wijziging van de eigenheid van de verbonden partij als gevolg van fusie of integratie;
 - Een afwijking van de voorgenomen of gerealiseerde activiteiten en prestaties;
 - Wetswijzigingen.

Goed bestuur (governance)

Met het op afstand zetten van één of meerdere taken van de gemeente in verbonden partijen, moet de gemeente het toezicht op verbonden partijen inrichten. De ene verbonden partij heeft meer risico's dan andere verbonden partijen, waardoor het benodigde toezicht per verbonden partij verschilt. Andere thema's in dit verband zijn sturen, beheersen en verantwoorden. Van belang is hierbij een goede procesgang van de besluitvorming rond bijvoorbeeld P&C informatie en regionale afstemming (ambtelijk en bestuurlijk). Nadere aandacht heeft ook het beheersen van risico's en het weerstandsvermogen van een verbonden partij. In de P&C informatie is dit inmiddels in zijn algemeenheid een onderdeel bij de verbonden partijen.

Voor 15 april dienen de gemeenschappelijke regelingen de voorlopige jaarrekening en ontwerpbegroting (incl. kaders) aan de deelnemers toe te sturen, zodat de gemeente tijdig over de informatie beschikt en zo nodig de raad een zienswijze kan afgeven. Het Algemeen Bestuur van de GR dient tijdig besluiten te nemen over de definitieve jaarrekening en begroting en deze stukken en in te sturen naar de provincie respectievelijk het rijk indien de provincie deelneemt (de jaarrekening uiterlijk voor 15 juli en de begroting voor 1 augustus).

Wijziging Besluit begroting en verantwoording (BBV)

Op grond van art. 15 Bbv bevat de paragraaf verbonden partijen tenminste:

- A. de visie op en de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen;
- B. de lijst van verbonden partijen, die wordt onderverdeeld in:
1. gemeenschappelijke regelingen;
 2. vennootschappen en coöperaties;
 3. stichtingen en verenigingen, en
 4. overige verbonden partijen.

In de lijst van verbonden partijen wordt ten minste de volgende informatie opgenomen (verkorte versie):-

- de wijze waarop de gemeente een belang heeft in de verbonden partij en het openbaar belang ermee gediend word; het belang aan het begin en de verwachte omvang aan het einde van het begrotingsjaar;
- informatie over vermogen en resultaat;
- eventuele risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Verder is onder het programma de betrokkenheid van de verbonden partijen bij de realisatie van de doelstellingen binnen het programma vermeld (volgens art. 8, lid 3b BBV).

Provinciaal beleid

De provincie Noord-Holland heeft in de Kaderbrief financieel toezicht 2019 nog een aantal algemene aandachtspunten meegegeven voor de verbonden partijen. Het gaat dan om thema's als het werken met een meerjarenbeleidsplan (met een reële meerjarenbegroting) en het goed inzicht houden in de ontwikkelingen bij en de financiële risico's / weerstandscapaciteit van een verbonden partij. Indien nodig worden bij onvoldoende weerstandscapaciteit de risico's opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen.

Overzichten verbonden partijen

Hierachter volgt het overzicht van de verbonden partijen zoals de BBV dat voorschrijft. In het onderdeel financiële gegevens zijn in kolom 1 van de cijferopstelling de rekeningresultaten 2018 van de verbonden partijen weer te geven. In kolom 2 worden de begrotingscijfers van het jaar 2019 opgenomen. De jaarrekeningresultaten 2019 zijn nog niet bekend.

Overzicht verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen

Recreatieschap Spaarnwoude

Algemeen

Vestigingsplaats	Haarlem
Website	www.spaarnwoude.nl/
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Deelnemende partijen	Provincie Noord-Holland, gemeente Amsterdam, gemeente Haarlem, gemeente Haarlemmermeer en gemeente Velsen.

Bestuurlijk

Bestuurlijke vertegenwoordiging	Wethouder Diepstraten
Behartigd openbaar belang	Deze regeling heeft ten doel het binnen een vastgesteld gebied: a. Bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie. b. Het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu. c. Het tot stand brengen en onderhouden van een landschap, dat is afgestemd op het onder a en b geformuleerde.
Visie op de verbonden partij	Meewerken aan het bereiken van bovengenoemde doelstelling.
Beleidsvoornemens 2018-2021	In 2019 is een integrale visie opgesteld; de verwachting is dat deze visie – de Visie Spaarnwoude Park 2040 - in het voorjaar 2020 wordt vastgesteld. Vervolgens wordt het uitvoeringsprogramma, behorend bij de Visie, de komende jaren verder uitgewerkt.
Is er sprake van een verplichte of vrijwillige deelname?	Velsen heeft samen met de andere participerende gemeenten en de provincie op zich genomen om de doelstelling zoals hierboven genoemd binnen de Gemeenschappelijke Regeling te realiseren.
Welke frictiekosten / Frictieproblemen zijn voorzienbaar bij een eventuele uittreding (financiële e/o bestuurlijke)?	Eventuele uittreding is niet aan de orde omdat dit om zeer hoge frictiekosten zal gaan en om verlies van invloed op de realisatie van de doelstelling.
Hoe kan de informatievoorziening richting raad / college worden verbeterd?	De informatievoorziening naar de raad/college is op orde.

Financieel

(Wijziging) belang	7,6%		
Financiële gegevens	2018	2019	
Eigen vermogen	€ 17.136.409	€ 14.927.228	
Vreemd vermogen	€1.793.998	€ 964.036	
Resultaat	€ 0	€ 0	
Welke financiële bijdrage levert de gemeente?	€ 114.742	€ 270.390	
Toelichting financiële gegevens	De cijfers 2018 komen uit de vastgestelde jaarrekening 2018. De cijfers 2019 uit de begroting.		
Hoe wordt invulling gegeven aan de opgelegde bezuiniging?	N.v.t.		

Risico

Risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen?	N.v.t.
--	--------

Omgevingsdienst IJmond

Algemeen

Vestigingsplaats	Beverwijk
Website	www.odijmond.nl/
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Deelnemende partijen	Gemeenten Beverwijk, Heemskerk, Uitgeest, Velsen, Haarlem, Beemster, Purmerend, de provincie Noord-Holland, Bloemendaal, Edam-Volendam, Heemstede, Landsmeer, Oostzaan, Waterland, Wormerland en Zandvoort .

Bestuurlijk

Bestuurlijke vertegenwoordiging	Wethouder Bal en wethouder Dinjens (plv)
Behartigd openbaar belang	De dienst heeft tot doel het zo effectief en efficiënt mogelijk voorbereiden, waaronder (gevraagd en ongevraagd) adviseren en (het laten) uitvoeren, van de integrale milieutaken van de deelnemers. Daarbij maken de dienst en de deelnemers toetsbare afspraken over de omvang en kwaliteit van de te leveren producten en diensten, alsmede de daarbij behorende kosten.
Visie op de verbonden partij	Een integrale bescherming van milieu en leefomgeving. Het initiëren en stimuleren van een ontwikkeling die voorziet in de behoefte van de huidige generatie zonder daarmee toekomstige generaties te beperken in hun behoeftevoorziening. Voor het verbeteren van de kwaliteit van fysieke leefomgeving zijn beleidsnotities vastgesteld op het gebied van milieuhandhaving, lucht, geluid, Schiphol en bodem. Ten aanzien van deze wettelijke taken is de ambitie om (blijvend) aan de wettelijke normen te voldoen.
Beleidsvoornemens 2018-2021	De Omgevingsdienst IJmond heeft zelf geen beleidsdoelstellingen en is een uitvoerende dienst. Wel heeft de Omgevingsdienst een doelstelling ten aanzien van de uitvoering van haar taken. Per deelnemende gemeente wordt voor een periode vier jaren een Milieubeleidsplan geschreven. De activiteiten en beleidsvoornemens van de Omgevingsdienst liggen in het verlengde van de doelstelling met betrekking tot het milieubeleid van de gemeente Velsen. Het milieubeleidsplan is per 1 januari 2020 verlopen. In plaats van een nieuw milieubeleidsplan zal de gemeente een lokaal klimaatakkoord opstellen. Omgevingsdienst IJmond levert hieraan een bijdrage. De Visie luchtkwaliteit 2017-2021 zal worden vervangen door een nieuwe Visie mede gelet op het nationale Schone Luchtakkoord.
Is er sprake van een verplichte of vrijwillige deelname?	Ten aanzien van de uitvoering van het basistakenpakket is deelname verplicht (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht). Voor de overige taken is sprake van vrijwillige deelname.
Welke frictiekosten / Frictieproblemen zijn voorzienbaar bij een eventuele uittreding (financiële e/o bestuurlijke)?	Uittreding kan slechts plaatsvinden nadat het algemeen bestuur in overleg met de deelnemer die wenst uit te treden de financiële en overige gevolgen van de uittreding heeft bepaald. Ten aanzien van de frictiekosten bij uittreding wordt verwezen naar de bepaling hierover in de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond.
Hoe kan de informatievoorziening richting raad / college worden verbeterd?	De Omgevingsdienst informeert het college / gemeenteraad aan de hand van zowel begrotingscyclus van de gemeente als van de Omgevingsdienst. Ontwikkelingen en voortgang worden voornamelijk via deze cycli aan het college en de raad kenbaar gemaakt. Bij belangrijke dossiers zoals luchtkwaliteit neemt de portefeuillehouder Milieu deel aan regionale overleggen en worden het college en de raad via college- en raadsvoorstellen geïnformeerd. Voor belangrijke ontwikkelingen worden er presentaties georganiseerd voor college, raad en commissieleden.

Financieel

(Wijziging) belang	Dit was 35,14%. Voor de periode 2019 t/m 2021 is de nieuwe verdeelsleutel 30,7%.	
Financiële gegevens	2018	2019
Eigen vermogen	€ 509.260	€ 428.248
Vreemd vermogen	€ 8.551.522	€ 8.235.006
Resultaat	€ 10.512	€ 0
Welke financiële bijdrage levert de gemeente?	€ 1.674.293	€ 1.665.176
Toelichting financiële gegevens	N.v.t.	
Hoe wordt invulling gegeven aan de opgelegde bezuiniging?	Er is geen sprake van een (voorgenomen) bezuiniging.	

Risico

Risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen?	Gezien de ontwikkelingen van de afgelopen jaren, zoals de uitbreiding van het aantal deelnemers, decentralisatie van taken door de Omgevingswet en het feit dat steeds meer activiteiten worden uitgevoerd op basis van dienstverleningsovereenkomsten en projecten, is het risicoprofiel gewijzigd. De ODIJ is verzocht om in 2019 de risico's te actualiseren en om een voorstel over de gewenste omvang van het weerstandsvermogen aan het bestuur voor te leggen.
--	---

ReinUnie

Algemeen

Vestigingsplaats	Heemskerk
Website	Geen
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Deelnemende partijen	Gemeenten Beverwijk, Heemskerk en Velsen

Bestuurlijk

Bestuurlijke vertegenwoordiging	Wethouder Bal
Behartigd openbaar belang	De ReinUnie heeft tot doel de gemeenschappelijke belangen van de deelnemers te behartigen die verband houden met de (ver)koop en verhuur van opstallen voor de afvalinzameling met NV HVC. Daarnaast wordt gestreefd samenwerking op het gebied van afvalverwerking en reiniging.
Visie op de verbonden partij	Het beheren en naleven van deze huur-, financieringsovereenkomsten zijn de activiteiten van de gemeenschappelijke regeling.
Beleidsvoornemens 2018-2021	De activiteiten en beleidsvoornemens van de ReinUnie liggen in het verlengde van de doelstelling met betrekking tot afvalverwijdering van de gemeente Velsen.
Is er sprake van een verplichte of vrijwillige deelname?	Er is sprake van een vrijwillige deelname.
Welke frictiekosten / Frictieproblemen zijn voorzienbaar bij een eventuele uittreding (financiële e/o bestuurlijke)?	In de regeling is opgenomen dat gemeenten dit in onderlinge overeenstemming regelen. Dat zal gaan om de financiële gevolgen.
Hoe kan de informatievoorziening richting raad / college worden verbeterd?	Door de gemeenteraad vooraf te informeren over de verschillende onderwerpen die spelen.

Financieel

(Wijziging) belang	47%	
Financiële gegevens	2018	2019
Eigen vermogen	-/- € 2.865	€ 935
Vreemd vermogen	€ 3.656.962	€ 3.320.130
Resultaat	-/- € 19.873	€ 3.800
Welke financiële bijdrage levert de gemeente?	€ 0	€ 9.394,-
Toelichting financiële gegevens	De cijfers zijn gebaseerd op de jaarrekening 2018 en de gewijzigde begroting 2019. De jaarlijkse lasten van ReinUnie worden vanaf 2019 gedekt door een bijdrage van de deelnemende gemeenten en wordt vanuit het budget voor huishoudelijke afval betaald.	
Hoe wordt invulling gegeven aan de opgelegde bezuiniging?	Er is geen sprake van een opgelegde bezuiniging.	

Risico

Risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen?	Per 1 Januari 2020 bedraagt de algemene reserve € 935,-. Per 31 december is het vermogen gelijk. ReinUnie heeft een bescheiden algemene reserve. Eventuele tegenvallers die niet door de algemene reserve opgevangen kunnen worden, worden door de deelnemers opgevangen middels een grotere bijdrage in het volgende boekjaar. Op grond van de gemeenschappelijke regeling ReinUnie is er geen voorschrift over de minimale of maximale algemene reserve.
--	--

Afvalschap IJmond-Zaanstreek

Algemeen

Vestigingsplaats	Heemskerk
Website	Geen
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Deelnemende partijen	Gemeenten Beverwijk, Heemskerk en Velsen.

Bestuurlijk

Bestuurlijke vertegenwoordiging	Wethouder Bal
Behartigd openbaar belang	Het Afvalschap IJmond-Zaanstreek (AIJZ) beheert de aandelen van de NV HVC. De taken van het AIJZ zijn beperkt tot de taken die behoren bij het aandeelhouder zijn; Namelijk via het bestuur van het AIJZ een standpunt bepalen voor de Algemene Vergadering van HVC. HVC verwerkt het huishoudelijk afval van haar aandeelhouders en is duurzame energieleverancier.
Visie op de verbonden partij	Het doel van het AIJZ is het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten met betrekking tot het beheer van de aandelen van HVC. Velsen heeft op 2 juli 2019 een principebesluit genomen om uit de AIJZ te treden. Naar verwachting zal het medio 2020 duren voor dit volledig is geëffectueerd. Eind 2018 is Zaanstad uit AIJZ getreden.
Beleidsvoornemens 2018-2021	Velsen meent dat gezamenlijk aandeelhouder zijn niet langer een voordeel heeft.
Is er sprake van een verplichte of vrijwillige deelname?	Vrijwillige deelname.
Welke frictiekosten / Frictieproblemen zijn voorzienbaar bij een eventuele uittreding (financiële e/o bestuurlijke)?	Uittreden betekent niet langer een bijdrage betalen aan AIJZ, Naar verwachting volgen er eenmalige kosten uit het uittreden. Die kosten zijn minder dan de gebruikelijke jaarlijkse bijdrage.
Hoe kan de informatievoorziening richting raad / college worden verbeterd?	Door uit te treden worden de lijnen korter en kan de raad eerder en beter betrokken worden.

Financieel

(Wijziging) belang	De primaire taak van AIJZ is het beheren van 264 HVC aandelen. Daarmee heeft AIJZ 9,08% van de HVC aandelen. Op basis van dit aandeelhouderschap staat AIJZ ook garant voor 9,08% van de schulden van HVC en krijgt daarvoor een garantstellingsvergoeding. Velsen heeft een aandeel van 50% in AIJZ. Velsen heeft besloten uit AIJZ te treden dat zal naar verwachting medio 2020 een feit worden, waarbij Velsen 132 aandelen HVC 'overneemt' en 132 aandelen achterblijven in AIJZ. Velsen krijgt daardoor straks 4,5% rechtstreeks aandeel en zeggenschap in HVC. AIJZ krijgt eveneens 4,5% rechtstreeks aandeel in HVC. Zowel nu als straks staat Velsen voor 4,5% garant voor de schulden van HVC. De huidige garantstellingsprovisie voor de deelnemers is naar rato en verandert voor Velsen dus niet door het uittreden uit AIJZ.		
Financiële gegevens	2018	2019	
Eigen vermogen	€ 34.755	€ 43.000	
Vreemd vermogen	€ 9.451	€ 0	
Resultaat	€ 916	€ 0	
Welke financiële bijdrage levert de gemeente?	€ 2.763	€ 5.525	
Toelichting financiële gegevens	Dit is de vastgestelde jaarrekening 2018 en begroting 2019 van AIJZ.		
Hoe wordt invulling gegeven aan de opgelegde bezuiniging?	Er is geen sprake van een (voorgenomen) bezuiniging. Uittreden leidt echter wel tot een bezuiniging.		

Risico

Risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen?	De aandeelhouders van HVC ieder naar rato aansprakelijk voor de schulden en tekorten van HVC. Sinds 2017 is dat niet meer hoofdelijk voor het totaal aan garantstelling, maar naar rato van het aandeel. Gezien het meerjarenperspectief van de HVC is het risico laag. Het feit dat Velsen uit AIJZ treedt verandert niets aan dat risico. Velsen blijft voor een gelijk deel aandeelhouder in HVC alleen voortaan op persoonlijke titel.
--	--

Centraal Nautisch Beheer

Algemeen

Vestigingsplaats	Amsterdam
Website	www.portofamsterdam.com
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Deelnemende partijen	Gemeenten Amsterdam, Beverwijk, Velsen en Zaanstad en voorts private havenbeheerders Zeehaven IJmuiden en Tata Steel IJmuiden.

Bestuurlijk

Bestuurlijke vertegenwoordiging	Het CNB is een "Bedrijfsvoering organisatie". Deze kent een enkelvoudig bestuur. De gemeente benoemt een bestuurder (wethouder) in het Bestuur.
Behartigd openbaar belang	Bevordering van een vlotte, veilige en milieuverantwoorde afwikkeling van het scheepvaartverkeer in Velsen en het Noordzeekanaalgebied.
Visie op de verbonden partij	Intensieve samenwerking komt ten goede aan de veiligheid op het Noordzeekanaal en verminderd de administratieve lasten van de ondernemers.
Beleidsvoornemens 2018-2021	Een veilige en vlotte afwikkeling van het scheepvaartverkeer, informatiepositie benutten en verbeteren. Daarin speelt informatie en informatiesystemen steeds belangrijker. Er zijn snelle ontwikkelingen op het gebied van de scheepvaart informatiesystemen. CNB houdt zich bezig met het vormgeven van de informatieketens waar de havenmeester deel van uitmaakt in rol van autoriteit en partner. Ook de bouw van de sluis en nautische toegankelijkheid en veiligheid blijft een belangrijk aandachtspunt de komende jaren.
Is er sprake van een verplichte of vrijwillige deelname?	De gemeente neemt vanaf 1994 op verzoek van Rijk en Amsterdam en met het oog op het gezamenlijke doel deel in de GR.
Welke frictiekosten / Fricatieproblemen zijn voorzienbaar bij een eventuele uittreding (financiële e/o bestuurlijke)?	Eventuele uittreding is uit bestuurlijk oogpunt kwetsbaar, omdat CNB een gemeenschappelijk regionaal doel dient.
Hoe kan de informatievoorziening richting raad / college worden verbeterd?	Dat kan eventueel door (naast begroting en jaarrekening) voorafgaande aan belangrijke of strategische besluitvorming, een informatieve sessie te organiseren.

Financieel

(Wijziging) belang	Geen financieel belang	
Financiële gegevens	2018	2019
Eigen vermogen	n.b.	n.b.
Vreemd vermogen	n.b.	n.b.
Resultaat	n.b.	n.b.
Welke financiële bijdrage levert de gemeente?	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting financiële gegevens	De uitvoering van de taken van het CNB vallen organisatorisch binnen de organisatie van Haven Amsterdam in een aparte divisie havenmeester (DHM) . De opzet van de gemeenschappelijke regeling is zo dat het exploitatie resultaat gedragen wordt door het Havenbedrijf Amsterdam.	
Hoe wordt invulling gegeven aan de opgelegde bezuiniging?	N.v.t.	

Risico

Risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen?	N.v.t.
--	--------

IJmond Werkt!

Algemeen

Vestigingsplaats	Beverwijk
Website	www.ijmondwerkt.com/
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Deelnemende partijen	Gemeente Beverwijk, gemeente Heemskerk, gemeente Uitgeest en gemeente Velsen.

Bestuurlijk

Bestuurlijke vertegenwoordiging	Wethouder Steijn en Wethouder Verwoort
Behartigd openbaar belang	IJmond Werkt! is de gezamenlijke uitvoeringsorganisatie van de vier IJmondgemeenten die uitvoering geeft aan de re-integratietaken in het kader van de Participatie voor mensen, met of zonder arbeidsbeperking. Daarnaast is IJW verantwoordelijk voor de re-integratie taken van de Wsw doelgroep en de mensen met een indicatie Nieuw Beschut Werk.
Visie op de verbonden partij	De economische zelfstandigheid en maatschappelijke participatie bevorderen en voorkomen van sociaal isolement van een ieder die niet in de eigen bestaansmiddelen kan voorzien door betrokkenen te stimuleren tot werk met ondersteuning van een geschikt aanbod van instrumenten en activiteiten voor zowel de werkgever als de kandidaat.
Beleidsvoornemens 2018-2021	Het beleid richt zich erop om zoveel mogelijk mensen met of zonder arbeidsbeperking aan het werk te helpen. De activiteiten van IJmond Werkt! liggen in het verlengde van de beleidsvoornemens van de gemeente Velsen. Op 21 februari 2017 is de Uitgangspuntennotitie Participatiewet IJmondWerkt! 2017-2021 vastgesteld. Deze notitie en het hier op gebaseerde werkplan vormen voor komende jaren de basis van de samenwerking tussen IJW en de gemeenten. De financiële vertaling van de uitgangspunten is jaarlijks terug te vinden in de (meerjaren)begroting inclusief werkplan en het jaarverslag. De ervaringen van de afgelopen jaren, de uitwerking van een aantal efficiëncymaatregelen en diverse landelijke ontwikkelingen hebben gezorgd voor de totstandkoming van de geformuleerde uitgangspunten. Aan de hand van de resultaten van een onderzoek naar de effectiviteit van re-integratie zal in 2020 gewerkt worden aan een nieuwe meerjarige uitgangspuntennotitie.
Is er sprake van een verplichte of vrijwillige deelname?	Vrijwillig
Welke frictiekosten / Frictieproblemen zijn voorzienbaar bij een eventuele uittreding (financiële e/o bestuurlijke)?	Geen uittreding Uitgeest. Dit gaat vooralsnog niet door.
Hoe kan de informatievoorziening richting raad / college worden verbeterd?	Door de informatievoorziening op beleids- en financieel niveau tussen de samenwerkende partners te intensiveren, bijvoorbeeld bij het samenstellen van het werkplan. De financiële vertaling van de uitgangspunten is jaarlijks terug te vinden in de (meerjaren)begroting inclusief werkplan en het jaarverslag.

Financieel

(Wijziging) belang	Het belang van de gemeente wordt bepaald op basis van het aantal inwoners verhoogt met 2%; in 2016 was dit 44%.	
Financiële gegevens	2018	2019
Eigen vermogen	€ 1.791.000	€
Vreemd vermogen	€ 3.399.000	€
Resultaat	€ 2.419.000	-
Welke financiële bijdrage levert de gemeente?	€ 6.737.000	€ 6.509.067
Toelichting financiële gegevens	Bron: Jaarrekening 2018 en meerjarenraming 2021 t/m 2023 van de gemeenschappelijke regeling IJmond Werkt! IJmond Werkt! heeft in haar jaarverslag 2019 aangegeven dat er een positief resultaat over 2019 is behaald van € ----- (Q4 rap. € 300.000) Dit resultaat zal worden verdeeld over de deelnemende gemeentenvolgens de in de GR opgenomen verdeelsleutel. In 2018 bedroeg het positieve resultaat van IJmond Werkt! € 2.419.000 waarvan € 1.064.000 is teruggevloeid naar Velsen.	
Hoe wordt invulling gegeven aan de opgelegde bezuiniging?	Er is geen sprake van een (opgelegde) bezuiniging.	

Risico

Risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen?	- Mogelijke verdere kortingen op het Wsw- en re-integratiedeel subsidie uit het participatiebudget. - Eventuele verdere bezuinigingen op de groenopdrachten die de deelnemende gemeenten aan IJmond Werkt! verstrekken. - Meer vergoedingen uit het participatiebudget. - Ziekteverzuim bij sw - VPB plicht - Voorgenomen uittreding Uitgeest gaat vooralsnog niet door maar zou in de toekomst alsnog plaats kunnen vinden
--	---

Gemeenschappelijke regeling Schoolverzuim en Voortijdig schoolverlaten regio West-Kennemerland

Algemeen

Vestigingsplaats	Haarlem
Website	http://www.leerplein-mzk.nl/
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Deelnemende partijen	Gemeenten Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem, Heemskerk, Heemstede, Velsen en Zandvoort

Bestuurlijk

Bestuurlijke vertegenwoordiging	Wethouder Steijn
Behartigd openbaar belang	Deze regeling behartigt het belang van een centrale registratie voor de uitvoering van de Leerplichtwet 1969 en de Wet regels inzake Regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten. De gemeente Haarlem is aangewezen als centrumgemeente.
Visie op de verbonden partij	Ten behoeve van de wetsuitvoering is een uitvoeringsorganisatie ingesteld voor het verzorgen leerlingenadministratie en verzuimmeldingen via digitale verwerking. Scholen in regio melden op één gelijke wijze verzuim aan.
Beleidsvoornemens 2018-2021	In 2019 zal onverminderd uitvoering worden gegeven aan de centrale registratie. Voor de gehele regio ontstaat één actueel en volledig bestand van alle 4- tot 27-jarigen met informatie over schoolbinding, verzuim en startkwalificatie e.d. waarvan gemeenten voor de uitvoering van hun wettelijke leerplicht- en RMC-taken gebruik kunnen maken.
Is er sprake van een verplichte of vrijwillige deelname?	Er is sprake van een vrijwillige deelname aan deze regeling. Wel is er een verplichting uitvoering te geven aan de Leerplichtwet 1969 en de Wet regels inzake Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten. Gemeente is de GR aangegaan voor de onderdelen leerplichtadministratie (voorheen GR Carel) en de regionale RMC-functie. De uitvoering van de leerplicht doet Velsen lokaal.
Welke frictiekosten / Frictieproblemen zijn voorzienbaar bij een eventuele uittreding (financiële e/o bestuurlijke)?	Uit de gemeenschappelijke regeling volgt dat het gemeenschappelijk orgaan de financiële en overige gevolgen van uittreding regelt. Daarbij geldt als uitgangspunt dat de uittredende gemeente de kosten draagt die het rechtstreekse gevolg zijn van de uittreding en dat de overige gemeenten geen financieel nadeel van de uittreding ondervinden.
Hoe kan de informatievoorziening richting raad / college worden verbeterd?	Het jaarverslag wordt aan de raad aangeboden.

Financieel

(Wijziging) belang	Gemeente Haarlemmerliede & Spaarnwoude gaat door een gemeentelijke fusie per 1 januari 2019 uittreden uit de GR schoolverzuim en VSV. Deze uittreding gaat gepaard met frictiekosten. Hiervoor is met die gemeente een afkoopsom voor percelen 1, 2 en 3 over vijf jaar afgesproken; deze afkoopsom zal worden ingezet de komende vijf jaar om te voorkomen dat de resterende gemeenten geconfronteerd worden met een financieel nadeel als gevolg van de uittreding (conform artikel 32, lid 6 van de GR). In de definitieve begroting 2019 van de GR zal dit financieel exact worden verwerkt.		
Financiële gegevens	2018	2019	
Eigen vermogen	N.v.t.	N.v.t.	
Vreemd vermogen	N.v.t.	N.v.t.	
Resultaat	N.v.t.	N.v.t.	
Welke financiële bijdrage levert de gemeente?	€ 22.199	€ 22.500	
Toelichting financiële gegevens	Geen		
Hoe wordt invulling gegeven aan de opgelegde bezuiniging?	N.v.t.		

Risico

Risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen?	N.v.t.
--	--------

Noord-Hollands Archief

Algemeen

Vestigingsplaats	Haarlem
Website	www.noord-hollandsarchief.nl/
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Deelnemende partijen	Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, gemeente Haarlem en gemeente Velsen.

Bestuurlijk

Bestuurlijke vertegenwoordiging	Wethouder Verwoort
Behartigd openbaar belang	Het behartigen van de belangen van de minister en de gemeenten bij alle aangelegenheden betreffende de archiefbescheiden en de collecties die berusten in de rijksarchiefbewaarplaats in de provincie Noord-Holland en in de archiefbewaarplaatsen van de gemeenten. Het Noord-Hollands Archief is ingesteld om archieven te bewaren voor het Rijksarchief in Noord-Holland en de gemeenten in de regio Kennemerland en deze voor het publiek toegankelijk te maken en houden.
Visie op de verbonden partij	Het Noord-Hollands archief voert de wettelijke taak van beheer van archieven uit voor de gemeente. Het archief wordt ontsloten zodat zoveel mogelijk mensen kunnen kennismaken met de collectie en archieven.
Beleidsvoornemens 2018-2021	Het programma van het Noord-Hollands Archief voor de periode 2017 – 2020 ligt vast in het beleidsplan “voor nu en later”. In dit beleidsplan worden 15 actielijnen onderscheiden met in totaal 57 concrete acties en resultaten. Voor 2018 staan onder andere de ontwikkeling van een nieuwe marketing- en communicatiestrategie en het uitvoeren van een doelgroepenonderzoek op het programma.
Is er sprake van een verplichte of vrijwillige deelname?	Vrijwillig
Welke frictiekosten / Frictieproblemen zijn voorzienbaar bij een eventuele uittreding (financiële e/o bestuurlijke)?	Dit is niet onderzocht. De gemeente zal, indien zij niet tevreden is over de geleverde dienstverlening, een andere oplossing moeten zoeken voor het beheer van haar archieven.
Hoe kan de informatievoorziening richting raad / college worden verbeterd?	N.v.t.

Financieel

(Wijziging) belang	Jaarlijkse financiële bijdrage in de kapitaallasten en het archiefbeheer.	
Financiële gegevens	2018	2019
Eigen vermogen	€ 77.358	n.b.
Vreemd vermogen	€ 2.734.756	n.b.
Resultaat	€ 126.092	n.b.
Welke financiële bijdrage levert de gemeente?	€ 279.613	€ 317.204
Toelichting financiële gegevens	Het Noord-Hollands Archief voert per 2019 een nieuwe tarievenstructuur in voor de extra activiteiten in het kader van de digitale archivering (e-depot). De financiële bijdrage van Velsen (jaarlijks € 279.613) is daarom verhoogd met een bijdrage voor digitaal informatiebeheer in de vorm van een vast bedrag per inwoner met een aflopend kortingspercentage in de jaren 2019-2022. Deze bijdrage bedraagt € 37.307 in 2019, € 55.960 in 2020, € 74.614 in 2021 en € 93.268 vanaf 2022.	
Hoe wordt invulling gegeven aan de opgelegde bezuiniging?	N.v.t.	

Risico

Risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen?	N.v.t.
--	--------

Veiligheidsregio Kennemerland

Algemeen

Vestigingsplaats	Haarlem
Website	www.vrk.nl
Rechtsvorm	
Deelnemende partijen	Gemeenten Bloemendaal, Beverwijk, Haarlem, Haarlemmermeer, Heemskerk, Heemstede, Uitgeest, Velsen en Zandvoort.

Bestuurlijk

Bestuurlijke vertegenwoordiging	Burgemeester Dales en wethouder Steijn
Behartigd openbaar belang	Het college heeft de volgende taken aan het bestuur van de Veiligheidsregio overgedragen rond Brandweerzorg en Publieke Gezondheidszorg: - het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises; - het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen alsmede in de gevallen die in het beleidsplan zijn bepaald; - het adviseren van het college van burgemeester en wethouders over de brandweertaak; - het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing; - het instellen en in stand houden van een brandweer; - het instellen en in stand houden van een GHOR; - het voorzien in de meldkamerfunctie; - het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel; - het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en tussen deze diensten en de andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij de onder d, e, f, en g genoemde taken; - Publieke gezondheidszorg en jeugdgezondheidszorg.
Visie op de verbonden partij	Het zorg dragen voor de bescherming van de burgers tegen onveilige situaties en het adequaat optreden op het moment dat zich een ramp voordoet.
Beleidsvoornemens 2018-2021	De activiteiten en beleidsvoornemens van de Veiligheidsregio liggen in het verlengde van de doelstelling met betrekking tot crisisbeheersing / rampenbestrijding van de gemeente. In 2018 is er een nieuw risicoprofiel opgesteld. Op basis hiervan is in 2019 een nieuw regionaal beleidsplan crisisbeheersing opgesteld.
Is er sprake van een verplichte of vrijwillige deelname?	Deelname is een wettelijke verplichting (Wet veiligheidsregio's). Een overgang van de ene Veiligheidsregio naar de andere vraagt een Algemene Maatregel van Bestuur, daar de wettelijke bepaalde indeling dan aangepast moet worden.
Welke frictiekosten / Frictieproblemen zijn voorzienbaar bij een eventuele uittreding (financiële e/o bestuurlijke)?	Deelname is landelijk opgelegd. Veranderen van Veiligheidsregio kan enkel bij Algemene Maatregel van bestuur.
Hoe kan de informatievoorziening richting raad / college worden verbeterd?	De raad kan informele werkbezoeken brengen aan de Veiligheidsregio Kennemerland. De VRK organiseert deze werkbezoeken periodiek.

Financieel

(Wijziging) belang	Het belang van de gemeente Velsen is onveranderd.	
Financiële gegevens	2018	2019
Eigen vermogen	€ 3.358.000	€ 2.885.000
Vreemd vermogen	€ 41.612.000	€ 44.575.000
Resultaat	€ 1.347.000	€ 18.000
Welke financiële bijdrage levert de gemeente?	€ 6.530.451	€ 6.616.000
Toelichting financiële gegevens	N.v.t.	
Hoe wordt invulling gegeven aan de opgelegde bezuiniging?	N.v.t.	

Risico

Risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen?	N.v.t.
--	--------

Vennootschappen en coöperaties

Kennemerstrand N.V.

Algemeen	
Vestigingsplaats	IJmuiden
Website	www.kennemerstrand.nl
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap
Deelnemende partijen	Gemeente Velsen, Seaport IJmuiden Onroerend Goed B.V., Recreatiepark Kabbelaarsbank B.V.

Bestuurlijk

Bestuurlijke vertegenwoordiging	Wethouder Dinjens en wethouder Verwoort
Behartigd openbaar belang	Het verkrijgen, houden, onderhouden, ontwikkelen terrein en exploiteren van (beperkte) rechten op een door de Staat der Nederlanden in erfpacht uit te geven terrein (aangeduid als duin-midden-gebied en centrumgebied), gelegen ten zuiden van de zuidpier te IJmuiden, alsmede het ontwikkelen van infrastructurele werken buiten dat. Het deelnemen in, het samenwerken met, het voeren van directie over en het verlenen van adviezen en andere diensten aan rechtspersonen met een gelijk of soortgelijk doel Het verrichten van al wat met het vorenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.
Visie op de verbonden partij	Het ontwikkelen, onderhouden en exploiteren van het in erfpacht uitgegeven terrein duin-midden-gebied en centrumgebied, alsmede het ontwikkelen van infrastructurele werken buiten het terrein.
Beleidsvoornemens 2018-2021	Het ontwikkelen van IJmuiden aan Zee tot een levendig en aantrekkelijk kustdorp rond de jachthaven, in samenwerking met Seaport Marina, KondorWessels Vastgoed en de gemeente Velsen.
Is er sprake van een verplichte of vrijwillige deelname?	Vrijwillig
Welke frictiekosten / Fricatieproblemen zijn voorzienbaar bij een eventuele uittreding (financiële e/o bestuurlijke)?	N.v.t.
Hoe kan de informatievoorziening richting raad / college worden verbeterd?	N.v.t.

Financieel

(Wijziging) belang	Het belang van de gemeente Velsen is 102 aandelen A (€31.797) -51%		
Financiële gegevens	2018	2019	
Eigen vermogen	€ 679.957	n.b.	
Vreemd vermogen	€ 100.734	n.b.	
Resultaat	€ 196.821	n.b.	
Welke financiële bijdrage levert de gemeente?	€ 0	€ 0	
Toelichting financiële gegevens	Kennemerstrand N.V. heeft een 100% deelneming in Kennemermeer B.V.		
Hoe wordt invulling gegeven aan de opgelegde bezuiniging?	N.v.t.		

Risico

Risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen?	N.v.t.
--	--------

Zeehaven IJmuiden N.V.

Algemeen

Vestigingsplaats	IJmuiden
Website	www.zeehaven.nl/
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap
Deelnemende partijen	Bedrijven gevestigd in het havengebied, gemeente Velsen, provincie Noord-Holland, gemeente Katwijk.

Bestuurlijk

Bestuurlijke vertegenwoordiging	De gemeente benoemt een van de vijf commissarissen. Deze functie is momenteel vacant.
Behartigd openbaar belang	Het beheren, ontwikkelen en exploiteren van het havengebied en de havenfaciliteiten en de weginfrastructuur ten dienste van de gevestigde ondernemingen, alsmede de visafslag ten dienste van de reders/ aanvoerders en de groothandelaren.
Visie op de verbonden partij	In het havengebied de gewenste economische ontwikkeling tot stand te brengen en daartoe in het regionale en nationale zeehavennetwerk medewerking en steun verwerven. De directie van Zeehaven IJmuiden N.V. en diverse portefeuillehouders voeren hiertoe regelmatig overleg.
Beleidsvoornemens 2018-2021	Binnen de kernsectoren Food, Energy en Leisure de positie van Zeehaven te versterken. Daarbinnen is met name offshore wind een belangrijk onderwerp. In 2018 en 2019 worden de parken voor de Hollandse kust getenderd. Dit levert in potentie heel veel werk op. Zeehaven wil een substantieel deel van deze nieuwe economie naar zich toe trekken. Daarvoor wordt binnen de regio met andere havens samengewerkt.
Is er sprake van een verplichte of vrijwillige deelname?	De raad besloot in 1989 bij de oprichting van de NV tot de participatie c.q. tot de aankoop van aandelen.
Welke frictiekosten / Frictieproblemen zijn voorzienbaar bij een eventuele uittreding (financiële e/o bestuurlijke)?	Het ontstaan van frictiekosten bij eventuele uittreding is afhankelijk van de wijze waarop de gemeente in staat is haar aandeel in de NV over te dragen.
Hoe kan de informatievoorziening richting raad / college worden verbeterd?	Via het houden van aparte informatiesessies kan de informatievoorziening aan de raad worden verbeterd.

Financieel

(Wijziging) belang	€ 816.804 aan aandelen, 16,9% van het aandelenkapitaal.		
Financiële gegevens	2018	2019	
Eigen vermogen	n.b.	n.b.	
Vreemd vermogen	n.b.	n.b.	
Resultaat	n.b.	n.b.	
Welke financiële bijdrage levert de gemeente?	€ 0	€ 0	
Toelichting financiële gegevens	Borg € 9.000.000.		
Hoe wordt invulling gegeven aan de opgelegde bezuiniging?	N.v.t.		

Risico

Risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen?	Gemeente is aandeelhouder voor 16,9% van het aandelenkapitaal. Daarnaast is er een borgstelling van de gemeente aan Zeehaven IJmuiden voor de IJmondhaven van € 9.000.000.
--	--

BNG Bank N.V.

Algemeen

Vestigingsplaats	Den Haag
Website	www.bngbank.nl
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap
Deelnemende partijen	De Staat is houder van 50% van de aandelen. De andere 50% is in handen van de gemeenten, elf Provincies en een Hoogheemraadschap. De Gemeente Velsen bezit 280.410 aandelen.

Bestuurlijk

Bestuurlijke vertegenwoordiging	Vertegenwoordiger algemene vergadering van aandeelhouders: J. Verwoort.
Behartigd openbaar belang	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Toelichting: het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen. De aandeelhouders hebben zeggenschap in BNG Bank via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten (een stem per aandeel van EUR 2,50).
Visie op de verbonden partij	De lasten van burgers zo laag mogelijk houden door het aantrekken van leningen ofwel het aantrekken van financieringsmiddelen tegen een zo laag mogelijk rentepercentage. De BNG heeft Duurzaamheid hoog op de agenda.
Beleidsvoornemens 2018-2021	Gelet op de wijze waarop de BNG het openbaar belang behartigt, wil de gemeente het aandelenbezit in de BNG behouden.
Is er sprake van een verplichte of vrijwillige deelname?	Er is sprake van vrijwillige deelname.
Welke frictiekosten / Frictieproblemen zijn voorzienbaar bij een eventuele uittreding (financiële e/o bestuurlijke)?	Er is geen sprake van frictiekosten. Verkoop van aandelen heeft invloed op de begroting van de Gemeente Velsen. De jaarlijkse inkomsten van de Gemeente Velsen nemen dan af. Dit houdt in dat er andere inkomsten gegenereerd moeten worden.
Hoe kan de informatievoorziening richting raad / college worden verbeterd?	Binnen de planning- en controlcyclus kan de jaarrekening van de BNG achteraf aan de raad ter kennisname worden gestuurd.

Financieel

(Wijziging) belang	Op de gemeentelijke balans zijn aandelen in de BNG opgenomen voor een bedrag van € 636.222,55. Dat is tevens het risicobedrag.		
Financiële gegevens	2018	2019	
Eigen vermogen	€ 4.257.000.000	n.b.	
Vreemd vermogen	€ 132.519.000.000	n.b.	
Resultaat	€ 337.000.000	n.b.	
Welke financiële bijdrage levert de gemeente?	€ 0	N.v.t.	
Toelichting financiële gegevens	De BNG als bank heeft te maken met risico's op het gebied van een Bankbelasting, de uitvoering van Basel III (verhoging van het kapitaal) en het Schatkistbankieren (verplichte storting van overtollige gelden bij het Rijk).		
Hoe wordt invulling gegeven aan de opgelegde bezuiniging?	Er is geen sprake van een (voorgenomen) bezuiniging.		

Risico

Risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen?	N.v.t.
--	--------

Stichtingen en verenigingen

Stichting Halt

Algemeen	
Vestigingsplaats	Amstelveen
Website	www.halt.nl
Rechtsvorm	Stichting
Deelnemende partijen	Gemeente Bloemendaal, Beverwijk, Haarlemmermeer, Heemskerk, Heemstede, Uitgeest, Velsen en Zandvoort.

Bestuurlijk

Bestuurlijke vertegenwoordiging	N.v.t.
Behartigd openbaar belang	Halt is verantwoordelijk voor de zogenaamde Haltafdoeningen (alternatieve afdoening van straffen voor jeugdigen), conform de landelijke, door het Openbaar Ministerie vastgestelde regels. Aanvullend hierop werkt Halt ook aan het voorkomen van grensoverschrijdend gedrag, onder andere door het verzorgen van voorlichtingslessen op het basis- en voortgezet onderwijs. Halt heeft hiermee tot doel om vandalisme en andere vormen van veel voorkomende jeugdcriminaliteit te voorkomen en te bestrijden en om oorzaken weg te nemen die tot dit gedrag onder jongeren leiden.
Visie op de verbonden partij	Halt wordt ingezet om grensoverschrijdend gedrag bij jongeren te voorkomen. De gemeente neemt voor dit doel jaarlijks 398 uur af, bestemd voor preventieve activiteiten.
Beleidsvoornemens 2018-2021	Voornemen is het versterken van de aanpak van jeugdoverlast door inzet van Halt, door bijvoorbeeld scholieren voor te lichten over groepsdruk, vuurwerkoverlast en jeugdoverlast. Ook wil de gemeente stimuleren dat de Haltstraf wordt ingezet bij jonge overtredders.
Is er sprake van een verplichte of vrijwillige deelname?	Er is sprake van vrijwillige deelname.
Welke frictiekosten / Frictieproblemen zijn voorzienbaar bij een eventuele uittreding (financiële e/o bestuurlijke)?	Velsen heeft een dienstverleningsovereenkomst (DVO) met Stichting Halt. Opzegging kost geld tenzij aan de voorwaarden voor opzegging uit de DVO wordt voldaan.
Hoe kan de informatievoorziening richting raad / college worden verbeterd?	Indien gewenst kan de raad eerder dan in het jaarverslag worden geïnformeerd door middel van een collegebericht.

Financieel

(Wijziging) belang	N.v.t.	
Financiële gegevens	2018	2019
Eigen vermogen	n.v.t.	n.v.t.
Vreemd vermogen	n.v.t.	n.v.t.
Resultaat	n.v.t.	n.v.t.
Welke financiële bijdrage levert de gemeente?	€ 33.830	€ 33.830
Toelichting financiële gegevens	€ 33.830 is bestemd voor het afnemen van 398 uur preventieve activiteiten.	
Hoe wordt invulling gegeven aan de opgelegde bezuiniging?	Er is geen sprake van een (voorgenomen) bezuiniging.	

Risico

Risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen?	N.v.t.
--	--------

Winkelstichting Plein '45

Algemeen

Vestigingsplaats	IJmuiden
Website	www.winkelstichtingplein1945.nl
Rechtsvorm	Stichting
Deelnemende partijen	Gemeente Velsen

Bestuurlijk

Bestuurlijke vertegenwoordiging	Het bestuur van de stichting bestaat uit ten minste vijf en ten hoogste zeven bestuurders, waarvan er één wordt voorgedragen door het college van B&W, te weten dhr. B. van Zijll.
Behartigd openbaar belang	Het in belang van de goederen- en dienstenvoorziening van de bevolking van de gemeente Velsen zonder winst oogmerken beschikbaar stellen van bedrijfsruimten aan de handeldrijvende of neringdoenden in de gemeente Velsen.
Visie op de verbonden partij	Het in belang van de goederen- en dienstenvoorziening van de bevolking van de gemeente Velsen zonder winst oogmerken beschikbaar stellen van bedrijfsruimten aan de handeldrijvende of neringdoenden in de gemeente Velsen.
Beleidsvoornemens 2018-2021	De beleidsvoornemens komen voort uit de in de stichtingsakte opgenomen doelstelling, namelijk het in belang van de goederen en dienstenvoorzieningen van de bevolking van de gemeente Velsen zonder winst oogmerken, beschikbaar stellen van bedrijfsruimten aan de handeldrijvende of neringdoende in de gemeente Velsen.
Is er sprake van een verplichte of vrijwillige deelname?	Vrijwillige deelname (zie artikel 5, lid 2a).
Welke frictiekosten / Frictieproblemen zijn voorzienbaar bij een eventuele uittreding (financiële e/o bestuurlijke)?	Nihil.
Hoe kan de informatievoorziening richting raad / college worden verbeterd?	Het college ontvangt o.g.v. art. 15, lid 7, de door het bestuur van de Winkelstichting vastgestelde jaarstukken. Deze kunnen ter informatie aan de raad worden aangeboden. Een vertegenwoordiger van het college heeft periodiek overleg met degene die door het college is voorgedragen als bestuurslid van de Winkelstichting. Dat overleg zou frequenter kunnen plaatsvinden.

Financieel

(Wijziging) belang	Het bestuur van de stichting besluit tot het al dan niet opheffen van de stichting. Bij opheffen zal het bestuur alle bezittingen, inclusief lusten en lasten, om niet aanbieden aan de gemeente.		
Financiële gegevens	2018	2019	
Eigen vermogen	€ 3.544.467	n.b.	
Vreemd vermogen	€ 2.618.135	n.b.	
Resultaat	€ 137.503	n.b.	
Welke financiële bijdrage levert de gemeente?	€ 0	€ 0	
Toelichting financiële gegevens	De jaarrekening over 2018 is ontvangen en de Winkelstichting Plein 1945 maakt geen begroting voor de komende jaren		
Hoe wordt invulling gegeven aan de opgelegde bezuiniging?	N.v.t.		

Risico

Risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen?	N.v.t.
--	--------

Grondbeleid

Inleiding

In deze paragraaf worden de onderwerpen behandeld zoals voorgeschreven in het besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Conform artikel 16 van de BBV bevat deze paragraaf Grondbeleid ten minste:

- A. Een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- B. Een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- C. Een actuele prognose van de te verwachte resultaten van de totale grondexploitatie;
- D. Een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- E. De beleidsuitgangspunten omtrent de reserve voor grondzaken in relatie tot de risico's van grondzaken.

Een uitgebreide verantwoording van de cijfers en een toelichting per project is omschreven in de Meerjaren prognose grondexploitaties (Mpg). Deze Mpg is een vertrouwelijke bijlage bij de jaarrekening. De Mpg bevat vertrouwelijke en marktgevoelige informatie over de gebiedsontwikkelingsprojecten en is om deze reden niet openbaar. De vertrouwelijke bijlage zal voor de Raad ter inzage worden gelegd bij de Griffie, nadat het college heeft besloten tot geheimhouding. In de besluitvorming bij de jaarstukken wordt dit besluit door de raad achteraf bekrachtigd.

Voor de verslaglegging van het grondbeleid wordt als grondslag het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) gehanteerd. De "notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019)" is een notitie waarin de commissie BBV aangeeft op welke wijze één en ander concreet in de begroting en jaarrekening verwerkt en verantwoord moet worden. Deze notitie is eind juli 2019 gepubliceerd en vervangt de notitie Grondexploitaties (maart 2016), notitie Faciliterend grondbeleid (maart 2016), aanvulling Tussentijds winst nemen grondexploitaties (maart 2018) en verwerken onderhandenwerk grondexploitatie (februari 2008). Deze paragraaf is opgesteld op basis van deze nieuwe notitie Grondbeleid, waarbij er een aantal wijzigingen zijn t.o.v. voorgaande jaren. Hieronder staan de belangrijkste wijzigingen:

- Invulling punten A t/m E volgens de notitie Grondbeleid;
- Vervallen van subparagrafen "Exploitatie, Overige aan- en verkopen en Erfpacht". Deze informatie komt terug bij programma 5.
- Rapportage over faciliterend grondbeleid is toegevoegd;
- Resultaten op eindwaarde gerapporteerd i.p.v. netto contante waarde (berekeningswijze resultaat is veranderd door berekening tussentijdse winst);
- Tussentijdse winst bij projecten met een positief resultaat wordt anders berekend en gerapporteerd.

Gemeentelijk grondbeleid

A Een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting

Grondbeleid is geen doel op zich. Het is een hulpmiddel om de ambities, waaronder de ambities met betrekking tot kwaliteit en de verwezenlijking van maatschappelijke en economische functies, uit ruimtelijke plannen te vertalen in concrete projecten en deze ook daadwerkelijk te verwezenlijken.

Een van de doelstellingen in de programmabegroting is het bieden van mogelijkheden voor het gebruik en de bebouwing van gronden (hoofddoelstelling 5.3). In een aantal majeure projecten en gebiedsontwikkelingen is de gemeente (gedeeltelijk) grondeigenaar waardoor de gemeente (mede)

initiatiefnemer voor de ontwikkeling van een programma (b.v. woningen of een maatschappelijke functie) is. Daarnaast is de gemeente betrokken bij een groot aantal ontwikkelingen waarbij derden de initiatiefnemers zijn, zoals woningcorporaties en commerciële ontwikkelaars.

De rol die de gemeente inneemt verschilt sterk per project en varieert van initiatiefnemer en regievoerder tot het alleen faciliterend optreden (procedureel en toetsend). In 2019 lag de focus primair op projecten die voortvloeien uit en passen binnen de strategische agenda, de structuurvisie van Velsen, het raadsakkoord 2018 en het collegeprogramma 2018 - 2022, zoals het afronden van de huidige grondexploitaties Stadspark IJmuiden, Oud IJmuiden en de Grote Hout. Over het algemeen verlopen de projecten volgens planning. Bij sommige projecten worden planningen niet gehaald. Deze afwijkingen zijn toegelicht in de Meerjaren prognose grondexploitaties (Mpg).

De kaders van het Grondbeleid zijn opgenomen in deelnota's, namelijk de kadernota Ontwikkeling vastgesteld op 25 januari 2018, de kadernota Grondprijzen vastgesteld op 25 april 2019, de kadernota Vastgoedbeheer vastgesteld op 7 maart 2013 en de kadernota Huurprijzen voor gemeentelijke vastgoed-accommodaties vastgesteld op 23 maart 2012.

B Een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert

De gemeente kiest voor faciliterend grondbeleid, tenzij na zorgvuldige en integrale afweging gekozen wordt om actief grondbeleid te voeren om doelstellingen uit de structuurvisie te kunnen realiseren. De gemeente kan er ook voor kiezen om risico's te delen en een mengvorm van actief en faciliterend grondbeleid te kiezen. Dan wordt er gekozen voor een samenwerkingsvorm met één of meerdere private partijen. Dit komt overigens niet vaak voor bij de gemeente Velsen.

De gemeente stimuleert en faciliteert waar mogelijk bouwinitiatieven van derden. De gemeente stimuleert ook ontwikkelaars interactie te hebben met omwonenden en andere belanghebbenden bij concrete bouwinitiatieven. De gemeente vindt dat ook ontwikkelaars een verantwoordelijkheid hebben in het samenspel met de omgeving.

Faciliterend grondbeleid

Bij het voeren van een faciliterend grondbeleid beperkt de gemeente zich veelal tot het vaststellen van kaders waaraan de ontwikkeling moet voldoen. Het initiatief tot verwerven, bouwrijp maken en bebouwen van de onroerende zaak ligt bij de initiatiefnemer. Door het sluiten van een exploitatieovereenkomst, dan wel het opstellen van een exploitatieplan, haalt de gemeente de door haar gemaakte kosten voor onder andere aanpassing van het openbaar gebied terug. De Wet ruimtelijke ordening met daarin de Grondexploitatiewet biedt hiervoor de basis. De producten die de gemeente normaliter verzorgt voor deze vorm van grondbeleid is een startdocument (waarin de kaders van de ontwikkeling worden beschreven), een exploitatieovereenkomst (voor het kostenverhaal), een wijziging van het bestemmingsplan met eventueel een exploitatieplan en eventueel het inrichten van de openbare ruimte.

De gemeente voert voor vele projecten faciliterend grondbeleid. De grootste projecten zijn de voormalige KPN-locatie, Kustplaats IJmuiden en Hofgeest.

In 2019 heeft de gemeente Velsen voor € 475.000 aan exploitatiebijdragen ontvangen uit gesloten anterieure overeenkomsten.

Actief grondbeleid

Een actief grondbeleid betekent dat de gemeente de stedelijke ontwikkeling bevordert, leidt en stuurt door de ontwikkeling van plannen (geheel of gedeeltelijk) in eigen hand te nemen. De gemeente tracht hierbij zo tijdig mogelijk de eigendom van onroerende zaken te verwerven, de percelen bouwrijp te maken en ze vervolgens weer uit te geven onder voorwaarden tegen een marktconforme prijs. In de subparagrafen C t/m E rapporteert de gemeente alleen over het actief grondbeleid.

De volgende projecten vallen onder de categorie Bouwgrond in exploitatie (BIE) per 1-1-2020:

1. De Grote Hout
2. Wijkmeerweg
3. Oud IJmuiden
4. Snippenbos5
5. Stadspark IJmuiden
6. Van Diepenstraat (toegevoegd in 2019)

Alleen de categorie Bouwgrond in exploitatie (BIE) valt binnen het ondernemerschap van het grondbedrijf. Overige gronden vallen onder de materiële vast activa (MVA).

Samenwerkingsvormen

Er kunnen situaties voorkomen waarbij de gemeente en private partij(en) risico's willen delen. Dan ontstaat er een mengvorm van actief en faciliterend grondbeleid en kan er gekozen worden om een samenwerking aan te gaan met één of meerdere private partijen (publiek private samenwerking PPS). Er worden afspraken gemaakt over taak-, risicoverdeling en betalingen. Momenteel zijn er geen samenwerkingen aangegaan met private partijen.

Jaarbudgetten

Op basis van de kadernota Ontwikkeling van het Grondbeleid (raadsbesluit 25 januari 2018) zijn een drietal jaarbudgetten beschikbaar gesteld.

- Jaarbudget plankosten faciliterend grondbeleid.
- Jaarbudget plankosten actief grondbeleid.
- Jaarbudget sloop opstallen.

Als dekking is de post doorbelasten kosten Gebiedsontwikkeling van € 750.000 per jaar opgenomen. Hieronder is een tabel opgenomen met de verantwoording per budget:

JAARBUDGET	BUDGET	BESTEED IN 2019
PLANKOSTEN FACILITEREND GRONDBELEID	50.000	15.000
PLANKOSTEN ACTIEF GRONDBELEID	100.000	0
SLOOPKOSTEN OPSTALLEN	600.000	130.000

Strategische aankopen

In de Kadernota Ontwikkeling van het Grondbeleid (raadsbesluit 25 januari 2018) is het maximum voor strategische aankopen vastgesteld op € 10 mln. De boekwaarden van de strategisch aangekochte locaties die opgenomen zijn onder de materiële vaste activa zijn in mindering gebracht op het beschikbare bedrag voor de strategische aankopen. Het saldo per 1 januari 2019 was € 9.525.000. In 2019 hebben er geen strategische aankopen plaatsgevonden. Wel zijn er woningen gesloopt waardoor er een afwaardering heeft plaatsgevonden. Het restant bedrag voor aanwending van strategische aankopen in het kader van het grondbeleid per 1-1-2020 is daarmee gewijzigd naar € 9.881.000.

C Actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie

Vanaf de jaarrekening van 2017 was het helder dat winst nemen bij de projecten met een verwacht positief resultaat niet meer vrijblijvend was, maar verplicht werd. De methode van tussentijds winstnemen was wel voorgeschreven (POC-methode), maar de financiële administratieve verwerking was niet uitgewerkt. Inmiddels is het volledig uitgewerkt in de nieuwe notitie van de commissie BBV en is het helder dat resultaten op eindwaarde gerapporteerd moeten worden i.p.v. de netto contante waarde. Nu ontstaat er een verschil in berekeningsmethode en rapportage van de grondexploitaties per 1-1-2019 en 1-1-2020. In deze jaarrekening is gekozen om te rapporteren op basis van de nieuwe methode. Waarbij voor de resultaten per 1-1-2019 worden omgevormd naar de berekeningsmethodiek van dit moment om nog enigszins te kunnen vergelijken. Helaas zal hierdoor wel een stukje aansluiting met de vorige jaarrekening ontbreken. Wel sluit de verslaglegging aan op de nieuwe notitie Grondbeleid van de commissie BBV.

Boekwaarden en verliesvoorzieningen BIE (bedragen in euro's)

CATEGORIE	BIE	AFGESLOTEN GRONDEXPLOITATIES	TOTAAL
BOEKWAARDE PER 1-1-2019	13.212.860	1.800.082	15.012.942
UITGAVEN	451.386	23.557	474.943
INKOMSTEN	-3.853.513	0	-3.853.513
RENTE	206.121	28.081	234.202
WINSTNEMING / AFSLUITING	-42.614	-1.851.721	-1.894.335
BOEKWAARDE PER 31-12-2019	9.974.239	0	9.974.239

De totale boekwaarde bedroeg op 1-1-2019 € 15.013.000* en is op 31-12-2019 gedaald naar € 9.974.000. *Er is na het opstellen van de MPG 2018 nog een correctieboeking geweest van € 1.807,50. Deze boeking is gecorrigeerd. De boekwaarden in bovenstaande tabel zijn exclusief de getroffen verliesvoorzieningen gepresenteerd.

Het totaal bedrag aan verliesvoorziening voor de locaties Grote Hout, Kalverstraat en Oud IJmuiden bedroeg per 1-1-2019 € 8.549.000 en is in 2019 opgehoogd naar € 8.720.000 (i.v.m. het netto contant opnemen van de verliesvoorziening). Per 1-1-2020 is de verliesvoorziening aangepast op basis van de geactualiseerde resultaten en de gesloten grondexploitatie Kalverstraat naar € 8.143.000. De totale verliesvoorziening voor BIE is afgenomen met € 578.000 ten opzichte van 31-12-2019. Aangezien de verliesvoorzieningen getroffen zijn tegen het netto contante resultaat van de projecten met een negatief resultaat zullen jaarlijks de verliesvoorzieningen moeten worden opgehoogd. De volgende jaarlijkse bedragen zijn berekend voor het ophogen van de verliesvoorzieningen: 2020 € 163.000, 2021 € 142.000, 2022 € 145.000 en 2023 € 148.022.

Geprognosticeerd resultaat BIE

Prospecties zijn zo realistisch mogelijke "toekomstvoorspellingen" op basis van alle beschikbare informatie van dit moment.

De nog te realiseren kosten zijn geraamd op € 3.596.000 en de opbrengsten op € 6.674.000 (exclusief rente en exclusief tussentijdse winstnemingen). Het totaal geraamde eindresultaat van de grondcomplexen wordt bepaald op basis van de eindwaarde.

Voorheen maakte de gemeente Velsen onderscheid in het gepresenteerde resultaat van de grondexploitatie en het complexresultaat van de ontwikkeling. Het resultaat van de grondexploitatie was het restant resultaat van de ontwikkeling omdat de tussentijdse winstnemingen als kosten verwerkt waren in de grondexploitatie (de winst was afgeroomd). Om het resultaat van de BIE jaarlijks te kunnen vergelijken en de nieuwe tussentijdse winstneming te bepalen presenteerde de gemeente

ook het complexresultaat van de ontwikkeling. Het complexresultaat was het netto contante resultaat van de grondexploitatie plus de tussentijdse winstnemingen. Door de nieuwe notitie Grondbeleid met bijbehorende berekeningswijze van de tussentijdse winstneming vervalt de hierboven beschreven systematiek. Het eindwaarderresultaat van de grondexploitatie is de optelling van de reeds gerealiseerde tussentijdse winstnemingen en toekomstig geraamde tussentijdse winstnemingen. Hierdoor blijft het zuiver wat het resultaat blijft van het project. Het enige wat verschilt is dat er een deel van dit resultaat al gerealiseerd is en een deel nog gerealiseerd zal worden.

Het totaal geraamde eindwaarde resultaat (exclusief getroffen verliesvoorzieningen) van alle grondexploitaties tezamen is verbeterd van € 6.379.000 negatief naar € 5.690.000 negatief.

Voor complexen met een verwacht negatief resultaat is een verliesvoorziening gevormd.

Wetgeving Vennootschapsbelasting

Met ingang van 1 januari 2016 is de vennootschapsbelasting (Vpb) ook voor overheidsbedrijven van toepassing. Centraal staat de vraag bij welke activiteiten in fiscaal rechtelijke zin een onderneming wordt gedreven en de gemeente voor die activiteiten Vpb-plichtig is.

De “Winstoogmerktoets grondbedrijf m.b.v. de post Quickscan” (= een specifieke voorgeschreven rekenmethode van de belastingdienst) geeft voor de huidige lopende grondexploitaties een negatieve uitkomst. Om die reden is het standpunt ingenomen dat het grondbedrijf fiscaal gezien niet aangemerkt wordt als onderneming i.v.m. ontbreken van een structureel winstoogmerk.

D Een onderbouwing van de geraamde winstneming

Totaal opgeteld (cumulatief) is er voor de BIE per 1-1-2020 € 1.763.000 aan tussentijds winst genomen.

Er wordt verwacht per 1-1-2020 € 1.288.000 aan tussentijdse winst te nemen. Dit is een optelling van alle toekomstig geraamde tussentijdse winstnemingen van projecten met een verwacht positief resultaat. De winstnemingen zijn berekend volgens de uitwerking in de notitie Grondbeleid van de commissie BBV en gebaseerd op het realisatiebeginsel middel de Percentage of Completion (POC-) methode.

De gerealiseerde tussentijdse winstnemingen per 1-1-2020 plus de verwachte tussentijdse winstnemingen zijn het eindwaarde resultaat van de grondexploitaties met een positief resultaat.

In 2019 is € 4.000 aan (tussentijdse) winst genomen.

In 2019 is € 1.898.000 aan verlies genomen (waarvan € 791.000 was afgedekt door een eerder getroffen verliesvoorziening).

E Beleidsuitgangspunten reservepositie in relatie tot de risico's van grondzaken

In de kadernota Ontwikkeling van het Grondbeleid van januari 2018 is het risicomanagement beschreven. Het risicobedrag per project wordt bepaald op basis van de ingeschatte risico's, de financiële omvang en de kans van optreden van de risico's.

Het risicobedrag van de complexen is conform het risicomanagement per 31-12-2019 bepaald op € 1.190.000. Het bedrag is met € 200.000 gestegen t.o.v. vorig jaar.

Reserve

De risico's van gebiedsontwikkeling worden gedekt door de algemene reserve grondbedrijf. De minimale omvang van de algemene reserve grondbedrijf wordt in de jaarrekening bepaald op basis van het bepaalde risicobedrag conform het risicomanagement. De maximale omvang van de algemene reserve wordt bepaald op 150% van het bepaalde risicobedrag conform het risicomanagement. Indien de reserve onder de minimale omvang komt zal deze worden aangevuld door de algemene middelen/reserve van de gemeente. Bij een omvang boven de maximale omvang vloeit het meerdere van de reserve naar de algemene middelen/reserve van de gemeente.

De bandbreedte voor de algemene reserve grondbedrijf is minimaal € 1.190.000 tot maximaal € 1.785.000. De algemene reserve grondbedrijf per 31-12-2019 is € 1.485.000. Na mutaties naar aanleiding van deze jaarrekening komt de reserve uit op € 38.000. Dit is lager dan het minimum van de bandbreedte. Voorgesteld wordt de algemene reserve grondbedrijf aan te houden op de berekende minimale omvang ter hoogte van € 1.190.000. Dit houdt in dat de algemene reserve van het grondbeleid aangevuld moet worden uit de algemene reserve van de gemeente met een bedrag van € 1.152.000.

Subsidies

Ondernemend en duurzaam Velsen * € 1.000)	Jaarrekening 2018	Gewijzigde begroting 2019	Jaarrekening 2019
Havenfestival	10	5	5
ubtotaal autorisatieniveau 1.1	10	5	5
Totaal Programma Ondernemend en duurzaam Velsen	10	5	5

Vitaal en sociaal Velsen (bedragen * € 1.000)	Jaarrekening 2018	Gewijzigde begroting 2019	Jaarrekening 2019
Ontmoetingsactiviteiten volwassenen (buurthuizen+steunpunten)	1.429	1.492	1.509
Buurtbemiddeling	31	32	32
Stimulering Vrijwilligerswerk	97	101	90
Stimulering Mantelzorg	368	361	376
Buurtsportcoaches	0	5	0
Maatschappelijke ondersteuning algemeen	6	7	0
Hulpverlening, bemiddeling en advies (AMW, Sociale raadslieden, ouderenadviseurs, voorlichting, bemiddeling WWZ)	661	610	657
Haal- en brengdiensten (Wonenplus, tafeltje dekje etc.)	21	21	21
OGGZ/Collectieve preventie	10	75	37
Ondersteuning minderheden	0	0	0
Participatie statushouders	0	0	3
Preventieve voorzieningen/trainingen jeugd	301	439	275
Jeugd en jongerenwerk (buurthuizen incl. buurtsport)	271	281	285
Jeugd en jongerenwerk overig	13	24	16
Schoolmaatschappelijk werk	286	300	314
Jeugd Interventie Team	0	1	0
Innovatiebudget Pilots & projecten	198		164
Streetcornerwork	169	169	170
Combinatiefuncties	523	549	521
Jeugdgezondheidszorg 0 -4 jaar uniform	1.069	1.277	1.261
Subtotaal doelstelling 2.1.1	5.453	5.744	5.731
Sociale Wijkteams	786	777	775
Informele zorg	0	0	0
Clientondersteuning met beperking	269	285	286
Inloopvoorzieningen GGZ	143	123	119
Kosten maatschapp opvang	0	137	2
CJG Toegang jeugdhulp	1.120	1.520	1.505
Subtotaal doelstelling 2.1.2	2.318	2.842	2.687
Peuterspeelzaalplaatsen	530	192	153
Maatschappelijke stages	0	0	
Mondiale bewustwording	0	11	0
WEB	0	1	0
Passend onderwijs	0	0	

subtotaal doelstelling 2.1.3	530	204	153
Sportverenigingen	39	64	53
Subtotaal doelstelling 2.1.4	39	64	53
Minimabeleid	129	8	101
subtotaal doelstelling 2.2.1	129	8	101
Veilig thuis	407	710	691
Subtotaal doelstelling 2.2.2	407	710	691
Totaal Programma Vitaal en sociaal Velsen	8.876	9.572	9.416

Wonen en leven in Velsen (bedragen * € 1.000)	Jaarrekening 2018	Gewijzigde begroting 2019	Jaarrekening 2019
Wijkgericht werken	32	46	25
subtotaal doelstelling 3.1	32	46	25
Musea	196	202	203
Podiumkunst: Stadsschouwburg Velsen	810	848	855
Kunsteducatie	456	476	424
Amateurkunstinstellingen	155	174	164
Culturele en educatieve activiteiten	169	183	222
Bibliotheek	1.950	2.031	2.034
Historische werkgroep	8	8	8
subtotaal doelstelling 3.4	3.744	3.922	3.910
Totaal Programma Wonen en leven in Velsen	3.776	3.968	3.935

Burger en Bestuur (bedragen * € 1.000)	Jaarrekening 2018	Gewijzigde begroting 2019	Jaarrekening 2019
VOS	42	31	43
Vereniging Nationale Ombudsman	13	24	27
Anti-discriminatiebureau	23	24	14
subtotaal doelstelling 4.1	78	79	84
Reddingswezen	11	12	10
subtotaal doelstelling 4.3	11	12	10
Totaal Programma Burger en bestuur	89	91	94

Totaal Subsidieplafond	12.751	13.636	13.450
-------------------------------	---------------	---------------	---------------

Investeringsen

Ondernemend en duurzaam Velsen

Prog	Besch. gesteld	Omschrijving	Begr.-jaar	Begr. wijz.nr.	Krediet	Cum uitg. t/m 2018	uitg. 2019	Cum uitg. t/m 2019	Vrije ruimte
1	2017	Ondergrondse containers	2017	2017000018	910.000	699.265	205.142	904.407	5.593
1		Maatregelen MWUA hoogbouw	2019	vrij te geven	375.000	0	0	0	375.000
1	2014	Onderzoek aankoop Averijhaven (voorber.)	n.i.inv.pl.	2014100010	60.000	0	0	0	60.000
Totaal 1 Ondernemend en duurzaam Velsen					1.345.000	699.265	205.142	904.407	440.593

n.i.inv.pl. | Kredieten niet opgenomen in investeringsplan

1) | Afgesloten in 2019

Toelichting kredieten die langer openstaan dan 2 jaar

Onderzoek aankoop Averijhaven (voorbereiding)

De door derden ingezette onderzoeken ten behoeve van de business case zullen ook in 2020 worden voortgezet. Begin 2020 zal er naar alle waarschijnlijkheid een collegevoorstel volgen, waarna een Milieueffectrapportage zal worden uitgevoerd. Uiterlijk begin 2021 zal dan een definitief go of no-go beslissing worden genomen.

Vitaal en sociaal Velsen

Prog	Besch. gesteld	Omschrijving	Begr.-jaar	Begr. wijz.nr.	Krediet	Cum uitg. t/m 2018	uitg. 2019	Cum uitg. t/m 2019	Vrije ruimte
2	2017	voorber.kst.hersch.onderwijsgeb.Vbroek	2017	2016000034	50.000	25.812	1.582	27.394	22.606
2	2017	Sloop Dolfijnzaal en nieuwbouw	2017	2017000050	400.000	30.338	23.924	54.262	345.738
2	2018	hersch.onderwijsgeb.Vbroek (OPOIJmond)	2017	2018000035	337.350	87.750	249.600	337.350	0
2	2018	hersch.onderwijsgeb.Vbroek (Atlant)	2017	2018000035	1.222.552	53.069	97	53.166	1.169.387
2	2018	hersch.onderwijsgeb.Vbroek (Fedra)	2018	2018000035	640.098	0	118.460	118.460	521.638
2		Herschikking Velsbroek	2018	vrij te geven	214.000	0	0	0	214.000
2	2018	Sloop Dolfijnzaal en nieuwbouw	2018	2018000008	810.000	0	0	0	810.000
2		1e inrichting (nieuwe) Dolfijnzaal	2018	vrij te geven	50.000	0	0	0	50.000
2		Sloop Kennemerzaal en nieuwbouw	2018	vrij te geven	400.000	0	0	0	400.000
2	2019	Uitbreiding De Zefier	2019	2019000010	225.000	0	111.199	111.199	113.801
2	2019	Aanp.gebouw tbv gebruik Schoolwerkplaats	2019	2019000010	135.000	0	0	0	135.000
2	2019	Schoolwerkplaats 1e inr.leer-en hulpm.	2019	2019000010	65.000	0	16.036	16.036	48.964
2	2019	Aanp.gebouw tbv medegebruik Ichthus	2019	2019000010	49.500	0	49.500	49.500	0
2	2019	Jan Campert aanpassing dak	2019	2019000010	33.124	0	33.123	33.123	1
2	2018	Uitbreiding De Zefier	n.i.inv.pl.	2018000035	400.000	0	0	0	400.000
2	2019	DKV, 2 kunstgrasvelden Zeewijk	n.i.inv.pl.	2019100004	295.000	0	132.086	132.086	162.914
2	2019	Verduurzamen zwembad	n.i.inv.pl.	2019100009	1.124.000	0	258.958	258.958	865.042
Totaal 2 Vitaal en sociaal Velsen					6.450.624	196.969	994.565	1.191.534	5.259.090

n.i.inv.pl. | Kredieten niet opgenomen in investeringsplan

1) | Afgesloten in 2019

Toelichting kredieten die langer dan 2 jaar openstaan

Vorbereidingskosten herschikking onderwijsgebieden Velsersbroek

Afhankelijk van de uitkomsten van het door de Raad vast te stellen Integraal

Onderwijshuisvestingsplan kan er nog aanvullend onderzoek nodig zijn voor de onderwijsgebouwen in Velsersbroek.

Sloop Dolfijnzaal en nieuwbouw

Als gevolg van de stikstofproblematiek is de start van de bouw vertraagd. De verwachting is dat in juni 2020 gestart wordt met de bouw en dat de oplevering 1 jaar later zal plaatsvinden.

hersch.onderwijsgeb.Vbroek (Atlant)

De werkzaamheden bij de Rozenbeek zullen medio juli 2020 worden afgerond en de werkzaamheden bij De Beekvliet medio december 2020 (afhankelijk van de uitkomsten van het door de Raad vast te stellen Integraal Onderwijshuisvestingsplan).

hersch.onderwijsgeb.Vbroek (Fedra)

De werkzaamheden bij De Westbroek zijn afgerond en afgerekend. De werkzaamheden bij De Hoeksteen zullen medio december 2020 worden afgerond (afhankelijk van de uitkomsten van het door de Raad vast te stellen Integraal Onderwijshuisvestingsplan).

Uitbreiding De Zefier

Als gevolg van de stikstofproblematiek is de start van de bouw vertraagd. De verwachting is dat in juni 2020 gestart wordt met de bouw en dat de oplevering 1 jaar later zal plaatsvinden.

Wonen en leven in Velsen

Prog	Besch. gesteld	Omschrijving	Begr.- jaar	Begr. wijz.nr.	Krediet	Cum uitg. t/m 2018	uitg. 2019	Cum uitg. t/m 2019	Vrije ruimte	
3	2014	Fietsmaatregelen	2011	2014000050	210.000	147.189	9.503	156.692	53.308	
3	2014	VRI Wenckebachstraat/Breedband	2011	2014000029	160.000	37.955	120.413	158.368	1.632	1)
3	2016	Fietsoversteken Velsersbroek	2015	2016000050	300.000	121.732	17.624	139.355	160.645	
3	2018	Herinr. Kennemerplein en Van Poptapls.	2016	2018000037	1.023.800	141.714	882.086	1.023.800	0	
3	2016	Herinrichting Pres.Steynstraat (Nw.Vroege)	2016	2016000038	750.000	750.000	0	750.000	0	1)
3	2018	Herinrichting Brederoodseweg	2017	2018000036	1.190.000	14.980	909.038	924.018	265.982	
3	2017	Herinrichting Brederoodseweg (voorber)	2017	2017000017	60.000	52.202	3.783	55.985	4.015	
3	2017	Herinrichting Pontplein (voorber.)	2017	2017000052	200.000	56.437	110.255	166.692	33.309	
3	2018	Herinrichting Kennemerlaan (voorber.)	2017	2018000003	200.000	25.481	17.487	42.968	157.032	
3	2017	Renovatie plantsoenen 2017	2017	2017000022	150.000	28.387	122.202	150.589	-589	1)
3	2017	Vervangen laanbomen 2017	2017	2017000022	240.000	42.734	197.225	239.959	41	1)
3	2017	Vervangen lindes centrale route	2017	2017000022	150.000	96.000	37.078	133.078	16.922	
3	2018	Aanschaf hoogwerker	2017	2018000038	180.000	0	41.667	41.667	138.333	
3	2017	Skaeve Huse	2017	2017000013	92.000	62.821	8.195	71.016	20.984	
3	2017	Vervanging en afkoppelen riolering 2017	2017	2017000012	2.529.000	2.296.730	492.919	2.789.649	-260.649	1)
3	2018	Vervanging en afkoppelen riolering 2018	2018	2018000003	2.247.000	155.226	1.821.563	1.976.789	270.211	
3	2018	Skaeve Huse	2018	2018000007	38.000	0	0	0	38.000	
3		Reconstructie Pontplein	2018	vrij te geven	2.800.000	0	0	0	2.800.000	
3	2018	Herinrichting Pleiadenplantsoen	2018	2018000040	320.000	17.476	294.705	312.181	7.819	1)
3	2018	Renovatie plantsoenen 2018	2018	2018000003	240.000	0	114.809	114.809	125.191	
3	2018	Vervangen laanbomen 2018	2018	2018000003	300.000	528	40.370	40.898	259.102	
3	2018	Speelplan 2018	2018	2018000005	303.000	118.150	183.914	302.064	936	1)
3	2019	Herinr.groen omgeving KPN locatie	2018	2019000009	100.000	0	6.500	6.500	93.500	
3	2019	Hekwerk Duinhof	2018/2019	2019000052	100.000	0	0	0	100.000	

3	2019	Personeelsruimte Duinhof	2019	2019000052	90.000	0	0	0	90.000	
3	2019	Vervanging en afkoppelen riolering 2019	2019	2019000017	2.085.000	0	0	0	2.085.000	
3	2019	Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV)	2019	2019000050	167.000	0	98.835	98.835	68.165	1)
3	2019	Reconstructie Kennemerlaan	2019	2019000034	1.800.000	0	8.855	8.855	1.791.145	
3	2019	Herinrichting omgeving KPN locatie	2019	2019000009	1.030.000	0	851.509	851.509	178.491	
3	2019	Herinrichting V.d. Vondellaan (voorber)	2019	2019000007	60.000	0	41.794	41.794	18.206	
3		Van den Vondellaan	2019	vrij te geven	865.000	0	0	0	865.000	
3		Kruispunt Stationsweg - Willebrordstraat	2019	vrij te geven	40.000	0	0	0	40.000	
3	2019	Renovatie plantsoenen 2019	2019	2019000024	550.000	0	95.267	95.267	454.733	
3	2019	Vervangen laanbomen 2019	2019	2019000024	200.000	0	7.882	7.882	192.118	
3	2019	Renovatie speelplekken 2019	2019	2019000018	219.000	0	136.268	136.268	82.732	
3	2019	Herinr. groen omgeving KPN locatie	2019	2019000009	100.000	0	0	0	100.000	
3	2019	Schouwburg frequentieregelaars/trekkenwand	2019	2019000036	275.000	0	0	0	275.000	
3	2010	Bouw- en woonrijpmaken Oud-IJmuiden	n.i.inv.pl.	2010100011	2.050.000	1.827.657	529	1.828.185	221.815	
3	2016	Herinrichting Pres.Steynstraat (Nw.Vroeger)	n.i.inv.pl.	2016000038	512.034	335.687	54.584	390.271	121.763	1)
3	2017	Herinrichting Pontplein (voorber.)	n.i.inv.pl.	2017000052	50.000	0	0	0	50.000	
3	2018	Herinr. Kennemerplein en Van Poptapls.	n.i.inv.pl.	2018000037	238.500	0	218.901	218.901	19.599	
3	2018	Herinrichting Pleiadenplantsoen	n.i.inv.pl.	2018000040	34.250	0	0	0	34.250	1)
3	2011	Herhuisvesting PVM (voorber.kosten)	n.i.inv.pl.	2011100044	60.000	36.900	0	36.900	23.100	
Totaal 3 Wonen en leven in Velsen					24.308.584	6.365.984	6.945.759	13.311.743	10.996.841	

n.i.inv.pl. | Kredieten niet opgenomen in investeringsplan

1) | Afgesloten in 2019

Toelichting kredieten die langer dan 2 jaar openstaan

Fietsmaatregelen

Het rioolproject Wüstelaan is door een tekort aan interne capaciteit doorgeschoven naar medio 2020. Dit geldt dus dan ook voor de aanvullende fietsmaatregelen.

Fietsoversteken Velserbroek

Naar aanleiding van klachten over en ongelukken op fietspaden in Velserbroek heeft een verkeersadviesbureau in 2015 opdracht gekregen voor het uitvoeren van een verkeersveiligheidsstudie. In de studie is geadviseerd over mogelijke maatregelen ter verbetering van de veiligheid voor fietsers. Op basis van de grotendeels overgenomen adviezen zijn inmiddels diverse fietsoversteken in Velserbroek aangepast. Het betrof tot nu toe veelal eenvoudig te realiseren maatregelen. In 2020 worden de wat complexere maatregelen uitgewerkt en uitgevoerd.

Herinr. Kennemerplein en Van Poptapls.

Dit project is recent opgeleverd. De laatste openstaande punten worden in maart 2020 afgerond, daarna vindt nog afwikkeling van de subsidie plaats.

Herinrichting Brederoodseweg (incl. voorber.)

De uitvoering van de Brederoodseweg is medio 2019 gestart. De uitvoering loopt goed en wordt naar verwachting afgerond in het tweede kwartaal 2020.

Herinrichting Pontplein (voorber.)

De voorbereiding van het Pontplein is in volle gang. Het project heeft veel impact op de omgeving. Het participatieproces wordt daarom uitgebreid opgepakt. Dit kost veel tijd.

Herinrichting Kennemerlaan (voorber.)

De voorbereiding is in 2019 gestart. De uitvoering vindt plaats in 2020.

Vervangen lindes centrale route

In de winter van 2018/2019 zijn de bomen en hagen geplant aan de Hagelingerweg. Eind 2020 worden de bomen geplant op de Van den Vondellaan.

Aanschaf hoogwerker

In het eerste kwartaal van 2020 wordt de hoogwerker geleverd.

Skaeve Huse

In de samenwerkingsovereenkomst is afgesproken dat de gemeente een bijdrage in de onrendabele top doet van in totaal € 122.059,-. De 1e termijn is betaald. In april 2019 is het bestemmingsplan voor de locatie vastgesteld. Eind 2019 is een WABO voor de 3 te realiseren woonunits aangevraagd. Deze gaat naar verwachting begin 2020 verleend worden. Na het onherroepelijk worden van de WABO dient de gemeente de 2e termijn te betalen.

Vervanging en afkoppelen riolering 2018

Onderdeel van dit krediet van 2018 is o.a. de vervanging van het riool in de Kortenaerstraat en relinen gedeelte nabij de rotonde Hagelingerweg.

Renovatie plantsoenen 2018 en Vervangen laanbomen 2018

Het plantseizoen loopt van oktober tot april. Het restbedrag wordt uitgegeven in 2020.

Bouw- en woonrijpmaken Oud-IJmuiden

In Oud-IJmuiden zijn nog niet alle woningen gebouwd door een discussie over geluidsnormen. Daardoor is de aanleg van straten ook stil gevallen.

Herhuisvesting PVM (Pieter Vermeulen Museum)

Dit krediet is in 2011 vrijgegeven om een projectplan op te stellen voor BRAK! Dit bedrag is nog niet volledig besteed omdat dit project nog loopt. In het raadsbesluit van 20 juli 2017 is besloten uiterlijk 2020 een beslissing over de doorgang van BRAK! te nemen. Dit kredietbedrag hangt hier mee samen.

Burger en bestuur

Prog	Besch. gesteld	Omschrijving	Begr.-jaar	Begr. wijz.nr.	Krediet	Cum uitg. t/m 2018	uitg. 2019	Cum uitg. t/m 2019	Vrije ruimte	
4		Stemmachines (doorgeschoven uit 2015)	2016	vrij te geven	252.100	0	0	0	252.100	1)
4	2018	div.voorz.Brandweerkazernes	n.i.inv.pl.	2018000028	200.000	0	222.255	222.255	-22.255	1)
Totaal 4 Burger en bestuur					452.100	0	222.255	222.255	229.845	

n.i.inv.pl. Kredieten niet opgenomen in investeringsplan

1) Afgesloten in 2019

Organisatie en financiën

Prog	Besch. gesteld	Omschrijving	Begr.-jaar	Begr. wijz.nr.	Krediet	Cum uitg. t/m 2018	uitg. 2019	Cum uitg. t/m 2019	Vrije ruimte	
5	2019	Restauratie kroonluchters Stadhuis	2015	2019000029	122.722	0	10.016	10.016	112.706	
5	2018	Inv 2018 Concernbrede ICT	2018	2018000020	550.500	57.258	350.987	408.244	142.256	
5	2018	Inv 2018 Concernbrede ICT (aanv.kred.)	2018	2018000044	147.000	0	0	0	147.000	
5	2018	Meubilair Stadhuis	2018	2018000021	75.000	36.057	38.943	75.000	0	1)
5	2018	Belichten gemeentehuis	2018	2018000027	60.000	3.341	17.681	21.022	38.978	
5	2019	Inv 2019 Concernbrede ICT	2019	2019000033	680.500	0	608.999	608.999	71.501	
5		Bedrijfsmiddelen (div. progr.)	2019	vrij te geven	17.200	0	0	0	17.200	1)
5	2019	Meubilair Stadhuis	2019	2019000049	75.000	0	73.103	73.103	1.897	1)
5		Jaarlijks nog in te vullen 2019	2019	vrij te geven	57.700	0	0	0	57.700	1)
5		Vervanging natuursteen Stadhuis	n.i.inv.pl.			49.066	0	49.066	-49.066	1)
5	2018	Vervanging zonwering Stadhuis	n.i.inv.pl.	2018000032	80.000	0	71.978	71.978	8.022	
5	2018	Klimaatbeheersing Stadhuis	n.i.inv.pl.	2018000032	80.000	0	73.780	73.780	6.220	1)
5	2017	Brandmeldinstallatie Stadhuis	n.i.inv.pl.	2017000056	80.000	59.246	2.610	61.857	18.143	1)
5	2017	Haalbaarheidsonderzoek Van Diepenstraat	n.i.inv.pl.	2017000048	116.000	22.660	-22.660	0	116.000	1)
5	2018	Haalbaarheidsonderzoek Lagersstraat	n.i.inv.pl.	2018000006	120.000	40.630	36.263	76.893	43.107	
Totaal 5 Organisatie en financiën					2.261.622	268.259	1.261.699	1.529.957	731.665	

n.i.inv.pl. Kredieten niet opgenomen in investeringsplan

1) Afgesloten in 2019

Toelichting kredieten die langer dan 2 jaar openstaan

Investering 2018 Concernbrede ICT (incl. aanvulling)

De besteding van deze investeringskredieten is vertraagd door de uitloop van het project voor de vervanging van de hardware op de werkplekken. Deze bestedingen zullen echter in het 1e kwartaal 2020 plaatsvinden, wanneer de levering van de nieuwe hardware plaatsvindt.

Belichten gemeentehuis

In het tweede kwartaal van 2020 wordt dit project opgeleverd.

Vervanging zonwering Stadhuis

Dit project zal begin 2020 worden afgerond.

Haalbaarheidsonderzoek Lagersstraat

Het onderzoek naar de (financiële) haalbaarheid voor de ontwikkeling van de Lagersstraat als locatie voor Kleinschalig Opdrachtgeverschap is nog niet afgerond. Er loopt momenteel een beroepsprocedure. De verwachting is dat deze in het 4e kwartaal 2020 door de Raad van State wordt behandeld.

Recapitulatie

Recapitulatie			Krediet	Cum uitg. t/m 2018	uitg. 2019	Cum uitg. t/m 2019	Vrije ruimte
1 Ondernemend en duurzaam Velsen			1.345.000	699.265	205.142	904.407	440.593
2 Vitaal en sociaal Velsen			6.450.624	196.969	994.565	1.191.534	5.259.090
3 Wonen en leven in Velsen			24.308.584	6.365.984	6.945.759	13.311.743	10.996.841
4 Burger en bestuur			452.100	0	222.255	222.255	229.845
5 Organisatie en financiën			2.261.622	268.259	1.261.699	1.529.957	731.665
Totaal Programma's			34.817.930	7.530.476	9.629.420	17.159.896	17.658.034

Informatiebeleid

Het afgelopen jaar is er veel gebeurd op het gebied van informatiebeleid. We hebben het informatie-gestuurd werken op een hoger plan gebracht, hebben projectportfoliomanagement ingericht en hebben hard gewerkt om onze ICT-infrastructuur drastisch te vernieuwen.

ICT-Infrastructuur

Er is een start gemaakt met het vervangen van de volledige ICT-infrastructuur. Volgens planning zou dit eind 2019 worden afgerond maar de praktijk is wat weerbarstiger gebleken. Daarom wordt in januari en februari van 2020 de laatste hand gelegd aan deze vernieuwing. Naast de technische onderlaag is er ook een nieuwe digitale werkomgeving en krijgen de meeste werkplekken nieuwe apparatuur.

Voor de informatiebeveiliging zorgt de nieuwe infrastructuur voor een stabiel en beter beveiligd netwerk en kunnen problemen eerder worden gesignaleerd.

Tevens is een verbeterslag gemaakt in de werkprocessen waardoor producten en diensten sneller geleverd kunnen worden. Een bijkomend gevolg hierbij is dat de lijst met openstaande meldingen kleiner is geworden.

Daarnaast is er een begin gemaakt met de aanbestedingsprocedure voor het outsourcen van de ICT-infrastructuur. Deze procedure moet in 2020 afgerond worden.

Architectuur

De drie nieuwe functies in het kader van architectuur, te weten: technisch architect, informatiearchitect en gegevensregisseur, zijn ingevuld. Twee functies door doorstroom van personeel en een door inhuur van een externe kracht. De vroegere functies van het doorgestroomde personeel zijn ook ingevuld.

Projectportfoliomanagement (PPM)

In 2019 is gestart met projectportfoliomanagement, hiermee wordt inzicht verkregen in de bijdrage die projecten leveren aan de strategische doelen van Velsen. Op deze manier kunnen we gericht keuzes maken om te zorgen dat de juiste projecten voor Velsen worden uitgevoerd. Het maken van deze keuzes is noodzakelijk omdat we beschikken over beperkte middelen.

Het proces van projectportfoliomanagement bestaat uit drie fases:

1. Er wordt een projectvoorstel gemaakt om ervoor te zorgen dat het project aan alle randvoorwaarden voldoet.
2. Het voorstel wordt besproken op een maandelijkse Informatiemanagementtafel. Hier wordt bepaald wat het belang van het project is bij het behalen van de strategische doelen. Binnen de Informatiemanagementtafel wordt een integraal voorstel opgesteld voor de stuurgroep projectportfoliomanagement, waarbij rekening is gehouden met het belang van de projecten en de beschikbare middelen zoals capaciteit en geld.
3. Het integrale voorstel wordt behandeld bij de stuurgroep projectportfoliomanagement. Aan de hand van dit voorstel wordt het voor de directie inzichtelijk welke dilemma's er zijn, met name

op het gebied van beschikbare middelen, en kan zij een afgewogen keuze maken welke projecten er wel en welke projecten er niet uitgevoerd worden.

In 2019 is het traject voor projectportfoliomanagement een aantal keer doorlopen. Voor het jaarplan 2020 is er een duidelijke inschatting gemaakt van de uit te voeren projecten.

Met het projectportfoliomanagement maken we voor de hele organisatie, van hoog tot laag, maar met name bij de directie, inzichtelijk tegen welke dilemma's we aanlopen bij het realiseren van de strategische doelen van Velsen.

Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)

De Omgevingswet gaat in per 1-1-2021. Bij de Omgevingswet hoort goede digitale ondersteuning. Dat wordt vormgegeven in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Digitale informatie over de leefomgeving is straks op 1 plek te vinden: in het Omgevingsloket. Via dit loket kan iedereen snel zien wat wel en wat niet mag volgens de Omgevingswet. Overheden leveren de informatie voor het Omgevingsloket. Hiervoor sluiten ze lokale systemen aan op de landelijke voorziening van het digitaal stelsel.

In de tweede helft van 2019 is uitgewerkt welke keuzes er voor het realiseren van een goede digitale ondersteuning van de Omgevingswet gemaakt moeten worden. Hieruit zijn een aantal projecten en klussen naar voren gekomen die we kunnen gaan oppakken maar er zijn ook nog wat openstaande vragen die eerst vanuit het vakgebied beantwoord moeten worden. Er is haast geboden met het beantwoorden van deze vragen omdat we anders onvoldoende tijd hebben om de goede digitale ondersteuning te kunnen bieden voordat de Omgevingswet ingaat.

Basis- en kernregistraties

Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)

Ook dit jaar toont de audit in het kader van de BAG aan dat Velsen erg goed scoort als het gaat om tijdigheid en kwaliteit. Over het algemeen scoort Velsen boven het landelijk gemiddelde. We bieden daarmee een betrouwbare gegevensbron voor de dienstverlening aan de bewoners en bedrijven.

Basisregistratie Ondergrond (BRO)

In februari is de gemeente Velsen, door het aanleveren van een aantal verplichte gegevens, definitief aangesloten op de BRO. In mei heeft de gemeente Velsen deelgenomen aan een, door het landelijk BRO-team georganiseerde, praktijkproef waarbij het aanleveren van gegevens over grondwatermonitoringsputten is getest. In december zijn alle grondwatermonitoringsputten binnen de gemeente aangeleverd. Hierdoor kunnen later de grondwaterstanden gekoppeld worden. Alle gegevens over grondwatermonitoringsputten zijn nu gestandaardiseerd en worden op één centrale plaats vastgelegd. Andere partijen kunnen deze gegevens nu ook raadplegen.

Daarnaast zijn wij betrokken geweest bij de totstandkoming van de Impactanalyse BRO, opgesteld door VNG Realisatie. We zijn vanuit het landelijk BRO-team benaderd voor het houden van een interview, wethouders Floor Bal en Jeroen Verwoort zullen daarbij aanwezig zijn. Tijdens het interview zullen de implementatie en de bestuurlijke aspecten van de BRO aan bod komen. De afdelingen Informatiemanagement en Openbare Werken hebben intensief samengewerkt om bovenstaande te realiseren.

Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT)

Nadat de gemeente Velsen in 2017 is aangesloten als bronhouder van de BGT is Velsen in 2019 als eerste bronhouder in de regio geslaagd voor de tweede fase van de BGT. Dit houdt in dat er een aantal mijlpalen zijn behaald voor het bijhoudingsproces en de objectenregistratie. Aan alle tijdigheidseisen is voldaan, de BAG en BGT zijn gesynchroniseerd en alle issues met de aangrenzende bronhouders zijn opgelost.

Introductie Gebiedsanalyse in proces Bouwprojecten

In het bouwproces is een gebiedsanalyse als onderdeel van de definitiefase opgenomen. Bij de start van een project wordt een startdocument voor de gemeenteraad gemaakt, zodat vroegtijdig inzicht verkregen kan worden in de ruimtelijke situatie en relatie van de projectlocatie. Dit gebeurt in nauw overleg met de projectleider, die in vroegtijdig stadium kan aangeven welke gebiedsinformatie gewenst is. Hierdoor kan in de vervolgfases van het project snel en adequaat op de informatievragen van de projectleider worden ingespeeld. De eerste ervaringen zijn positief. In januari 2020 volgt een evaluatie en waar nodig intensivering van de ondersteuning.

Start pilot Velsen in 3D, boven en ondergronds.

Voor het maken van ruimtelijke ontwerpen is een pilot gestart voor een driedimensionale (3D) weergave van een gedeelte van Velsen. Een 3D-bestand geeft, anders dan een 'platte' kaart, een meer realistische ruimtelijke weergave van een gebied, je kunt virtueel 'tussen' de gebouwen doorlopen. Het 3D-bestand kan gebruikt worden als basis voor ruimtelijke ontwerpen van stadsontwikkeling en andere aanpassingen in de openbare ruimte. Een 3D-weergave van een toekomstige situatie geeft veel meer duidelijkheid aan bewoners en bedrijven over de plannen, waardoor een inspraakproces soepeler kan verlopen. Niet alleen de bovengrond maar ook de situatie in de ondergrond van Velsen wordt in het 3D-bestand opgenomen. Dit gedeelte wordt gebruikt voor toepassingen van de BRO (Basisregistratie Ondergrond) maar ook voor impact analyses van activiteiten boven de grond en ondersteund het bij de ontwikkeling van STRONG (Structuurvisie Ondergrond).

De regie voor de opbouw van een 3D-bestand van Velsen is belegd bij de werkeenheid Ruimtelijke Informatie. Hiermee kan een adequaat beheerproces worden opgezet. Dit zorgt voor een actueel 3D-bestand van Velsen dat voor iedereen beschikbaar is als basis voor ruimtelijke plannen en analyses.

Documentaire Informatie

In het kader van documentaire informatie zijn een aantal belangrijke stappen gezet en er is een aanloop genomen naar grote veranderingen in 2020. Zo is begonnen met de uitvoering van de Vervangingsregeling, waarbij papieren documenten vervangen worden door digitale documenten. Ook is er een aanzienlijke hoeveelheid archief overgebracht naar het Noord-Hollands Archief, en is er een Strategisch Informatieoverleg ingericht.

Er is met een scherpe blik gekeken naar de verdere ontwikkelingen van documentaire informatie. Er zijn een aantal scenario's voor doorontwikkeling gecreëerd, waarbij uiteindelijk is gekozen voor het meest ambitieuze scenario, waarbij wordt gestreefd naar volledige controle over onze papieren en digitale archieven. Om dit mogelijk te maken is er 1 fte toegevoegd aan de huidige formatie, die zal worden ingevuld door een Recordmanager.

Statistiek en data-analyse

Informatiegestuurd werken

Aan de wens van de gemeenteraad om op basis van analyse en visualisatie van beschikbare gegevens de maatschappelijke opgaven uit het raadsakkoord en het collegeprogramma te realiseren is tegemoet gekomen. Zo heeft er in het najaar een eerste raadssessie plaatsgevonden op het terrein van veiligheid en ondermijning. Daarbij werd uitgegaan van actuele veiligheidsinformatie en van de resultaten van een in oktober gehouden wijkpoll. Het is de bedoeling om deze raadssessie, en ook de bijbehorende wijkpoll, met vaste regelmaat te houden. Daarnaast heeft in december een raadssessie plaatsgevonden met betrekking tot de mogelijke samenwerkingsverbanden van Velsen met andere gemeenten in de regio. Ook bij die sessie zijn diverse datavisualisaties gepresenteerd die deze samenwerkingsverbanden zouden kunnen onderbouwen. In februari en april 2020 zullen in dit kader vervolg sessies worden gehouden.

Om het informatiegestuurd werken verder te verankeren is de website 'Velsen in Cijfers' beter toegankelijk gemaakt en verrijkt met een tweetal dashboards, te weten 'gemeentevergelijking' en 'wijkprofielen'. Als aanvulling daarop wordt momenteel een dashboard 'veiligheid' voorbereid.

Afkortingenlijst

A

AB	Algemeen bestuur
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
ABHZ	Amsterdam Bezoeken Holland Zien
AIJZ	Afvalschap IJmond Zaanstreek
AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
ACP	Amsterdam Cruise Port
ANPR	Automatic Number Plate Recognition (kenteken herkenning)
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
Awbz	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
AYOP	Amsterdam IJmuiden Offshore Port

B

BAG	Basisregistraties Adressen en Gebouwen
BAW	Bestuursakkoord Water
BBT	Best Beschikbare Technieken
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BCF	BTW- compensatiefonds
BDK	Bureau Discriminatiezaken Kennemerland
BDU	Brede Doel Uitkering
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BIE	Bouwgrond in exploitatie
BIG	Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten
BIZ	Bedrijfsinvesteringszones
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BRO	Basisregistratie Ondergrond
BRP	Basisregistratie Personen
BTW	Belasting over de toegevoegde waarde
BUCH	Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo
Burap	Bestuursrapportage
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten

C

CAK	Centraal Administratie Kantoor
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
CNB	Centraal Nautisch Beheer
CO2	Koolstofdioxide

Coelo	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheid
CTER	Contraterrorisme en (tegengaan van) Radicalisering en Extremisme)

D

DMOP	Duurzaam Meerjarenonderhoudsplan
DMJOP	Duurzaam MeerJaren Onderhoudsprogramma
DPIA	Data Protection Impact Assessment (onderzoek naar privacy risico's in relatie tot een gegevensstroom)

E

ESIJ	Economische Samenwerking IJmond
ENSIA	Eenduidige Normatiek Single Informatie Audit (verantwoording over informatiebeveiliging)

F

FLO	Functioneel Leeftijdsontslag
Wet Fido	Wet Financiering decentrale overheden
FWV	Financiële verhoudingswet

G

GBA	Gemeentelijke Basis Administratie
GDI	Generieke Digitale Infrastructuur
GGD	Gemeentelijke gezondheidsdienst
GIBIT	Gemeentelijke Inkoop Bij IT
GIDS	Gezond in de stad
GPR-score	Gemeentelijke praktijk richtlijn voor duurzaam bouwen
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
GS	Gedeputeerde Staten

H

HALT	Het ALternatief
HBO	Hoger beroepsonderwijs
HIRB	Herstructurering en Innovatief Ruimtegebruik Bedrijventerreinen
HOV	Hoogwaardig Openbaar Vervoer
HVC	Huisvuilcentrale (Alkmaar)

I

ICD	Integrale Crisisdienst Jeugd
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IJPOS	IJmuiden Port Services
IKB	Individueel Keuze Budget

IMV	Integraal Meerjarenbeleidsplan Veiligheid
ISV	Investeringsbudget Stedelijke vernieuwing
ITK	Internationale Taalklas
IVB	Integraal Veiligheidsbeleid
K	
KCC	Klantcontactcentrum
KCV	Kunstencentrum Velsen
KO	Klein Opdrachtgeverschap
KIIC	Kust Innovatie en Informatie Centrum
KIMO	Kommunen en Internationale Miljorganisatie (Deens)
KING	Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten
Kmar	Koninklijke Marechaussee
KVO	Keurmerk Veilig Ondernemen
L	
LAA	Landelijke Aanpak Adreskwaliteit
LHBTI	Lesbisch, homoseksueel. Biseksueel, transgender en intersekse
LNG	Liquid Natural Gas
LVVP	Lokaal verkeer- en vervoersplan
M	
MBO	Middelbaar beroepsonderwijs
MDA++	Multidisciplinaire aanpak acute en structurele onveiligheid
MDCK/CSG	Multidisciplinair Centrum aanpak Kindermishandeling / Centrum Seksueel Geweld
MICK	Meld-, Informatie- en Coördinatiecentrum Kennemerland
MKB	Brancheorganisatie Midden en Kleinbedrijf
MOP	Meerjaren onderhoudsplan
MPG	Meerjaren prognose grondexploitaties
MRA	Metropoolregio Amsterdam
MTO	Medewerkers tevredenheidonderzoek
MVA	Materiële vaste activa
MVI	Maatschappelijk verantwoord inkopen
MWUA	Meer Waarde Uit Afval
Mytec	Technische opleiding in de werktuigbouwkunde, elektrotechniek en procestechiek
N	
NAR	Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement
NEA	Nationaal Energieakkoord

NEN	Nederlandse Norm
NGE	Niet Gesprongen Explosieven
NIEGG	Niet in exploitatie genomen (bouw)gronden
NOC*NSF	Nederlands Olympisch Comité * Nederlandse Sport Federatie.
NPZK	Nationaal Park Zuid Kennemerland
NZKG	Noordzeekanaalgebied

O

OAB	Onderwijsachterstandenbeleid
OD NZKG	Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied
OOGO	Op Overeenstemmingsgericht Overleg
OV	Openbare Verlichting

P

P&C	Planning en Control
PBD	Plastic, Blik en Drinkkartons
PCV	Peutercentrale Velsen
PHCEZ	Portfeuillehouderscontact Economische Zaken
PMO	Preventief medisch onderzoek
POC	Percentage of compliance (manier van bepaling van winstneming in grondexploitaties)
PRES	Platform Regionale Economische Stimulering MRA
PWN	Provinciaal Waterleidingbedrijf Noord-Holland

R

RAW	Rationalisatie en Automatisering Grond-, Water- en Wegenbouw
RCE	Rijdsdienst voor het Cultureel Erfgoed
RCT	Regionaal Contractmanagement Team
RES	Regionale Energie Strategie
RIEC N-H	Regionaal Informatie en Expertisecentrum Noord-Holland
RIVM	Rijksinstituut Volksgezondheid en Milieu
ROC/NOVA	Regionaal Opleidingscentrum NOVA
RMC	Regionale Meld- en Coördinatiefunctie
RVP	Rijks Vaccinatie Programma

S

SHIP	Sluis Haven Informatie Punt
SIO	Strategisch Informatieoverleg
SISA	Single Information Single Audit
SROI	Social Return on Investment
SWV	Stichting Welzijn Velsen

T

TIP Team Informatiebeveiliging & Privacy

U

UWV Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen

V

VET Wet voortgang energietransitie

VGRP Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan

VNG Vereniging Nederlandse Gemeenten

Vpb Vennootschapsbelasting

VRK Veiligheidsregio Kennemerland

VTH Vergunningverlening toezicht en handhaving

VVE Voor- en vroegschoolse educatie

WVS Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

W

Wabo Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

WHO Wereldgezondheidsorganisatie

WHVBZ [Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden](#)

WMO Wet Maatschappelijke Ondersteuning

WNRA Wet normalisering rechtspositie ambtenaren

WOZ Wet onroerende zaken

WSW Wet Sociale werkvoorziening

WSW Waarborgfonds Sociale Woningbouw

WSP Werkgeversservicepunt

WWB Wet Werk en Bijstand

Z

ZV Ziekteverzuim

ZVF Ziekteverzuimfrequentie